

ЕКОНОМСКО - ТРГОВИНСКА ШКОЛА СЕНТА

Република Србија-Szerb Köztársaság
АП Војводина-Vajdaság AT
Економско-трговинска школа-Сента
Közgazdasági és Kereskedelmi iskola-Zenta
Сента-Zenta

дел.број-ikt.szám: 211-234/2022
Датум-kelt: 19. 8. 2022

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ 2022-2026.

САДРЖАЈ

Садржај	2
Увод	5
Полазне основе рада	5
Назив врста и трајање свих програма образовања и васпитања које школа остварује и језик на коме се остварује настава	6
Општи циљеви образовања и васпитања.....	6
Начин остваривања принципа, циљева и исхода образовања и стандарда постигнућа, начин и поступак остваривања прописаних наставних планова и програма, као и програма других облика стручног образовања и врсте активности у образовном раду	9
ВРСТЕ АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ	9
1. Наставне активности	9
2. Ваннаставне активности	9
3. Настава на даљину.....	9
4. Практична настава и професионална пракса	10
Подршка ученицима.....	10
Обрада података.....	10
Такмичења.....	11
Занимљивости.....	11
Обавезни предмети, изборни програми и модули по образовним профилима и разредима..	11
Обавезни и изборни предмети и модули - образовни профил КОМЕРЦИЈАЛИСТА.....	12
Општеобразовни предмети	12
Стручни предмети.....	40
Изборни предмети.....	64
Изборни предмети по програму образовног профила.....	68
Начин остваривања програма – образовни профил комерцијалиста.....	75
Програм матурског испита образовни профил комерцијалиста	76
Обавезни и изборни предмети и модули образовни профил СЛУЖБЕНИК У БАНКАРСТВУ И ОСИГУРАЊУ	78
Општеобразовни предмети	78
Изборни предмети по програму образовног профила.....	104
Лични идентитет, слобода и одговорност	108
Изборни предмети.....	108
Стручни предмети.....	112
Изборни стручни предмети по програму образовног профила	122
Начин остваривања програма – образовни профил службеник у банкарству и осигурању	124
Програм матурског испита - образовни профил службеник у банкарству и осигурању	125
Обавезни и изборни предмети и модули - образовни профил ФИНАНСИЈСКО-РАЧУНОВОДСТВЕНИ ТЕХНИЧАР .	128
Општеобразовни предмети	128

Изборни предмети.....	161
Изборни предмети по програму образовног профила.....	165
Стручни предмети.....	170
Изборни стручни предмети по програму образовног профила	182
Начин остваривања програма – образовни профил финансијско-рачуноводствени техничар.....	185
Обавезни и изборни предмети и модули образовни профил ФИНАНСИЈСКИ АДМИНИСТРАТОР	185
Општеобразовни предмети	185
Обавезни стручни предмети.....	200
Изборни предмети.....	211
Изборни предмети образовног профила.....	215
Начин остваривања програма – образовни профил финансијски администратор	219
Програм матурског испита за образовни профил финансијски администратор.....	219
Посебни школски програми.....	222
Програм допунске, додатне и припремне наставе	222
Допунска настава	222
Додатна настава.....	223
Припремна настава.....	224
Програм припремне наставе за поправни испит	225
План припреме за матурске испите	225
Организација матурског испита.....	226
Програми и активности у којима се развијају способности за решавање проблема, комуникација, тимски рад и самоиницијатива и подстицање предузетничког духа.....	227
Програм факултативних предмета.....	229
Програм културне и јавне делатности школе	229
Програм слободних активности	230
Биолошка секција	232
Драмско-литерарна секција.....	234
Секција енглеског језика	234
Спортске секције	235
Ученички парламент.....	236
Програм каријерног вођења и саветовања.....	236
Програм заштите животне средине	240
Програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања и програм превенције других облика ризичног понашања и програм заштите од дискриминације	241
План превенције употребе дрога.....	246
План сарадње са медијима	248
Програм школског спорта	248
План војне обуке средњошколаца.....	249
Програм сарадње са локалном самоуправом (унапређење сарадње са другим школама, привредним	

организацјама и другим институцијама у граду).....	250
Програм сарадње са породицом	253
Програм излета и екскурзија	254
Програм безбедности и здравља на раду	254
Смернице за прилагођавање и пружање додатне подршке	255
Програм рада са талентованим ученицима	256
Програм здравствене заштите ученика	258
ПЛАНОВИ НАСТАВЕ И УЧЕЊА СВИХ ОБРАЗОВНИХ ПРОФИЛА.....	260
прилог.....	Error! Bookmark not defined.

Увод

Школски програм чине сви садржаји, процеси и активности који имају за циљ остваривање образовно-васпитних задатака и сврху да промовишу интелектуални, лични, друштвени и физички развој ученика.

При изради Школског програма стављен је акценат на специфичност стручне школе и средине у којој школа делује. Наиме, Економско-трговинска школа је пратила потребе привреде Сенте али и новине које је уводило Министарство просвете РС и у складу са тим уводила одговарајућа занимања.

Школским програмом ближе се одређује начин на који школа образује и васпитава ученике ради стицања знања, вештина и ставова неопходних за даље образовање и запошљавање.

Школски програм обухвата све садржаје, процесе и активности усмерене на остваривање принципа, циљева и стандарда образовних постигнућа и задовољења општих и специфичних образовних интереса и потреба ученика, родитеља, односно других законских заступника и локалне самоуправе а у складу са могућностима школе.

Школски програм се доноси на основу плана и програма наставе и учења, односно програма одређених облика стручног образовања, узимајући у обзир Развојни план школе, Закон о основама система образовања и васпитања и Закона о средњој школи.

Поједини делови школског програма се могу иновирати и надограђивати у току остваривања.

Школски програм омогућава оријентацију ученика, родитеља, односно другог законског заступника у избору школе, праћења квалитета образовно-васпитног процеса, његових резултата, као и процеса индивидуалног рада и напредовања сваког ученика.

Школски програм представља основу на којој сваки наставник и стручни сарадник планира, програмира и реализује свој рад.

Полазне основе рада

Закон о основама система образовања и васпитања: 88/2017-3, 27/2018-3 (др. закон), 27/2018-22 (др. закон), 10/2019-5, 6/2020-20

Закон о средњем образовању и васпитању: 55/2013-15, 101/2017-19, 27/2018-3 (др. закон), 6/2020-24

Закон о средњој школи: 50/1992-1716, 53/1993-2467 (др. закон), 67/1993-3111 (др. закон), 48/1994-1497 (др.

Стратегија развоја стручног образовања у Републици Србији

Закон о уџбеницима: 27/2018-13

Правилник о степену и врсти образовања наставника, стручних сарадника и помоћних наставника у стручним школама у подручју рада Економија, право и администрација: 4/2022-170

Правилник о плану и програму наставе и учења општеобразовних предмета средњег стручног образовања и васпитања у подручју рада Економија, право и администрација: 6/2019-1, 9/2019-3, 2/2022-423

Правилник о допунама Правилника о плану и програму наставе и учења општеобразовних предмета средњег стручног образовања у подручју рада Економија, право и администрација ("Службени гласник РС - Просветни гласник", број 9/2019)

Правилник о допунама Правилника о плану и програму наставе и учења општеобразовних предмета средњег стручног образовања у подручју рада Економија, право и администрација ("Службени гласник РС - Просветни гласник", број 2/2022)

Правилник о плану и програму наставе и учења стручних предмета средњег стручног образовања и васпитања у подручју рада Економија, право и администрација: 6/2019-85, 9/2019-83, 2/2022-507

Правилник о допунама Правилника о плану и програму наставе и учења стручних предмета средњег стручног образовања у подручју рада Економија, право и администрација ("Службени гласник РС - Просветни гласник", број 9/2019)

Правилник о допунама Правилника о плану и програму наставе и учења стручних предмета средњег стручног образовања у подручју рада Економија, право и администрација ("Службени гласник РС - Просветни гласник", број 2/2022)

Правилник о ближим условима у погледу простора, опреме и наставних средстава за остваривање наставних планова и програма образовања и васпитања за стручне предмете за образовне профиле у трогодишњем и четворогодишњем трајању у стручним школама у подручју рада Економија, право и администрација: 16/2015-7, 7/2016-7, 9/2019-166, 3/2022-12

Правилник о наставном плану и програму средњег стручног образовања у подручју рада економија, право и администрација: 10/2012-758, 1/2013-1 (исправка), 15/2015-1, 4/2019-16, 2/2020-30, 2/2022-423 (др. правилник), 2/2022-507 (др. правилник).

Напомена: Користећи горе наведене прописе у којима је препоручен начин остваривања програма, може се догодити да збир оквирног броја часова по темама не одговара годишњем фонду часова.

Назив врста и трајање свих програма образовања и васпитања које школа остварује и језик на коме се остварује настава

Школским програмом Економско-трговинске школе обухваћени су програми образовања за редовне, ученике, ванредне ученике, преквалификације, доквалификације, специјализације и различите врсте обука.

У оквиру подручја рада Економија, право и администрација, Школским програмом су обухваћени следећи образовни профили:

Службеник у банкарству и осигурању у четворогодишњем трајању на српском и мађарском наставном језику

Финансијско-рачуноводствени техничар у четворогодишњем трајању на мађарском наставном језику

Комерцијалиста у четворогодишњем трајању на српском и мађарском наставном језику

Финансијски администратор у четворогодишњем трајању на мађарском наставном језику

Преквалификација се односи на следеће образовне профиле:

Трговац у трогодишњем трајању на српском и мађарском наставном језику

Финансијско-рачуноводствени техничар у четворогодишњем трајању на српском и мађарском наставном језику.

Општи циљеви образовања и васпитања

Циљеви образовања указују на главна вредносна опредељења у области образовања. Они истовремено представљају мерило за одређивање резултата (ефеката, исхода) образовања. Циљеви образовања имају оперативну функцију и представљају основ за конципирање, планирање, организацију и реализацију целокупног процеса образовања. Они се односе на оно што се намеравало и очекивало.

Образовање и васпитање се остварује са циљем да сваком ученику омогући:

- развој свих аспеката личности у складу са развојним могућностима, интересовањима и потребама;

- да упозна себе и да самостално, промишљено и одговорно доноси одлуке у приватном животу;

- да разборито и одговорно учествује у доношењу одлука у јавном животу;

- познавање и разумевање природног и друштвеног окружења, њихове међусобне повезаности и сопственог места у њима;

- развој осећања припадности социјалним групама и друштву као целини, као и осећање припадности ширем европском простору;

Средње образовање и васпитање остварује се у складу са циљевима који су дефинисани законом којим се уређују основе система образовања и васпитања и законом о средњој школи. Циљеви су:

- развој кључних компетенција неопходних за даље образовање и предузимање активне улоге у савременом друштву;

- развијање стручних компетенција неопходних за успешно запошљавање;

- оспособљавање за самостално доношење одлука о избору занимања и даље образовање;

- развијање свести о важности здравља и безбедности, укључујући и безбедност и здравље на раду;

- оспособљавање за решавање проблема, комуникацију и тимски рад;

- поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрастне равноправности, толеранције и уважавања различитости;

- развој мотивације за учење, оспособљавање за самостално учење, самоиницијативу, способност самовредновања и изражавања сопственог мишљења.

Средње образовање и васпитања обезбеђује услове да ученици постигну опште исходе образовања и васпитања у складу са Законом.

Међупредметне компетенције заснивају се на кључним компетенцијама.

Међупредметне компетенције које је потребно остварити на основном нивоу на крају средњег образовања су:

- компетенције за целоживотно учење;

- комуникација;

- рад са подацима и информацијама;

- дигитална компетенција;

- решавање проблема;

- сарадња;

- одговорно учешће у демократском друштву;

- одговоран однос према здрављу;

- одговоран однос према околини;

- естетска компетенција;

- предузимљивост;

- оријентација ка предузетништву

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ	ЦИЉ ОБРАЗОВАЊА
ФИНАНСИЈСКИ АДМИНИСТРАТОР	Оспособљавање ученика за обављање финансијско - рачуноводствених послова, састављање и презентацију финансијских и пореских извештаја.
КОМЕРЦИЈАЛИСТА	Оспособљавање лица за набавку и увоз робе, организовање пријема, отпреме и складиштења робе, продају робе на велико и извоз робе.
СЛУЖБЕНИК У БАНКАРСТВУ И ОСИГУРАЊУ	Оспособљавање лица за обављање послова са готовином по динарским рачунима правних и физичких лица; обављање послова везаних за кредите становништва и правних лица; обављање девизних послова везаних за физичка и правна лица; обављање послова везаних за хартије од вредности; обављање послова трезора, оставе и сефова; продају животног и неживотног осигурања, преузимање ризика за животно и имовинско осигурање, као и за обраду захтева по полисама.
ФИНАНСИЈСКО-РАЧУНОВОДСТВЕНИ ТЕХНИЧАР	Оспособљавање ученика за послове из области јавних и пословних финансија, као и рачуноводствене послове према дефинисаним процедурама уз поштовање правне регулативе. Обучен је за обрачун и плаћање свих врста прихода и расхода, утврђивање финансијске позиције пословних ентитета чиме пружа адекватне информације корисницима финансијске анализе за доношење исправних пословних одлука и планирање будућег пословања, обрачуне економских, рачуноводствених и законом обавезних и других вредности примењујући прописане и стандардизоване поступке, вођење рачуноводствене евиденције на законом прописан начин како би утврђене вредности имовине, обавеза, капитала и резултата пословања биле истините, видљиве и разумљиве свим заинтересованим интерним и екстерним корисницима рачуноводствених информација.

Начин остваривања принципа, циљева и исхода образовања и стандарда постигнућа, начин и поступак остваривања прописаних наставних планова и програма и програма других облика стручног образовања и врсте активности у образовном раду

1. Анализа циљева, исхода и стандарда образовања по стручним већима и у складу са тим, одабир адекватне наставне технологије и метода вредновања постигнућа;
2. Планирање рада засновано на поређењу учених сличности и разлика исхода и стандарда са очекиваним резултатима у одређеном разреду;
3. Планирање засновано на резултатима иницијалних тестирања заснованих на исходима и стандардима и по потреби, усклађивање критеријума оцењивања;
4. Примена савремене наставне технологије (аудиовизуелна наставна средства, наставни облици и методе које подстичу корелацију садржаја, разумевање, примену и комуникацију међу ученицима);
5. Примена корелације у настави, укључивање социјалних партнера у реализацију наставних и ваннаставних активности;
6. Примена разноврсних метода вредновања постигнућа.

ВРСТЕ АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ

РАД СА УЧЕНИЦИМА

1. Наставне активности

- 1.1. Обавезна настава
- 1.2. Разредно-часовна настава
- 1.3. Блок настава
- 1.4. Практична настава
- 1.5. Изборна настава
- 1.6. Допунска настава
- 1.7. Додатна настава
- 1.8. Припремна настава

2. Ваннаставне активности

- 2.1. Слободне/изборне ученичке активности (секције)
- 2.2. Друштвене школске и ваншколске активности у сарадњи са другим организацијама и удружењима (пројекти, акције, трибине, сајмови итд.)

РАД СА ОДРАСЛИМА

1. Формално образовање Обавезна настава или менторски рад (старији од 17. година)
2. Неформално образовање (систем обучавања за стицање стручних компетенција).

3. Настава на даљину

Настава на даљину остварује се на образложени захтев родитеља, односно другог законског

заступника, за сваку школску годину.

О настави на даљину школа одлучује на основу кадровских, просторних и материјално-техничких услова потребних за овај вид образовања и васпитања.

Школа подноси захтев а Министар доноси решење којим се даје сагласност за организовање наставе на даљину.

Школа води евиденцију о образовању и васпитању ученика који похађају наставу на даљину.

4. Практична настава и професионална пракса

Практична настава и професионална пракса остварује се у школи, код послодавца или комбиновано – делом у школи, а делом код послодавца у складу са планом и програмом наставе и учења.

Организацију образовно-васпитног процеса у средњој стручној школи карактерише практична настава која заузима централно место у оквиру сваког образовног профила.

Стручни орган школе врши анализу могућности остваривања практичне наставе. Полази се од специфичности подручја рада и образовних профила и одговарајућих педагошких, организационих и програмских захтева практичне наставе за сваки образовни профил.

Време остваривања практичне-блок наставе одређује се за сваку школску годину.

Блок настава се одржава по привредним друштвима према распореду и на основу закључених Уговора о обављању практичне блок наставе са привредним друштвима.

У случају ванредне ситуације практична настава се изводи у специјализованим кабинетима у школи.

Подршка ученицима

Школа ствара услове за упис ученика из осетљивих група, прати њихов рад и пружа им потребну подршку.

Школа има успостављен механизам идентификације ученика са изузетним способностима и ствара услове за њихово напредовање.

Обрада података

Обрада података везаних за образовање и васпитање врши се електронски, у оквиру базе података коју успоставља и којом управља Министарство. Јединствени информациони систем просвете - ЈИСП је скуп база података и рачунарских програма, потребних за прикупљање и обраду података у евиденцијама и регистрима, уз обезбеђивање заштите података о личности. Економско-трговинска школа Сента води евиденцију о деци, ученицима, родитељима, односно другим законским заступницима и о запосленима, у складу са Законом о основама система образовања и васпитања и Законом о средњем образовању и васпитању. Сврха обраде података о којима води евиденцију јесте ефикасно вођење управних и других поступака, остваривање права на издавање јавне исправе, остваривање права на квалитетно и једнако доступно образовање и васпитање за сву децу, ученике и одрасле, праћење и унапређивање квалитета и ефикасности рада установе и запослених, праћење стања ради самовредновања, ефикасним управљањем евиденцијама, коришћење расположивих ресурса локалне заједнице у складу са потребама образовања и васпитања, унапређивање сарадње и пуно укључивање родитеља ученика у образовно-васпитни процес, праћење, проучавање и унапређивање образовног нивоа у процесу образовања, као и припрема извештаја и обављање других послова из надлежности установе. Подаци обрађују се у статистичке сврхе.

Такмичења

У области економије, права и администрације одвијају се следећа такмичења:

Стручни предмети:

- рачуноводство
- основи економије
- пословна економија
- математика
- пословна информатика
- статистика

Циљ ових такмичења је примена и продубљивање знања из ових предмета и развијање такмичарског духа код ученика.

Сајам виртуелних предузећа

Сајам има за циљ примену знања из предмета финансијско-рачуноводствена обука, обука у виртуелном предузећу, обука у виртуелном осигуравајућем друштву и економско пословање.

Занимљивости

Поред наведених такмичења која се организују на нивоу Заједнице, организују се и такмичења у изради бизнис плана, решавање студија случаја и различита такмичења која имају за циљ подстицање тимског духа, предузимљивости, креативности и логичког размишљања.

Такође школе из овог подручја рада могу учествовати у многим међународним пројектима који имају за циљ повезивање ученика из различитих земаља, размену знања и искуства и унапређивање квалитета рада.

Обавезни предмети, изборни програми и модули по образовним профилима и разредима

У стручном образовању постоји законски прописан однос општеобразовних и стручних предмета. Посредством виртуелног пословања и симулације одређених послова врши се сублимација свих знања и вештина неопходних за обављање одређеног посла. У оквиру таквог рада реализује се и блок настава која често подразумева и одлазак код послодавца и упознавање са карактеристикама занимања за која се образују ученици.

Обавезни и изборни предмети и модули - образовни профил КОМЕРЦИЈАЛИСТА

Општеобразовни предмети

Предмет: Српски језик и књижевност

Циљ и задатак

1. Проширивање и продубљивање знања о српском књижевном језику;
2. Развијање и неговање језичке културе, поштовање правила књижевног (стандардног) језика у усменом и писаном изражавању;
3. Подстицање ученика на усавршавање говорења, писања и читања, као и неговање културе дијалога;
4. Оспособљавање за ефикасно комуницирање;
5. Оспособљавање ученика да користе стручну литературу и језичке приручнике;
6. Продубљивање и проширивање знања о српској и светској књижевности;
7. Оспособљавање за интерпретацију књижевних текстова;
8. Унапређивање књижевних знања и читалачких вештина;
9. Упознавање и проучавање репрезентативних дела српске и опште књижевности, књижевних жанрова; књижевноисторијских појава и процеса у књижевности;
10. Унапређивање знања о сопственој култури и културама других народа;
11. Развијање хуманистичког и књижевног образовања и васпитања на најбољим делима српске и светске културне баштине;
12. Упућивање ученика на истраживачки и критички однос према књижевности;
13. Обезбеђивање функционалних знања из теорије и историје књижевности;
14. Развијање трајног интересовања за нова сазнања

Разред: први

Годишњи фонд часова: 111

Недељни фонд часова: 3

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Увод у проучавање књижевног дела	15			
Књижевност старог века	12			
Средњовековна књижевност	12			
Народна књижевност	14			
Хуманизам и ренесанса	11			
Општи појмови о језику	5			
Фонетика	10			
Правопис	11			
Култура изражавања	21			

Разред: други

Годишњи фонд часова: 108

Недељни фонд часова: 3

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Барок, класицизам и просветитељство	13			
Романтизам	25			
Реализам	28			
Морфологија	11			
Правопис	6			
Култура изражавања	25			

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 105

Недељни фонд часова: 3

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Модерна	29			
Међуратна и ратна књижевност	33			
Лексикологија	11			
Правопис	8			
Култура изражавања	24			

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 96

Недељни фонд часова: 3

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Савремена поезија	13			
Савремена проза	28			
Савремена драма	9			
Класици светске књижевности	10			
Синтакса	8			
Правопис	6			
Култура изражавања	22			

Предмет: Мађарски језик и књижевност

Разред: први

Годишњи фонд часова: 111

Недељни фонд часова: 3

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Bevetetés az irodalomba	9			
Az ókor irodalma	16			
Nyelvtan-hangállomány	7			
Középkor irodalma	23			
A 16 század magyar irodalma	7			
A reneszánsz irodalma	15			
Barokk, rokokó, klasszicizmus	10			
Averstani alapfogalmak	3			
Háziolvasmányok elemzése	4			
Írásbeli dolgozatok	8			
Ellenőrzők	5			
Jegyek lezárása	2			
Színházlátogatás	2			

Разред: други

Годишњи фонд часова: 108

Недељни фонд часова: 3

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Bevezetés és ismételés	1			
A falvilágosodás irodalma	10			
Magyar felvilágosodás	7			
Nyelvtan szóalkotás	5			
Romantika a világirodalomban	8			
Magyar romantika	8			
Magyar népieség	9			
Nyelvetan fogalmazási stílusok	5			
Realizmus a világirodalomban	7			
Orosz realizmus	9			
Magyar realizmus a prózában	5			
Nyelvtan szófaji rendszer	7			
Realista dráma a magyar irodalomban	8			
Háziolvasmányok elemzése	4			
Írásbeli dolgozatok	12			
Ellenőrzők	3			
Színházlátogatás	1			
Jegyek lezárása	2			

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 105

Недељни фонд часова: 3

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Bevezetés és ismétlés	1			
A XIX sz. végének világirodalma	6			
A XIX. végének magyar irodalma	6			
Századvégi magyar líra	15			
A XX. sz. elejének magyar prózairodalma	7			
Nyelvtan: szókészlet, szavak anyanyelvtan	3			
Az avangárd mozgalmak ismétlése	4			
A XX. sz. elejének világirodalma	10			
A XX. sz. elejének költészete	25			
Nyelvtan: szótan és retorika	4			
A modern drámairodalom	8			
A háziolvasmányok elemzése	4			
Írásbeli dolgozatok	12			
Ellenőrző dolgozatok	3			
Színházlátogatás	1			
A jegyek lezárása	2			

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 96

Недељни фонд часова: 3

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Irodalomelmélet és esztétikatudomány	12			
A modern irodalom	14			
Mondattan	10			
Világirodalom a XX. században	8			
Szövegtan	4			
A modern délszláv irodalom	5			
A XX. századi magyar irodalom	17			
A posztmodern magyar irodalom	5			
Az összetett mondat	7			
A háború utáni jugoszláviai magyar irodalom	10			
Nyelvtörténet	7			

Предмет: Српски језик као нематерњи

Циљ и задаци:

Циљ наставе српског као нематерњег језика јесте образовање и васпитање ученика као слободне, креативне и културне личности; да ученици овладају овим језиком у оквиру предвиђених језичких садржаја и лексике; стекну вештине, умења и способности његовог коришћења у општењу са другима, у писменом и усменом изражавању, приликом учења, образовања; да упознају елементе културе народа који говоре српским језиком и да се тако оспособе за заједничко учешће у разним видовима друштвеног и културног живота.

Задаци наставе српског као нематерњег језика су да ученици:

1. овладају стандардним језиком у оквиру 1300/1700/ нових речи и израза укључујући и најферквентнију стручну терминологију;
2. даље развијају способности за разумевање усменог излагања;
3. развију способност за самостално усмено изражавање у складу са граматичким правилима стандардног српског језика;
4. развију способност за разумевање текстова различитог жанра писаних језиком и стилем на вишем нивоу у односу на претходни степен;
5. даље усавршавају способност за коректно (правилно) писмено изражавање;
6. упознају дела писана на српском језику из савремене књижевности, као и језички приступачна дела из ранијих епоха;
7. развијају интересовања за даље учење овог језика;
8. усаглашено са исходима учења, као и усклађено са узрастом и способностима ученика;
9. развијају знања и функционалне вештине које ће моћи да користе у даљем образовању, у професионалном раду и у свакодневном животу;
10. развијају способности вербалног комуницирања на српском језику, као и невербалног комуницирања, са циљем да се оспособе за тимски рад;
11. стекну способност за употребу савремених комуникационих технологија на српском језику;
12. стекну способност за праћење и разумевање медија (радио, телевизија, филм) на српском језику.

Разред: први

Годишњи фонд часова: 74

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Фонетика	11			
Морфологија	11			
Творба речи	8			
Синтакса	9			
Правопис	9			
Култура изражавања	13			
Књижевност	13			

Разред: други

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Фонетика	8			
Морфологија и морфосинтакса	13			
Творба речи	6			
Синтакса	10			
Правопис	5			
Култура изражавања	15			
Књижевност	15			

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 70

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Фонетика	8			
Морфологија и морфосинтакса	15			
Творба речи	6			
Синтакса	9			
Правопис	4			
Култура изражавања	14			
Књижевност	14			

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 64

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Фонетика	7			
Морфологија	9			
Творба речи	4			
Синтакса	9			
Правопис	5			
Култура изражавања	15			
Књижевност	15			

Предмет: Страни језик 1

Енглески језик

Циљ предмета:

Развијање сазнајних и интелектуалних способности и стицање позитивног односа према другим културама уз уважавање различитости и усвајање знања и умења потребних у комуникацији на страном језику у усменом и писаном облику.

Годишњи фонд часова: 74

Разред: први

ПРЕПОРУЧЕНЕ ТЕМЕ ОПШТЕ И СТРУЧНЕ (80% + 20%)

ОПШТЕ ТЕМЕ

Свакодневни живот (организација времена, послова, слободно време)

Храна и здравље (навике у исхрани, карактеристична јела и пића у земљама света)

Познати градови и њихове знаменитости

Спортови и позната спортска такмичења

Живот и дела славних људи XX века (из света науке, културе)

Медији (штампа, телевизија)

Интересантне животне приче и догађаји

Свет компјутера (распрострањеност и примена)

СТРУЧНЕ ТЕМЕ

Основна терминологија из домена платног промета, вођења књиговодства и састављања финансијских и пореских извештаја

Примена информационих технологија у домену струке

Осигурање и контрола квалитета у обављању финансијско-административних послова

Праћење новина у области међународних финансијско-административних послова и примене међународних стандарда и законске регулативе

Основе пословне комуникације и кореспонденције (пословна преписка и комуникација у писаној и усменој форми)

Напомена: Стручне теме треба распоредити по разредима тако да буду у корелацији са садржајима који се обрађују из стручних предмета.

ГРАМАТИЧКИ САДРЖАЈИ

I. РЕЧЕНИЦА

Обновити реченичне модел обухваћене програмом за основну школу.

- Ред речи у реченици. Место прилога и прилошких одредби.

- *Tag questions*

- Индиректни говор

а) изјаве – без промене глаголског времена (глагол главне реченице у једном од садашњих времена)

б) молбе, захтеви, наредбе

в) питања са променом реда речи – без промене глаголског времена (глагол главне реченице у једном од садашњих времена)

- *Yes/No* питања

- "WH" питања

- Директна и индиректна питања

II. ИМЕНИЧКА ГРУПА

1. Члан

- Обновити употребу одређеног и неодређеног члана

- Нулти члан уз градивне и апстрактне именице

2. Именице

- Множина именица – обновити

- Изражавање припадања и својине – саксонски генитив

- Бројиве и небројиве именице

3. Заменички облици

а) Заменице

- Личне заменице у функцији субјекта и објекта

- Показне заменице

- Односне заменице

б) детерминатори

- Показни детерминатори

- Неодређени детерминатори

- Присвојни детерминатори

4. Придеви

- Обновити компарацију придева

- too/not...enough/not as...(as)/...than

5. Бројеви

- Обновити просте и редне бројеве

6. Квантификатори

Немачки језик

Годишњи фонд часова: 74

Разред: први

ПРЕПОРУЧЕНЕ ТЕМЕ ОПШТЕ И СТРУЧНЕ (80% + 20%)

ОПШТЕ ТЕМЕ

Свакодневни живот (организација времена, послова, слободно време);

Храна и здравље (навике у исхрани, карактеристична јела и пића у земљама света);

Познати градови и њихове знаменитости;

Спортови и позната спортска такмичења;

Живот и дела славних људи XX века (из света науке, културе);

Медији (штампа, телевизија),

Интересантне животне приче и догађаји;

Свет компјутера (распрострањеност и примена);

СТРУЧНЕ ТЕМЕ

Основна терминологија из домена платног промета, вођења књиговодства и састављања финансијских и пореских извештаја;

Примена информационих технологија у домену струке;
Осигурање и контрола квалитета у обављању финансијско-административних послова;
Праћење новина у области међународних финансијско-административних послова
и примене међународних стандарда и законске регулативе;
Основе пословне комуникације и кореспонденције (пословна преписка и комуникација
у писаној и усменој форми).

Напомена: Стручне теме треба распоредити по разредима тако да буду у корелацији са
садржајима који се обрађују из стручних предмета.

Именице

Усвајање рода, броја и падежа именица уз помоћ детерминатива и наставака.
Номинатив, генитив, датив и акузатив једнине и множине са одговарајућим предлозима и без
њих. Саксонски генитив.

Детерминативи

Усвајање детерминатива као одреднице рода, броја и падежа именица (одређени
неодређени, показни, присвојни, квалификативни, неодређени)

Заменице

Личне заменице у номинативу, дативу и акузативу једнине и множине. Присвојне и
показне заменице као детерминативи уз именицу. Деклинација неодређене заменице
jemand, niemand, etwas, nichts. Релативне заменице.

Придеви

Придеви у саставу именског предиката и у атрибутивној функцији (рецептивно и
продуктивно). Поређење придева, описна компарација са ebenso....wie, nicht so .....wie

Бројеви

Основни и редни бројеви

Предлози

Предлози са генитивом, дативом, акузативом, дативом и акузативном

Глаголи

Презент и футур јаких, слабих, помоћних, рефлексивних, сложених и модалних глагола.
Перфект и претерит најфреквентнијих глагола

Реченице

Независно сложене реченице (und, aber, oder, denn, darum, deswegen, trotzdem)

Зависно сложене – узрочне (weil), временске (wenn, als, während, bis), концесивне
(obwohl), релативне

Енглески језик

Годишњи фонд часова: 72

Разред: други

ПРЕПОРУЧЕНЕ ТЕМЕ ОПШТЕ И СТРУЧНЕ (80% + 20%)

ОПШТЕ ТЕМЕ

Свакодневни живот (комуникација међу младима, генерацијски конфликти и начини превазилажења, међувршњачка подршка);

Образовање(образовање у земљама чији се језик учи, школовање које припрема за студије или свет рада, образовање за све);

Познати региони у земљама чији се језик учи, њихова обележја;

Културни живот (манифестације које млади радо посећују у земљи и земљама чији се језик учи, међународни пројекти и учешће на њима);

Заштита човекове околине (акције на нивоу града, школе, волонтерски рад);

Медији (штампа, телевизија, електронски медији);

Интересантне животне приче и догађаји;

Свет компјутера(млади и друштвене мреже).

СТРУЧНЕ ТЕМЕ

Основна терминологија из домена платног промета, вођења књиговодства и састављања финансијских и пореских извештаја;

Примена информационих технологија у домену струке;

Осигурање и контрола квалитета у обављању финансијско-административних послова;

Праћење новина у области међународних финансијско-административних послова и примене међународних стандарда и законске регулативе;

Основе пословне комуникације и кореспонденције (пословна преписка и комуникација у писаној и усменој форми);

Напомена: Стручне теме треба распоредити по разредима тако да буду у корелацији са садржајима који се обрађују из стручних предмета.

I РЕЧЕНИЦА

- Систематизација свих типова упитних реченица

- Директна и индиректна питања

- Индиректни говор: рецептивно и продуктивно

а) изјаве и питања– без промене глаголског времена (глагол главне реченице у једном од садашњих времена)

б) молбе, захтеви, наредбе

- Индиректни говор: само рецептивно

а) изјаве са променом глаголских времена

- Одређене релативне клаузе

- Сложене реченице: временске клаузе, узрочне клаузе , допусне клаузе

II ИМЕНИЧКА ГРУПА

1. Члан

- Разлике између одређеног и неодређеног члана у ширем контексту

2. Именице

- Бројиве и небројиве именице

3. Заменички облици

а) Заменице

- Личне заменице у функцији субјекта и објекта

- Показне заменице

- Односне заменице

б) детерминатори

- Показни детерминаотри

- Неодређени детерминатори

- Присвојни детерминатори

4. Придеви

- Обновити компарацију придева

- too/not...enough/not as...(as)/...than

5. Бројеви

- Обновити просте и редне бројеве

6. Квантификатори

1. Глаголи

- Обновити разлику у употреби Present Simple, Present Continutous; Past Simple, Past

Continuous

- Обновити све употребе Present Perfect

- Used to

- Начини изражавања будућности, планова у будућности (going to, will)

- Модални глаголи: should, must, will, may, might

- Пасивне конструкције – садашње и прошло време – the Present Simple, Past Simple

(продуктивно и рецептивно),

- Present perfect passive (рецептивно)

3. Предлози и најчешћи прилози за оријентацију у времену и простору.

4. Први кондиционал (рецептивно и продуктивно) , други кондиционал (рецептивно)

Немачки језик

Годишњи фонд часова: 72

Разред: други

ПРЕПОРУЧЕНЕ ТЕМЕ ОПШТЕ И СТРУЧНЕ (80% + 20%)

ОПШТЕ ТЕМЕ

Свакодневни живот (комуникација међу младима, генерацијски конфликти и начини превазилажења, међувршњачка подршка);

Образовање(образовање у земљама чији се језик учи, школовање које припрема за студије или свет рада, образовање за све);

Познати региони у земљама чији се језик учи, њихова обележја;

Културни живот (манифестације које млади радо посећују у земљи и земљама чији се језик учи, међународни пројекти и учешће на њима);

Заштита човекове околине (акције на нивоу града, школе, волонтерски рад);

Медији (штампа, телевизија, електронски медији);

Интересантне животне приче и догађаји;

Свет компјутера(млади и друштвене мреже).

СТРУЧНЕ ТЕМЕ

Основна терминологија из домена платног промета, вођења књиговодства и састављања финансијских и пореских извештаја;

Примена информационих технологија у домену струке;

Осигурање и контрола квалитета у обављању финансијско-административних послова;

Праћење новина у области међународних финансијско-административних послова и примене међународних стандарда и законске регулативе;

Основе пословне комуникације и кореспонденције (пословна преписка и комуникација у писаној и усменој форми);

Напомена: Стручне теме треба распоредити по разредима тако да буду у корелацији са садржајима који се обрађују из стручних предмета.

Именице

Усвајање рода, броја и падежа именица уз помоћ детерминатива и наставака. Номинатив, генитив, датив и акузатив једнине и множине са одговарајућим предлозима и без њих. Саксонски генитив. n -Деклинација.

Детерминативи

Усвајање детерминатива као одреднице рода, броја и падежа именица (одређени неодређени, показни, присвојни, квалификативни, неодређени).

Заменице и показне заменице као детерминативи уз именицу. Деклинација неодређене заменице *jemand, niemand, etwas, nichts*.

Придеви

Придеви у саставу именског предиката и у атрибутивној функцији (рецептивно и продуктивно). Поређење придева, описна компарација *ca ebenso....wie, nicht so .....wie*.

Бројеви

Основни и редни бројеви.

Предлози

Предлози са генитивом, дативом, акузативом, дативом и акузативном.

Глаголски облици

Презент, перфект, претерит и футур јаких, слабих, помоћних, рефлексивних, сложених и модалних глагола. Плусквамперфект најфреквентнијих глагола .

Конјуктив претерита и плусквамперфекта, потенцијал.

Пасив радње (сва времена).

Реченице

Независно сложене реченице (*und, aber, oder, denn, darum, deswegen, trotzdem*).

Зависно сложене – узрочне (*weil*), временске (*wenn, als, während, bis, bevor, nachdem*),
концесивне (*obwohl*), релативне, финалне (*damit*), кондиционалне реченице.

Енглески језик

Годишњи фонд часова: 70

Разред: Трећи

ПРЕПОРУЧЕНЕ ТЕМЕ ОПШТЕ И СТРУЧНЕ (80% + 20%)

ОПШТЕ ТЕМЕ

Свакодневни живот (генерацијски конфликти и начини превазилажења);

Образовање (образовање за све, пракса и припреме за будуће занимање, размена ученика);

Познате фирме, предузећа, установе, институције у земљама чији се језик учи;

Културни живот (међународни пројекти и учешће на њима);

Заштита човекове околине (волонтерски рад);

Медији (штампа, телевизија, електронски медији);

Историјски догађаји/линости из земаља чији се језик учи;

Свет компјутера (предности и мане употребе компјутера).

СТРУЧНЕ ТЕМЕ

Основна терминологија из домена платног промета, вођења књиговодства и састављања финансијских и пореских извештаја;

Примена информационих технологија у домену струке ;

Осигурање и контрола квалитета у обављању финансијско-административних послова;

Праћење новина у области међународних финансијско-административних послова и примене међународних стандарда и законске регулативе;

Основе пословне комуникације и кореспонденције (пословна преписка и комуникација у писаној и усменој форми);

Напомена: Стручне теме треба распоредити по разредима тако да буду у корелацији са садржајима који се обрађују из стручних предмета

ГРАМАТИЧКИ САДРЖАЈИ

ИМЕНИЧКА ГРУПА

1. Члан

- Разлике између одређеног и неодређеног члана у ширем контексту;

2. Именице

- Бројиве и небројиве именице;

3. Заменички облици

а) Заменице

- Личне заменице у функцији субјекта и објекта;

- Показне заменице;

- Односне заменице;

б) Детерминатори

- Показни детерминаотри;

- Неодређени детерминатори;

- Присвојни детерминатори;

4. Придеви

- Обновити компарацију придева;

- too/not...enough/not as...(as)/...than;

5. Бројеви

- Обновити просте и редне бројеве;

6. Кванитификатори .

III ГЛАГОЛСКА ГРУПА

1. Глаголи

- Обновити разлику у употреби Present Simple, Present Continuous; Past Simple, Past Continuous;

- Обновити све употребе Present Perfect ;

- Past perfect;

Used to

- Обновити и утврдити начине за изражавање будућности, планова у будућности (*going to, will*);

- Модални глаголи: *should, must, will, may, might*;

- Пасивне конструкције – садашње и прошло време – the Present Simple, Past Simple (продуктивно и рецептивно);

- Present perfect passive (рецептивно);

3. Предлози, најчешћи предлози за оријентацију у времену и простору;

4. Кондиционал први и други (и рецептивно и продуктивно).

Немачки језик

Годишњи фонд часова: 70

Разред: трећи

ПРЕПОРУЧЕНЕ ТЕМЕ ОПШТЕ И СТРУЧНЕ (80% + 20%)

ОПШТЕ ТЕМЕ

Свакодневни живот (генерацијски конфликти и начини превазилажења);

Образовање (образовање за све, пракса и припреме за будуће занимање, размена ученика);

Познате фирме, предузећа, установе, институције у земљама чији се језик учи;

Културни живот (међународни пројекти и учешће на њима);

Заштита човекове околине (волонтерски рад);

Медији (штампа, телевизија, електронски медији);

Историјски догађаји/линости из земаља чији се језик учи;

Свет компјутера (предности и мане употребе компјутера).

СТРУЧНЕ ТЕМЕ

Основна терминологија из домена платног промета, вођења књиговодства и састављања финансијских и пореских извештаја;

Примена информационих технологија у домену струке;

Осигурање и контрола квалитета у обављању финансијско-административних послова;

Праћење новина у области међународних финансијско-административних послова и примене међународних стандарда и законске регулативе;

Основе пословне комуникације и кореспонденције (пословна преписка и комуникација у писаној и усменој форми).

Напомена: Стручне теме треба распоредити по разредима тако да буду у корелацији са садржајима који се обрађују из стручних предмета.

ГРАМАТИЧКИ САДРЖАЈИ

Именице

Усвајање рода, броја и падежа именица уз помоћ детерминатива и наставака. Номинатив, генитив, датив и акузатив једнине и множине са одговарајућим предлозима и без њих. Саксонски генитив.

Детерминативи

Усвајање детерминатива као одреднице рода, броја и падежа именица (одређени неодређени, показни, присвојни, квалификативни, неодређени).

Заменице

Личне заменице у номинативу, дативу и акузативу једнине и множине. Присвојне и показне заменице као детерминативи узименицу. Деклинација неодређене заменице *jemand, niemand, etwas, nichts*.

Придеви

Придеви у саставу именског предиката и у атрибутивној функцији. Поређење придева, описна компарација *sa ebenso....wie, nicht so .....wie*.

Бројеви

Основни и редни бројеви.

Предлози

Предлози са генитивом, дативом, акузативом, дативом и акузативном.

Глаголски облици

Пасив са модалним глаголом.

Конјуктив презента, перфекта, фугура.

Пасив стања, дистинкција употребе пасива стања и радње .

Инфинитивске конструкције (*zu+Infinitiv, um/ohne/statt ... zu+Infinitiv*).

Реченице

Независно сложене реченице (*und, aber, oder, denn, darum, deswegen, trotzdem*).

Зависно сложене реченице.

Модалне (*indem, anstatt, ohne dass*).

Индиректан говор

Енглески језик

Годишњи фонд часова: 64

Разред: Четврти

ПРЕПОРУЧЕНЕ ТЕМЕ ОПШТЕ И СТРУЧНЕ (80% + 20%)

ОПШТЕ ТЕМЕ

Свакодневни живот (планови за будућност, посао и каријера);

Образовање (могућност образовања у иностранству, размена ученика, усавршавање у струци);

Друштвено уређење и политички систем у земљама чији се језик учи;

Културни живот (манифестације, сајмови и изложбе општег карактера и везане за струку);

Медији (утицај медија);

Историјске везе Србије и земаља чији се језик учи;

Свет компјутера(оглашавање на различитим глобалним мрежама, виртуелни свет. комуникације)

СТРУЧНЕ ТЕМЕ

Основна терминологија из домена платног промета, вођења књиговодства и састављања финансијских и пореских извештаја;

Примена информационих технологија у домену струке;

Осигурање и контрола квалитета у обављању финансијско-административних послова;

Праћење новина у области међународних финансијско-административних послова и примене међународних стандарда и законске регулативе;

Основе пословне комуникације и кореспонденције (пословна преписка и комуникација у писаној и усменој форми).

Напомена: Стручне теме треба распоредити по разредима тако да буду у корелацији са садржајима који се обрађују из стручних предмета

ГРАМАТИЧКИ САДРЖАЈИ

I. РЕЧЕНИЦА

- Сви типови упитних реченица;

- Директна и индиректна питања;

- Индиректни говор: рецептивно и продуктивно;

а) изјаве и питања– без промене глаголског времена (глагол главне реченице у једном од садашњих времена);

б) молбе, захтеви, наредбе;

в) изјаве и питања са променом глаголских времена;

- Релативне клаузе;

- Све врсте сложених реченица (временске, клаузе , клаузе, итд).

II. ИМЕНИЧКА ГРУПА

1. Члан

- Разлике између одређеног и неодређеног члана у ширем контексту;

2. Именице

- Бројиве и небројиве именице;

3. Заменички облици

а) Заменице

- Личне заменице у функцији субјекта и објекта;

- Показне заменице;

- Односне заменице;

б) детерминатори

- Показни детерминаотри;

- Неодређени детерминатори;

- Присвојни детерминатори;

4. Придеви

- Обновити компарацију придева;

- too/not...enough/not as...(as)/...than;

5. Бројеви

- Обновити просте и редне бројеве;

6. Кванитификатори.

III ГЛАГОЛСКА ГРУПА

1. Глаголи

- Обновити и утврдити сва садашња времена;

- Обновити и утврдити сва прошла времена;

- Разлика између Used to Past Continuous;

- Обновити и утврдити све начине за изражавање будућности;

- Глаголи стања;

- Модални глаголи: should, must, will, may, might;

- Пасивне конструкције – the Present Simple, Past Simple, Present Perfect (продуктивно и рецептивно), остала времена само рецептивно;

- wish + Past simple /would- Have something done (само рецептивно);

2. Први и други кондиционал (рецептивно и продуктивно); трећи кондиционал (рецептивно);

3. Предлози, најчешћи предлози за оријентацију у времену и простору.

Немачки језик

Годишњи фонд часова: 64

Разред: Четврти

ПРЕПОРУЧЕНЕ ТЕМЕ ОПШТЕ И СТРУЧНЕ (80% + 20%)

ОПШТЕ ТЕМЕ

Свакодневни живот (планови за будућност, посао и каријера);

Образовање (могућност образовања у иностранству, размена ученика, усавршавање у струци);

Друштвено уређење и политички систем у земљама чији се језик учи;

Културни живот (манифестације, сајмови и изложбе општег карактера и везане за струку);

Медији (утицај медија);

Историјске везе Србије и земаља чији се језик учи;

Свет компјутера(оглашавање на различитим глобалним мрежама, виртуелни свет комуникације).

СТРУЧНЕ ТЕМЕ

Основна терминологија из домена платног промета, вођења књиговодства и састављања финансијских и пореских извештаја;

Примена информационог технологија у домену струке;

Осигурање и контрола квалитета у обављању финансијско-административних послова;

Праћење новина у области међународних финансијско-административних послова и примене међународних стандарда и законске регулативе;

Основе пословне комуникације и кореспонденције (пословна преписка и комуникација у писаној и усменој форми);

Напомена: Стручне теме треба распоредити по разредима тако да буду у корелацији са садржајима који се обрађују из стручних предмета

ГРАМАТИЧКИ САДРЖАЈИ

Именице

Деклинација именица страног порекла, суфиксација именица страног порекла, скраћенице.

Негација

Keineswegs, nirgendwohin, niemand, niemals, weder....noch, unbequem, desinteressiert, arbeitslos.

Глаголи

Партицип презента и перфекта - атрибутивна и предикативна употреба (рецептивно).

Конкурентне форме (*Das lässt sich reparieren./ Das kann repariert werden./Das ist zu reparieren*)

Везници и везнички изрази

Поредбени – реална (индикатив) и иреална (конјуктив) поредба (*wie, als, als ob, als wenn, je...desto*).

Предмет: Физичко васпитање

Циљеви предмета

Општи циљ предмета:

Циљ физичког васпитања је да се разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно – образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика (когнитивном, афективном, моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

Посебни циљеви предмета:

1. Подстицање раста и развоја и утицање на правилно држање тела (превенција постуралних поремећаја);
2. Развој и усавршавање моторичких способности и теоријских знања неопходних за самостални рад на њима;
3. Стицање моторичких умења (вештина) и теоријских знања неопходних за њихово усвајање;
4. Проширење и продубљивање интересовања које су ученици стекли у основној школи и потпуније сагледавање спортске гране, за коју показују посебан интерес;
5. Усвајање знања ради разумевања значаја и суштине физичког васпитања дефинисаних општим циљем овог предмета (васпитно-образовног подручја);
6. Мотивација ученика за бављење физичким активностима и формирање позитивних психо-социјалних образаца понашања;
7. Оспособљавање ученика да стечена умења, знања и навике користе у свакодневним условима живота и рада.

Разред: први

Годишњи фонд часова:74

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Тестирање и провера савладаности стандарда из основне школе	6			
Теоријски часови	4			
Атлетика	12			
Гимнастика	14			
Спортска игра по избору школе	14			
Физичка активност односно спортска активност у складу са могућностима школе а по избору ученика.	10			
Пливање	10			
Провера знања и вештина	4			

Разред: други

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Тестирање и провера савладаности стандарда из претходног разреда	6			
Теоријски часови	4			
Атлетика	12			
Гимнастика	12			
Спортска игра по избору школе	12			
Физичка активност односно спортска активност у складу са могућностима школе а по избору ученика.	10			
Пливање	10			
Провера знања и вештина	4			

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 70

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Тестирање и провера савладаности стандарда из претходног разреда	6			
Теоријски часови	4			
Атлетика	12			
Гимнастика	12			
Спортска игра по избору школе	12			
Физичка активност односно спортска активност у складу са могућностима школе а по избору ученика.	10			

Пливање	10			
Провера знања и вештина	4			

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 64

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Тестирање и провера савладаности стандарда из претходног разреда	6			
Теоријски часови	4			
Атлетика	12			
Гимнастика	10			
Спортска игра по избору школе	12			
Физичка активност односно спортска активност у складу са могућностима школе а по избору ученика.	10			
Пливање	10			
Провера знања и вештина	4			

Предмет: Математика

Циљеви предмета

1. Развијање логичког и апстрактног мишљења;
2. Развијање способности јасног и прецизног изражавања и коришћења основног математичко-логичког језика;
3. Развијање способности одређивања и процене квантитативних величина и њиховог односа;
4. Развијање осећаја за простор, разликовање геометријских објеката и њихови узајамни односи и трансформације;
5. Развијање систематичности, уредности, прецизности, темељности, истрајности, критичности у раду;
6. Оспособљавање за примену стечених знања како у математици тако и у осталим предметима;
7. Формирање основа за наставак образовања;
8. Формирање математичке културе која подразумева свест о универзалности и примени математике и математичког начина мишљења.

Разред: први

Годишњи фонд часова: 74

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Вектори	4			
Реални бројеви	7			
Пропорционалност	10			
Рационални алгебарски изрази	15			
Геометрија	15			

Линеарне једначине и неједначине	15			
За реализацију 4 писмена задатка са исправкама	8			

Разред: други

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Тригонометрија	9			
Степеновање и кореновање	14			
Функције и график функције	7			
Квадратна једначина и квадратна функција	17			
Полиедри и обртна тела	17			
За реализацију 4 писмена задатка са исправкама	8			

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 70

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Експоненцијална и логаритамска функција	13			
Аналитичка геометрија у равни	15			
Низови	7			
Елементи привредне и финансијске математике	25			
За реализацију 4 писмена задатка са исправкама	8			

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 64

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Функције	16			
Извод функције	20			
Зајам	20			
За реализацију 4 писмена задатка са исправкама	8			

Предмет: Ликовна култура

Циљеви предмета:

1. Стицање функционалних знања из светског и националног уметничког наслеђа, теорије ликовне уметности и технологије ликовних материјала;
2. Оспособљавање за самостално ликовно изражавање и стварање традиционалним и савременим визуелним медијима, материјалима и техникама, за самостално проналажење и систематизовање информација из различитих извора, за примену стечених знања и умења у настави других предмета, свакодневном животу и будућем раду;
3. Развијање визуелног опажања и памћења, естетских критеријума, стваралачког и критичког мишљења;
4. Мотивисање ученика да доприноси естетском и културном начину живљења у свом природном и друштвеном окружењу.

Разред: први

Годишњи фонд часова: 37

Недељни фонд часова: 1

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Теорија обликовања	11			
Уметничко наслеђе	13			
Практичан рад	15			

Предмет: Рачунарство и информатика

Циљеви предмета:

Стицање знања, вештина и формирање вредносних ставова информатичке писмености неопходних за живот и рад у савременом друштву.

Разред: први

Годишњи фонд часова: 74

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Основе рачунарске технике		16		
Обрада текста		16		
Табеларни прорачуни		16		
Слајд-презентације		12		
Интернет и електронска комуникација		14		

Предмет: Историја

Циљеви предмета:

1. Стицање хуманистичког образовања и развијање историјске свести;
2. Разумевање историјског простора и времена, историјских догађаја, појава и процеса и улоге истакнутих личности;
3. Развијање индивидуалног и националног идентитета;
4. Стицање и проширивање знања, развијање вештина и формирање ставова неопходних за разумевање савременог света (у националном, регионалном, европском и глобалном оквиру);
5. Унапређивање функционалних вештина и компетенција неопходних за живот у савременом друштву (истраживачких вештина, критичког и креативног мишљења, способности изражавања и образлагања сопствених ставова, разумевања мултикултуралности, развијање толеранције и културе аргументованог дијалога);
6. Оспособљавање за ефикасно коришћење информационо-комуникационих технологија;
7. Развијање свести о потреби сталног усавршавања и свести о важности неговања културно-историјске баштине.

Разред: први

Годишњи фонд часова:74

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Српска држава и државност	32			
Српски народ у југословенској држави	20			
Достигнућа српске културе	12			
Српски народ и Србија у савременом свету	10			

Предмет: Физика

Циљеви предмета:

1. Развијање функционалне писмености природно-научне и техничке;
2. Стицање знања о основним физичким појавама значајним за струку и разумевање основних физичких закона;
3. Развијање логичког и апстрактног мишљења и критичког става у мишљењу;
4. Развијање свести о значају експеримента при упознавању, разумевању и проверавању физичких законитости;
5. Стицање способности за уочавање, формулисање и решавање једноставнијих проблема;
6. Схватање значаја физике за технику и природне науке;
7. Развијање способности и вештина за примену знања из физике у струци;
8. Стицање знања о природним ресурсима, њиховој ограничености и одрживом коришћењу;
9. Развијање правилног односа ученика према заштити, обнови и унапређењу животне средине;
10. Стицање основних сазнања о процесима и производима различитих технологија;

11. Развијање радних навика и одговорности.

Разред: први

Годишњи фонд часова: 74

Недељни фонд часова: 2

Предмет се реализује кроз теоријску наставу 68 часова и лабораторијске вежбе 6 часова.

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Увод у физику	2			
Кинематика	10			
Динамика	17			
Кружно и ротационо кретање	11			
Термодинамика	10			
Електрично магнетно поље	18			

Предмет: Географија

Циљеви предмета:

1. Уочавање и схватање корелативних односа између географије и других природних и друштвених наука;
2. Стицање нових актуелних знања о положају, месту и улози Србије на Балканском полуострву и југоисточној Европи;
3. Стицање нових и продубљених знања и објашњења о савременим географским појавама, објектима и процесима на територији Републике Србије;
4. Стицање нових актуелних знања о порасту, кретањима, структурним променама и територијалном размештају становништва;
5. Разумевање актуелне географске стварности наше земље и савременог света;
6. Развијање осећања припадности својој нацији као делу интегралног света, изградња и неговање националног и културног идентитета у мултиетничком, мултикултуралном и мултијезичком свету;
7. Оспособљавање ученика да примењују географско знање и вештине у даљем образовном и професионалном развоју;
8. Оспособљавање ученика за одговорно опхођење према себи и окружењу и за активно учествовање у заштити, обнови и унапређивању животне средине.

Разред: Први

Годишњи фонд часова: 74

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Увод	4			
Савремене компоненте географског положаја Србије	6			
Природни ресурси Србије и њихов економско-географски значај	14			
Становништво Србије	8			
Насеља Србије	8			
Привреда Србије	12			
Регионалне целине Србије	14			
Србија и савремени процеси у европи и свету	8			

Предмет: Хемија

Циљеви предмета:

1. Развој функционалног система хемијског знања као подршке за изучавање стручних предмета;
2. Разумевање односа између структуре супстанци, њихових својстава као и могућности њихове примене;
3. Разумевање природних појава и процеса и хемијског приступа у њиховом изучавању;
4. Развој хемијске функционалне писмености;
5. Препознавање, разумевање и примена хемијских знања у свакодневном животу и професионалном раду;
6. Разумевање корисности од хемијске производње и за одабрану струку;
7. Развој способности за сагледавање потенцијалних ризика, могућности превенције и мера заштите при хемијским незгодама у свакодневном животу и професионалном раду;
8. Развој одговорног става према коришћењу супстанци у свакодневном животу и у професионалном раду;
9. Развој комуникативности и спремности за сарадњу и тимски рад;
10. Развој одговорности, систематичности, прецизности и позитивног става према учењу;
11. Развој свести о сопственим знањима и потреби за даљим професионалним напредовањем

Разред: други

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

Предмет се реализује кроз теоријску и демонстративну наставу.

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Структура супстанци	14			
Диспрезни системи	6			
Хемиске реакције	18			
Хемија елемената и једињења	30			
Хемиски аспекти загађења животне средине	4			

Предмет: Биологија

Циљеви предмета:

1. Проширивање знања о нивоима организације биолошких система, грађи и функцији ћелије, току и значају ћелијских деоба;
2. Разумевање физиолошких процеса у људском организму;
3. Упознавање са основним фазама развића човека;
4. Разумевање основних принципа наслеђивања особина;
5. Разумевање проблема везаних за период одрастања и облике ризичног понашања и схватање улоге и значаја породице.

Разред: други

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Биологија ћелије	10			
Основи физиологије човека	24			
Биологија развића човека	14			
Наслеђивање биолошких особина	14			
Полно и репродуктивно здравље	10			

Предмет: Социологија са правима грађана

Циљеви предмета:

1. Оспособљавање ученика за живот у друштву изложеном сталним променама и изазовима које доноси развој савременог друштва;
2. Развијање способности, код ученика, за улогу одговорног грађанина, за живот у демократски уређеном и хуманом друштву;
3. Унапређивање ученичке способности за све облике комуникације, дијалога и исказивања аргументованог става

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 64

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Структура и организација друштва	12			
Држава и политика	18			
Устав и правна држава	11			
Људска права и слободe	6			
Култура и друштво	11			
Друштвене промене и развој друштва	6			

Стручни предмети

Предмет: Страни језик 2 - Енглески језик

Циљеви предмета:

1. Развијање сазнајних и интелектуалних способности;
2. Стицање позитивног односа према другим културама уз уважавање различитост;и
3. Усвајање знања и умења потребних у комуникацији на страном језику у усменом и писаном облику, како у свакодневном животу тако и у пословном окружењу.

Годишњи фонд часова: 74

Разред: први

ОПШТЕ ТЕМЕ

Свакодневни живот (организација времена, послова, слободно време);
Храна и здравље (навике у исхрани, карактеристична јела и пића у земљама света);
Познати градови и њихове знаменитости, региони у матичним земљама;
Спортови и позната спортска такмичења;
Живот и дела славних људи;
XX века (из света науке, културе, спорта, музике);
Медији (штампа, телевизија, интернет);
Интересантне животне приче и догађаји;
Свет компјутера (распрострањеност, примена, корист и негативне стране);
Основна терминологија која се односи на послове из домена општих, правних и кадровских послова.

КОМУНИКАТИВНЕ ФУНКЦИЈЕ

Представљање себе и других;
Поздрављање (састајање, растанак; формално, неформално, специфично по регионима);
Идентификација и именовање особа, објеката, боја, бројева итд.);
Давање једноставних упутстава и команди;
Изражавање молби и захвалности;
Изражавање извињења ;
Изражавање потврде и негирање;
Изражавање допадања и недопадања;
Изражавање физичких сензација и потреба;
Исказивање просторних и временских односа;
Давање и тражење информација и обавештења;
Описивање и упоређивање лица и предмета;
Изрицање забране и реаговање на забрану;
Изражавање припадања и поседовања;
Скретање пажње;
Тражење мишљења и изражавање слагања и неслагања;
Тражење и давање дозволе;
Исказивање честитки;
Исказивање препоруке;
Изражавање хитности и обавезности;

Исказивање сумње и несигурности.

Енглески језик

Годишњи фонд часова: 72

Разред: други

ОПШТЕ ТЕМЕ

- Свакодневни живот (комуникација међу младима, генерацијски конфликти и начини превазилажења, међувршњачка подршка);
- Образовање(образовање у земљама чији се језик учи, школовање које припрема за студије или свет рада, образовање за све);
- Познати региони у земљама чији се језик учи, њихова обележја;
- Културни живот (манifestације које млади радо посећују у земљи и земљама чији се језик учи, међународни пројекти и учешће на њима);
- Заштита човекове околине (акције на нивоу града, школе, волонтерски рад);
- Медији (штампа, телевизија, електронски медији);
- Интересантне животне приче и догађаји;
- Свет компјутера (млади и друштвене мреже).

КОМУНИКАТИВНЕ ФУНКЦИЈЕ

Представљање себе и других;

Поздрављање (састајање, растанак; формално, неформално, специфично по регионима);

Идентификација и именовање особа, објеката, боја, бројева итд.);

Давање једноставних упутстава и команди;

Изражавање молби и захвалности;

Изражавање извињења;

Изражавање потврде и негирање;

Изражавање допадања и недопадања;

Изражавање физичких сензација и потреба;

Исказивање просторних и временских односа;

Давање и тражење информација и обавештења;

Описивање и упоређивање лица и предмета;

Изрицање забране и реаговање на забрану;

Изражавање припадања и поседовања;

Скретање пажње;

Тражење мишљења и изражавање слагања и неслагања;

Тражење и давање дозволе;

Исказивање честитки;

Исказивање препоруке;

Изражавање хитности и обавезности;

Исказивање сумње и несигурности.

Енглески језик

Годишњи фонд часова: 70

Разред: трећи

ОПШТЕ ТЕМЕ

Свакодневни живот (генерацијски конфликти и начини превазилажења);
Образовање (образовање за све, пракса и припреме за будуће занимање, размена ученика);
Познате фирме, предузећа, установе, институције у земљама чији се језик учи ;
Културни живот (међународни пројекти и учешће на њима);
Заштита човекове околине (волонтерски рад);
Медији (штампа, телевизија, електронски медији);
Историјски догађаји/линости из земаља чији се језик учи;
Свет компјутера (предности и мане употребе компјутера);
Вођење евиденције и документације у администрацији.

КОМУНИКАТИВНЕ ФУНКЦИЈЕ

Представљање себе и других;
Поздрављање (састајање, растанак; формално, неформално, специфично по регионима);
Идентификација и именовање особа, објеката, боја, бројева итд.);
Давање једноставних упутстава и команди;
Изражавање молби и захвалности;
Изражавање извињења;
Изражавање потврде и негирање;
Изражавање допадања и недопадања;
Изражавање физичких сензација и потреба;
Исказивање просторних и временских односа;
Давање и тражење информација и обавештења;
Описивање и упоређивање лица и предмета;
Изрицање забране и реаговање на забрану;
Изражавање припадања и поседовања;
Скретање пажње;
Тражење мишљења и изражавање слагања и неслагања;
Тражење и давање дозволе;
Исказивање честитки;
Исказивање препоруке;
Изражавање хитности и обавезности;
Исказивање сумње и несигурности.

Енглески језик

Годишњи фонд часова: 64

Разред: четврти

ОПШТЕ ТЕМЕ

Свакодневни живот (генерацијски конфликти и начини превазилажења);
Образовање (образовање за све, пракса и припреме за будуће занимање, размена ученика);
Познате фирме, предузећа, установе, институције у земљама чији се језик учи;

Културни живот (међународни пројекти и учешће на њима);
Заштита човекове околине (волонтерски рад);
Медији (штампа, телевизија, електронски медији);
Историјски догађаји/линости из земаља чији се језик учи;
Свет компјутера (предности и мане употребе компјутера);
Праћење новина у области међународних правно-административних послова;
Конкурисање на посао, праксу, даље студирање.

КОМУНИКАТИВНЕ ФУНКЦИЈЕ

Представљање себе и других;
Поздрављање (састајање, растанак; формално, неформално, специфично по регионима);
Идентификација и именовање особа, објеката, боја, бројева итд.);
Давање једноставних упутстава и команди;
Изражавање молби и захвалности;
Изражавање извињења;
Изражавање потврде и негирање;
Изражавање допадања и недопадања;
Изражавање физичких сензација и потреба;
Исказивање просторних и временских односа;
Давање и тражење информација и обавештења;
Описивање и упоређивање лица и предмета;
Изрицање забране и реаговање на забрану;
Изражавање припадања и поседовања;
Скретање пажње;
Тражење мишљења и изражавање слагања и неслагања;
Тражење и давање дозволе;
Исказивање честитки;
Исказивање препоруке;
Изражавање хитности и обавезности;
Исказивање сумње и несигурности.

Предмет: Страни језик 2 – немачки језик

ЦИЉЕВИ ПРЕДМЕТА:

- Развијање сазнајних и интелектуалних способности;
- Стицање позитивног односа према другим културама уз уважавање различитости.
- Усвајање знања и умења потребних у комуникацији на страном језику у усменом и писаном облику, како у свакодневном животу тако и у пословном окружењу

Годишњи фонд часова: 74

Разред: први

ОПШТЕ ТЕМЕ

Свакодневни живот (организација времена, послова, слободно време);
Храна и здравље (навике у исхрани, карактеристична јела и пића у земљама света);
Познати градови и њихове знаменитости, региони у матичним земљама;
Спортови и позната спортска такмичења;

Живот и дела славних људи;
XX века (из света науке, културе, спорта, музике);
Медији (штампа, телевизија, интернет);
Интересантне животне приче и догађаји;
Свет компјутера (распрострањеност, примена, корист и негативне стране);
Основна терминологија која се односи на послове из домена општих, правних и кадровских послова.

КОМУНИКАТИВНЕ ФУНКЦИЈЕ

Представљање себе и других;
Поздрављање (састајање, растанак; формално, неформално, специфично по регионима);
Идентификација и именовање особа, објеката, боја, бројева итд.);
Давање једноставних упутстава и команди;
Изражавање молби и захвалности;
Изражавање извињења;
Изражавање потврде и негирање;
Изражавање допадања и недопадања;
Изражавање физичких сензација и потреба;
Исказивање просторних и временских односа;
Давање и тражење информација и обавештења;
Описивање и упоређивање лица и предмета;
Изрицање забране и реаговање на забрану;
Изражавање припадања и поседовања;
Скретање пажње;
Тражење мишљења и изражавање слагања и неслагања;
Тражење и давање дозволе;
Исказивање честитки;
Исказивање препоруке;
Изражавање хитности и обавезности;
Исказивање сумње и несигурности.

ГРАМАТИЧКИ САДРЖАЈИ

Ученици треба да разумеју и користе:

1. Именице – у номинативу, акузативу, дативу и генитиву (за изражавање посесивних односа: das Haus meiner Eltern).

Множина именица на -en, -e , - , -er, -s, -ø (са прегласом – умлаутом и без њега): Freundinnen, Schuhe, Kinder, -Kinos, -Schüler.

Суплетивну множину: die Schneefälle, die Sportarten.

а. властите именице, посебно имена људи и географски називи немачког говорног подручја: Martin, Klaus, Jürgen, Maraike, Elke, Saskia etc.; Europa, Österreich, der Rhein, die Alpen.

б. заједничке именице мушког, женског и средњег рода: der Schüler, die Lehrerin, das Kind

в. бројиве и небројиве именице: die Rose, der Kakao

2. Члан: одређени, неодређени и нулти

а) Одређени члан:

- разлика између неодређеног и одређеног члана у ширем контексту (неодређено и непознато : одређено и познато): Klaus hat eine neue Jacke. Die Jacke ist gelb.

- контраховани (сажети) члан:

- уз глаголе кретања: ins Bett gehen, zur Schule gehen, ans Meer fahren, ins Gebirge fahren

- уз годишња доба: im Sommer.

- уз стране света: *im Norden*.
- уз доба дана: *am Vormittag*.
- уз датуме: *am 6. März*.
- уз географске појмове (називи планина, мора, река, језера, држава које су мушког или женског рода или у множини)

Der Koronik, am Mittelmeer, die Save, Frankfurt am Main, in die Schweiz, aus den USA ...

б) Неодређени члан у изразима: *einen Spaziergang machen, eine Frage stellen*

в) Нулти члан:

- уз називе спорта: *Fußball spielen, Gymnastik treiben*;
- уз називе музичких инструмената: *Klavier spielen*;
- у изразима: *zu Fuß gehen, zu Hause sein, nach Hause gehen* ;
- уз географске појмове *nach Italien, in Berlin*;
- уз називе занимања и националности после глагола *sein* и *werden*: *Er ist Lehrer, Italiener, Sie wird blad Krankenschwester*.

3. Показне, присвојне, упитне и најфреквентније неодређене детерминативе у номинативу, генитиву, дативу и акузативу: *diese Stadt, mein Ball, welches Haus, einige Schüler, manche Lehrer*.

4. Придеве у слабој, јакој и мешовитој промени (*ein hübsches Kind, das hübsche Kind, hübsche Kinder*).

Придеве у компаративу и суперлативу:

- правилне поредбене облике: *billig, billiger, der (die, das) billigste*;
- неправилне поредбене облике (*gut/besser/der (die, das) beste; lang/länger/der, die, das längste*).

а. Изведене придеве са наставцима *-bar, -lich* и *-ig*: *lesbar, sommerlich, windig* (рецептивно).

б. Придеве који изражавају националну припадност и то најфреквентније (*Serbisch, Österreichisch*);

в. Придеве изведене од имена града (*Belgrader, Hamburger*).

5. Личне заменице у номинативу, акузативу и дативу: *ich, mir, mich*.

Присвојне заменице: *meiner, deiner*.

6. Фреквентне предлоге:

а) за означавање положаја у простору: *auf dem Tisch, unter dem Stuhl, zwischen den Bänken, hinter der Schule, vor dem Theater, dem Kino gegenüber*.

б) за правац кретања: *zum Arzt, nach Deutschland, in die Stadt*.

в) за време: *vor dem Essen, nach der Schule, während der Stunde*.

д) за порекло: *aus der Schweiz*.

ђ) за средство: *mit dem Taxi*.

е) за намену: *für Kinder*.

ф) за узрок: *wegen des Regens, auf Grund meiner Zeugnisse*.

7. Глаголе (потврдне, упитне и одричне облике) у следећим временима:

а) презент слабих и јаких глагола; презент најфреквентнијих глагола са наглашеним и ненаглашеним префиксима;

б) претерит слабих и најфреквентнијих јаких глагола;

в) перфект слабих и најфреквентнијих јаких глагола; перфект најфреквентнијих глагола са наглашеним и ненаглашеним префиксима;

г) футур;

д) конјунктив претерита за постављање учтивих питања и изражавање жеље без граматичких објашњења):

Ich hätte gern einen Apfelstrudel. Ich würde dich gern mal am Sonntag besuchen.

- најфреквентнији глаголи са предложном допуном;

- повратни глаголи: *sich waschen*, *sich die Hände waschen*.

8. Прилоге и прилошке одредбе (и рецептивно и продуктивно)

а) за време: *gestern, vor einer Woche, letztes Jahr, morgen*.

б) за место и правац кретања: *da hinten, geradeaus, nach links*.

в) за начин: *zufällig*.

г) за учесталост: *oft, einmal, jeden Tag, zweimal im Monat, üblich*.

9. Бројеве Просте бројеве преко 1000. Редне бројеве до 100. Године.

10. Упитне реченице:

а. које захтевају одговоре *Ja/Nein*;

б. са упитним речима на *w-*: *wer, was, wann, wo, warum, womit, wie oft, wie viel*.

11. Везнике за напоредне реченице (рецептивно и продуктивно): *und, aber, oder, denn*.

Везнике за зависно-сложене реченице; релативне заменице и прилоге (рецептивно и продуктивно): *weil, ob, dass, weil, wenn, als*

12. Редослед елемената у потврдним, одричним, упитним и сложеним реченицама: *Ich fahre morgen nach Berlin. Ich fahre nicht nach Berlin. Fährst du auch nach Berlin? Wer fährt nach Berlin? Ich weiß nicht, ob ich nach Berlin fahre.*

Немачки језик

Годишњи фонд часова: 72

Разред: други

ОПШТЕ ТЕМЕ

- Свакодневни живот (комуникација међу младима, генерацијски конфликти и начини превазилажења, међувршњачка подршка);
- Образовање(образовање у земљама чији се језик учи, школовање које припрема за студије или свет рада, образовање за све);
- Познати региони у земљама чији се језик учи, њихова обележја;
- Културни живот (манifestације које млади радо посећују у земљи и земљама чији се језик учи, међународни пројекти и учешће на њима);
- Заштита човекове околине (акције на нивоу града, школе, волонтерски рад);
- Медији (штампа, телевизија, електронски медији);
- Интересантне животне приче и догађаји;
- Свет компјутера (млади и друштвене мреже).

КОМУНИКАТИВНЕ ФУНКЦИЈЕ

Представљање себе и других;

Поздрављање (састајање, растанак; формално, неформално, специфично по регионима);

Идентификација и именовање особа, објеката, боја, бројева итд.);

Давање једноставних упутстава и команди;

Изражавање молби и захвалности;

Изражавање извињења;

Изражавање потврде и негирање;

Изражавање допадања и недопадања;

Изражавање физичких сензација и потреба;
Исказивање просторних и временских односа;
Давање и тражење информација и обавештења;
Описивање и упоређивање лица и предмета;
Изрицање забране и реаговање на забрану;
Изражавање припадања и поседовања;
Скретање пажње;
Тражење мишљења и изражавање слагања и неслагања;
Тражење и давање дозволе;
Исказивање честитки;
Исказивање препоруке;
Изражавање хитности и обавезности;
Исказивање сумње и несигурности;

ГРАМАТИЧКИ САДРЖАЈИ

Ученици треба да разумеју и користе:

1. Именице – у номинативу, акузативу, дативу и генитиву (за изражавање посесивних односа: *das Haus meiner Eltern*).

Множина именица на *-en, -e, -er, -s, -ø*: *Freundinnen, Schuhe, Kinder, -Kinos, -Schüler*.

Суплетивна множина: *die Schneefälle, die Sportarten*.

а. властите именице, посебно имена људи и географски називи немачког говорног подручја *Martin, Klaus, Jürgen, Maraike, Elke, Saskia etc.; Europa, Österreich, der Rhein, die Alpen*.

б. заједничке именице мушког, женског и средњег рода: *der Schüler, die Lehrerin, das Kind*

в. бројиве и небројиве именице: *die Rose, der Kakao*

2. Члан: одређени, неодређени и нулти

а) Одређени члан:

- разлика између неодређеног и одређеног члана у ширем контексту (неодређено и непознато : одређено и познато): *Klaus hat eine neue Jacke. Die Jacke ist gelb.*

- контраховани (сажети) члан:

о уз глаголе кретања: *ins Bett gehen, zur Schule gehen, ans Meer fahren, ins Gebirge fahren*

о уз годишња доба: *im Sommer*.

о уз стране света: *im Norden*.

о уз доба дана: *am Vormittag*.

о уз датуме: *am 6. März*.

б) Неодређени члан у изразима: *einen Spaziergang machen, eine Frage stellen*

г) Нулти члан:

- уз називе спортова: *Fußball spielen, Gymnastik treiben* - уз називе музичких инструмената: *Klavier spielen*.

- у изразима: *zu Fuß gehen, zu Hause sein, nach Hause gehen*.

3. Показне, присвојне, упитне и најфреквентније неодређене детерминативе: *diese Stadt, mein Ball, welches Haus, einige Schüler, manche Lehrer*.

4. Придеве у слабој, јакој и мешовитој промени (*ein hübsches Kind, das hübsche Kind, hübsche Kinder*)

Поређење придева

о правилно поређење: *billig, billiger, der (die, das) billigste*.

о неправилно поређење придева (*gut/besser; viel/mehr*).

а. Изведене придеве са наставцима *-bar, -lich* и *-ig*: *lesbar, sommerlich, windig* (рецептивно).

б. Придеве који изражавају националну припадност и то најфреквентније (*Serbisch,*

Österreichisch)

в. Придеве изведене од имена града (*Belgrader, Hamburger*).

3. Личне заменице у номинативу, акузативу и дативу: *ich, mir, mich*.

Присвојне заменице: *meiner, deiner*

5. Фреквентне предлоге:

а) за означавање положаја у простору: *auf dem Tisch, unter dem Stuhl, zwischen den Bänken, hinter der Schule, vor dem Theater, dem Kino gegenüber*.

б) за правац кретања: *zum Arzt, nach Deutschland, in die Stadt*;

в) време: *um 10.00 Uhr, am 3. Oktober, im März*;

г) доба дана, годишње доба: *am Abend, im Frühjahr*;

д) порекло: *aus der Schweiz*;

ђ) средство: *mit dem Taxi*;

е) намена: *für Kinder*.

6. Глаголе (потврдни, упитни и одрични облици) у следећим временима: а) презент слабих и јаких глагола;

б) претерит помоћних и модалних глагола;

в) перфект слабих и најфреквентнијих јаких глагола;

г) футур;

д) конјунктив претерита модалних глагола за постављање учтивих питања и изражавање жеље (без граматичких објашњења):

Möchtest du einen Apfel? Möchtest du heute mit mir ins Kino gehen?

о глаголи са предложном допуном: *warten auf, hoffen auf, sich freuen über/auf*.

о повратни глаголи: *sich waschen*.

7. Прилози и прилошке одредбе (и рецептивно и продуктивно)

а) за време: *gestern, vor einer Woche, letztes Jahr, morgen*.

б) за место и правац кретања: *da hinten, geradeaus, nach links*.

в) за начин: *zufällig*.

г) за учесталост: *oft, einmal, jeden Tag, zweimal im Monat, üblich*.

8. Бројеве

Просте бројеве преко 1000. Редне бројеве до 30. Године.

9. Упитне реченице:

а. које захтевају одговоре *Ja/Nein*;

б. са упитним речима на *w-*: *wer, was, wann, wo, warum, womit, wie oft, wie viel*.

10. Везнике за напоредне реченице (рецептивно и продуктивно): *und, aber, oder, denn*.

Везнике за зависно-сложене реченице (рецептивно); релативне заменице и прилоге (рецептивно): *weil, ob*.

11. Редослед елемената у потврдним, одричним, упитним и сложеним реченицама: *Ich fahre morgen nach Berlin. Fährst du auch nach Berlin? Wer fährt h Berlin. Ich weiß nicht, ob ich nach Berlin fahre*.

Немачки језик

Годишњи фонд часова: 70

Разред: трећи

ОПШТЕ ТЕМЕ

Свакодневни живот (генерацијски конфликти и начини превазилажења);
Образовање (образовање за све, пракса и припреме за будуће занимање, размена ученика) ;
Познате фирме, предузећа, установе, институције у земљама чији се језик учи;
Културни живот (међународни пројекти и учешће на њима);
Заштита човекове околине (волонтерски рад);
Медији (штампа, телевизија, електронски медији);
Историјски догађаји/линости из земаља чији се језик учи;
Свет компјутера (предности и мане употребе компјутера);
Вођење евиденције и документације у администрацији.

КОМУНИКАТИВНЕ ФУНКЦИЈЕ

Представљање себе и других;
Поздрављање (састајање, растанак; формално, неформално, специфично по регионима),
Идентификација и именовање особа, објеката, боја, бројева итд.),
Давање једноставних упутстава и команди;
Изражавање молби и захвалности;
Изражавање извињења;
Изражавање потврде и негирање;
Изражавање допадања и недопадања;
Изражавање физичких сензација и потреба;
Исказивање просторних и временских односа;
Давање и тражење информација и обавештења;
Описивање и упоређивање лица и предмета;
Изрицање забране и реаговање на забрану;
Изражавање припадања и поседовања;
Скретање пажње;
Тражење мишљења и изражавање слагања и неслагања;
Тражење и давање дозволе;
Исказивање честитки;
Исказивање препоруке;
Изражавање хитности и обавезности;
Исказивање сумње и несигурности;

ГРАМАТИЧКИ САДРЖАЈИ

Ученици треба да разумеју и користе:

1. Именице – у номинативу, акузативу, дативу и генитиву (за изражавање посесивних односа: *das Haus meiner Eltern*).

Множина именица на *-en, -e, -, -er, -s, -ø* (са прегласом – умлаутом и без њега): *Freundinnen, Schuhe, Kinder, -Kinos, -Schüler*.

Суплетивну множину: *die Schneefälle, die Sportarten*.

а. властите именице, посебно имена људи и географски називи немачког говорног подручја: *Martin, Klaus, Jürgen, Maraike, Elke, Saskia etc.; Europa, Österreich, der Rhein, die Alpen*.

б. заједничке именице мушког, женског и средњег рода: *der Schüler, die Lehrerin, das Kind* в. бројиве и небројиве именице: *die Rose, der Kakao*

2. Члан: одређени, неодређени и нулти

а) Одређени члан:

- разлика између неодређеног и одређеног члана у ширем контексту (неодређено и непознато: одређено и познато): *Klaus hat eine neue Jacke. Die Jacke ist gelb.*

- контраховани (сажети) члан:

- уз глаголе кретања: *ins Bett gehen, zur Schule gehen, ans Meer fahren, ins Gebirge fahren.*

- уз годишња доба: *im Sommer.*

- уз стране света: *im Norden.*

- уз доба дана: *am Vormittag.*

- уз датуме: *am 6. März.*

- уз географске појмове (називи планина, мора, река, језера, држава које су мушког или женског рода или у множини).

Der Koronik, am Mittelmeer, die Save, Frankfurt am Main, in die Schweiz, aus den USA ...

б) Неодређени члан у изразима: *einen Spaziergang machen, eine Frage stellen.*

г) Нулти члан:

- уз називе спортова: *Fußball spielen, Gymnastik treiben.*

- уз називе музичких инструмената: *Klavier spielen.*

- у изразима: *zu Fuß gehen, zu Hause sein, nach Hause gehen.*

- уз географске појмове *nach Italien, in Berlin.*

- уз називе занимања и националности после глагола *sein* и *werden*: *Er ist Lehrer, Italiener, Sie wird blade Krankenschwester.*

3. Показне, присвојне, упитне и најфреквентније неодређене детерминативе у номинативу, генитиву, дативу и акузативу: *diese Stadt, mein Ball, welches Haus, einige Schüler, manche Lehrer.*

4. Придеве у слабој, јакој и мешовитој промени (*ein hübsches Kind, das hübsche Kind, hübsche Kinder*)

Придеве у компаративу и суперлативу: правилне поредбене облике: *billig, billiger, der (die, das) billigste*

- неправилне поредбене облике (*gut/besser/der (die, das) beste; lang/länger/der, die, das längste*).

а. Изведене придеве са наставцима *-bar, -lich* и *-ig*: *lesbar, sommerlich, windig (рецептивно).*

б. Придеве који изражавају националну припадност и то најфреквентније (*Serbisch, Österreichisch*).

в. Придеве изведене од имена града (*Belgrader, Hamburger*).

5. Личне заменице у номинативу, акузативу и дативу: *ich, mir, mich.*

Присвојне заменице: *meiner, deiner*

б. Фреквентне предлоге:

а) за означавање положаја у простору: *auf dem Tisch, unter dem Stuhl, zwischen den Bänken, hinter der Schule, vor dem Theater, dem Kino gegenüber.*

б) за правац кретања: *zum Arzt, nach Deutschland, in die Stadt.*

в) за време: *vor dem Essen, nach der Schule, während der Stunde.*

д) за порекло: *aus der Schweiz.*

ђ) за средство: *mit dem Taxi*

е) за намену: *für Kinder.*

ф) за узрок: *wegen des Regens, auf Grund meiner Zeugnisse.*

7. Глаголе (потврдне, упитне и одричне облике) у следећим временима:

а) презент слабих и јаких глагола; презент најфреквентнијих глагола са наглашеним и ненаглашеним префиксима;

б) претерит слабих и најфреквентнијих јаких глагола;

в) перфект слабих и најфреквентнијих јаких глагола; перфект најфреквентнијих глагола са наглашеним и ненаглашеним префиксима;

г) футур;

д) конјунктив претерита за постављање учтивих питања и изражавање жеље (без граматичких објашњења):

Ich hätte gern einen Apfelstrudel. Ich würde dich gern mal am Sonntag besuchen.

- најфреквентнији глаголи са предложном допуном;

- повратни глаголи: *sich waschen, sich die Hände waschen;*

8. Прилоге и прилошке одредбе (и рецептивно и продуктивно)

а) за време: *gestern, vor einer Woche, letztes Jahr, morgen.*

б) за место и правац кретања: *da hinten, geradeaus, nach links.*

в) за начин: *zufällig.*

г) за учесталост: *oft, einmal, jeden Tag, zweimal im Monat, üblich.*

9. Бројеве

Просте бројеве преко 1000. Редне бројеве до 100. Године.

10. Упитне реченице:

а. које захтевају одговоре *Ja/Nein;*

б. са упитним речима на *w-: wer, was, wann, wo, warum, womit, wie oft, wie viel.*

11. Везнике за напоредне реченице (рецептивно и продуктивно): *und, aber, oder, denn.*

Везнике за зависно-сложене реченице; релативне заменице и прилоге

(рецептивно и продуктивно): *weil, ob, dass, weil, wenn, als.*

12. Редослед елемената у потврдним, одричним, упитним и сложеним реченицама: *Ich fahre morgen nach Berlin. Ich fahre nicht nach Berlin. Fährst du auch nach Berlin? Wer fährt nach Berlin? Ich weiß nicht, ob ich nach Berlin fahre*

Немачки језик

Годишњи фонд часова: 64

Разред: четврти

ОПШТЕ ТЕМЕ

Свакодневни живот (генерацијски конфликти и начини превазилажења);

Образовање (образовање за све, пракса и припреме за будуће занимање, размена ученика);

Познате фирме, предузећа, установе, институције у земљама чији се језик учи;

Културни живот (међународни пројекти и учешће на њима);

Заштита човекове околине (волонтерски рад);

Медији (штампа, телевизија, електронски медији);

Историјски догађаји/линости из земаља чији се језик учи;

Свет компјутера (предности и мане употребе компјутера);

Праћење новина у области међународних правно-административних послова;

Конкурисање на посао, праксу, даље студирање.

КОМУНИКАТИВНЕ ФУНКЦИЈЕ

Представљање себе и других;
Поздрављање (састајање, растанак; формално, неформално, специфично по регионима);
Идентификација и именовање особа, објеката, боја, бројева итд.);
Давање једноставних упутстава и команди;
Изражавање молби и захвалности;
Изражавање извињења;
Изражавање потврде и негирање;
Изражавање допадања и недопадања;
Изражавање физичких сензација и потреба;
Исказивање просторних и временских односа
Давање и тражење информација и обавештења;
Описивање и упоређивање лица и предмета;
Изрицање забране и реаговање на забрану;
Изражавање припадања и поседовања;
Скретање пажње;
Тражење мишљења и изражавање слагања и неслагања;
Тражење и давање дозволе;
Исказивање честитки;
Исказивање препоруке;
Изражавање хитности и обавезности;
Исказивање сумње и несигурности;

ГРАМАТИЧКИ САДРЖАЈИ

Ученици треба да разумеју и користе:

1. Именице, заменице, члан, придеве

Употреба именица са свим категоријама рода, броја, падежа. Употреба основних суфикса за извођење именица и њихово генусно одређење: die Freundschaft, die Meinung, die Müdigkeit; der Schlaf, der Lehrer; das Gerede, das Gebirge.

Употреба фреквентнијих изведених и сложених именица (рецептивно и продуктивно).

Употреба неодређеног, одређеног, нулног, негационог, упитног, присвојног и показног члана: Ich habe ein Buch. Schau mal, das Buch da! Er trinkt gern Tee. Er trinkt keinen Tee. Welches Buch liest du? Gib mir dein Buch. Gib mir dieses Buch.

Употреба неодређених детерминатива (manch-, viel-, einig-, all-).

Употреба контрахованог члана: im Buch, am Strand, ans Meer.

Употреба личних заменица у номинативу, акузативу и дативу.

Употреба неодређених заменица man, jemand, etwas.

Употреба придева у атрибутој функцији (рецептивно и продуктивно).

Употреба компаратива и суперлатива (укључујући и компаративске фразе: Dein Haus ist billiger als meine Wohnung.)

2. Глаголи и глаголска времена, стања и начина

Употреба глагола у презенту, претериту, перфекту и футуру.

Употреба глагола у коњунктиву II за изражавање жеље и љубазне молбе.

Употреба императива.

Употреба глагола у пасиву (рецептивно).

Употреба модалних и основних модалитетних глагола: Ich habe zu packen. Ich hoffe, dich wiederzusehen.

Употреба рефлексивних и реципрочних глагола: Ich lege mich ins Bett. Wir küssen uns.

3. Предлози, прилози, партикуле

Употреба предлога који регирају генитив, датив и акузатив.

Употреба предлога који регирају по два падежа – датив и акузатив (Wechselpräpositionen).

Употреба темпоралних, локалних и модалних прилога.

Употреба основних партикула (рецептивно): Was machst du denn da? Kommst du einfach mal vorbei? Das kann ich aber nicht.

4. Фраза и реченица

Употреба генитивске посесивне фразе: das Haus meiner Eltern.

Употреба основних глагола, именица, придева са предложном допуном: Interesse für Sport, interessiert daran, sich interessieren für.

Глаголски комплекс: употреба реченичног оквира и разоквирење у комуникативне сврхе (рецептивно).

Употреба основних безличних глагола (Es regnet. Es blitzt.), једновалентних (Ich schlafe. Ich laufe.), двовалентних (Ich lese ein Buch. Ich schreibe einen Brief.) и најфреквентнијих тровалентних глагола – глагола саопштавања и давања (Ich gebe meiner Mutter ein Geschenk.).

Употреба глагола са већим бројем допуна различитог облика (именичке и заменичке фразе) и њихов редослед у реченици: Ich gebe meiner Mutter ein Geschenk. Ich gebe ihr ein Geschenk. Ich gebe es meiner Mutter. Ich gebe es ihr.

Предмет: Принципи економије

Циљеви предмета:

1. Стицање основних знања о развоју економије, принципима, методима и моделима који се користе у економској науци;
2. Стицање знања о функционисању тржишта;
3. Стицање основних знања о трошковима предузећа;
4. Стицање основних знања о понашању предузећа у различитим тржишним структурама;
5. Стицање знања о тржиштима фактора производње и функционалној расподели дохотка;
6. Стицање знања о важности проучавања економских активности на нивоу привреде као целине;
7. Стицање основних знања о могућностима и начинима мерења резултата друштвене производње;
8. Стицање основних знања о улози финансијског система у усклађивању штедње и инвестиција;
9. Стицање основних знања о новцу, креирању новца и регулисања количине новца у оптицају;
10. Стицање знања о промени вредности новца и промене нивоа цена;
11. Стицање основних знања о незапослености као макроекономској варијабли.

Разред: Први

Годишњи фонд часова: 111

Недељни фонд часова: 3

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Економска наука: развој, принципи и методе анализе	21			
Понуда тражња и функционисање тржишта	33			
Трошкови производње	18			
Тржишне структуре и понашање предузећа	24			
Тржишта фактора производње и функционална расподела доходака	15			

Разред: Други

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Макро економија: теорија, анализа и политика	8			
Систем националних рачуна	16			
Финансијски систем	18			
Новац у макроекономији	16			
Инфлација	8			
Незапосленост	6			

Предмет: Право

Циљеви предмета:

1. Стицање основних знања о држави и праву;
2. Оспособљавање за праћење стручне литературе и прописа;
3. Стицање знања о врстама, положају, настанку и престанку привредних субјеката;
4. Стицање знања о правима и обавезама из радног односа;
5. Стицање знања о посебним врстама уговора неопходним за велетрговину;
6. Стицање знања о посебним врстама уговора неопходним за спољну трговину;
7. Стицање знања о правном аспекту комуникације са државним органима у пословима веле и спољне трговине.

Разред: први

Годишњи фонд часова: 74

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Основни правни појмови	30			
Привредни субјекти	20			
Права и обавезе из радног односа	24			

Разред: други

Годишњи фонд часова: 108

Недељни фонд часова: 3

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Уговори	59			
Правни аспекти спољнотрговинског пословања	29			
Комуникација са државним органима	20			

Предмет: Канцеларијско пословање

Циљеви предмета:

1. Упознавање ученика са основним канцеларијским условима за рад и канцеларијским потрошним материјалом;
2. Оспособљавање ученика за коришћење технике слепог куцања;
3. Оспособљавање ученика за обликовање текстова и коришћење елемената и форми пословних писама;
4. Оспособљавање за састављање пословних писама и попуњавање докумената у робном промету у земљи;
5. Оспособљавање ученика за рад са текућом поштом;
6. Оспособљавање ученика за вођење евиденција и класификацију документације;
7. Усвајање пословног понашања као предуслова за успешну пословну комуникацију.

Разред: први

Годишњи фонд часова: 111

Недељни фонд часова: 3

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Организација савремене канцеларије		12		
Техника куцања са обликовањем текстова		60		
Пословна кореспонденција у земљи		39		

Разред: други

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Рад са поштом		8		
Евиденција и класификација		10		
Пословна кореспонденција у спољној трговини		24		
Комуникација и правила пословног бонтонa у различитим врстама комуникације		20		
Продајни разговор		10		

Предмет: Рачуноводство у трговини

Циљеви предмета:

1. Упознавање ученика са значајем рачуноводствених информација у пословном одлучивању;
2. Стицање знања о рачуноводственом приказивању имовине и порекла имовине;
3. Стицање знања о утицају пословних догађаја на имовину и њено порекло;
4. Упознавање ученика са значајем принципа двојности и једнообразности за систем двојног књиговодства;
5. Стицање знања и вештина за обављање послова платног промета и праћење ликвидности;
6. Стицање знања и вештина о настанку и ликвидацији потраживања и обавеза;
7. Стицање знања о залихама као делу имовине;
8. Стицање знања о основним средствима као делу имовине;
9. Оспособљавање ученика за евиденцију процеса набавке и продаје;
10. Праћење и евиденција процедуре увоза и извоза;
11. Стицање знања и вештина у вези са обрачуном, праћењем и евиденцијом резултата пословања предузећа;
12. Развијање личних и професионалних ставова.

Разред: први

Годишњи фонд часова: 37 + 74

Недељни фонд часова: 1 + 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Рачуноводство (појам, делови, задаци) и имовина и порекло имовине	6	12		
Пословне промене и њихово праћење	5	10		
Двојно књиговодство	4	8		

Платни промет	6	12		
Потраживања и обавезе	8	16		
Залихе	6	12		
Основна средства	2	4		

Разред: други

Годишњи фонд часова: 36 + 72

Недељни фонд часова: 1 + 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Књиговодствена евиденција купопродаја робе у трговинском предузећу	16	32		
Књиговодствено праћење токова плаћања	3	6		
Књиговодствена евиденција увоза и извоза	8	16		
Књиговодствена евиденција прихода и расхода и резултата пословања трговинског предузећа	9	18		

Предмет: Организација набавке и продаје

Циљеви предмета:

1. Оспособљавање ученика за послове купопродаје;
2. Оспособљавање ученика за складишно пословање;
3. Разумевање послова увоза и извоза као и оспособљавање ученика за израду пословних писама и попуњавање докумената који прате ове послове;
4. Оспособљавање ученика за вођење евиденција послова увоза и извоза;
5. Оспособљавање ученика за обављање послова плаћања;
6. Оспособљавање ученика за прибављање дозвола, сагласности, потврда и контактирање са компетентним установама и институцијама;
7. Разумевање послова шпедиције и царинске процедуре и оспособљавање ученика за попуњавање документације која прати ове послове;
8. Оспособљавање ученика за закључивање увозног и извозног посла.

Разред: други

Годишњи фонд часова: 108

Недељни фонд часова: 3

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Купопродајни процеси		66		
Складишно пословање		42		

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 105

Недељни фонд часова: 3

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Увоз и извоз, пословна писма писма и документи који их прате		36		
Евиденције послова увоза и извоза		9		
Послови плаћања		15		
Улога надлежних институција и установа у пословима увоза и извоза		9		
Послови шпедиције и царине и документација у вези са пословима шпедиције и царине		36		

Предмет: Пословна информатика

Циљеви предмета:

1. Оспособљавање ученика за напредно коришћење програма за рад са табелама;
2. Оспособљавање ученика за коришћење програма за рад са базама података;
3. Развијање смисла за тачност, ажурност, уредност, одговорност и систематичност;
4. Развијање способности тимског рада

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 70

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Напредни рад са табелама		30		
Рад са базама података		40		

Предмет: Обука у виртуелном предузећу

Циљеви предмета:

1. Стицање основних радних навика;
2. Оспособљавање за послове оснивања привредног друштва и заснивање радног односа;
3. Стицање вештина за обављање послова набавке;
4. Стицање вештина за обављање послова складишта;
5. Стицање вештина за обављање послова продаје;
6. Стицање вештина за обављање послова набавке у иностранству;
7. Стицање вештина за обављање послова продаје у иностранству;
8. Стицање вештина за обављање послова финансијско-рачуноводствене службе.

Разред: други

Годишњи фонд часова: 108+30

Недељни фонд часова: 3

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Оснивање и почетак пословања привредног друштва		108		
Пословање у реалном привредном друштву				30

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 175+60

Недељни фонд часова: 5

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Успостављање организационе структуре предузећа		5		
Послови набавне службе велетрговинског предузећа		45		
Послови продајне службе велетрговинског предузећа		45		
Послови финансијско рачуноводствене службе велетрговинског предузећа		40		
Послови складишне службе велетрговинског предузећа		40		
Блок настава у предузећу				60

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 192+60

Недељни фонд часова: 6

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Набавна служба спољнотрговинског предузећа		48		
Складишна служба спољнотрговинског предузећа		48		
Продајна служба спољнотрговинског предузећа		48		
Финансијско рачуноводствена служба спољнотрговинског предузећа		48		
Рад у спољнотрговинском предузећу				60

Предмет: Трговинско пословање

Циљеви предмета:

1. Схвати значај и улогу трговине као привредне делатности;
2. Стицање знања о организационим облицима трговине;
3. Стицање знања о тржишту и вези тржишта, трговине и транспорта;
4. Стицање знања о пословању трговинских предузећа;
5. Стицање знања о улози државе у трговинском пословању;
6. Упознавање ученика са основним појмовима у спољној трговини;
7. Оспособљавање ученика за девизно пословање;
8. Упознавање ученика са платним билансом;
9. Упознавање ученика са међународним кретањем капитала;
10. Упознавање ученика са улогом међународних финансијских организација;
11. Упознавање ученика са основним појмовима везаним за царине;
12. Упознавање ученика са улогом државе у регулисању спољне трговине и мерама које доноси.

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 105

Недељни фонд часова: 3

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Трговина као привредна делатност	9			
Организациони облици трговине	9			
Трговина, тржиште и транспорт	18			
Трговинско предузеће	33			
Средства предузећа	20			
Организационо понашање и организациона култура предузећа	10			
Улога државе у трговинском пословању	6			

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 96

Недељни фонд часова: 3

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Спољнотрговинско пословање	22			
Девизно пословање	15			
Платни биланс и међународна размена	12			
Међународно кретање капитала	12			
Међународне финансијске организације	12			
Царинско пословање	12			
Улога државе у регулисању спољнотрговинског пословања	11			

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 64

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Увод у финансије	12			
Појам и врсте кредита	13			
Хартије од вредности	17			
Банкарски систем	15			
Порески систем	7			

Предмет: Предузетништво

Циљеви предмета:

1. Препознавање особина предузетника;
2. Развијање предузетничких вештина, стратегија и идеја;
3. Оспособљавање ученика за реализацију пословне идеје;
4. Развијање свести о значају тржишне оријентације у пословању, критичког става у односу на пословне могућности, способности самооцењивања и значају тимског рада;
5. Развијање менаџерских способности и особина;
6. Оспособљавање за управљање трошковима и временску организацију активности;
7. Развијање свести о потреби иновација у пословању и рационалног размишљања и деловања;
8. Упознавање са реалним проблемима са којима се суочава предузетник на тржишту (конкуренција);
9. Упознавање са ефектима економије обима;
10. Оспособљавање за истраживачки рад и успешну презентацију;
11. Развијање преговарачких способности и толеранције;
12. Разумевање значаја биланса стања, биланса успеха и токова готовине као најважнијих финансијских извештаја у бизнис плану;
13. Препознавање профита/добити као основног мотива пословања;
14. Разумевање значаја ликвидности у пословању предузећа;
15. Схватање значаја финансијске анализе у пословању предузећа и добијања повратне информације.

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 64

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Од бизнис идеје до маркетинг плана		20		
Управљање пословањем		22		
Финансијски извештаји као део бизнис плана		22		

Изборни предмети

Предмет: Верска настава

Циљеви предмета:

ЦИЉЕВИ верске наставе, као изборног предмета, у оквиру средњошколског образовања и васпитања јесу да се њоме посведоче садржај вере и духовно искуство традиционалних цркава и верских заједница које живе и делају на нашем животном простору, да се ученицима пружи целовит религијски поглед на свет и живот и да им се омогући слободно усвајање духовних и животних вредности цркве или заједнице којој историјски припадају, односно чување и неговање сопственог верског и културног идентитета. Притом упознавање ученика са вером и духовним искуствима сопствене, историјски дате цркве или верске заједнице треба да се остварује у отвореном и толерантном дијалогу, уз уважавање других религијских искустава и философских погледа, као и научних сазнања и свих позитивних искустава и достигнућа човечанства.

ЗАДАЦИ верске наставе су да код ученика:

- развија отвореност и однос према Богу, другачијем и савршеном у односу на нас, као и отвореност и однос према другим личностима, према људима као ближњима, а тиме се буди и развија свест о заједници са Богом и са људима и посредно се сузбија екстремни индивидуализам и егоцентризам;

- буди потреба и способност за постављање питања о целини и коначном смислу постојања човека и света, о људској слободи, о животу у заједници, о феномену смрти, о односу са природом која нас окружује, као и о сопственој одговорности за друге, за свет као творевину Божју и за себе;

- развија и негује тежња ка одговорном обликовању заједничког живота са другим људима из сопственог народа и сопствене Цркве или верске заједнице, као и са људима, народима, верским заједницама и културама другачијим од сопствене, ка изналажењу равнотеже између заједнице и своје властите личности и ка остваривању сусрета са светом, са природом и, пре и после свега, са Богом;

- изграђује способност за дубље разумевање и вредновање културе и цивилизације у којој живе, историје човечанства и људског стваралаштва у науци и другим областима;

- изграђује свест и уверење да свет и живот имају вечни смисао, као и способност за разумевање и преиспитивање сопственог односа према Богу, људима и природи.

Назив предмета: **Верска настава - православни катихизис**

Годишњи фонд часова: **37**

Разред: **Први**

Број часова предвиђених за обраду и систематизацију по темама:

- Бог Откривења **(5 часова)**
- Вера, знање и богопознање **(5 часова)**
- Хришћанин - човек Цркве **(4 часа)**
- Свето Писмо - књига Цркве **(5 часова)**
- Хришћански живот **(5 часова)**

Остали број часова предвиђен је за друге типове часа.

Назив предмета: **Верска настава - православни катихизис**

Годишњи фонд часова: **36**

Разред: **Други**

Стварање света и човека **(5 часова)**

- Прародитељски грех **(6 часова)**
- Свештена историја спасења (од Адама до Израиља) **(6 часова)**
- Свештена историја спасења (од Мојсија до Христа) **(6 часова)**
- Старозаветна ризница **(3 часа)**

Остали број часова предвиђен је за друге типове часа.

Назив предмета: **Верска настава - православни катихизис**

Годишњи фонд часова: **35**

Разред: **Трећи**

Број часова предвиђених за обраду и систематизацију по темама:

- Христос истинити Бог и истинити човек **(4 часа)**
- Приближило се Царство Божје... **(5 часова)**
- Где је Христос ту је и Царство Божје **(7 часова)**
- Мој живот у Христу **(4 часа)**
- Светотајински живот Цркве **(4 часа)**
- Новозаветна ризница **(5 часова)**

Остали број часова предвиђен је за друге типове часа.

Назив предмета: **Верска настава - православни катихизис**

Годишњи фонд часова: **32**

Разред: **Четврти**

Број часова предвиђених за обраду и систематизацију по темама:

- За живот света **(5 часова)**
- Историја и есхатологија у Цркви **(10 часова)**
- Хришћанство у савременом свету **(7 часова)**
- Тачно изложење православне вере **(1 час)**

Остали број часова предвиђен је за друге типове часа.

HITOKTATÁS - KATOLIKUS HITTAN

A tantárgy neve: **HITOKTATÁS - KATOLIKUS HITTAN**

Évi óraszám: **37**

Osztály: **Első**

AZ ÉLET ÉRTELMÉNEK KERESÉSE 6 óra

AZ EMBER VALLÁSOS LÉNY 7 óra

A TEREMTÉS TITKA: A TUDOMÁNY ÉS A HIT SZAVA 4 óra

A KINYILATKOZ-TATÁS ÉS A SZENTÍRÁS 7 óra

JÉZUS KRISZTUS A MEGVÁLTÓ 12 óra

A tantárgy neve: **HITOKTATÁS - KATOLIKUS HITTAN**

Évi óraszám: **36**

Osztály: **Második**

AZ EGYHÁZ FOLYTATJA KRISZTUS MŰVÉT 7 óra

AZ EGYHÁZ A TÖRTÉNELEMBEN 10 óra

AZ ÖNAZONOSSÁG ÉS A VALLÁSOS IDENTITÁS KERESÉSÉBEN 6 óra

A SZABADSÁG FELÉ 7 óra

AZ EGYHÁZZAL A HIT ÚTJÁN - IMA, ÜNNEP, TANÚSÁGTÉTEL 6 óra

A tantárgy neve: **HITOKTATÁS - KATOLIKUS HITTAN**

Évi óraszám: **35**

Osztály: **Harmadik**

A KERESZTÉNY EMBER MEGTÉRÉSE 5 óra

AZ EMBER ERKÖLCSI LÉNY 12 óra

AZ ISTEN IRÁNTI ÉS A FELEBARÁTI SZERETET 10 óra

FÉRFIAK ÉS NŐNEK TEREMTETTE 5 óra

AZ EMBERI ÉLET MÉLTÓSÁGA 4 óra

ÉLET AZ IGAZSÁGBAN 5 óra

A tantárgy neve: **HITOKTATÁS - KATOLIKUS HITTAN**

Évi óraszám: **32**

Osztály: **Negyedik**

A MAI EMBER AZ ISTEN KÉRDÉSE ELŐTT 7 óra

BIBLIAI ISTEN-KÉP ÉS A MEGTAPASZTALT ISTEN 10 óra

EMBERI MUNKA ÉS AZ ALKOTÁS 4 óra

A TUDOMÁNYOS-TECHNIKAI FEJLŐDÉS KIHÍVÁSAI 5 óra

A JÖVŐBE VETETT KERESZTÉNY REMÉNY 6 óra

Предмет: Грађанско васпитање

Циљеви предмета:

1. Стицање знања, развијање вештина, усвајање вредности и формирање ставова који су претпоставка за успешан, одговоран и ангажован живот у демократском друштву;
2. Оснаживање ученика за поштовање, одбрану и афирмацију вредности демократског друштва;
3. Јачање друштвене кохезије, уважавање различитости и подршка сузбијању сваког облика дискриминације и насиља.

Разред: први

Годишњи фонд часова: 37

Недељни фонд часова: 1

Оквирни број часова по темама

Ја, ми и други (9 часова)

Комуникација у групи (11 часова)

Односи у групи/заједници (17 часова)

Разред: други

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

Оквирни број часова по темама

Права и одговорности (18 часова)

Планирање и извођење акције (18 часова)

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 35

Недељни фонд часова: 1

Оквирни број часова по темама

Демократија и политика (6 часова)

Грађанин и друштво (9 часова)

Грађанска и политичка права и право на грађанску иницијативу (10 часова)

Планирање конкретне акције (10 часова)

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 32

Недељни фонд часова: 1

Оквирни број часова по темама

Свет информација (16 часова)

Свет професионалног образовања и рада (16 часова)

Изборни предмети по програму образовног профила

Предмет: Музичко

Циљеви предмета:

1. Оспособљавање ученика за разликовање обележја стилова различитих музичких жанрова;
2. Развијање свести о значају и улози музичке уметности кроз развој цивилизације и друштва;
3. Оспособљавање ученика за уочавање разлика и сличности између наше и других традиција и култура у домену музике;
4. Унапређивање естетских критеријума код ученика;
5. Развијање навика код ученика за праћење културно-уметничких манифестација у локалној средини и путем електронских медија (концерти, телевизија, филм, интернет);
6. Оспособљавање ученика за самостално истраживање стручне литературе, архиве, медијатеке, интернета;
7. Подстицање уметничког развоја и усавршавања у складу са индивидуалним интересовањима и способностима

Разред: 3 или 4

Годишњи фонд часова: 34 или 31

Недељни фонд часова: 1

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Класична музика	8			
Опера и балет	5			
Традиционална музика	6			
Џез и блуз музика	6			
Филм и филмска музика	5			
Хор, камерно и оркерстарско извођење комп.	5			
Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Класична музика	8			
Оперета и мјузикл	5			
Традиционална музика	6			
Џез и блуз музика	5			
Филм и филмска музика	4			
Хор, камерно и оркерстарско извођење комп.	4			

Предмет: Екологија и заштита животне средине

Циљеви предмета:

1. Схватање односа човека и животне средине;
2. Разумевање структуре екосистема и биосфере;
3. Схватање концепта одрживог развоја;
4. Проширивање знања о различитим облицима загађивања животне средине и њиховим утицајима на здравље човека.

Разред: трећи или четврти

Годишњи фонд часова: 35 или 32

Недељни фонд часова: 1

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Основни појмови о екологији	10			
Животна средина и одрживи развој	14			
Еколошка култура	10			
Број часова по теми потребно је прилагодити годишњем фонду часова				
Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Основни појмови о екологији	9			
Животна средина и одрживи развој	13			
Еколошка култура	10			
Број часова по теми потребно је прилагодити годишњем фонду часова				

Предмет: Историја одабране теме

Циљеви предмета:

1. Стицање хуманистичког образовања и развијање историјске свести;
2. Разумевање историјског простора и времена, историјских догађаја, појава и процеса и улоге истакнутих личности;
3. Развијање индивидуалног и националног идентитета;
4. Стицање и проширивање знања, развијање вештина и формирање ставова неопходних за разумевање савременог света (у националном, регионалном, европском и глобалном оквиру);
5. Унапређивање функционалних вештина и компетенција неопходних за живот у савременом друштву (истраживачких вештина, критичког и креативног мишљења, способности изражавања и образлагања сопствених ставова, разумевања мултикултуралности, развијање толеранције и културе аргументованог дијалога);
6. Оспособљавање за ефикасно коришћење информационо-комуникационих технологија;
7. Развијање свести о потреби сталног усавршавања и свести о важности неговања културно-историјске баштине.

Разред: трећи или четврти

Годишњи фонд часова: 70 или 64

Недељни фонд часова: 2

На свакој од 4 теме које буду изабране, треба посветити $\frac{1}{4}$ часова.

Теме
• Село и град некад и сад
• Култура одевања и исхране некад и сад
• Војска оружје и рат некад и сад
• Новац и банке кроз историју
• Верски живот и обичаји кроз историју
• Образовање и васпитање кроз историју
• Комуникације путовање и туризамн некад и сад
• Друштвени и породични живот кроз историју
• Фотографија, филм, радио и телевизија кроз историју
• Брига о телу и здрављу кроз историју
• Грбови и заставе некад и сад
• Спорт некад и сад

Предмет: Математика изборна поглавља

Циљеви предмета:

1. Развијање логичког и апстрактног мишљења;
2. Развијање способности јасног и прецизног изражавања и коришћења основног математичко-логичког језика;
3. Оспособљавање за примену стечених знања како у математици тако и у осталим предметима;
4. Формирање основа за наставак образовања;
5. Формирање математичке културе која подразумева свест о универзалности и примени математике и математичког начина мишљења;
6. Развијање систематичности, уредности, прецизности, темељности, истрајности.

Разред: трећи или четврти

Годишњи фонд часова: 70 или 64

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Системи линеарних једначина	8			
Ирационалне једначине и неједначине	10			
Тригонометријске функције	23			
Конусни процеси	21			

За реализацију 4 писмена задатка са исправкама	8			
Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Комбинаторика	11			
Вероватноћа и статистика	17			
Интеграл	28			
За реализацију 4 писмена задатка са исправкама	8			

Предмет: Логика са етиком

Циљеви предмета:

1. Стицање основних знања о логици и етици и схватање значаја тих знања за јасно размишљање и развој личности;
2. Упознавање са елементима и законима логике и разумевање улоге коју логика има у науци и свакодневном животу;
3. Разумевање појмова који се јављају у етичким расправама и развијање сензибилитета за етичка питања савременог друштва;
4. Оспособљавање ученика за самостално, критичко размишљање и формирање ставова о друштвеним проблемима.

Разред: трећи или четврти

Годишњи фонд часова: 70 или 64

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Увод у логику	3			
Формална логика	16+11			
Логичке грешке	6			
Појам и значај етике	4			
Лични индетитет слобода и одговорност	14			
Основне етичке норме и вредности	16			
Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Увод у логику	3			
Формална логика	10			
Логичке грешке	6			
Појам и значај етике	4			
Лични индетитет слобода и одговорност	14			
Основне етичке норме и вредности	16			

Предмет: Комерцијално познавање робе

Циљеви предмета:

- Стицање знања о основним карактеристикама производа и робног асортимана;
- Формирање ставова и овладавање вештинама које доприносе правом и одговорном избору робе;
- Оспособљавање за развој компетенција значајних за свакодневни живот и даљи професионални развој;
- Унапредђивање способности за прикупљање, анализу, организацију, критичку процену, примену и преношење информација о квалитету производа;
- Оспособљавање ученика за поступање са робом;
- Стицање знања о важности примене прописа који регулишу квалитет робе у промету;
- Стицање знања о одликама производа одређених индустрија;
- Упознавање основних одлика амбалаже и значаја декларисање и обележавање производа.

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 70

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Појам, систематизација и класификација робе	3			
Квалитет робе	7			
Амбалажа и паковање	8			
Складиштење и транспорт робе	4			
Енергија	10			
Производи металургије	10			
Производи индустрије неметала	10			
Производи прераде дрвета	6			
Производи текстилне индустрије	12			

Предмет: Вештине комуникације

Циљеви предмета:

1. Упознавање ученика са начинима и средствима интерне и екстерне комуникације;
2. Упознавање ученика са правилима пословног бон-тона;
3. Оспособљавање ученика за комуницирање са представницима разних народа;
4. Оспособљавање ученика за успешно обављање телефонског разговора и правилно састављање е-маил порука;
5. Оспособљавање ученика за активно слушање и превазилажење конфликтних ситуација;
6. Оспособљавање ученика за обављање продајног разговора.

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 70

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Врсте комуникације		6		
Пословни бонтон		12		
Културолошке различитости народа		12		
Телефонирање и електронска комуникација		12		
Баријере у комуникацији		14		
Продајни разговор		14		

Предмет: Пословна економија

Циљеви предмета:

1. Стицање основних знања о трошковима и врстама трошкова предузећа;
2. Стицање основних знања о калкулацијама трошкова предузећа;
3. Стицање основних знања о резултатима пословања предузећа;
4. Стицање основних знања о економским принципима пословања предузећа.

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 70

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Трошкови	30			
Резултати пословања предузећа	20			
Економски принципи пословања предузећа	20			

Предмет: Пословни енглески

Циљеви предмета:

1. Усвајање знања из страног језика и јачање самопоуздања код ученика да у усменој и писаној комуникацији користи језик и да се компетентно и самосвесно споразумева са људима из других земаља;
2. Оспособљавање ученика да упозна језик струке у оноликој мери која му омогућава да користи страни језик ради вођења пословне комуникације, праћења новина у струци и ширењу пословних веза.

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 64

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Основна терминологија која се односи на послове из домена општих, правних и кадровских послова и послова набавке и продаје	10			
Примена информационих технологија у домену струке	8			
Вођење евиденције и документације у администрацији	10			
Праћење новина у области међународних правно-административних послова	9			
Примене међународних стандарда и законске реуглативе	4			
Основе пословне комуникације и кореспонденције (пословна преписка и комуникација у писаној и усменој форми)	6			
Начини преговарања	5			
Истраживање тржишта	4			
Иновације у послу	3			
Конкурвенција	3			
Продаја на велико и на мало	3			

Предмет: Менаџмент

Циљеви предмета:

1. Стицање знања о улози менаџмента у организацијама;
2. Стицање знања о потреби планирања активности управљања;
3. Стицање знања о стратешком менаџменту;
4. Стицање знања о потреби и начинима организовања;
5. Стицање знања о лидерству/вођењу као активности управљања;
6. Стицање знања о важности тимског рада у организацијама;
7. Стицање знања о конфликтима и управљању конфликтима у организацијама;
8. Стицање знања о организационој култури;
9. Стицање знања о контроли као активности управљања.

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 64

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Улога менаџмента у организацијама	10			
Планирање и стратешки менаџмент	12			
Организовање као активност управљања	15			
Вођење као активност управљања	12			
Организациона култура	6			
Контрола као активност управљања	9			

Предмет: Електронско пословање

Циљеви предмета:

1. Оспособљавање ученика за креирање публикација
2. Оспособљавање ученика за израду интернет презентација
3. Упознавање ученика са основним појмовима електронског пословања
4. Оспособљавање ученика за коришћење електронског банкарства
5. Оспособљавање ученика за коришћење електронске трговине

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 64

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Израда публикација		10		
Интернет презентације		12		
Увод у електронско пословање		10		
Електронско банкарство		16		
Електронска трговина		16		

Начин остваривања програма – образовни профил комерцијалиста

Предвиђени број ученика у одељењу је 30.

Настава у општеобразовним предметима реализује се преко теоријских часова, са целим одељењем, у специјализованим учионицама или учионицама опште намене, осим наставе у предмету Рачунарство и информатика која се одвија по групама кроз вежбе.

Настава у општестручним предметима реализује се такође преко теоријских часова, са целим одељењем, у специјализованим учионицама, осим наставе у предмету Основи рачуноводства која се одвија и по групама кроз вежбе, док се настава у предметима Канцеларијско пословање, Статистика реализује само по групама кроз вежбе. Настава из предмета Предузетништво релузује се кроз вежбе, али без поделе на групе.

Настава у стручним предметима реализује се такође преко теоријских часова, са целим одељењем, искључиво у специјализованим учионицама, осим наставе у предметима Рачуноводство у трговини, Пословна комуникација и Организација набавке и продаје која се одвија по групама кроз вежбе.

Настава из стручног предмета Обука у виртуелном предузећу реализује се у специјализованој учионици „Биро за учење“ по групама кроз вежбе, с тим што се у реализацији поменутог предмета симулира рад у привредном друштву. Настава у блоку из поменутог предмета остварује се у привредним друштвима у трајању од 30 односно 60 часова годишње.

Програм матурског испита образовни профил комерцијалиста

Матурским испитом проверава се да ли је ученик успешно завршеном образовању за образовни профил комерцијалиста, стекао стручне компетенције прописане Стандардом квалификације – комерцијалиста („Службени гласник РС – Просветни гласник”, број 15/15).

СТРУКТУРА МАТУРСКОГ ИСПИТА : Матурски испит за ученике који су стекли средње образовање и васпитање по наставном плану и програму за образовни профил комерцијалиста, састоји се из три дела:

– испит из матерњег језика и књижевности; – испит за проверу стручно–теоријских знања; – матурски практични рад.

ПРИРУЧНИК О ПОЛАГАЊУ МАТУРСКОГ ИСПИТА: Матурски испит спроводи се у складу са Правилником и Приручником о полагању матурског испита за образовни профил комерцијалиста (у даљем тексту: Приручник).

ПРЕДУСЛОВИ ЗА ПОЛАГАЊЕ МАТУРСКОГ ИСПИТА : Ученик полаже матурски испит у складу са законом. Матурски испит може да полаже ученик који је успешно завршио четири разреда средњег образовања и васпитања по наставном плану и програму за образовни профил комерцијалиста. У Приручнику су утврђени посебни предуслови за полагање матурског испита у складу са наставним планом и програмом.

ОРГАНИЗАЦИЈА МАТУРСКОГ ИСПИТА: Матурски испит спроводи се у школи и просторима где се налазе радна места и услови за реализацију матурског практичног рада за које се ученик образовао у току свог школовања. Матурски испит се организује у школама у три испитна рока која се реализују у јуну, августу и јануару. За сваког ученика директор школе одређује менторе. Ментори су наставници стручних предмета који су обучавали ученика у току школовања. Они помажу ученику у припремама за полагање испита за проверу стручно–теоријских знања и матурског практичног рада. У оквиру периода планираног наставним планом и програмом за припрему и полагање матурског испита, школа организује консултације и додатну припрему ученика за полагање испита, обезбеђујући услове у погледу простора, опреме и временског распореда. Матурски испит за ученика може да траје највише четири дана. У истом дану ученик може да полаже само један део матурског испита. За сваки део матурског испита директор школе именује стручну испитну комисију, коју чине три члана, као и њихове замене. Сваки део матурског испита се оцењује и на основу тих оцена утврђује се општи успех на матурском испиту. Сагласност на чланство представника послодаваца у комисији, на предлог школе, даје Унија послодаваца Србије односно Привредна комора Србије односно одговарајуће стручно удружење или комора у сарадњи са Центром. Базу података о члановима испитних комисија – представницима послодаваца води Центар.

ИСПИТ ИЗ МАТЕРЊЕГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ: Циљ испита је провера језичке писмености, познавања књижевности као и опште културе. Испит из матерњег језика и књижевности полаже се писмено. На испиту ученик обрађује једну од четири понуђене теме. Ове теме утврђује Испитни одбор школе, на предлог стручног већа наставника матерњег језика и књижевности. Испит из матерњег језика и књижевности траје три сата. Оцену писаног

рада утврђује испитна комисија за матерњи језик и књижевност коју чине три наставника матерњег језика и књижевности. Сваки писани састав прегледају сва три члана комисије и изводе јединствену оцену на основу појединачних оцена сваког члана. Под матерњим језиком подразумева се српски језик, односно језик националне мањине на коме се ученик школовао.

ИСПИТ ЗА ПРОВЕРУ СТРУЧНО-ТЕОРИЈСКИХ ЗНАЊА: Циљ овог дела матурског испита је провера стручно-теоријских знања неопходних за обављање послова и задатака за чије се извршење ученик оспособљава током школовања. На испиту се проверавају знања која се стичу из предмета: – трговинско пословање; – финансије. Испит се полаже писмено, решавањем теста за проверу стручно-теоријских знања, који садржи до 50 задатака, а вреднује се са укупно 100 бодова. Бодови се преводе у успех. Скала успешности је петостепена.

Укупан број бодова остварен на тесту	УСПЕХ
до 50	недовољан (1)
50,5-63	довољан (2)
63,5-75	добар (3)
75,5-87	врло добар (4)
87,5-100	одличан (5)

Тест и кључ за оцењивање теста припрема Центар, на основу збирке теоријских задатака за матурски испит и доставља га школама. Тест садржи познате задатке објављене у збирци (75 бодова) и делимично измењене задатке из збирке (25 бодова). Тест који ученици решавају садржи задатке којима се испитује достигнуто исхода учења прописаних наставним планом и програмом за образовни профил комерцијалиста. Тестови су конципирани тако да обухватају све нивое знања и све садржаје који су процењени као темељни и од суштинског значаја за обављање послова и задатака у оквиру занимања као и за наставак школовања у матичној области. Комисију за преглед тестова чине три наставника стручних предмета.

МАТУРСКИ ПРАКТИЧНИ РАД: Циљ матурског практичног рада је провера стручних компетенција прописаних Стандардом квалификације за образовни профил комерцијалиста. На матурском практичном раду ученик извршава два радна задатка којим се проверавају прописане компетенције. За проверу прописаних компетенција утврђује се листа стандардизованих радних задатака. Листа стандардизованих радних задатака, критеријуми и обрасци за оцењивање саставни су део Приручника. Од стандардизованих радних задатака сачињава се одговарајући број комбинација радних задатака за матурски практични рад. Листе стандардизованих радних задатака, комбинације, критеријуми и обрасци за оцењивање саставни су део Приручника. На основу листе комбинација из Приручника, школа формира школску листу комбинација у сваком испитном року. Број комбинација у школској листи мора бити најмање за 10% већи од броја ученика у одељењу који полажу матурски практичан рад. Ученик извлачи комбинацију радних задатака на дан полагања матурског практичног рада. Сваки радни задатак може да се оцени са највише 100 бодова. Оцену о стеченим прописаним компетенцијама које се проверавају у оквиру матурског практичног рада, даје испитна комисија коју чине два наставника ужестручних предмета, од којих је један

председник комисије, и представник послодаваца, стручњак у датој области рада. Сваки члан испитне комисије у свом обрасцу за оцењивање радног задатка утврђује укупан број бодова које ученик остварује извршењем задатка. На основу појединачног бодовања свих чланова комисије утврђује се просечан број бодова за задатак. Ако је просечни број бодова на појединачном радном задатку, који је кандидат остварио његовим извршењем, мањи од 50, сматра се да кандидат није показао компетентност. У овом случају оцена успеха на матурском практичном раду је недовољан (1). Када кандидат оствари просечних 50 и више бодова по сваком радном задатку, бодови се преводе у успех према следећој скали:

УКУПАН БРОЈ БОДОВА	УСПЕХ
100-125	довољан (2)
126-151	добар (3)
152-177	врло добар (4)
178-200	одличан (5)

УСПЕХ НА МАТУРСКОМ ИСПИТУ: Након реализације појединачних делова матурског испита комисија утврђује и евидентира успех ученика. На основу резултата свих појединачних делова Испитни одбор утврђује општи успех ученика на матурском испиту. Општи успех на матурском испиту исказује се једном оценом као аритметичка средња вредност оцена добијених на појединачним деловима матурског испита у складу са законом. Ученик је положио матурски испит ако је из свих појединачних делова матурског испита добио позитивну оцену. Ученик који је на једном или два појединачна дела матурског испита добио недовољну оцену упућује се на полагање поправног или поправних испита.

ДИПЛОМА И УВЕРЕЊЕ Ученик који је положио матурски испит, стиче право на издавање Дипломе о стеченом средњем образовању за одговарајући образовни профил. Уз диплому ученик добија и Уверење о положеним испитима у оквиру савладаног програма за образовни профил.

Обавезни и изборни предмети и модули образовни профил СЛУЖБЕНИК У БАНКАРСТВУ И ОСИГУРАЊУ

Општеобразовни предмети

Предмет: Српски језик и књижевност

Циљеви предмета:

Проширивање и продубљивање знања о српском књижевном језику;

Развијање и неговање језичке културе, поштовање правила књижевног (стандардног) језика у усменом и писаном изражавању;

Подстицање ученика на усавршавање говорења, писања и читања, као и неговање културе дијалога;

Оспособљавање за ефикасно комуницирање;

Оспособљавање ученика да користе стручну литературу и језичке приручнике;

Продубљивање и проширивање знања о српској и светској књижевности;

Оспособљавање за интерпретацију књижевних текстова;

Унапређивање књижевних знања и читалачких вештина;
 Упознавање и проучавање репрезентативних дела српске и опште књижевности, књижевних жанрова; књижевноисторијских појава и процеса у књижевности;
 Унапређивање знања о сопственој култури и културама других народа;
 Развијање хуманистичког и књижевног образовања и васпитања на најбољим делима српске и светске културне баштине;
 Упућивање ученика на истаживачки и критички однос према књижевности;
 Обезбеђивање функционалних знања из теорије и историје књижевности;
 Развијање трајног интересовања за нова сазнања

Разред: први

Годишњи фонд часова: 111

Недељни фонд часова: 3

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Увод у проучавање књижевног дела	15			
Књижевност старог века	12			
Средњовековна књижевност	12			
Народна књижевност	14			
Хуманизам и ренесанса	11			
Општи појмови о језику	5			
Фонетика	10			
Правопис	11			
Култура изражавања	21			

Разред: други

Годишњи фонд часова: 108

Недељни фонд часова: 3

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Барок, класицизам и просветитељство	13			
Романтизам	25			
Реализам	28			
Морфологија	11			
Правопис	6			
Култура изражавања	25			

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 105

Недељни фонд часова: 3

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Модерна	29			
Међуратна и ратна књижевност	33			
Лексикологија	11			
Правопис	8			
Култура изражавања	24			

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 96

Недељни фонд часова: 3

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Савремена поезија	13			
Савремена проза	28			
Савремена драма	9			
Класици светске књижевности	10			
Синтакса	8			
Правопис	6			
Култура изражавања	22			

Предмет: Мађарски језик и књижевност

Разред: први

Годишњи фонд часова: 111

Недељни фонд часова: 3

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Bevetetés az irodalomba	9			
Az ókor irodalma	16			
Nyelvtan-hangállomány	7			
Középkor irodalma	23			
A 16 század magyar irodalma	7			
A reneszánsz irodalma	15			
Barokk, rokokó, klasszicizmus	10			
Averstani alapfogalmak	3			
Háziolvasmányok elemzések	4			
Írásbeli dolgozatok	8			
Ellenőrzők	5			
Jegyek lezárása	2			
Színházlátogatás	2			

Разред: други

Годишњи фонд часова: 108

Недељни фонд часова: 3

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Bevezetés és ismétlés	1			
A felvilágosodás irodalma	10			
Magyar felvilágosodás	7			
Nyelvetan szóalkotás	5			
Romantika a világirodalomban	8			
Magyar romantika	8			
Magyar népieség	9			
Nyelvtan fogalmazási stílusok	5			
Realizmus a világirodalomban	7			
Orosz realizmus	9			
Magyar realizmus a prózában	5			
Nyelvtanszófaji rendszer	7			
Realista dráma, Izra a magyar irodalomban	8			
Háziolvasmányok elemzése	4			
Írásbeli dolgozatok	12			
Ellenőrzők	3			
Színházlátogatás	1			
Jegyek lezárása	2			

Разред: трећи

Годишњи фонд часова:105

Недељни фонд часова: 3

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Bevezetés és ismétlés	1			
A XIX sz. végének világirodalma	6			
A XIX. végének magyar irodalma	6			
Századvégi magyar líra	15			
A XX. sz. elejének magyar prózairodalma	7			
Nyelvtan: szókészlet, szavak anyanyelvt.	3			
Az avantgárd mozgalmak ismétlése	4			
A XX. sz. elejének világirodalma	10			
A XX. sz. elejének költészete	25			
Nyelvtan: szótan és retorika	4			
A modern drámairodalom	8			
A háziolvasmányok elemzése	4			
Írásbeli dolgozatok	12			
Ellenőrző dolgozatok	3			
Színházlátogatás	1			
A jegyek lezárása	2			

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 96

Недељни фонд часова: 3

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Irodalomelmélet és esztétikatudom.	12			
A modern irodalom	14			
Mondattan	10			
Világirodalom a XX. században	8			
Szövegtan	4			
A modern délszláv irodalom	5			
A XX. századi magyar irodalom	17			
A posztmodern magyar irodalom	5			
Az összetett mondat	7			
A háború utáni jugoszláviai magyar irodalom	10			
Nyelvtörténet	7			

Предмет: Српски језик као нематерњи

Циљ и задаци:

Циљ наставе српског као нематерњег језика јесте образовање и васпитање ученика као слободне, креативне и културне личности; да ученици овладају овим језиком у оквиру предвиђених језичких садржаја и лексике; стекну вештине, умења и способности његовог коришћења у општењу са другима, у писменом и усменом изражавању, приликом учења, образовања; да упознају елементе културе народа који говоре српским језиком и да се тако оспособе за заједничко учешће у разним видовима друштвеног и културног живота.

Задаци наставе српског као нематерњег језика су да ученици:

- овладају стандардним језиком у оквиру 1300/1700/ нових речи и израза укључујући и најфреквентнију стручну терминологију;
- даље развијају способности за разумевање усменог излагања;
- развију способност за самостално усмено изражавање у складу са граматичким правилима стандардног српског језика;
- развију способност за разумевање текстова различитог жанра писаних језиком и стилем на вишем нивоу у односу на претходни степен;
- даље усавршавају способност за коректно (правилно) писмено изражавање;
- упознају дела писана на српском језику из савремене књижевности, као и језички приступачна дела из ранијих епоха;
- развијају интересовања за даље учење овог језика;
- усаглашено са исходима учења, као и усклађено са узрастом и способностима ученика;
- развијају знања и функционалне вештине које ће моћи да користе у даљем образовању, у професионалном раду и у свакодневном животу;
- развијају способности вербалног комуницирања на српском језику, као и невербалног комуницирања, са циљем да се оспособе за тимски рад;

- стекну способност за употребу савремених комуникационих технологија на српском језику;
- стекну способност за праћење и разумевање медија (радио, телевизија, филм) на српском језику.

Разред: први

Годишњи фонд часова: 74

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Фонетика	11			
Морфологија	11			
Творба речи	8			
Синтакса	9			
Правопис	9			
Култура изражавања	13			
Књижевност	13			

Разред: други

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Фонетика	8			
Морфологија и морфосинтакса	13			
Творба речи	6			
Синтакса	10			
Правопис	5			
Култура изражавања	15			
Књижевност	15			

Разред: трећи

Годишњи фонд часова:70

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Фонетика	8			
Морфологија и морфосинтакса	15			
Творба речи	6			
Синтакса	9			
Правопис	4			
Култура изражавања	14			
Књижевност	14			

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 64

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Фонетика	7			
Морфологија	9			
Творба речи	4			
Синтакса	9			
Правопис	5			
Култура изражавања	15			
Књижевност	15			

Предмет: Страни језик

Циљ и задаци:

Циљ наставе страног језика је овладавање комуникативним вештинама и развијање способности и метода учења страног језика; развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских ставова; развијање општих и специфичних стратегија учења и критичког мишљења; развијање способности за самостално, аутономно учење, тражење, селекцију и синтезу информација; стицање позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу, уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији; стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика.

Посебан циљ наставе страног језика у средњим стучним школама је овладавање језиком струке, и то у оноликој мери која је неопходна да се страни језик користи ради информисаности и оспособљености за једноставну пословну комуникацију у усменом и писаном облику.

Напомена:

Истичемо да ће степен постигнућа по језичким вештинама варирати, односно да ће рецептивне вештине (разумевање говора и читање) бити на предвиђеном нивоу, док се за продуктивне вештине (говор, интеракција, медијација и писање) може очекивати да буду за један ниво ниже (на пример, Б1+ рецептивно, Б1 продуктивно)

Годишњи фонд часова: 74

Разред: први

ПРЕПОРУЧЕНЕ ТЕМЕ ОПШТЕ И СТРУЧНЕ (80% + 20%)

ОПШТЕ ТЕМЕ

Свакодневни живот (организација времена, послова, слободно време);

Храна и здравље (навике у исхрани, карактеристична јела и пића у земљама света);

Познати градови и њихове знаменитости;

Спортови и позната спортска такмичења;

Живот и дела славних људи XX века (из света науке, културе);

Медији (штампа, телевизија);
Интересантне животне приче и догађаји;
Свет компјутера (распрострањеност и примена).

СТРУЧНЕ ТЕМЕ

Основна терминологија из домена платног промета, вођења књиговодства и састављања финансијских и пореских извештаја;

Примена информационих технологија у домену струке;

Осигурање и контрола квалитета у обављању финансијско-административних послова;

Праћење новина у области међународних финансијско-административних послова

и примене међународних стандарда и законске регулативе;

Основе пословне комуникације и кореспонденције (пословна преписка и комуникација у писаној и усменој форми).

Напомена: Стручне теме треба распоредити по разредима тако да буду у корелацији са садржајима који се обрађују из стручних предмета.

ГРАМАТИЧКИ САДРЖАЈИ

I. РЕЧЕНИЦА

Обновити реченичне моделе обухваћене програмом за основну школу.

- Ред речи у реченици. Место прилога и прилошких одредби.

- *Tag questions*,

- Индиректни говор.

а) изјаве – без промене глаголског времена (глагол главне реченице у једном од садашњих времена);

б) молбе, захтеви, наредбе;

в) питања са променом реда речи – без промене глаголског времена (глагол главне реченице у једном од садашњих времена);

- *Yes/No* питања;

- “*WH*” питања;

- Директна и индиректна питања.

II. ИМЕНИЧКА ГРУПА

1. Члан

- Обновити употребу одређеног и неодређеног члана;

- Нулти члан уз градивне и апстрактне именице;

2. Именице

- Множина именица – обновити;

- Изражавање припадања и својине – саксонски генитив;

- Бројиве и небројиве именице.

3. Заменички облици

а) Заменице

- Личне заменице у функцији субјекта и објекта;

- Показне заменице;

- Односне заменице;

б) детерминатори

- Показни детерминатори;

- Неодређени детерминатори;

- Присвојни детерминатори;

4. Придеви

- Обновити компарацију придева;
- too/not...enough/not as...(as)/...than;

5. Бројеви

- Обновити просте и редне бројеве;

6. Квантификатори

Немачки језик

Годишњи фонд часова: 74

Разред: први

ПРЕПОРУЧЕНЕ ТЕМЕ ОПШТЕ И СТРУЧНЕ (80% + 20%)

ОПШТЕ ТЕМЕ

- Свакодневни живот (организација времена, послова, слободно време);
- Храна и здравље (навике у исхрани, карактеристична јела и пића у земљама света);
- Познати градови и њихове знаменитости;
- Спортови и позната спортска такмичења;
- Живот и дела славних људи XX века (из света науке, културе);
- Медији (штампа, телевизија);
- Интересантне животне приче и догађаји;
- Свет компјутера (распрострањеност и примена).

СТРУЧНЕ ТЕМЕ

- Основна терминологија из домена платног промета, вођења књиговодства и састављања финансијских и пореских извештаја;
- Примена информационих технологија у домену струке;
- Осигурање и контрола квалитета у обављању финансијско-административних послова;
- Праћење новина у области међународних финансијско-административних послова и примене међународних стандарда и законске регулативе;
- Основе пословне комуникације и кореспонденције (пословна преписка и комуникација у писаној и усменој форми).

Напомена: Стручне теме треба распоредити по разредима тако да буду у корелацији са садржајима који се обрађују из стручних предмета.

Именице

Усвајање рода, броја и падежа именица уз помоћ детерминатива и наставака. Номинатив, генитив, датив и акузатив једнине и множине са одговарајућим предлозима и без њих. Саксонски генитив.

Детерминативи

Усвајање детерминатива као одреднице рода, броја и падежа именица (одређени неодређени, показни, присвојни, квалификативни, неодређени).

Заменице

Личне заменице у номинативу, дативу и акузативу једнине и множине. Присвојне и показне заменице као детерминативи уз именицу. Деклинација неодређене заменице jemand, niemand, etwas, nichts. Релативне заменице.

Придеви

Придеви у саставу именског предиката и у атрибутивној функцији (рецептивно и продуктивно). Поређење придева, описна компарација са ebenso....wie, nicht so .....wie.

Бројеви

Основни и редни бројеви.

Предлози

Предлози са генитивом, дативом, акузативом, дативом и акузативном.

Глаголи

Презент и футур јаких, слабих, помоћних, рефлексивних, сложених и модалних глагола.

Перфект и претерит најфреквентнијих глагола

Реченице

Независно сложене реченице (und, aber, oder, denn, darum, deswegen, trotzdem).

Зависно сложене – узрочне (weil), временске (wenn, als, während, bis), концесивне (obwohl), релативне.

Енглески језик

Годишњи фонд часова: 72

Разред: други

ПРЕПОРУЧЕНЕ ТЕМЕ ОПШТЕ И СТРУЧНЕ (80% + 20%)

ОПШТЕ ТЕМЕ

Свакодневни живот (комуникација међу младима, генерацијски конфликти и начини превазилажења, међувршњачка подршка);

Образовање(образовање у земљама чији се језик учи, школовање које припрема за студије или свет рада, образовање за све);

Познати региони у земљама чији се језик учи, њихова обележја;

Културни живот (манифестације које млади радо посећују у земљи и земљама чији се језик учи, међународни пројекти и учешће на њима);

Заштита човекове околине (акције на нивоу града, школе, волонтерски рад);

Медији (штампа, телевизија, електронски медији);

Интересантне животне приче и догађаји.

Свет компјутера(млади и друштвене мреже).

СТРУЧНЕ ТЕМЕ

Основна терминологија из домена платног промета, вођења књиговодства и састављања финансијских и пореских извештаја;

Примена информационих технологија у домену струке;

Осигурање и контрола квалитета у обављањуфинансијско-административних послова;

Праћење новина у области међународних финансијско-административних послова и примене међународних стандарда и законске регулативе;

Основе пословне комуникације и кореспонденције (пословна преписка и комуникација у писаној и усменој форми).

Напомена: Стручне теме треба распоредити по разредима тако да буду у корелацији са садржајима који се обрађују из стручних предмета.

I. РЕЧЕНИЦА

- Систематизација свих типова упитних реченица;

- Директна и индиректна питања;
- Индиректни говор: рецептивно и продуктивно.
- а) изјаве и питања– без промене глаголског времена (глагол главне реченице у једном од садашњих времена);
- б) молбе, захтеви, наредбе
- Индиректни говор: само рецептивно;
- а) изјаве са променом глаголских времена
- Одређене релативне клаузе;
- Сложене реченице: временске клаузе, узрочне клаузе , допусне клаузе.

II ИМЕНИЧКА ГРУПА

1. Члан

- Разлике између одређеног и неодређеног члана у ширем контексту;

2. Именице

- Бројиве и небројиве именице;

3. Заменички облици

а) Заменице

- Личне заменице у функцији субјекта и објекта;
- Показне заменице;
- Односне заменице.

б) детерминатори

- Показни детерминатори;
- Неодређени детерминатори;
- Присвојни детерминатори.

4. Придеви

- Обновити компарацију придева;
- too/not...enough/not as...(as)/...than.

5. Бројеви

- Обновити просте и редне бројеве;

6. Квантификатори

1. Глаголи

- Обновити разлику у употреби Present Simple, Present Continutous; Past Simple, Past Continuous;
- Обновити све употребе Present Perfect;
- Used to;
- Начини изражавања будућности, планова у будућности (going to, will);
- Модални глаголи: should, must, will, may, might;
- Пасивне конструкције – садашње и прошло време – the Present Simple, Past Simple (продуктивно и рецептивно);
- Present perfect passive (рецептивно).

3. Предлози и најчешћи прилози за оријентацију у времену и простору.

- 4. Први кондиционал (рецептивно и продуктивно), други кондиционал (рецептивно).

Немачки језик

Годишњи фонд часова: 72

Разред: други

ПРЕПОРУЧЕНЕ ТЕМЕ ОПШТЕ И СТРУЧНЕ (80% + 20%)

ОПШТЕ ТЕМЕ

Свакодневни живот (комуникација међу младима, генерацијски конфликти и начини превазилажења, међувршњачка подршка);

Образовање(образовање у земљама чији се језик учи, школовање које припрема за студије или свет рада, образовање за све);

Познати региони у земљама чији се језик учи, њихова обележја;

Културни живот (манифестације које млади радо посећују у земљи и земљама чији се језик учи, међународни пројекти и учешће на њима);

Заштита човекове околине (акције на нивоу града, школе, волонтерски рад);

Медији (штампа, телевизија, електронски медији)

Интересантне животне приче и догађаји;

Свет компјутера(млади и друштвене мреже)

СТРУЧНЕ ТЕМЕ

Основна терминологија из домена платног промета, вођења књиговодства и састављања финансијских и пореских извештаја;

Примена информационих технологија у домену струке;

Осигурање и контрола квалитета у обављањуфинансијско-административних послова;

Праћење новина у области међународних финансијско-административних послова и примене међународних стандарда и законске регулативе;

Основе пословне комуникације и кореспонденције (пословна преписка и комуникација у писаној и усменој форми).

Напомена: Стручне теме треба распоредити по разредима тако да буду у корелацији са садржајима који се обрађују из стручних предмета.

ГРАМАТИЧКИ САДРЖАЈИ

Именице

Усвајање рода, броја и падежа именица уз помоћ детерминатива и наставака. Номинатив, генитив, датив и акузатив једнине и множине са одговарајућим предлозима и без њих. Саксонски генитив. n -Деклинација

Детерминативи

Усвајање детерминатива као одреднице рода, броја и падежа именица (одређени неодређени, показни, присвојни, квалификативни, неодређени).

Заменице и показне заменице као детерминативи уз именицу. Деклинација неодређене заменице *jemand, niemand, etwas, nichts*.

Придеви

Придеви у саставу именског предиката и у атрибутивној функцији (рецептивно и продуктивно). Поређење придева,описна компарација *ca ebenso....wie, nicht so .....wie*.

Бројеви

Основни и редни бројеви.

Предлози

Предлози са генитивом, дативом, акузативом, дативом и акузативном.

Глаголски облици

Презент, перфект, претерит и футур јаких, слабих, помоћних, рефлексивних, сложених и модалних глагола. Плусквамперфект најфреквентнијих глагола.

Коњуктив претерита и плусквамперфекта, потенцијал.

Пасив радње (сва времена).

Реченице

Независно сложене реченице (*und, aber, oder, denn, darum, deswegen, trotzdem*).

Зависно сложене – узрочне (*weil*), временске (*wenn, als, während, bis, bevor, nachdem*), концесивне (*obwohl*), релативне, финалне (*damit*), кондиционалне реченице.

Енглески језик

Годишњи фонд часова: 70

Разред: Трећи

ПРЕПОРУЧЕНЕ ТЕМЕ ОПШТЕ И СТРУЧНЕ (80% + 20%)

ОПШТЕ ТЕМЕ

Свакодневни живот (генерацијски конфликти и начини превазилажења);

Образовање (образовање за све, пракса и припреме за будуће занимање, размена ученика);

Познате фирме, предузећа, установе, институције у земљама чији се језик учи ;

Културни живот (међународни пројекти и учешће на њима);

Заштита човекове околине (волонтерски рад);

Медији (штампа, телевизија, електронски медији);

Историјски догађаји/линости из земаља чији се језик учи;

Свет компјутера (предности и мане употребе компјутера).

СТРУЧНЕ ТЕМЕ

Основна терминологија из домена платног промета, вођења књиговодства и састављања финансијских и пореских извештаја;

Примена информационих технологија у домену струке;

Осигурање и контрола квалитета у обављању финансијско-административних послова;

Праћење новина у области међународних финансијско-административних послова и примене међународних стандарда и законске регулативе;

Основе пословне комуникације и кореспонденције (пословна преписка и комуникација у писаној и усменој форми).

Напомена: Стручне теме треба распоредити по разредима тако да буду у корелацији са садржајима који се обрађују из стручних предмета.

ГРАМАТИЧКИ САДРЖАЈИ

I. ИМЕНИЧКА ГРУПА

1. Члан

- Разлике између одређеног и неодређеног члана у ширем контексту;

2. Именице

- Бројиве и небројиве именице.

3. Заменички облици

а) Заменице

- Личне заменице у функцији субјекта и објекта;

- Показне заменице;
- Односне заменице;
- б) детерминатори
- Показни детерминаотри;
- Неодређени детерминатори;
- Присвојни детерминатори;
- 4. Придеви
- Обновити компарацију придева;
- too/not...enough/not as...(as)/...than;
- 5. Бројеви
- Обновити просте и редне бројеве;
- 6. Кванитификатори

II. ГЛАГОЛСКА ГРУПА

1. Глаголи

- Обновити разлику у употреби Present Simple, Present Continutous; Past Simple, Past Continuous;
- Обновити све употребе Present Perfect;
- Past perfect;

Used to

- Обновити и утврдити начине за изражавање будућности, планова у будућности (*going to, will*);
- Модални глаголи: *should, must, will, may, might*;
- Пасивне конструкције – садашње и прошло време – the Present Simple, Past Simple (продуктивно и рецептивно);
- Present perfect passive (рецептивно);
- 3. Предлози, најчешћи предлози за оријентацију у времену и простору.
- 4. Кондиционал први и други (и рецептивно и продуктивно)

Немачки језик

Годишњи фонд часова: 70

Разред: трећи

ПРЕПОРУЧЕНЕ ТЕМЕ ОПШТЕ И СТРУЧНЕ (80% + 20%)

ОПШТЕ ТЕМЕ

- Свакодневни живот (генерацијски конфликти и начини превазилажења);
- Образовање (образовање за све, пракса и припреме за будуће занимање, размена ученика);
- Познате фирме, предузећа, установе, институције у земљама чији се језик учи;
- Културни живот (међународни пројекти и учешће на њима);
- Заштита човекове околине (волонтерски рад);
- Медији (штампа, телевизија, електронски медији);
- Историјски догађаји/линости из земаља чији се језик учи;
- Свет компјутера (предности и мане употребе компјутера).

СТРУЧНЕ ТЕМЕ

- Основна терминологија из домена платног промета, вођења књиговодства и састављања финансијских и пореских извештаја;

Примена информационих технологија у домену струке;
Осигурање и контрола квалитета у обављању финансијско-административних послова;
Праћење новина у области међународних финансијско-административних послова и примене међународних стандарда и законске регулативе;
Основе пословне комуникације и кореспонденције (пословна преписка и комуникација у писаној и усменој форми);
Напомена: Стручне теме треба распоредити по разредима тако да буду у корелацији са садржајима који се обрађују из стручних предмета.

ГРАМАТИЧКИ САДРЖАЈИ

Именице

Усвајање рода, броја и падежа именица уз помоћ детерминатива и наставака. Номинатив, генитив, датив и акузатив једнине и множине са одговарајућим предлозима и без њих. Саксонски генитив.

Детерминативи

Усвајање детерминатива као одреднице рода, броја и падежа именица (одређени неодређени, показни, присвојни, квалификативни, неодређени).

Заменице

Личне заменице у номинативу, дативу и акузативу једнине и множине. Присвојне и показне заменице као детерминативи узименицу. Деклинација неодређене заменице *jemand, niemand, etwas, nichts*.

Придеви

Придеви у саставу именског предиката и у атрибутивној функцији. Поређење придева, описна компарација *sa ebenso....wie, nicht so .....wie*.

Бројеви

Основни и редни бројеви.

Предлози

Предлози са генитивом, дативом, акузативом, дативом и акузативном.

Глаголски облици

Пасив са модалним глаголом;

Коњуктив презента, перфекта, фугура;

Пасив стања, дистинкција употребе пасива стања и радње;

Инфинитивске конструкције (*zu+Infinitiv, um/ohne/statt ... zu+Infinitiv*).

Реченице

Независно сложене реченице (*und, aber, oder, denn, darum, deswegen, trotzdem*);

Зависно сложене реченице;

Модалне (*indem, anstatt, ohne dass*);

Индиректан говор.

Енглески језик

Годишњи фонд часова: 64

Разред: Четврти

ПРЕПОРУЧЕНЕ ТЕМЕ ОПШТЕ И СТРУЧНЕ (80% + 20%)

ОПШТЕ ТЕМЕ

Свакодневни живот (планови за будућност, посао и каријера);

Образовање (могућност образовања у иностранству, размена ученика, усавршавање у струци);

Друштвено уређење и политички систем у земљама чији се језик учи;

Културни живот (манифестације, сајмови и изложбе општег карактера и везане за струку);

Медији (утицај медија);

Историјске везе Србије и земаља чији се језик учи;

Свет компјутера(оглашавање на различитим глобалним мрежама, виртуелни свет комуникације);

СТРУЧНЕ ТЕМЕ

Основна терминологија из домена платног промета, вођења књиговодства и састављања финансијских и пореских извештаја;

Примена информационих технологија у домену струке;

Осигурање и контрола квалитета у обављању финансијско-административних послова;

Праћење новина у области међународних финансијско-административних послова и примене међународних стандарда и законске регулативе;

Основе пословне комуникације и кореспонденције (пословна преписка и комуникација у писаној и усменој форми);

Напомена: Стручне теме треба распоредити по разредима тако да буду у корелацији са садржајима који се обрађују из стручних предмета.

ГРАМАТИЧКИ САДРЖАЈИ

I. РЕЧЕНИЦА

- Сви типови упитних реченица;

- Директна и индиректна питања;

- Индиректни говор: рецептивно и продуктивно;

а) изјаве и питања– без промене глаголског времена (глагол главне реченице у једном од садашњих времена;)

б) молбе, захтеви, наредбе;

в) изјаве и питања са променом глаголских времена

- Релативне клаузе ;

- Све врсте сложених реченица (временске, клаузе , клаузе, итд).

II. ИМЕНИЧКА ГРУПА

1. Члан

- Разлике између одређеног и неодређеног члана у ширем контексту;

2. Именице

- Бројиве и небројиве именице;

3. Заменички облици

а) Заменице;

- Личне заменице у функцији субјекта и објекта;

- Показне заменице;
- Односне заменице;
- б) детерминатори
- Показни детерминатори;
- Неодређени детерминатори;
- Присвојни детерминатори;

4. Придеви

- Обновити компарацију придева;
- too/not...enough/not as...(as)/...than;

5. Бројеви

- Обновити просте и редне бројеве;

6. Квантификатори

III. ГЛАГОЛСКА ГРУПА

1. Глаголи

- Обновити и утврдити сва садашња времена;
  - Обновити и утврдити сва прошла времена;
  - Разлика између Used to Past Continuous;
  - Обновити и утврдити све начине за изражавање будућности;
  - Глаголи стања;
  - Модални глаголи: should, must, will, may, might;
  - Пасивне конструкције – the Present Simple, Past Simple , Present Perfect (продуктивно и рецептивно), плстала времена само рецептивно;
  - wish + Past simple /would- Have something done (само рецептивно);
2. Први и други кондиционал (рецептивно и продуктивно); трећи кондиционал (рецептивно);
3. Предлози, најчешћи предлози за оријентацију у времену и простору.

Немачки језик

Годишњи фонд часова: 64

Разред: Четврти

ПРЕПОРУЧЕНЕ ТЕМЕ ОПШТЕ И СТРУЧНЕ (80% + 20%)

ОПШТЕ ТЕМЕ

- Свакодневни живот (планови за будућност, посао и каријера);
- Образовање (могућност образовања у иностранству, размена ученика, усавршавање у струци);
- Друштвено уређење и политички систем у земљама чији се језик учи;
- Културни живот (манифестације, сајмови и изложбе општег карактера и везане за струку);
- Медији (утицај медија);
- Историјске везе Србије и земаља чији се језик учи;
- Свет компјутера(оглашавање на различитим глобалним мрежама, виртуелни свет комуникације);

СТРУЧНЕ ТЕМЕ

- Основна терминологија из домена платног промета, вођења књиговодства и састављања финансијских и пореских извештаја;
- Примена информационих технологија у домену струке;

Осигурање и контрола квалитета у обављању финансијско-административних послова;
Праћење новина у области међународних финансијско-административних послова и примене међународних стандарда и законске регулативе;

Основе пословне комуникације и кореспонденције (пословна преписка и комуникација у писаној и усменој форми);

Напомена: Стручне теме треба распоредити по разредима тако да буду у корелацији са садржајима који се обрађују из стручних предмета

ГРАМАТИЧКИ САДРЖАЈИ

Именице

Деклинација именица страног порекла, суфиксација именица страног порекла, скраћенице;

Негација

Keineswegs, nirgendwohin, niemand, niemals, weder....noch, unbequem, desinteressiert, arbeitslos;

Глаголи

Партицип презента и перфекта - атрибутивна и предикативна употреба (рецептивно);

Конкурентне форме (*Das lässt sich reparieren./ Das kann repariert werden./Das ist zu reparieren*).

Везници и везнички изрази

Поредбени – реална (индикатив) и иреална (конјуктив) поредба (wie, als, als ob, als wenn, je...desto).

Предмет: Физичко васпитање

ЦИЉЕВИ ПРЕДМЕТА

Општи циљ предмета:

Циљ физичког васпитања је да се разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно – образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика (когнитивном, афективном, моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

Посебни циљеви предмета:

Подстицање раста и развоја и утицање на правилно држање тела (превенција постуралних поремећаја);

Развој и усавршавање моторичких способности и теоријских знања неопходних за самостални рад на њима;

Стицање моторичких умења (вештина) и теоријских знања неопходних за њихово усвајање;

Проширење и продубљавање интересовања које су ученици стекли у основној школи и потпуније сагледавање спортске гране, за коју показују посебан интерес;

Усвајање знања ради разумевања значаја и суштине физичког васпитања дефинисаних општим циљем овог предмета (васпитно-образовног подручја);

Мотивација ученика за бављење физичким активностима и формирање позитивних психо-социјалних образаца понашања;

Оспособљавање ученика да стечена умења, знања и навике користе у свакодневним условима живота и рада.

Разред: први

Годишњи фонд часова: 74

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Тестирање и провера савладаности стандарда из основне школе	6			
Теориски часови	4			
Атлетика	12			
Гимнастика	14			
Спортска игра по избору школе	14			
Физичка активност односно спортска активност у складу са могућностима школе а по избору ученика.	10			
Пливање	10			
Провера знања и вештина	4			

Разред: други

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Тестирање и провера савладаности стандарда из претходног разреда	6			
Теориски часови	4			
Атлетика	12			
Гимнастика	12			
Спортска игра по избору школе	12			
Физичка активност односно спортска активност у складу са могућностима школе а по избору ученика.	10			
Пливање	10			
Провера знања и вештина	4			

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 70

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Тестирање и провера савладаности стандарда из претходног разреда	6			
Теориски часови	4			
Атлетика	12			

Гимнастика	12			
Спортска игра по избору школе	12			
Физичка активност односно спортска активност у складу са могућностима школе а по избору ученика.	10			
Пливање	10			
Провера знања и вештина	4			

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 64

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Тестирање и провера савладаности стандарда из претходног разреда	6			
Теориски часови	4			
Атлетика	12			
Гимнастика	10			
Спортска игра по избору школе	12			
Физичка активност односно спортска активност у складу са могућностима школе а по избору ученика.	10			
Пливање	10			
Провера знања и вештина	4			

Предмет: Математика

Циљеви предмета:

1. Развијање логичког и апстрактног мишљења;
2. Развијање способности јасног и прецизног изражавања и коришћења основног математичко-логичког језика;
3. Развијање способности одређивања и процене квантитативних величина и њиховог односа;
4. Развијање осећаја за простор, разликовање геометријских објеката и њихови узајамни односи и трансформације;
5. Развијање систематичности, уредности, прецизности, темељности, истрајности, критичности у раду;
6. Оспособљавање за примену стечених знања како у математици тако и у осталим предметима;
7. Формирање основа за наставак образовања;
8. Формирање математичке културе која подразумева свест о универзалности и примени математике и математичког начина мишљења.

Разред: први

Годишњи фонд часова: 74

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Вектори	4			
Реални бројеви	7			
Пропорционалност	10			
Рационални алгебарски изрази	15			
Геометрија	15			
Линеарне једначине и неједначине	15			
За реализацију 4 писмена задатка са исправкама	8			

Разред: други

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Тригонометрија	9			
Степеновање и кореновање	14			
Функције и график функције	7			
Квадратна једначина и квадратна функција	17			
Полиедри и обртна тела	17			
За реализацију 4 писмена задатка са исправкама	8			

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 70

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Експоненцијална и логаритамска функција	13			
Аналитичка геометрија у равни	15			
Низови	7			
Елементи привредне и финансијске математике	25			
За реализацију 4 писмена задатка са исправкама	8			

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 64

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Функције	16			
Извод функције	20			
Зајам	20			
За реализацију 4 писмена задатка са исправкама	8			

Предмет: Рачунарство и информатика

Циљеви предмета:

Стицање знања, вештина и формирање вредносних ставова информатичке писмености неопходних за живот и рад у савременом друштву

Разред: први

Годишњи фонд часова: 74

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Основе рачунарске технике		16		
Обрада текста		16		
Табеларни прорачуни		16		
Слајд-презентације		12		
Интернет и електронска комуникација		14		

Предмет: Историја

Циљеви предмета:

1. Стицање хуманистичког образовања и развијање историјске свести;
  2. Разумевање историјског простора и времена, историјских догађаја, појава и процеса и улоге истакнутих личности;
  3. Развијање индивидуалног и националног идентитета;
  4. Стицање и проширивање знања, развијање вештина и формирање ставова неопходних за разумевање савременог света (у националном, регионалном, европском и глобалном оквиру);
  5. Унапређивање функционалних вештина и компетенција неопходних за живот у савременом друштву (истраживачких вештина, критичког и креативног мишљења, способности изражавања и образлагања сопствених ставова, разумевања мултикултуралности, развијање толеранције и културе аргументованог дијалога);
- Оспособљавање за ефикасно коришћење информационо-комуникационих технологија;
 Развијање свести о потреби сталног усавршавања и свести о важности неговања културно-историјске баштине

Разред: први

Годишњи фонд часова: 74

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Српска држава и државност	32			
Српски народ у југословенској држави	20			
Достигнућа српске културе	12			
Српски народ и Србија у савременом свету	10			

Предмет: Физика

Циљеви предмета:

1. Развијање функционалне писмености природно-научне и техничке;
2. Стицање знања о основним физичким појавама значајним за струку и разумевање основних физичких закона;
3. Развијање логичког и апстрактног мишљења и критичког става у мишљењу;
4. Развијање свести о значају експеримента при упознавању, разумевању и проверавању физичких законитости;
5. Стицање способности за уочавање, формулисање и решавање једноставнијих проблема;
6. Схватање значаја физике за технику и природне науке;
7. Развијање способности и вештина за примену знања из физике у струци;
8. Стицање знања о природним ресурсима, њиховој ограничености и одрживом коришћењу;
9. Развијање правилног односа ученика према заштити, обнови и унапређењу животне средине;
10. Стицање основних сазнања о процесима и производима различитих технологија;
11. Развијање радних навика и одговорности.

Разред: први

Годишњи фонд часова: 74

Недељни фонд часова: 2

Предмет се реализује кроз теоријску наставу са демонстрационим огледима 68 часова и лабораторијским вежбама 6 часова.

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Увод у физику	2			
Кинематика	10			
Динамика	17			
Кружно и ротационо кретање	11			
Термодинамика	10			
Електрично магнетно поље	18			

Предмет: Хемија

Циљеви предмета:

1. Развој функционалног система хемијског знања као подршке за изучавање стручних предмета;
2. Разумевање односа између структуре супстанци, њихових својстава као и могућности њихове примене;
3. Разумевање природних појава и процеса и хемијског приступа у њиховом изучавању;
4. Развој хемијске функционалне писмености;
5. Препознавање, разумевање и примена хемијских знања у свакодневном животу и професионалном раду;
6. Разумевање корисности од хемијске производње и за одабрану струку;
7. Развој способности за сагледавање потенцијалних ризика, могућности превенције и мера заштите при хемијским незгодама у свакодневном животу и професионалном раду;
8. Развој одговорног става према коришћењу супстанци у свакодневном животу и у професионалном раду;
9. Развој комуникативности и спремности за сарадњу и тимски рад;
10. Развој одговорности, систематичности, прецизности и позитивног става према учењу;
11. Развој свести о сопственим знањима и потреби за даљим професионалним напредовањем.

Разред: први

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

Предмет се реализује кроз теоријску наставу и демонстрационе огледе.

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Структура супстанци	14			
Диспрезни системи	6			
Хемиске реакције	18			
Хемија елемената и једињења	32			
Хемиски аспекти загађења животне средине	4			

Предмет: Ликовно

Циљеви предмета:

1. Стицање функционалних знања из светског и националног уметничког наслеђа, теорије ликовне уметности и технологије ликовних материјала;
2. Оспособљавање за самостално ликовно изражавање и стварање традиционалним и савременим визуелним медијима, материјалима и техникама, за самостално проналажење и систематизовање информација из различитих извора, за примену стечених знања и умења у настави других предмета, свакодневном животу и будућем раду;
3. Развијање визуелног опажања и памћења, естетских критеријума, стваралачког и критичког мишљења;

4. Мотивисање ученика да доприноси естетском и културном начину живљења у свом природном и друштвеном окружењу.

Разред: други

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Теорија обликовања	10			
Уметничко наслеђе	12			
Практичан рад	14			

Предмет: Географија

Циљеви предмета:

1. Уочавање и схватање корелативних односа између географије и других природних и друштвених наука;
2. Стицање нових актуелних знања о положају, месту и улози Србије на Балканском полуострву и југоисточној Европи;
3. Стицање нових и продубљених знања и објашњења о савременим географским појавама, објектима и процесима на територији Републике Србије;
4. Стицање нових актуелних знања о порасту, кретањима, структурним променама и територијалном размештају становништва;
5. Разумевање актуелне географске стварности наше земље и савременог света;
6. Развијање осећања припадности својој нацији као делу интегралног света, изградња и неговање националног и културног идентитета у мултиетничком, мултикултуралном и мултијезичком свету;
7. Оспособљавање ученика да примењују географско знање и вештине у даљем образовном и професионалном развоју;
8. Оспособљавање ученика за одговорно опхођење према себи и окружењу и за активно учествовање у заштити, обнови и унапређивању животне средине.

Разред: други

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Увод	4			
Савремене компоненте географског положаја Србије	6			
Природни ресурси Србије и њихов економско географски значај	12			
Становништво Србије	8			

Насеља Србије	8			
Привреда Србије	12			
Регионалне целине Србије	14			
Србија и савремени процеси у европи и свету	8			

Предмет: Биологија

Циљеви предмета:

1. Проширивање знања о нивоима организације биолошких система, грађи и функцији ћелије, току и значају ћелијских деоба;
2. Разумевање физиолошких процеса у људском организму;
3. Упознавање са основним фазама развића човека;
4. Разумевање основних принципа наслеђивања особина;
5. Разумевање проблема везаних за период одрастања и облике ризичног понашања и схватање улоге и значаја породице.

Разред: други

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Биологија ћелије	10			
Основи физиологије човека	24			
Биологија развића човека	14			
Наслеђивање биолошких особина	14			
Полно и репродуктивно здравље	10			

Предмет: Социологија са правима грађана

Циљеви предмета:

1. Оспособљавање ученика за живот у друштву изложеном сталним променама и изазовима које доноси развој савременог друштва;
2. Развијање способности, код ученика, за улогу одговорног грађанина, за живот у демократски уређеном и хуманом друштву;
3. Унапређивање ученичке способности за све облике комуникације, дијалога и исказивања аргументованог става.

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 64

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Структура и организација друштва	12			
Држава и политика	18			
Устав и правна држава	11			
Људска права и слободе	6			
Култура и друштво	11			
Друштвене промене и развој друштва	6			

Изборни предмети по програму образовног профила

Предмет: Музичко

Циљеви предмета:

1. Оспособљавање ученика за разликовање обележја стилова различитих музичких жанрова;
2. Развијање свести о значају и улози музичке уметности кроз развој цивилизације и друштва;
3. Оспособљавање ученика за уочавање разлика и сличности између наше и других традиција и култура у домену музике;
4. Унапређивање естетских критеријума код ученика;
5. Развијање навика код ученика за праћење културно-уметничких манифестација у локалној средини и путем електронских медија (концерти, телевизија, филм, интернет);
6. Оспособљавање ученика за самостално истраживање стручне литературе, архиве, медијатеке, интернета;
7. Подстицање уметничког развоја и усавршавања у складу са индивидуалним интересовањима и способностима.

Разред: 3 или 4

Годишњи фонд часова: 35 или 32

Недељни фонд часова: 1

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Класична музика	8			
Опера и балет	5			
Традиционална музика	6			
Џез и блуз музика	6			
Филм и филмска музика	5			
Хор, камерно и оркерстарско извођење композиција	5			
Модул/област	Годишњи фонд часова			

	Т	В	ПН	Нуб
Класична музика	8			
Оперета и мјузикл	5			
Традиционална музика	6			
Џез и блуз музика	5			
Филм и филмска музика	4			
Хор, камерно и оркерстарско извођење комп.	4			

Предмет: Екологија и заштита животне средине

Циљеви предмета:

1. Схватање односа човека и животне средине;
2. Разумевање структуре екосистема и биосфере;
3. Схватање концепта одрживог развоја;
4. Проширивање знања о различитим облицима загађивања животне средине и њиховим утицајима на здравље човека.

Разред: трећи или четврти

Годишњи фонд часова: 35 или 32

Недељни фонд часова: 1

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Основни појмови о екологији	10			
Животна средина и одрживи развој	14			
Еколошка култура	10			
Број часова по теми потребно је прилагодити годишњем фонду часова				
Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Основни појмови о екологији	9			
Животна средина и одрживи развој	13			
Еколошка култура	10			
Број часова по теми потребно је прилагодити годишњем фонду часова				

Предмет: Историја одабране теме

Циљеви предмета:

1. Стицање хуманистичког образовања и развијање историјске свести;
2. Разумевање историјског простора и времена, историјских догађаја, појава и процеса и улоге истакнутих личности;
3. Развијање индивидуалног и националног идентитета;

4. Стицање и проширивање знања, развијање вештина и формирање ставова неопходних за разумевање савременог света (у националном, регионалном, европском и глобалном оквиру);

5. Унапређивање функционалних вештина и компетенција неопходних за живот у савременом друштву (истраживачких вештина, критичког и креативног мишљења, способности изражавања и образлагања сопствених ставова, разумевања мултикултуралности, развијање толеранције и културе аргументованог дијалога);

6. Оспособљавање за ефикасно коришћење информационо-комуникационих технологија;

7. Развијање свести о потреби сталног усавршавања и свести о важности неговања културно-историјске баштине.

Разред: трећи или четврти

Годишњи фонд часова:70 или 64

Недељни фонд часова: 2

На свакој од 4 теме које буду изабране, треба посветити $\frac{1}{4}$ часова.

Теме
Село и град некад и сад
Култура одевања и исхране некад и сад
Војска оружје и рат некад и сад
Новац и банке кроз историју
Верски живот и обичаји кроз историју
Образовање и васпитање кроз историју
Комуникације путовање и туризам некад и сад
Друштвени и породични живот кроз историју
Фотографија, филм, радио и телевизија кроз историју
Брига о телу и здрављу кроз историју
Грбови и заставе некад и сад
Спорт некад и сад

Предмет: Математика изборна поглавља

Циљеви предмета:

1. Развијање логичког и апстрактног мишљења;
2. Развијање способности јасног и прецизног изражавања и коришћења основног математичко-логичког језика;
3. Оспособљавање за примену стечених знања како у математици тако и у осталим предметима;
4. Формирање основа за наставак образовања;
5. Формирање математичке културе која подразумева свест о универзалности и примени математике и математичког начина мишљења;
6. Развијање систематичности, уредности, прецизности, темељности, истрајности.

Разред: трећи или четврти

Годишњи фонд часова: 70 или 64

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Системи линеарних једначина	8			
Ирационалне једначине и неједначине	10			
Тригонометријске функције	23			
Конусни процеси	21			
Реализација писмених задатака	8			
Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Комбинаторика	11			
Вероватноћа и статистика	17			
Интеграл	28			
Реализација писмених задатака	8			

Предмет: Логика са етиком

Циљеви предмета:

1. Стицање основних знања о логици и етици и схватање значаја тих знања за јасно размишљање и развој личности;
2. Упознавање са елементима и законима логике и разумевање улоге коју логика има у науци и свакодневном животу;
3. Разумевање појмова који се јављају у етичким расправама и развијање сензибилитета за етичка питања савременог друштва;
4. Оспособљавање ученика за самостално, критичко размишљање и формирање ставова о друштвеним проблемима.

Разред: трећи или четврти

Годишњи фонд часова: 70 или 64

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Увод у логику	3			
Формална логика: појам суд изакључак	27			
Логичке грешке	6			
Појам и значај етике	4			
Лични индетитет слобода и одговорност	14			
Основне етичке норме и вредности	16			
Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Увод у логику	2			

Формална логика	26			
Логичке грешке	5			
Појам и значај етике	3			
Лични индетитет слобода и одговорност	6			

Изборни предмети

Верска настава - православни катихизис

Циљеви и задаци:

ЦИЉЕВИ: верске наставе, као изборног предмета, у оквиру средњошколског образовања и васпитања јесу да се њоме посведоче садржај вере и духовно искуство традиционалних цркава и верских заједница које живе и делају на нашем животном простору, да се ученицима пружи целовит религијски поглед на свет и живот и да им се омогући слободно усвајање духовних и животних вредности цркве или заједнице којој историјски припадају, односно чување и неговање сопственог верског и културног идентитета. Притом упознавање ученика са вером и духовним искуствима сопствене, историјски дате цркве или верске заједнице треба да се остварује у отвореном и толерантном дијалогу, уз уважавање других религијских искустава и философских погледа, као и научних сазнања и свих позитивних искустава и достигнућа човечанства.

ЗАДАЦИ : верске наставе су да код ученика:

- развија отвореност и однос према Богу, другачијем и савршеном у односу на нас, као и отвореност и однос према другим личностима, према људима као ближњима, а тиме се буди и развија свест о заједници са Богом и са људима и посредно се сузбија екстремни индивидуализам и егоцентризам;
- буди потреба и способност за постављање питања о целини и коначном смислу постојања човека и света, о људској слободи, о животу у заједници, о феномену смрти, о односу са природом која нас окружује, као и о сопственој одговорности за друге, за свет као творевину Божју и за себе;
- развија и негује тежња ка одговорном обликовању заједничког живота са другим људима из сопственог народа и сопствене Цркве или верске заједнице, као и са људима, народима, верским заједницама и културама другачијим од сопствене, ка изналажењу равнотеже између заједнице и своје властите личности и ка остваривању сусрета са светом, са природом и, пре и после свега, са Богом;
- изграђује способност за дубље разумевање и вредновање културе и цивилизације у којој живе, историје човечанства и људског стваралаштва у науци и другим областима;
- изграђује свест и уверење да свет и живот имају вечни смисао, као и способност за разумевање и преиспитивање сопственог односа према Богу, људима и природи.

Назив предмета: **Верска настава - православни катихизис**
Годишњи фонд часова: **37**
Разред: **Први**

Број часова предвиђених за обраду и систематизацију по темама:

- Бог Откривења **(5 часова);**
- Вера, знање и богопознање **(5 часова);**
- Хришћанин - човек Цркве **(4 часа);**
- Свето Писмо - књига Цркве **(5 часова);**
- Хришћански живот **(5 часова);**

Остали број часова предвиђен је за друге типове часа.

Назив предмета: **Верска настава - православни катихизис**
Годишњи фонд часова: **36**
Разред: **Други**

Стварање света и човека **(5 часова);**

- Прародитељски грех **(6 часова);**
- Свештена историја спасења (од Адама до Израиља) **(6 часова);**
- Свештена историја спасења (од Мојсија до Христа) **(6 часова);**
- Старозаветна ризница **(3 часа);**

Остали број часова предвиђен је за друге типове часа.

Назив предмета: **Верска настава - православни катихизис**
Годишњи фонд часова: **35**
Разред: **Трећи**

Број часова предвиђених за обраду и систематизацију по темама:

- Христос истинити Бог и истинити човек **(4 часа);**
- Приближило се Царство Божје... **(5 часова);**
- Где је Христос ту је и Царство Божје **(7 часова);**
- Мој живот у Христу **(4 часа);**
- Светотајински живот Цркве **(4 часа);**
- Новозаветна ризница **(5 часова);**

Остали број часова предвиђен је за друге типове часа.

Назив предмета: **Верска настава - православни катихизис**
Годишњи фонд часова: **32**
Разред: **Четврти**

Број часова предвиђених за обраду и систематизацију по темама:

- За живот света **(5 часова);**
- Историја и есхатологија у Цркви **(10 часова);**
- Хришћанство у савременом свету **(7 часова);**
- Тачно изложење православне вере **(1 час);**

Остали број часова предвиђен је за друге типове часа.

HITOKTATÁS - KATOLIKUS HITTAN

A tantárgy neve: **HITOKTATÁS - KATOLIKUS HITTAN**

Évi óraszám: **37**

Osztály: **Első**

AZ ÉLET ÉRTELMEINEK KERESÉSE 6 óra;
AZ EMBER VALLÁSOS LÉNY 7 óra;
A TEREMTÉS TITKA: A TUDOMÁNY ÉS A HIT SZAVA 4 óra;
A KINYILATKOZ-TATÁS ÉS A SZENTÍRÁS 7 óra;
JÉZUS KRISZTUS A MEGVÁLTÓ 12 óra.

A tantárgy neve: **HITOKTATÁS - KATOLIKUS HITTAN**

Évi óraszám: **36**

Osztály: **Második**

AZ EGYHÁZ FOLYTATJA KRISZTUS MŰVÉT 7 óra;
AZ EGYHÁZ A TÖRTÉNELEMBEN 10 óra;
AZ ÖNAZONOSSÁG ÉS A VALLÁSOS IDENTITÁS KERESÉSÉBEN 6 óra;
A SZABADSÁG FELÉ 7 óra;
AZ EGYHÁZZAL A HIT ÚTJÁN - IMA, ÜNNEP, TANÚSÁGTÉTEL 6 óra.

A tantárgy neve: **HITOKTATÁS - KATOLIKUS HITTAN**

Évi óraszám: **35**

Osztály: **Harmadik**

A KERESZTÉNY EMBER MEGTÉRÉSE 5 óra;
AZ EMBER ERKÖLCSI LÉNY 12 óra;
AZ ISTEN IRÁNTI ÉS A FELEBARÁTI SZERETET 10 óra;
FÉRFIAK ÉS NŐNEK TEREMTETTE 5 óra;
AZ EMBERI ÉLET MÉLTÓSÁGA 4 óra;
ÉLET AZ IGAZSÁGBAN 5 óra.

A tantárgy neve: **HITOKTATÁS - KATOLIKUS HITTAN**

Évi óraszám: **32**

Osztály: **Negyedik**

A MAI EMBER AZ ISTEN KÉRDÉSE ELŐTT 7 óra;
BIBLIAI ISTEN-KÉP ÉS A MEGTAPASZTALT ISTEN 10 óra;
EMBERI MUNKA ÉS AZ ALKOTÁS 4 óra;
A TUDOMÁNYOS-TECHNIKAI FEJLŐDÉS KIHÍVÁSAI 5 óra;
A JÖVŐBE VETETT KERESZTÉNY REMÉNY 6 óra.

Грађанско васпитање

Циљеви предмета:

- Стицање знања, развијање вештина, усвајање вредности и формирање ставова који су претпоставка за успешан, одговоран и ангажован живот у демократском друштву;
- Оснаживање ученика за поштовање, одбрану и афирмацију вредности демократског друштва;
- Јачање друштвене кохезије, уважавање различитости и подршка сузбијању сваког облика дискриминације и насиља.

Разред: први

Годишњи фонд часова: 37

Недељни фонд часова: 1

Оквирни број часова по темама

Ја, ми и други (9 часова);

Комуникација у групи (11 часова);

Односи у групи/заједници (17 часова).

Разред: други

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

Оквирни број часова по темама

Права и одговорности (18 часова);

Планирање и извођење акције (18 часова).

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 35

Недељни фонд часова: 1

Оквирни број часова по темама

Демократија и политика (6 часова);

Грађанин и друштво (9 часова);

Грађанска и политичка права и право на грађанску иницијативу (10 часова);

Планирање конкретне акције (10 часова).

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 32

Недељни фонд часова: 1

Оквирни број часова по темама

Свет информација (16 часова);

Свет професионалног образовања и рада (16 часова).

Стручни предмети

Предмет: Принципи економије

ЦИЉЕВИ ПРЕДМЕТА:

1. Стицање основних знања о развоју економије, принципима, методима и моделима који се користе у економској науци;
2. Стицање знања о функционисању тржишта;
3. Стицање основних знања о трошковима предузећа;
4. Стицање основних знања о понашању предузећа у различитим тржишним структурама;
5. Стицање знања о тржиштима фактора производње и функционалној расподели дохотка;
6. Стицање знања о важности проучавања економских активности на нивоу привреде као целине;
7. Стицање основних знања о могућностима и начинима мерења резултата друштвене производње;
8. Стицање основних знања о улози финансијског система у усклађивању штедње и инвестиција;
9. Стицање основних знања о новцу, креирању новца и регулисању количине новца у оптицају;
10. Стицање знања о промени вредности новца и промени нивоа цена;
11. Стицање основних знања о незапослености као макроекономској варијабли.

Разред: Први

Годишњи фонд часова: 111

Недељни фонд часова: 3

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Економска наука: развој, принципи и методе анализе	21			
Понуда, тражња и функционисање тржишта	30			
Трошкови производње	21			
Тржишне структуре и понашање предузећа	24			
Тржишта фактора производње и функционална расподела доходака	15			

Разред: Други

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Макроекономија: теорија, анализа и политика	8			
Систем националних рачуна	16			
Финансијски систем	16			
Новац у макроекономији	16			
Инфлација	8			
Незапосленост	8			

Предмет: Канцеларијско пословање

Циљ предмета:

1. Упознавање ученика са основним канцеларијским условима за рад и канцеларијским потрошним материјалом;
2. Оспособљавање ученика за коришћење технике куцања;
3. Оспособљавање ученика за обликовање текстова и коришћење елемената и форми пословних писама;
4. Развијање способности тимског рада;
5. Стицање вештина за систематично планирање, организовање и праћење канцеларијских активности;
6. Развијање смисла за тачност, ажурност, уредност, одговорност, систематичност, стрпљивост и предусретљивост, при обављању свакодневних дужности и задатака;
7. Оспособљавање ученика за коришћење програма за обраду текста;
8. Оспособљавање ученика за обраду слика;
9. Оспособљавање за израду мултимедијалних презентација;
10. Оспособљавање ученика за креирање публикација;
11. Упознавање ученика са појмом и облицима електронског банкарства.

Разред: први

Годишњи фонд часова: 74

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Канцеларијски простор, опрема и канцеларијски потрошни материјал		8		
Техника куцања		32		
Обликовање текстова и елементи и форме пословних писама		18		
Рад са поштом		8		
Евиденција и класификација		8		

Разред: други

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Кодекс пословног понашања и изградња пословног имиџа		12		
Пословна писма, службена акта, јавне и кратке исправе		30		
Израда публикација и презентација за потребе банке и осигуравајућег друштва		20		
Електронско банкарство		10		
Блок настава				30

Предмет: Рачуноводство

Циљеви предмета:

1. Оспособљавање за спровођење књиговодствених процедура, правила и метода у евидентирању пословних промена;
2. Упознавање ученика са значајем принципа двојности и једнообразности за систем двојног књиговодства;
3. Стицање знања о специфичностима књиговодства банака и друштава за осигурање;
4. Оспособљавање за примену евидентирања пословних промена по систему двојног књиговодства, уз употребу Контног оквира банака и друштава за осигурање према Међународним рачуноводственим стандардима (МРС);
5. Развијање тачности, поузданости и ажурности у спровођењу процедура обављања послова рачуноводствене евиденције.

Разред: први

Годишњи фонд часова: 37 + 74

Недељни фонд часова: 1 + 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Основни појмови о рачуноводству	5	10		
Двојно књиговодство и пословне промене	9	18		
Потраживања обавезе и платни промет	10	20		
Основна и обртна средства	8	16		
Расходи, приходи, резултат пословања	5	10		

Разред: други

Годишњи фонд часова: 36 + 72

Недељни фонд часова: 1 + 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Банкарско рачуноводство	18	36		
Рачуноводство осигуравајуће компаније	18	36		

Предмет: Банкарко пословање

Циљеви предмета:

1. Оспособљавање за спровођење принципа банкарског пословања;
2. Оспособљавање за примену правила и процедура платног промета у земљи и са иностранством;
3. Оспособљавање за спровођење банкарских правила и процедуре благајничко - трезорског пословања;
4. Развијање поверљивости, прецизности и поузданости у раду са новцем;

5. Развијање способности обављања послова са новчаним депозитима, штедним уложима и платним картицама;
6. Оспособљавање за примену правила, процедура и техника отварања и вођења динарских девизних, штедних и других рачуна клијената;
7. Оспособљавање за примену правила и процедура у обављању кредитних послова банке;
8. Оспособљавање за обављање послова са хартијама од вредности;
9. Стицање сазнања о савременим банкарским пословима у банкарству;
10. Развијање способности сагледавања конкурентности на основу показатеља пословања банака;
11. Стицање знања о функционисању међународних финансијских и парафинансијских међународних организација и институција.

Разред: први

Годишњи фонд часова: 74

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Основни појмови о банкарству и банкарском систему	42			
Платни промет	32			

Разред: други

Годишњи фонд часова: 108

Недељни фонд часова: 3

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Благајничко-трезорско пословање	24			
Динарски послови са физичким лицима	30			
Девизни послови са физичким лицима	30			
Динарски послови са правним лицима	24			

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 70

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Послови са хартијама од вредности	14			
Кредит	10			
Кредитни послови са физичким лицима	10			
Кредитни послови са правним лицима	14			
Девизни послови са правним лицима	12			
Кредити у девизном пословању са правним лицима	10			

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 64

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Савремени банкарски послови	14			
Банкарски систем	16			
Финансијски показатељи пословања банака	10			
Међународне и друге финансијске организације	24			

Предмет: Осигурање

Циљеви предмета:

1. Упознавање ученика са специфичностима осигурања;
2. Стицање знања о елементима осигурања;
3. Стицање знања о учесницима и документима у пословима осигурања;
4. Стицање знања о врстама осигурања;
5. Стицање знања о осигурању имовине;
6. Стицање знања о осигурању живота;
7. Стицање знања о продаји различитих врста осигурања.

Разред: први

Годишњи фонд часова: 74

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Специфичности делатности осигурања	16			
Елементи осигурања	40			
Учесници у осигурању	10			
Документа у осигурању	8			

Разред: други

Годишњи фонд часова: 108

Недељни фонд часова: 3

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Осигурање имовине	51			
Осигурање ствари	30			
Осигурање моторних возила	27			

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 70

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Осигурање живота	35			
Осигурање од последица несрећног случаја	15			
Добровољно здравствено осигурање	10			
Добровољно пензијско осигурање	10			

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 64

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Осигурање транспорта	26			
Осигурање пољопривреде	20			
Осигурање кредита	18			

Предмет: Право

Циљеви предмета:

1. Стицање основних знања о држави и праву;
2. Стицање знања о врстама, положају, настанку и престанку привредних субјеката;
3. Оспособљавање ученика у комуникацији са државним органима у пословима осигурања;
4. Оспособљавање ученика за заснивања радног односа и остваривања права из радног односа;
5. Оспособљавање ученика за разумевање уговора финансијских организација;
6. Развијање свести код ученика да схвате значај банкарских послова у свакодневном животу;
7. Стицање знања из области права у поступку продаје осигурања;
8. Оспособљавање ученика да квалификује штету са правног становишта;
9. Праћење позитивно важећих прописа и стручне литературе.

Разред: први

Годишњи фонд часова: 74

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Основни правни појмови	50			
Привредни субјекти	24			

Разред: други

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Права и обавезе из радног односа	20			
Комуникација са државним органима	20			
Облигациони однос	32			

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 70

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Уговори финансијских организација	50			
Наступање штетног догађаја	20			

Предмет: Комуникација у продаји

Циљеви предмета:

1. Оспособљавање ученика за пружање услуга у области банкарства и осигурања;
2. Оспособљавање ученика за нове тенденције у продаји услуга из области банкарства и осигурања;
3. Оспособљавање ученика за дугорочно одржавање контаката са клијентима;
4. Развијање комуникацијских вештина.

Разред: други

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Корисници услуга у банкарству и осигурању		12		
Припрема продајног разговора		20		
Вођење продајног разговора		26		
Дугорочно неговање односа са клијентима		14		

Предмет: Пословне финансије

Циљеви предмета:

1. Стицање основних знања о пословним финансијама;
2. Оспособљавање ученика да уоче како пословне промене утичу на биланс стања и биланс успеха;
3. Стицање знања о пословним ризицима;
4. Оспособљавање ученика за спровођење финансијске анализе;
5. Оспособљавање ученика за коришћење различитих извора података, биланса стања и биланса успеха;
6. Оспособљавање ученика за израду, анализу и тумачење добијених резултата;
7. Доношење закључака на основу резултата финансијских анализа.

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 70

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Основни појмови пословних финансија	20			
Ризици и квалитативна анализа	25			
Управљање ризицима на основу финансијских извештаја	25			

Предмет: Банкарска обука

Циљеви предмета:

1. Упознавање ученика са упутствима о протоколарним правилима понашања радника у банкама у функцији културног, делотворног и домаћинског комуницирања банке са јавношћу;
2. Ученик ће бити одговоран и способан при руковању банкарском опремом и банкарским софтвером;
3. Развијање смисла за тачност, уредност, одговорност, систематичност и сталност;
4. Самостално обављање банкарских послова;
5. Самостално обављање почетних, завршних, позадинских и пратећих процедура у експозитури;
6. Закључак рада благајне, трезора и експозитуре у експозитури;
7. Праћење стручне литературе ради унапређења сопственог рада;
8. Развијање способности коришћења нових метода, примену нових техника и технологија

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 240

Недељни фонд часова: 6

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Правила понашања и основе рада у банци		12		
Послови са готовином		48		
Динарски послови са физичким лицима		66		
Девизни послови са физичким лицима		54		
Послови са хартијама од вредности		30		
Рад у реалној банци				30

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 222

Недељни фонд часова: 6

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Динарски послови са правним лицима		54		30
Кредитни послови са физичким лицима		66		
Кредитни послови са правним лицима		72		
Рад у реалној банци				30

Предмет: Обука у осигуравајућем друштву

Циљеви предмета:

1. Упознавање ученика са начином рада у осигуравајућим друштвима;
2. Повезивање теоријских и практичних знања кроз рад у бироу;
3. Упућивање у токове рада осигуравајућих друштава кроз симулацију радних процеса;
4. Примена стечених знања из других предмета у обављању послова у бироу (канцеларији);
5. Оспособљавање ученика за самостално обављање послова продаје неживотних и животних осигурања;
6. Оспособљавање ученика за самостално обављање послова контроле и праћења наплате премије неживотних и животних осигурања;
7. Оспособљавање ученика за самостално обављање послова ликвидирања штета неживотних и животних осигурања;
8. Стицање стручних компетенција за самостално обављање послова

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 240

Недељни фонд часова: 6

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Продаја неживотног осигурања		48		
Контрола и праћење наплате премије код неживотног осигурања		48		
Ликвидирање штете код неживотног		60		

осигурања				
Евиденција у неживотном осигурању		54		
Рад у филијали осигуравајућег друштва за продају неживотног осигурања				30

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 222

Недељни фонд часова: 6

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Продаја животног осигурања		54		
Контрола и праћење наплате животног осигурања		48		
Ликвидирање штете код животног осигурања		48		
Евиденција у животном осигурању		42		
Рад у филијали осигуравајућег друштва за продају животног осигурања				30

Предмет: Предузетништво

Циљеви предмета:

1. Препознавање особина предузетника;
2. Развијање предузетничких вештина, стратегија и идеја;
3. Оспособљавање ученика за реализацију пословне идеје;
4. Развијање свести о значају тржишне оријентације у пословању и критичког става у односу на пословне могућности;
5. Оспособљавање ученика за израду и презентацију маркетинг плана;
6. Развијање менаџерских способности и особина;
7. Оспособљавање за управљање трошковима и временску организацију активности;
8. Развијање свести о потреби иновација у пословању и рационалног размишљања и деловања;
9. Упознавање са реалним проблемима са којима се суочава предузетник на тржишту (конкуренција);
10. Упознавање са ефектима економије обима;
11. Оспособљавање за истраживачки рад и успешну презентацију;
12. Оспособљавање ученика за израду и презентацију организационог плана као дела пословног плана;
13. Разумевање значаја биланса стања, биланса успеха и токова готовине као најважнијих финансијских извештаја у бизнис плану;
14. Препознавање профита/добити као основног мотива пословања;
15. Разумевање значаја ликвидности у пословању предузећа;
16. Разумевање значаја финансијске анализе у пословању предузећа и добијања повратне информације;
17. Оспособљавање ученика за израду пословног плана;

18. Оспособљавање ученика за презентацију пословног плана.

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 64

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Од пословне идеје до маркетинг плана		20		
Организациони план као део пословног плана		22		
Финансијски извештаји као део пословног плана		22		

Изборни стручни предмети по програму образовног профила

Предмет: Национална економија

Циљеви предмета:

1. Стицање основних знања о привредном развоју;
2. Стицање знања о показатељима привредног развоја;
3. Стицање основних знања о привредном систему и економској политици;
4. Стицање знања о одрживом развоју Републике Србије;
5. Повезивање добијених знања са осталим стручним предметима.

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 70

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Привредни развој	24			
Привредни систем и економска политика	16			
Одржив развој Републике Србије	30			

Предмет: Статистика

Циљеви предмета:

1. Стицање знања о статистици, статистичкој терминологији и статистичким методима обраде и анализе података;
2. Оспособљавање ученика за прикупљање, груписање и приказивање података;
3. Оспособљавање ученика за израчунавање статистичких показатеља;
4. Оспособљавање ученика за статистичку анализу и тумачење добијених показатеља;
5. Развијање способности да на основу статистичких показатеља схвати закономерност кретања појаве;
6. Развијање способности за утврђивање узрочно-последичних веза између посматраних појава;
7. Оспособљавање за израчунавање индекса цена, трошкова живота и коњуктуре;
8. Развијање способности за уочавање узрочно-последичних односа између кретања цена, зарада, животног стандарда и економске коњуктуре

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 70

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Увод у статистику	6			
Дескриптивна статистика	24			
Проста линеарна регресија и корелација	16			
Индексни бројеви и анализа временских серија	24			

Предмет: Маркетинг

Циљеви предмета:

1. Стицање знања и развијање свести о улози и значају маркетинга;
2. Разумевање основних принципа маркетиншког наступа и њихова употреба кроз практичну примену;
3. Познавање основних инструмената маркетинга и њихове улоге у маркетиншком наступу предузећа;
4. Оспособљавање за самостално организовање активности везаних за промоцију предузећа;
5. Развијање способности за самостално прикупљање и анализирање информација о тржишту и конкуренцији;
6. Оспособљавање за самостално коришћење интернета и стручне литературе;
7. Стварање исправног односа према имиџу предузећа;
8. Развијање свести о значају управљања маркетингом за успешно пословање;
9. Оспособљавање ученика за успостављање добрих пословних односа са јавношћу и потрошачима

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 64

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Основи маркетинга	42			
Управљање маркетингом	22			

Предмет: Пословна економија

Циљеви предмета:

1. Стицање основних знања о појму, предмету и циљевима изучавања пословне економије;
2. Стицање основних знања о значењу и значају предузећа у тржишној привреди;
3. Стицање знања о циљевима и врстама предузећа;
4. Стицање основних знања о средствима и изворима средстава предузећа;
5. Стицање основних знања о трошковима и врстама трошкова предузећа;
6. Стицање основних знања о калкулацијама трошкова предузећа;
7. Стицање основних знања о резултатима пословања предузећа;
8. Стицање основних знања о економским принципима пословања предузећа;
9. Развијње знања и вештина, изградња вредносних ставова за успешну примену економских принципа и законитости пословања предузећа у свакодневном животу и за професионални развој у складу са сопственим потребама и интересима.

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 64

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Предузеће	20			
Трошкови предузећа	20			
Резултати пословања предузећа	12			
Економски принципи пословања предузећа	12			

Начин остваривања програма – образовни профил службеник у банкарству и осигурању

Предвиђени број ученика у одељењу је 30.

Настава у општеобразовним предметима реализује се преко теоријских часова, са целим одељењем, у специјализованим учионицама или учионицама опште намене, осим наставе у предмету Рачунарство и информатика која се одвија по групама кроз вежбе.

Настава у стручним предметима реализује се такође преко теоријских часова, са целим одељењем, искључиво у специјализованим учионицама, осим наставе у предметима Канцеларијско пословање, Рачуноводство, Комуникације у продаји, Банкарска обука, Обука у осигуравајућем друштвукоја се одвија по групама кроз вежбе.

Настава у блоку из Банкарска обука, Обука у осигуравајућем друштвукоја и канцеларијско пословање остварује се у привредним друштвима у трајању од 30 односно 60 часова годишње.

Програм матурског испита - образовни профил службеник у банкарству и осигурању

ИСПИТИ У ОКВИРУ МАТУРСКОГ ИСПИТА

1. ИСПИТ ИЗ МАТЕРЊЕГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ

Циљ испита је провера језичке писмености, познавања књижевности као и опште културе.

СТРУКТУРА ИСПИТА

Испит из матерњег језика полаже се писмено.

На испиту ученик обрађује једну од четири понуђене теме. Ове теме утврђује Испитни одбор школе, на предлог стручног већа наставника матерњег језика. Од четири теме које се нуде ученицима, две теме су из књижевности, а две теме су слободне.

ОЦЕЊИВАЊЕ

Оцену писаног рада утврђује испитна комисија на основу појединачних оцена сваког члана испитне комисије. Испитну комисију за матерњи језик чине три наставника матерњег језика, од којих се један именује за председника комисије. Сваки писмени састав прегледају сва три члана комисије и изводе јединствену оцену.

ОРГАНИЗАЦИЈА ИСПИТА

- Писмени испит из матерњег језика траје три сата.
- У току испита у свакој школској клупи седи само један ученик.
- За време израде писаног састава у учионици дежурна наставник који није члан Стручног већа наставника матерњег језика.
- Дежурни наставник исписује називе одабраних тема на школској табли и од тог тренутка се рачуна време трајања испита.
- Дежурни наставник прикупља све ученичке радове и записнички их предаје председнику испитне комисије за матерњи језик.
- Након евидентираних и изведених јединствених оцена за сваког од ученика председник испитне комисије сумира резултате и предаје потписане записнике и ученичке радове председнику Испитног одбора.

2. ИСПИТ ЗА ПРОВЕРУ СТРУЧНО–ТЕОРИЈСКИХ ЗНАЊА

Циљ овог дела матурског испита је провера остварености очекиваних исхода знања за образовни профил службеник у банкарству и осигурању, односно стручно–теоријских знања неопходних за обављање послова и задатака за чије се извршење ученик оспособљава током школовања.

СТРУКТУРА ИСПИТА

У наставном плану и програму за образовни профил службеник у банкарству и осигурању, стручна знања неопходна за обављање послова и задатака стичу се у оквиру предмета Банкарско пословање и Осигурање. Провера остварености очекиваних исхода знања, односно стручно–теоријских знања врши се завршним тестирањем. Тест садржи највише 50 задатака, а

конципиран је тако да обухвата све нивое знања и све садржаје који су процењени као темељни и од суштинског значаја за обављање послова и задатака у оквиру датог занимања, као и за наставак школовања у матичној области. Тест и кључ за оцењивање теста припрема Центар, на основу Збирке теоријских задатака за матурски испит (Анекс 2) и доставља га школама. Комбинација задатака за матурски тест, узимајући у обзир и критеријум сазнајне сложености, формира се од: познатих задатака из Збирке теоријских задатака за матурски испит (75 бодова) и делимично познатих задатака насталих делимичном Приручник о полагању матурског испита у образовном профилу Службеник у банкарству и осигурању изменом задатака из Збирке теоријских задатака за матурски испит (25 бодова). Збирку су, уз координацију Центра, припремили наставници школа у којима се реализује образовни програм за образовни профил службеник у банкарству и осигурању.

ОЦЕЊИВАЊЕ

Тестове прегледа трочлана комисија, коју чине наставници стручних предмета, а према кључу достављеном из Центра. Сваки тест самостално прегледају сва три члана комисије, о чему сведоче својим потписима на тесту.

Укупан број бодова на тесту који ученик може да постигне је 100 и једнак је збиру бодова које је ученик постигао тачним одговорима на постављене задатке. На тесту нема негативних бодова. Успех на тесту изражава се нумерички, при чему се број бодова преводи у успех, на основу скале за превођење бодова у успех, дате у следећој табели.

Укупан број бодова остварен на тесту	УСПЕХ
до 50	недовољан (1)
50,5-63	довољан (2)
63,5-75	добар (3)
75,5-87	врло добар (4)
87,5-100	одличан (5)

Тест и кључ за оцењивање теста припрема Центар, на основу збирке теоријских задатака за матурски испит и доставља га школама. Тест садржи познате задатке објављене у збирци (75 бодова) и делимично измењене задатке из збирке (25 бодова). Тест који ученици решавају садржи задатке којима се испитује достигнуто исхода учења прописаних наставним планом и програмом за образовни профил комерцијалиста. Тестови су конципирани тако да обухватају све нивое знања и све садржаје који су процењени као темељни и од суштинског значаја за обављање послова и задатака у оквиру занимања као и за наставак школовања у матичној области. Комисију за преглед тестова чине три наставника стручних предмета.

МАТУРСКИ ПРАКТИЧНИ РАД Циљ матурског практичног рада је провера стручних компетенција прописаних Стандардом квалификације за образовни профил службеник у банкарству и осигурању. На матурском практичном раду ученик извршава два радна задатка којим се проверавају прописане компетенције. За проверу прописаних компетенција утврђује се листа стандардизованих радних задатака. Листа стандардизованих радних задатака, критеријуми и обрасци за оцењивање саставни су део Приручника. Од стандардизованих радних задатака сачињава се одговарајући број комбинација радних задатака за матурски практични рад. Листе стандардизованих радних задатака, комбинације, критеријуми и обрасци за оцењивање саставни су део Приручника. На основу листе комбинација из Приручника, школа формира школску листу комбинација у сваком испитном року. Број

комбинација у школској листи мора бити најмање за 10% већи од броја ученика у одељењу који полажу матурски практичан рад. Ученик извлачи комбинацију радних задатака на дан полагања матурског практичног рада. Сваки радни задатак може да се оцени са највише 100 бодова. Оцену о стеченим прописаним компетенцијама које се проверавају у оквиру матурског практичног рада, даје испитна комисија коју чине два наставника ужестручних предмета, од којих је један председник комисије, и представник послодаваца, стручњак у датој области рада. Сваки члан испитне комисије у свом обрасцу за оцењивање радног задатка утврђује укупан број бодова које ученик остварује извршењем задатка. На основу појединачног бодовања свих чланова комисије утврђује се просечан број бодова за задатак. Ако је просечни број бодова на појединачном радном задатку, који је кандидат остварио његовим извршењем, мањи од 50, сматра се да кандидат није показао компетентност. У овом случају оцена успеха на матурском практичном раду је недовољан (1). Када кандидат оствари просечних 50 и више бодова по сваком радном задатку, бодови се преводе у успех према следећој скали:

УКУПАН БРОЈ БОДОВА	УСПЕХ
100-125	довољан (2)
126-151	добар (3)
152-177	врло добар (4)
178-200	одличан (5)

УСПЕХ НА МАТУРСКОМ ИСПИТУ Након реализације појединачних делова матурског испита комисија утврђује и евидентира успех ученика. На основу резултата свих појединачних делова Испитни одбор утврђује општи успех ученика на матурском испиту. Општи успех на матурском испиту исказује се једном оценом као аритметичка средња вредност оцена добијених на појединачним деловима матурског испита у складу са законом. Ученик је положио матурски испит ако је из свих појединачних делова матурског испита добио позитивну оцену. Ученик који је на једном или два појединачна дела матурског испита добио недовољну оцену упућује се на полагање поправног или поправних испита.

ДИПЛОМА И УВЕРЕЊЕ Ученик који је положио матурски испит, стиче право на издавање Дипломе о стеченом средњем образовању за одговарајући образовни профил. Уз диплому ученик добија и Уверење о положеним испитима у оквиру савладаног програма за образовни профил.

Обавезни и изборни предмети и модули - образовни профил ФИНАНСИЈСКО-РАЧУНОВОДСТВЕНИ ТЕХНИЧАР

Општеобразовни предмети

Српски језик и књижевност

Разред: први

Годишњи фонд часова: 111

Недељни фонд часова: 3

Разред: други

Годишњи фонд часова: 108

Недељни фонд часова: 3

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 105

Недељни фонд часова: 3

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 93

Недељни фонд часова: 3

Циљеви предмета:

- Проширивање и продубљивање знања о српском књижевном језику;
- Развијање и неговање језичке културе, поштовање правила књижевног (стандардног) језика у усменом и писаном изражавању;
- Подстицање ученика на усавршавање говорења, писања и читања, као и неговање културе дијалога;
- Оспособљавање за ефикасно комуницирање;
- Оспособљавање ученика да користе стручну литературу и језичке приручнике;
- Продубљивање и проширивање знања о српској и светској књижевности;
- Оспособљавање за интерпретацију књижевних текстова;
- Унапређивање књижевних знања и читалачких вештина;
- Упознавање и проучавање репрезентативних дела српске и опште књижевности, књижевних жанрова, књижевноисторијских појава и процеса у књижевности;
- Унапређивање знања о сопственој култури и културама других народа;
- Развијање хуманистичког и књижевног образовања и васпитања на најбољим делима српске и светске културне баштине;
- Упућивање ученика на истраживачки и критички однос према књижевности;
- Обезбеђивање функционалних знања из теорије и историје књижевности;
- Развијање трајног интересовања за нова сазнања.

Разред: први

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Увод у проучавање књижевног дела	15			
Књижевност старог века	12			
Средњовековна књижевност	12			
Народна књижевност	13			
Хуманизам и ренесанса	12			
Општи појмови о језику	5			
Фонетика	11			
Правопис	11			
Култура изражавања	20			

Разред: други

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Барок , класицизам, просветитељство	15			
Романтизам	24			
Реализам	27			
Морфологија	11			
Правопис	7			
Култура изражавања	24			

Разред: трећи

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Модерна	29			
Међуратна књижевност	32			
Лексикологија	11			
Правопис	10			
Култура изражавања	23			

Разред: четврти

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Савремена поезија	12			
Савремена проза	26			
Савремена драма	10			
Класици светске књижевности	11			
Синтакса	9			
Правопис	5			
Култура изражавања	20			

Предмет: Мађарски језик и књижевност

Разред: први

Годишњи фонд часова: 111

Недељни фонд часова: 3

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Bevetetés az irodalomba	9			
Az ókor irodalma	16			
Nyelvtan-hangállomány	7			
Középkor irodalma	23			
A 16 század magyar irodalma	7			
A reneszánsz irodalma	15			
Barokk, rokokó, klasszicizmus	10			
Averstani alapfogalmak	3			
Háziolvasmányok elemzések	4			
Írásbeli dolgozatok	8			
Ellenőrzők	5			
Jegyek lezárása	2			
Színházlátogatás	2			

Разред: други

Годишњи фонд часова: 108

Недељни фонд часова: 3

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Bevezetés és ismétlés	1			
A felvilágosodás irodalma	10			
Magyar felvilágosodás	7			
Nyelvtan szóalkotás	5			
Romantika a világirodalomban	8			
Magyar romantika	8			
Magyar népieség	9			
Nyelvtan fogalmazási stílusok	5			
Realizmus a világirodalomban	7			
Orosz realizmus	9			
Magyar realizmus a prózában	5			
Nyelvtan szófaji rendszer	7			
Realista dráma, Izsra a magyar irodalomban	8			
Háziolvasmányok elemzése	4			
Írásbeli dolgozatok	12			
Ellenőrzők	3			
Színházlátogatás	1			
Jegyek lezárása	2			

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 105

Недељни фонд часова: 3

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Bevezetés és ismétlés	1			
A XIX sz. végének világirodalma	6			
A XIX. végének magyar irodalma	6			
Szézadvégi magyar líra	15			
A XX. sz. elejének magyar prózairodalma	7			
Nyelvtan: szókészlet, szavak eredete	3			
Az avangárd mozgalmak ismétlése	4			
A XX. sz. elejének világirodalma	10			
A XX. sz. elejének költészete	25			
Nyelvtan: szótan és retorika	4			
A modern drámairodalom	8			
A háziolvasmányok elemzése	4			
Írásbeli dolgozatok	12			
Ellenőrző dolgozatok	3			
Színházlátogatás	1			
A jegyek lezárása	2			

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 96

Недељни фонд часова: 3

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Irodalomelmélet és esztétikatudom.	12			
A modern irodalom	14			
Mondattan	10			
Világirodalom a XX. században	8			
Szövegtan	4			
A modern délszláv irodalom	5			
A XX. századi magyar irodalom	17			
A posztmodern magyar irodalom	5			
Az összetett mondat	7			
A háború utáni jugoszláviai magyar irodalom	10			
Nyelvtörténet	7			

Циљ и задаци

Циљ наставе српског као нематерњег језика јесте образовање и васпитање ученика као слободне, креативне и културне личности;

1. да ученици овладају овим језиком у оквиру предвиђених језичких садржаја и лексике;
2. стекну вештине, умења и способности његовог коришћења у општењу са другима, у писменом и усменом изражавању, приликом учења, образовања;
3. да упознају елементе културе народа који говоре српским језиком и да се тако оспособе за заједничко учење у разним видовима друштвеног и културног живота.

Задаци наставе српског као нематерњег језика су да ученици:

1. овладају стандардним језиком у оквиру 1300/1700/ нових речи и израза укључујући и најфреквентнију стручну терминологију;
2. даље развијају способности за разумевање усменог излагања;
3. развију способност за самостално усмено изражавање у складу са граматичким правилима стандардног српског језика;
4. развију способност за разумевање текстова различитог жанра писаних језиком и стилем на вишем нивоу у односу на претходни степен;
5. даље усавршавају способност за коректно (правилно) писмено изражавање;
6. упознају дела писана на српском језику из савремене књижевности, као и језички приступачна дела из ранијих епоха;
7. развијају интересовања за даље учење овог језика;
8. усаглашено са исходима учења, као и усклађено са узрастом и способностима ученика;
9. развијају знања и функционалне вештине које ће моћи да користе у даљем образовању, у професионалном раду и у свакодневном животу;
10. развијају способности вербалног комуницирања на српском језику, као и невербалног комуницирања, са циљем да се оспособе за тимски рад;
11. стекну способност за употребу савремених комуникационих технологија на српском језику;
12. стекну способност за праћење и разумевање медија (радио, телевизија, филм) на српском језику.

Разред: први

Годишњи фонд часова: 74

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Фонетика	11			
Морфологија	11			
Творба речи	11			
Синтакса	9			
Правопис	9			
Култура изражавања	13			
Књижевност	13			

Разред: други

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Фонетика	8			
Морфологија и морфосинтакса	13			
Творба речи	6			
Синтакса	10			
Правопис	5			
Култура изражавања	15			
Књижевност	15			

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 70

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Фонетика	8			
Морфологија и морфосинтакса	15			
Творба речи	6			
Синтакса	9			
Правопис	4			
Култура изражавања	14			
Књижевност	14			

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 64

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Фонетика	7			
Морфологија	9			
Творба речи	4			
Синтакса	9			
Правопис	5			
Култура изражавања	15			
Књижевност	15			

Страни језик (енглески језик и немачки језик)

Циљ учења предмета:

Развијање сазнајних и интелектуалних способности и стицање позитивног односа према другим културама уз уважавање различитости и усвајање знања и умења потребних у комуникацији на страном језику у усменом и писаном облику.

Годишњи фонд часова: 74

Разред: Први

ЦИЉ	ИСХОДИ НА КРАЈУ ПРВОГ РАЗРЕДА Ученик ће бити у стању да:	ПРЕПОРУЧЕНЕ ТЕМЕ ОПШТЕ И СТРУЧНЕ (80% + 20%)	КОМУНИКАТИВНЕ ФУНКЦИЈЕ
СЛУШАЊЕ Оспособљавање ученика за разумевање усменог говора	<ul style="list-style-type: none"> Разуме реченице, питања и упутства из свакодневног говора (кратка упутства изговорена споро и разговетно); Разуме општи садржај краћих, прилагођених текстова (рачунајући и стручне) после неколико слушања или уз помоћ визуелних ефеката (на упутствима, ознакама, етикетама), као и текстова аудио-визуелног карактера; Разуме бројеве (цене, рачуне, тачно време) и основне мерне јединице карактеристичне за стручну употребу; 	<p>ОПШТЕ ТЕМЕ</p> <ul style="list-style-type: none"> Свакодневни живот (организација времена, послова, слободно време) Храна и здравље (навике у исхрани, карактеристична јела и пића у земљама света) Познати градови и њихове знаменитости Спортови и позната спортска такмичења Живот и дела славних људи (из света науке, културе, уметности) Србија – моја домовина <p>СТРУЧНЕ ТЕМЕ</p> <ul style="list-style-type: none"> Медији (штампа, телевизија) Интересантне животне приче и догађаји Свет компјутера (распрострањеност и примена) Основна стручна терминологија Примена 	<ol style="list-style-type: none"> Представљање себе и других Поздрављање (састајање, растанак; формално, неформално, специфично по регионима) Идентификација и именовање особа, објеката, боја, бројева итд.) Давање једноставних упутстава и команди Изражавање молби и захвалности Изражавање извињења Изражавање потврде и негирање Изражавање допадања и недопадања Изражавање физичких сензација и потреба Исказивање просторних и
ЧИТАЊЕ Оспособљавање ученика за разумевање прочитаних текстова	<ul style="list-style-type: none"> Препознаје познате речи, изразе и реченице у непознатом тексту (нпр.: у огласима, на плакатима); Разуме општи садржај и смисао краћих текстова (саопштења, формулара са подацима о некој особи, основне команде на машинама/компјутеру, декларације о производима, упутства за употребу и коришћење); 	<ul style="list-style-type: none"> Медији (штампа, телевизија) Интересантне животне приче и догађаји Свет компјутера (распрострањеност и примена) Основна стручна терминологија Примена 	<ol style="list-style-type: none"> Изражавање потврде и негирање Изражавање допадања и недопадања Изражавање физичких сензација и потреба Исказивање просторних и

	<ul style="list-style-type: none"> • Распознаје и разуме најфреквентније стручне термине у најједноставнијим врстама текстова; 	<p>информационих технологија у домену струке</p> <ul style="list-style-type: none"> • Основе пословне комуникације и кореспонденције (пословна преписка и комуникација у писаној и усменој форми) • Мере заштите и очувања радне и животне средине <p>Напомена: Стручне теме треба распоредити по разредима тако да буду у корелацији са садржајима који се обрађују из стручних предмета.</p>	<p>временских односа</p> <ol style="list-style-type: none"> 11. Давање и тражење информација и обавештења 12. Описивање и упоређивање лица и предмета 13. Изрицање забране и реаговање на забрану 14. Изражавање припадања и поседовања 15. Скретање пажње 16. Тражење мишљења и изражавање слагања и неслагања 17. Тражење и давање дозволе 18. Исказивање честитки 19. Исказивање препоруке 20. Изражавање хитности и обавезности 21. Исказивање сумње и несигурности
<p>ГОВОР Оспособљавање ученика за кратко монолошко излагање и за учешће у дијалогу на страном језику</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Употребљава једноставне изразе и реченице да би представио свакодневне, себи блиске личности, активности, ситуације и догађаје; 		
<p>ПИСАЊЕ Оспособљавање ученика за писање краћих текстова различитог</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Саставља кратак текст о познатој и блиској теми; • Пише кратке поруке релевантне за посао (место, термини састанка); 		

садржаја	<ul style="list-style-type: none"> • Пише краћи текст о себи и свом окружењу; • Попуњава формулар личним подацима; 		
ИНТЕРАКЦИЈА Оспособљавање ученика за учешће у дијалогу на страном језику и размену краћих писаних порука	<ul style="list-style-type: none"> • Споразумева се са саговорником који говори споро и разговетно, користећи једноставна језичка средства; • Поставља једноставна питања у вези са познатим темама из живота и струке; • Усмено или писмено одговара на једноставна питања у вези с познатим темама из живота и струке (бројеви, подаци о количинама, време, датум); • Пише кратко лично писмо, поруку, разгледницу, честитку; 		
МЕДИЈАЦИЈА Оспособљавање ученика да преводи, сажима и препричава садржај краћих усмених и писаних текстова	<ul style="list-style-type: none"> • На овом нивоу није предвиђена. 		
МЕДИЈСКА ПИСМЕНОСТ Оспособљавање ученика да користе медије као изворе информација и развијају критичко мишљење у вези са њима	<ul style="list-style-type: none"> • Препознаје и правилно користи основне фонолошке (интонација, прозодија, ритам) и морфосинтаксичке категорије (именички и глаголски наставци, основни ред речи); • Користи садржаје медијске продукције намењене учењу страних језика (штампани медији, аудио/видео записи, компакт диск, интернет итд.); 		

Кључни појмови садржаја: читање, слушање, писање, говор, знање о језику, медијација, интеркултурност.

ГРАМАТИЧКИ САДРЖАЈИ

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

I. РЕЧЕНИЦА

Обновити реченичне модел обухваћене програмом за основну школу.

– Ред речи у реченици. Место прилога и прилошких одредби.

– Tag questions

– Индиректни говор

а) изјаве – без промене глаголског времена (глагол главне реченице у једном од садашњих времена)

б) молбе, захтеви, наредбе

в) питања са променом реда речи – без промене глаголског времена (глагол главне реченице у једном од садашњих времена)

– Yes/No питања

– “Wh” питања

– Директна и индиректна питања

II. ИМЕНИЧКА ГРУПА

1. Члан

– Обновити употребу одређеног и неодређеног члана

– Нулти члан уз градивне и апстрактне именице

2. Именице

– Множина именица – обновити

– Изражавање припадања и својине – саксонски генитив

– Бројиве и небројиве именице

3. Заменички облици

а) Заменице

– Личне заменице у функцији субјекта и објекта

– Показне заменице

– Односне заменице

б) Детерминатори

– Показни детерминатори

– Неодређени детерминатори

– Присвојни детерминатори

4. Придеви

– Обновити компарацију придева

– too/not...enough/not as...(as)/...than

5. Бројеви

– Обновити просте и редне бројеве

6. Кванитификатори

III. ГЛАГОЛСКА ГРУПА

1. Глаголи

– Обновити глаголске облике предвиђене програмом за основну школу

- Модални глаголи: may, can, must
- Пасивне конструкције – садашње време/прошло – Simple Present/Past Tense (прошло време рецептивно)
- going to и трајни презент за планове и намере, going to и will (за будућа предвиђања)
- used to
- Први кондиционал
- 2. Прилози, извођење прилога и употреба, прилози вероватноће са may, might и will
- 3. Предлози, најчешћи предлози за оријентацију у времену и простору.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК

Именице

Властите и заједничке (у облицима једнине и множине: Bild – Bilder, Kopf – Köpfe, Frau – Frauen), са одговарајућим родом.

Изведене суфиксацијом: Faulheit, Bildung.

Изведене префиксацијом: Ausbildung.

Сложенице: Sommerferien, Jugendliebe, Tomatensuppe

Заменице

Личне заменице у номинативу, дативу и акузативу

Придеви

Изведени суфиксацијом од глагола и именица: fehlerfrei, liebevoll, sprachlos, trinkbar. Сложени: steinreich

Придевска промена – јака, слаба, мешовита (рецептивно и продуктивно)

Компаратив и суперлатив (правилна творба и главни изузеци: groß – größer, teuer – teurer)

Придеви са предлозима: zufrieden mit, reich an

Члан

Одређени (der, die, das), неодређени (ein, eine), нулти, присвојни (mein, dein), показни (dieser, jener), негациони (kein, keine), неодређени (mancher, solcher, einige).

Употреба члана у номинативу (субјект), акузативу и дативу (директни и индиректни објект), партитивном генитиву (die Hälfte des Lebens), посесивном генитиву (die Mutter meiner Mutter)

Бројеви

Основни и редни (der siebte erste; am siebten ersten)

Предлози

Предлози са генитивом (Er liest während der Pause), акузативом (Ich bin gegen dich), дативом (Sie arbeitet bei einem Zahnarzt). Предлози са дативом или акузативом (Er ist in der Schule. Sie kommt in die Schule)

Партикуле

Употреба основних партикула (рецептивно и продуктивно) Was machst du denn da? Das kann ich aber nicht. Sag mal!

Глаголи

Глаголска времена: презент, претерит, перфект и футур слабих и јаких глагола.

Глаголи са предлозима (warten auf, sich interessieren für).

Пасив радње презента и претерита (рацептивно и продуктивно).

Конјуктив у функцији изражавања жеље, учтиве молбе и условљености (Ich hätte gern... Ich möchte... Ich würde gern ...Könnte ich

Модални и основни модалитети глагола, инфинитивске конструкције (Ich hoffe, dich wiederzusehen./Er hat Gelegenheit, viele Sportler kennen zu lernen.)

Везници и везнички изрази: und, oder, aber; denn, deshalb, trotzdem; weil, wenn, als, während, bis, obwohl; двојни везници: weder ... noch, sowohl ... als auch, zwar ... aber, nicht nur .... sondern auch

Прилози

Прилози за време (gestern), место (nebenan), начин (allein), количину (viel, wenig)

Реченице

Изјавне реченице, упитне реченице; независне и зависно-сложене реченице.

Годишњи фонд часова: 72

Разред: Други

ЦИЉ	ИСХОДИ НА КРАЈУ ДРУГОГ РАЗРЕДА Ученик ће бити у стању да:	ПРЕПОРУЧЕНЕ ТЕМЕ ОПШТЕ И СТРУЧНЕ (80% + 20%)	КОМУНИКАТИВНЕ ФУНКЦИЈЕ
СЛУШАЊЕ Оспособљавање ученика за разумевање усменог говора	<ul style="list-style-type: none"> Разуме краће исказе који садрже фреквентне речи и структуре (информације о личностима, послу, породици, куповини, школи, ближем окружењу); Разуме најважније информације у кратким и једноставним обавештењима (преко разгласа, на улици, на шалтеру) и правилно их користи; Разуме основни садржај упутстава, налога и сл. у вези са стручним садржајима; 	<p>ОПШТЕ ТЕМЕ</p> <ul style="list-style-type: none"> Свакодневни живот (комуникација међу младима, генерацијски конфликти и начини превазилажења, међувршњачка подршка) Образовање (образовање у земљама чији се језик учи, школовање које припрема за студије или свет рада, образовање за све) Познати региони у земљама чији се језик учи, њихова обележја Културни живот 	<ol style="list-style-type: none"> Представљање себе и других Поздрављање (састајање, растанак, формално, неформално, специфично по регионима) Идентификација и именовање особа, објеката, боја, бројева итд.) Давање једноставних упутстава и команди Изражавање молби и захвалности Изражавање извињења Изражавање

		(манифестације које млади радо посећују у земљи и земљама чији се језик учи, међународни пројекти и учешће на њима) • Заштита човекове околине (акције на нивоу града, школе, волонтерски рад)	потврде и негирање 8. Изражавање допадања и недопадања 9. Изражавање физичких сензација и потреба 10. Исказивање просторних и временских односа 11. Давање и тражење информација и обавештења 12. Описивање и упоређивање лица и предмета
ЧИТАЊЕ Оспособљавање ученика за разумевање прочитаних текстова	<ul style="list-style-type: none"> • Чита и разуме различите врсте кратких и прилагођених текстова (једноставнија лична/пословна писма, позивнице, термини, проспекти, упутства, огласи) препознајући основна значења и релевантне детаље; • Открива значење непознатих речи на основу контекста и/или помоћу речника, укључујући и оне стручног/терминолошког карактера; • Уочава предвидљиве информације (кад, где, ко, колико) у свакодневним текстовима (рекламе, огласи, јеловници, проспекти), као и у једноставнијим стручним текстовима (формулари, шеме, извештаји); 	<ul style="list-style-type: none"> • Медији (штампа, телевизија, електронски медији) • Интересантне животне приче и догађаји • Свет компјутера (млади и друштвене мреже) СТРУЧНЕ ТЕМЕ <ul style="list-style-type: none"> • Основна стручна терминологија • Примена информационих технологија у домену струке • Основе пословне комуникације и кореспонденције (пословна преписка и комуникација у писаној и усменој форми) • Мере заштите и очувања радне и животне средине Напомена: Стручне теме треба	13. Изрицање забране и реаговање на забрану 14. Изражавање припадања и поседовања 15. Скретање пажње 16. Тражење мишљења и изражавање слагања и неслагања 17. Тражење и давање дозволе 18. Исказивање честитки 19. Исказивање препоруке 20. Изражавање хитности и обавезности 21. Исказивање сумње и несигурности
ГОВОР Оспособљавање ученика за кратко монолошко излагање и за учешће у дијалогу на страном језику	<ul style="list-style-type: none"> • Описује ситуације, прича о догађајима и аргументује ставове користећи једноставне изразе и реченице; • Води једноставне разговоре (телефонира), даје информације и упутства, 		

	<p>уговара термине;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реагује учтиво на питања, захтеве, позиве, извињења саговорника; 	<p>распоредити по разредима тако да буду у корелацији са садржајима који се обрађују из стручних предмета.</p>	
<p>ПИСАЊЕ Оспособљавање ученика за писање краћих текстова различитог садржаја</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Попуњава рачуне, признанице и хартије од вредности; • Пише једноставно пословно писмо према одређеном моделу; • Описује и појашњава садржај симболичких модалитета везаних за струку. 		
<p>ИНТЕРАКЦИЈА Оспособљавање ученика за учешће у дијалогу на страном језику и размену краћих писаних порука</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Комуницира у свакодневним ситуацијама и размењује информације, блиске његовим интересовањима и основним потребама у струци (писмено и усмено); 		
<p>МЕДИЈАЦИЈА Оспособљавање ученика да преводи, сажима и препричава садржај краћих усмених и писаних текстова</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Преноси усмено или писмено кратке поруке у складу са потребама комуникације; 		
<p>МЕДИЈСКА ПИСМЕНОСТ Оспособљавање ученика да користе медије као изворе информација и развијају критичко мишљење у вези са њима</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Аргументује свој став о медијском тексту. 		

Кључни појмови садржаја: читање, слушање, писање, говор, знање о језику, медијација, интеркултурност.

ГРАМАТИЧКИ САДРЖАЈИ

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

I РЕЧЕНИЦА

– Систематизација свих типова упитних реченица

– Директна и индиректна питања

- Индиректни говор: рецептивно и продуктивно
- а) изјаве и питања – без промене глаголског времена (глагол главне реченице у једном од садашњих времена)
- б) молбе, захтеви, наредбе
- Индиректни говор: само рецептивно
- а) изјаве са променом глаголских времена
- Одређене релативне клаузе
- Сложене реченице: временске клаузе, узрочне клаузе, допусне клаузе
- II ИМЕНИЧКА ГРУПА
- 1. Члан
- Разлике између одређеног и неодређеног члана у ширем контексту
- 2. Именице
- Бројиве и небројиве именице
- 3. Заменички облици
- а) Заменице
- Личне заменице у функцији субјекта и објекта
- Показне заменице
- Односне заменице
- б) детерминатори
- Показни детерминатори
- Неодређени детерминатори
- Присвојни детерминатори
- 4. Придеви
- Обновити компарацију придева
- too/not...enough/not as...(as)/...than
- 5. Бројеви
- 6. Кванитификатори
- III ГЛАГОЛСКА ГРУПА
- Обновити разлику у употреби Present Simple, Present Continuous; Past Simple, Past Continuous
- Обновити све употребе Present Perfect
- Used to
- Начини изражавања будућности, планова у будућности (going to, will)
- Модални глаголи: should, must, will, may, might
- Пасивне конструкције – садашње и прошло време – Present Simple, Past Simple (продуктивно и рецептивно),
- Present perfect passive (рецептивно)
- Први кондиционал (рецептивно и продуктивно), други кондиционал (рецептивно)

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК

Негација nirgends, nirgendwo, niemals, gar nicht, nirgendwohin, keinesfalls, keineswegs Das war keinesfalls die richtige Antwort. Er wird keineswegs heute ankommen.

Глаголи

Казивање радње и стања у садашњости, прошлости и будућности

Пасив радње – рецептивно (презент, претерит, перфект), инфинитив пасива са модалним глаголом: Der Patient musste operiert werden. Amerika wurde 1492 entdeckt.

Одредбе квантитета – Основни, редни, децимални бројеви. Основне мере. Рачунске радње. Монете. Tausend, Million, die Hälfte, ein Viertel, eine halbe Stunde, zwei Liter Milch, 2,40 – zwei Meter vierzig, 2,40 EUR – zwei Euro vierzig.

Систематизација категорија којих у матерњем језику нема или се битно разликују.

Инфинитивне конструкције са zu, um... zu, ohne... zu, statt... zu: Er beschloß gleich nach Hause zu gehen. Ich kam früher, um mit dir zu reden. Sie verlassen/verließen das Zimmer, ohne uns zu begrüßen. Statt zu regnen, began es zu schneien.

Казивање претпоставки, начина, жеље, поређења

Конјунктив у простој (не сложеној) реченици за изражавање жеље, могућности, сумње, претпоставки, нестварности – рецептивно: Ewig lebe unsere Freiheit! Beinahe wärest du zu spät gekommen. Hätte er das gewußt!

Реченица

Кондиционалне реченице. Потенцијалне реченице. Er wäre zufrieden, wenn du kämest. Ich würde dich besuchen, wenn ich Zeit hätte. Иреалне (рецептивно), везници wenn, falls.

Er wäre gekommen, wenn er die Einladung bekommen hätte.

Намерне реченице, везници damit, dass: Wir gehen so früh in die Schule, damit wir alles vorbereiten. Gib acht, dass du nicht zu spät kommst.

Начинске реченице, везници indem, ohne dass, statt dass: Er betrat den Saal, indem er alle herzlichst begrüßte. Sie ging an mir vorbei, ohne dass sie mich bemerkte. Statt dass du mich abholst, gehe ich zu Fuß nach Hause.

Поредбене/компаративне реченице (рецептивно), везници wie, als, als ob: Sie ist so schön, wie man mir erzählte. Alles endete viel besser, als ich erwarten konnte. Er sieht aus, als ob er krank sei.

Творба речи – заменички прилози, грађење и употреба (wozu, womit, woran...; dazu, damit, daran...): Woran denkst du? Ich denke immer daran.

Грађење сложеница именица + именица; придев + именица, префиксација Atomphysik, Wandtafel, Hochachule, Schnellzug, beantworten, begrüßen, unmöglich

Изведене именице Wohnung, Besichtigung, Heizung usw.

Годишњи фонд часова: 70

Разред: Трећи

ЦИЉ	ИСХОДИ НА КРАЈУ ТРЕЋЕГ РАЗРЕДА Ученик ће бити у стању да:	ПРЕПОРУЧЕНЕ ТЕМЕ ОПШТЕ И СТРУЧНЕ (80% + 20%)	КОМУНИКАТИВНЕ ФУНКЦИЈЕ
-----	--	---	------------------------

<p>СЛУШАЊЕ Оспособљавање ученика за разумевање усменог говора</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Разуме основне поруке и захтеве исказане јасним стандардним језиком када је реч о блиским темама (аутомобили, спорт, посао, хоби); • Разуме глобално суштину нешто дужих разговора или дискусија на састанцима који се односе на једноставније садржаје из струке, уколико се говори разговетно и стандардним језиком; • Разуме глобални садржај саопштења и других информативних текстова у вези с једноставним стручним темама; 	<p>ОПШТЕ ТЕМЕ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Свакодневни живот (генерацијски конфликти и начини превазилажења) • образовање (образовање за све, пракса и припреме за будуће занимање, размена ученика) • Познате фирме, предузећа, установе, институције у земљама чији се језик учи • Културни живот (међународни пројекти и учешће на њима) • Заштита човекове околине (волонтерски рад) • Медији (штампа, телевизија, електронски медији) • Историјски догађаји/личности из земаља чији се језик учи • Информатички садржаји, употреба интернета 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Представљање себе и других 2. Поздрављање (састајање, растанак; формално, неформално, специфично по регионима) 3. Идентификација и именовање особа, објеката, боја, бројева итд.) 4. Давање једноставних упутстава и команди 5. Изражавање молби и захвалности 6. Изражавање извињења 7. Изражавање потврде и негирање 8. Изражавање допадања и недопадања 9. Изражавање физичких сензација и потреба 10. Исказивање просторних и временских односа 11. Давање и тражење информација и обавештења 12. Описивање и упоређивање лица и предмета 13. Изрицање забране и реаговање на забрану 14. Изражавање припадања и поседовања 15. Скретање пажње
<p>ЧИТАЊЕ Оспособљавање ученика за разумевање прочитаних текстова</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Разуме једноставније текстове (стандардна писма, информације о процесу рада у струци) писане свакодневним језиком или језиком струке; • Разуме опис догађаја и осећања; • Разуме основни садржај као и важније детаље у извештајима, брошурама и уговорима везаним за струку; 	<p>СТРУЧНЕ ТЕМЕ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Основна стручна терминологија • Примена информативних технологија у домену струке • Основе пословне комуникације и кореспонденције (пословна преписка и комуникација у писаној и усменој форми) • Мере заштите и 	<ol style="list-style-type: none"> 11. Давање и тражење информација и обавештења 12. Описивање и упоређивање лица и предмета 13. Изрицање забране и реаговање на забрану 14. Изражавање припадања и поседовања 15. Скретање пажње
<p>ГОВОР Оспособљавање ученика за кратко монолошко излагање и за учешће у дијалогу на страном језику</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Поставља питања и тражи објашњења у вези са темом дискусије/разговора; • Описује статус и образовање, као и будуће запослење и струку једноставним језичким средствима; • Описује делатност, фирму, процес рада, преприча телефонски разговор или одлуке неког 	<ul style="list-style-type: none"> • Примена информативних технологија у домену струке • Основе пословне комуникације и кореспонденције (пословна преписка и комуникација у писаној и усменој форми) • Мере заштите и 	<ol style="list-style-type: none"> 11. Давање и тражење информација и обавештења 12. Описивање и упоређивање лица и предмета 13. Изрицање забране и реаговање на забрану 14. Изражавање припадања и поседовања 15. Скретање пажње

	<p>договора у оквиру познате лексики и на познате теме;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Образлаже укратко своје намере, одлуке, поступке; 	<p>очувања радне и животне средине</p> <p>Напомена: Стручне теме треба распоредити по разредима тако да буду у корелацији са садржајима који се обрађују из стручних предмета</p>	<p>16. Тражење мишљења и изражавање слагања и неслагања</p> <p>17. Тражење и давање дозволе</p> <p>18. Исказивање честитки</p> <p>19. Исказивање препоруке</p> <p>20. Изражавање хитности и обавезности</p> <p>21. Исказивање сумње и несигурности</p>
<p>ПИСАЊЕ</p> <p>Оспособљавање ученика за писање краћих текстова различитог садржаја</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Попуњава рачуне, признанице и хартије од вредности; • Пише једноставно пословно писмо према одређеном моделу; • Описује и појашњава садржај симболичких модалитета везаних за струку; 		
<p>ИНТЕРАКЦИЈА</p> <p>Оспособљавање ученика за учешће у дијалогу на страном језику и размену краћих писаних порука</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Поведе, настави и заврши неки једноставан разговор, под условом да је лице у лице са саговорником; • Размени идеје и информација о блиским темама у предвидљивим, свакодневним ситуацијама; 		
<p>МЕДИЈАЦИЈА</p> <p>Оспособљавање ученика да преводи, сажима и препричава садржај краћих усмених и писаних текстова</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Сажима и рекапитулира садржај текста, филма, разговара и сл.; 		
<p>МЕДИЈСКА ПИСМЕНОСТ</p> <p>Оспособљавање ученика да користе медије као изворе информација и развијају критичко мишљење у вези са њима</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Идентификује различита гледишта о истој теми; • Схвата основне елементе аргументације; 		
<p>ЗНАЊА О ЈЕЗИКУ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Коректно употребљава једноставне структуре користећи комплексније синтаксичке елементе (уз одређене елементарне грешке које не доводе у 		

Кључни појмови садржаја: читање, слушање, писање, говор, знање о језику, медијација, интеркултурност.

ГРАМАТИЧКИ САДРЖАЈИ

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

I. РЕЧЕНИЦА

– Систематизација свих типова упитних реченица

– Директна и индиректна питања

– Индиректни говор: рецептивно и продуктивно

а) изјаве и питања – без промене глаголског времена (глагол главне реченице у једном од садашњих времена)

б) молбе, захтеви, наредбе

– Индиректни говор: само рецептивно

а) изјаве са променом глаголских времена

– Одређене релативне клаузе

– Сложене реченице: временске клаузе, узрочне клаузе, допусне клаузе

II. ИМЕНИЧКА ГРУПА

1. Члан

– Разлике између одређеног и неодређеног члана у ширем контексту

2. Именице

– Бројиве и небројиве именице

3. Заменички облици

а) Заменице

– Личне заменице у функцији субјекта и објекта

– Показне заменице

– Односне заменице

б) детерминатори

– Показни детерминатори

– Неодређени детерминатори

– Присвојни детерминатори

4. Придеви

– Обновити компарацију придева

– too/not...enough/not as...(as)/...than

5. Бројеви

6. Квантификатори

III. ГЛАГОЛСКА ГРУПА

– Обновити разлику у употреби Present Simple, Present Continuous; Past Simple, Past Continuous

– Обновити све употребе Present Perfect

– Used to

– Начини изражавања будућности, планова у будућности (going to, will)
 – Модални глаголи: should, must, will, may, might
 – Пасивне конструкције – садашње и прошло време – Present Simple, Past Simple (продуктивно и рецептивно),

– Present perfect passive (рецептивно)

1. Предлози и најчешћи прилози за оријентацију у времену и простору

2. Кондиционал први и други (и рецептивно и продуктивно)

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК

Одредбе квалитета и квантитета

Описна компарација помоћу партикула: ganz, besonders, höchst, sehr, überaus (апсолутни суперлатив). Sie ist eine sehr fleißige Studentin Das war eine besonders/höchst/angenehme Reise.

Потенцирање суперлатива Seine Arbeit war bei weitem die beste. Sie ist das allerchönste Mädchen in der Schule.

Неуправни говор

За истовременост конјунктив презента или претерита – рецептивно: Sie sagt: „Ich schreibe einen Brief an meinen Freund.“ Sie sagt, sie schreibe/schriebe/einen Brief an ihren Freund. Sie sagt, dass sie...

За радњу која се десила пре момента говора; перфект или плусквамперфект конјунктива – рецептивно: Sie sagt: „Ich habe einen Roman von T. Mann gelesen“. Sie sagt, sie habe/hätte/einen Roman von T. Mann gelesen. Sie sagt, dass sie...

За радњу која се дешава после момента говора: футур конјунктива или облик „würde“ – рецептивно: Sie sagt: „Ich werde einen Roman von T. Mann lesen.“ Sie sagt, sie werde/würde/einen Roman von T. Mann lesen. Sie sagt, dass sie...

Инфинитивне конструкције

Изражавање модалитета а) sein + zu + инфинитив: Dieses Problem ist zu lösen. Da ist dieser Vorgang am besten zu beobachten. б) lassen + sich + инфинитив: Das lässt sich leicht erklären. Diese Bruchspalte lässt sich bis nach Novi Sad verfolgen.

Пасив радње и пасив стања – рецептивно (презент, перфект, претерит и футур) и продуктивно (презент и претерит): Die Unterlagen werden vor der Sitzung verteilt. Die Unterlagen sind noch nicht verteilt. Модални глаголи + инфинитив презента пасива (рецептивно): Dabei muss die Temperatur der Luft beachtet werden.

Лексикологија – сложенице, префиксација и суфиксација, стране речи и интернационализми, термини и терминологиране речи из општег језика.

СТРАНИ ЈЕЗИК

Годишњи фонд часова: 62

Разред: Четврти

ЦИЉ	ИСХОДИ НА КРАЈУ ЧЕТВРТОГ РАЗРЕДА Ученик ће бити у стању да:	ПРЕПОРУЧЕНЕ ТЕМЕ ОПШТЕ И СТРУЧНЕ (80% + 20%)	КОМУНИКАТИВНЕ ФУНКЦИЈЕ
СЛУШАЊЕ Оспособљавање	• Разуме општи смисао и битне информације из	ОПШТЕ ТЕМЕ • Свакодневни живот	1. Представљање себе и других

<p>ученика за разумевање усменог говора</p>	<p>различитих медија (радија, телевизије, интернета), презентација или дискусија о актуелним збивањима или о приватно и професионално релевантним информацијама и ситуацијама, уколико се говори разговетно и стандардним језиком;</p>	<p>(планови за будућност, посао и каријера) <ul style="list-style-type: none"> • Образовање (могућност образовања у иностранству, размена ученика, усавршавање у струци) • Друштвено уређење и политички систем у земљама чији се језик учи </p>	<p>2. Поздрављање (састајање, растанак; формално, неформално, специфично по регионима) 3. Идентификација и именовање особа, објеката, боја, бројева итд.) 4. Давање једноставних упутстава и 5. команди 6. Изражавање молби и захвалности 7. Изражавање извињења 8. Изражавање потврде и негирање 9. Изражавање допадања и недопадања 10. Изражавање физичких сензација и потреба 11. Исказивање просторних и временских односа 12. Давање и тражење информација и обавештења 13. Описивање и упоређивање лица и предмета 14. Изрицање забране и реаговање на забрану 15. Изражавање припадања и поседовања 16. Скретање пажње</p>
<p>ЧИТАЊЕ Оспособљавање ученика за разумевање прочитаних текстова</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Разуме смисао сложенијих текстова шематских приказа, упутстава, уговора и других стручно релевантних извора; • Разуме и користи обавештења, упутства, налоге из стручних текстова; • Разуме основни смисао и главне информације текстове у којима се износи лични став или аргуентује гледиште; 	<ul style="list-style-type: none"> • Културни живот (манифестације, сајмови и изложбе општег карактера и везане за струку) • Медији (утицај медија на свакодневни приватни и професионални живот) • Историјске везе Србије и земаља чији се језик учи • Информатичке технологије, употреба интернета 	<p>(оглашавање на глобалној мрежи, виртуелни свет комуникације, учешће на друштвеним мрежама, трагање за информација и вредновање истинитости њиховог садржаја)</p> <p>СТРУЧНЕ ТЕМЕ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Основна стручна терминологија • Примена информационих технологија у домену струке • Основе пословне комуникације и
<p>ГОВОР Оспособљавање ученика за кратко монолошко излагање и за учешће у дијалогу на страном језику</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Представља припремљену презентацију која се односи на теме везане за области личног интересовања, школско градиво или блиске, познате и релевантне стручне теме; • Говори о утисцима, употребљавајући сложеније изразе; • Описује свакодневне активности из свог радног и приватног окружења, описује прошле активности, свакодневне обавезе, планове, радне задатке и начин организовања; • Износи, рекапитулира и сажима релевантне 	<p>интернета</p>	<p>16. Скретање пажње</p>

	податке неке презентације или из дискусије везане за струку;	кореспонденције (пословна преписка и комуникација у писаној и усменој форми)	17. Тражење мишљења и изражавање
ПИСАЊЕ Оспособљавање ученика за писање краћих текстова различитог садржаја	<ul style="list-style-type: none"> Пише писмо или нешто дужи текст да би саопштио информацију или указао на лични став или супротстављена мишљења; Пише извештај/записник о неком догађају или пословном састанку; Пише пријаву за неки посао, стручну праксу, стипендију и сл.; 	<ul style="list-style-type: none"> Мере заштите и очувања радне и животне средине Напомена: Стручне теме треба распоредити по разредима тако да буду у корелацији са садржајима који се обрађују из стручних предмета	18. слагања и неслагања 19. Тражење и давање дозволе 20. Исказивање честитки 21. Исказивање препоруке 22. Изражавање хитности и обавезности 23. Исказивање сумње и несигурности
ИНТЕРАКЦИЈА Оспособљавање ученика за учешће у дијалогу на страном језику и размену краћих писаних порука	<ul style="list-style-type: none"> Остварује комуникацију о основним темама, тражећи и добијајући помоћ од саговорника; Образлаже и брани свој став, разјашњава комуникационе и друге неспоразуме, једноставним језичким средствима; 		
МЕДИЈАЦИЈА Оспособљавање ученика да преводи, сажима и препричава садржај краћих усмених и писаних текстова	<ul style="list-style-type: none"> Препричава садржај текста, разговора, договора; 		
МЕДИЈСКА ПИСМЕНОСТ Оспособљавање ученика да користе медије као изворе информација и развијају критичко мишљење у вези са њима	<ul style="list-style-type: none"> Пореди различите приказе истог догађаја у различитим медијима, схватајући и интерпретирајући сличности и разлике; 		
ЗНАЊА О ЈЕЗИКУ	<ul style="list-style-type: none"> Коректно употребљава сложеније структуре и процесе (номинализације, градације, трнаформације); 		

	<ul style="list-style-type: none"> • Поседује свест о својим основним граматичким знањима и исправља своје грешке. 		
--	---	--	--

Кључни појмови садржаја: читање, слушање, писање, говор, знање о језику, медијација, интеркултурност.

ГРАМАТИЧКИ САДРЖАЈИ

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

I. РЕЧЕНИЦА

- Сви типови упитних реченица
- Директна и индиректна питања
- Индиректни говор: рецептивно и продуктивно
- а) изјаве и питања – без промене глаголског времена (глагол главне реченице у једном од садашњих времена)

б) молбе, захтеви, наредбе

в) изјаве и питања са променом глаголских времена

– Релативне клаузе

– Сложене реченице: све врсте сложених реченица

II. ИМЕНИЧКА ГРУПА

1. Члан

– Разлике између одређеног и неодређеног члана у ширем контексту

2. Именице

– Бројиве и небројиве именице

3. Заменички облици

а) Заменице

– Личне заменице у функцији субјекта и објекта

– Показне заменице

– Односне заменице

б) детерминатори

– Показни детерминатори

– Неодређени детерминатори

– Присвојни детерминатори

4. Придеви

– Обновити компарацију придева

– too/not...enough/not as...(as)/...than

5. Бројеви

6. Квантификатори

III. ГЛАГОЛСКА ГРУПА

– Обновити и утврдити сва садашња времена

– Обновити и утврдити сва прошла времена

- Разлика између Used to и Past Continuous
- Обновити и утврдити све начине за изражавање будућности
- Глаголи стања
- Модални глаголи: should, must, will, may, might
- Пасивне конструкције – Present Simple, Past Simple, Present Perfect (продуктивно и рецептивно), остала времена само рецептивно
- wish + Past Simple/would
- Have something done (само рецептивно)
- Први и други кондиционал (рецептивно и продуктивно); трећи кондиционал (рецептивно)

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК

Обнављати и утврђивати градиво обрађено у претходним разредима, са циљем да рецептивна употреба језика све више постаје репродуктивна.

Партицип I и II у а) атрибутивној употреби: das spielende Kind; der ausgefüllte Antrag; б) адвербијалној употреби: Sie saß lesend am Tisch. Sie kam gut informiert an. в) предикативној употреби: Die Reise war anstrengend. Die Fragen sind vorbereitet. г) партиципи као део номиналне групе речи са редоследом елемената (рецептивно): die gestern bestellten Bücher.

Препознавање еквивалентних атрибутивних реченица: Ein weinendes Mädchen. Ein Mädchen, das weint. Die gestern gedruckte Zeitung. Die Zeitung, die gestern gedruckt wurde.

Инфинитив са zu, ohne zu, um zu, anstatt zu у функцији еквивалентних зависних реченица Es ist wichtig pünktlich zu sein./Es ist wichtig, dass man pünktlich ist./Er braucht nur einige Minuten, um die Aufgabe zu lösen./Er braucht nur einige Minuten, damit er die Aufgabe löst.

Ред речи у реченици са тежиштем на положају глагола – систематизација.

УПУТСТВО ЗА ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Савремена настава страних језика у средњим стручним школама претпоставља остваривање исхода уз појачану мисаону активност ученика, поштовање и уважавање дидактичких принципа и треба да допринесе развоју стваралачког и истраживачког духа који ће омогућити ученицима да развијају знања, вредности и функционалне вештине које ће моћи да користе у даљем образовању, у професионалном раду и у свакодневном животу, формирају вредносне ставове, буду оспособљени за живот у мултикултурном друштву, као и да овладају компетенцијама релевантним за активно учешће у заједници и целоживотно учење.

Општи комуникативни циљ наставе страних језика се постиже помоћу различитих поступака, метода наставе и наставних средстава. Комуникативни приступ у настави страних језика се остварује кроз примену различитих облика рада (рад у групама и паровима, индивидуални рад, пројекти), употребу додатних средстава у настави (АВ материјали, ИКТ, игре, аутентични материјали, итд.), као и уз примену принципа наставе засноване на задацима који не морају бити искључиво језичке природе (task-based language teaching; enseñanza por tareas, handlungsorientierter FSU).

Један од кључних елемената комуникативне наставе страних језика је и комуникативно-интерактивна парадигма која укључује следеће компоненте:

– усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину;

– поимање програма наставе и учења као динамичне, заједнички припремљене и ажуриране листе задатака и активности;

– наставник је ту да омогући приступ и прихватање нових идеја;

– ученици су активни, одговорни и креативни учесници у комуникативним чиновима;

– уџбеници су само један од ресурса; осим њих препоручује се и примена других извора информација и дидактичких материјала, поготову кад је реч о стручним темама;

– учионица постаје простор који је могуће реструктурирати из дана у дан.

Граматицке садржаје треба посматрати са функционалног аспекта. У процесу наставе и учења, у што већој мери треба укључивати оне граматичке категорије које су типичне и неопходне за свакодневни говор и комуникацију и потребе ученика у односу на образовни профил, односно квалификацију струке, што подразумева прогресију језичких структура према комуникативним циљевима и образовним потребама предмета: од простијег ка сложенијем и од рецептивног ка продуктивном. Сваки виши језички ниво подразумева граматичке садржаје претходних језичких нивоа. Цикличним понављањем претходно усвојених елемената, надограђују се граматичке структуре, а наставник има слободу да издвоји оне које ће циклично понављати у складу са постигнућима ученика, као и потребама наставног контекста. Уз одређене граматичке категорије стоји напомена да се усвајају рецептивно, док се друге усвајају продуктивно.

Неопходно је да стручна тематика која се обрађује на страном језику прати исходе појединих стручних предмета и буде у корелацији са њима, а ученици се оспособљавају да прате одговарајућу стручну литературу у циљу информисања, праћења иновација и достигнућа у области струке, усавршавања и напредовања. Спектар текстова који се препоручују је велики: шематски прикази, упутства о примени апарата, инструмената или материјала, хемикалија, рецепти, декларације, краћи стручни текстови чији је садржај релевантан за тематске садржаје стручних предмета, извештаји, каталози, програми сајамских активности и сл. Рад с таквим текстовима захтева одговарајућу дидактичку подршку која одговара врсти, тежини и важности информација садржаних у тексту.

У планирању наставе и учења уџбеник представља функционално и флексибилно наставно средство које не одређује садржаје предмета. Садржајима у уџбенику се приступа селективно и у складу са предвиђеним исходима. Наставник упућује ученике на друге изворе информисања и развијања знања и вештина, глобално, селективно или детаљно.

Продуктивне вештине треба посматрати с аспекта функционалне примене, која обезбеђује ученицима усвајање и овладавање стратегијама и језичким структурама усклађеним са реалним животним контекстима и захтевима и потребама струке. То подразумева писање порука, имејлова у оквиру пословне комуникације (поруџбенице, рекламације, захтеви, молбе) и вођење усмене комуникације која омогућава споразумевање било у директном контакту са саговорником или у телефонском разговору.

Планира се израда два писмена задатка за сваки разред.

Физичко васпитање

Циљеви предмета:

Општи циљ предмета:

Циљ физичког васпитања је да се разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно – образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика (когнитивном, афективном, моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

Посебни циљеви предмета:

1. Подстицање раста и развоја и утицање на правилно држање тела (превенција постуралних поремећаја);
2. Развој и усавршавање моторичких способности и теоријских знања неопходних за самостални рад на њима;
3. Стицање моторичких умења (вештина) и теоријских знања неопходних за њихово усвајање;
4. Проширење и продубљавање интересовања које су ученици стекли у основној школи и потпуније сагледавање спортске гране, за коју показују посебан интерес;
5. Усвајање знања ради разумевања значаја и суштине физичког васпитања дефинисаних општим циљем овог предмета (васпитно-образовног подручја);
6. Мотивација ученика за бављење физичким активностима и формирање позитивних психо-социјалних образаца понашања;
7. Оспособљавање ученика да стечена умења, знања и навике користе у свакодневним условима живота и рада.

Разред: први

Годишњи фонд часова:74

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Тестирање и провера савладаности стандарда из основне школе	6			
Теоријских часова	4			
Атлетика		2		
Гимнастика: вежбе на справама и тлу		12		
Спортска игра: по избору школе		12		
Физичка активност, односно спортска активност: у складу са могућностима школе а по избору ученика		12		
Пливање		12		

Разред: други

Годишњи фонд часова: 74

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
• Тестирање и провера остварености исхода из претходног разреда	6			
• Теоријских часова	4			
• Атлетика		12		
• Гимнастика: вежбе на справама и тлу		12		
• Спортска игра: по избору школе		12		
• Физичка активност, односно спортска активност: у складу са могућностима школе а по избору ученика		12		
• Пливање		10		

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Тестирање и провера остварености исхода из претходног разреда	6			
• Теоријских часова	4			
• Атлетика		12		
• Гимнастика: вежбе на справама и тлу		12		
• Спортска игра: по избору школе		12		
• Физичка активност, односно спортска активност: у складу са могућностима школе а по избору ученика		10		
• Пливање		10		
• Провера знања и вештина		4		

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 62

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Тестирање и провера савладаности исхода из претходног разреда (6 часова);	6			
• Теоријских часова	4			
• Атлетика		12		
• Гимнастика: вежбе на справама и тлу		10		

• Спортска игра: по избору школе		10		
• Физичка активност, односно спортска активност: у складу са могућностима школе а по избору ученика		8		
• Пливање		8		
• Провера знања и вештина		4		

Предмет: Математика

Разред: први

Годишњи фонд часова: 111

Недељни фонд часова: 3

Разред: други

Годишњи фонд часова: 108

Недељни фонд часова: 3

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 105

Недељни фонд часова: 3

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 93

Недељни фонд часова: 3

Циљеви предмета:

- Развијање логичког и апстрактног мишљења;
- Развијање способности јасног и прецизног изражавања и коришћења основног математичко-логичког језика;
- Развијање способности одређивања и процене квантитативних величина и њиховог односа;
- Развијање осећаја за простор, разликовање геометријских објеката и њихови узајамни односи и трансформације;
- Развијање систематичности, уредности, прецизности, темељности, истрајности, критичности у раду;
- Оспособљавање за примену стечених знања како у математици тако и у осталим предметима;
- Формирање основа за наставак образовања;
- Формирање математичке културе која подразумева свест о универзалности и примени математике и математичког начина мишљења.

Разред: први

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб

Логика, скупови и функције	12			
Реални бројеви и изрази	30			
Пропорције и процентни рачун	18			
Геометрија	24			
Линеарне једначине и неједначине	15			
За реализацију 4 писмена задатка са исправкама планирано је 12 часова.	12			

Разред: други

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Степеновање и кореновање	15			
Функција и график функције	6			
Квадратна једначина, неједначина и функција	20			
Експоненцијална и логаритамска једначина, неједначина и функција	17			
Тригонометрија	22			
Полиедри и обртна тела	16			
За реализацију 4 писмена задатка са исправкама планирано је 12 часова.	12			

Разред: трећи

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Комбинаторика	12			
Низови	10			
Аналитичка геометрија у равни	26			
Функције	45			
За реализацију 4 писмена задатка са исправкама планирано је 12 часова.	12			

Разред: четврти

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Елементи привредне математике	40			

Зајам	26			
Примери практичне примене привредне и финансијске математике	15			
За реализацију 4 писмена задатка са исправкама планирано је 12 часова.	12			

Предмет: Рачунарство и информатика

Разред: први

Годишњи фонд часова: 74

Недељни фонд часова: 2

Циљеви предмета:

Стицање знања, вештина и формирање вредносних ставова информатичке писмености неопходних за живот и рад у савременом друштву.

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Основе рачунарске технике		8		
Основе рада у рачунарском систему		8		
Примена ИКТ-а		40		
Рачунарске мреже, интернет и електронска комуникација		18		

Предмет: Историја

Разред: први

Годишњи фонд часова: 74

Недељни фонд часова: 2

Разред: други

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

Циљеви предмета:

- Стицање хуманистичког образовања и развијање историјске свести;
- Разумевање историјског простора и времена, историјских догађаја, појава и процеса и улоге истакнутих личности;
- Развијање индивидуалног и националног идентитета;
- Стицање и проширивање знања, развијање вештина и формирање ставова неопходних за разумевање савременог света (у националном, регионалном, европском и глобалном оквиру);

- Унапређивање функционалних вештина и компетенција неопходних за живот у савременом друштву (истраживачких вештина, критичког и креативног мишљења, способности изражавања и образлагања сопствених ставова, разумевања мултикултуралности, развијање толеранције и културе аргументованог дијалога);
- Оспособљавање за ефикасно коришћење информационо-комуникационих технологија;
- Развијање свести о потреби сталног усавршавања и свести о важности неговања културно-историјске баштине.

Разред: први

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Увод	5			
Цивилизације старог века	12			
Европа и Средоземље у средњем веку	14			
Срби и њихово окружење у средњем веку	18			
Европа и свет од краја XV до краја XVIII века	13			
Српски народ под страном влашћу од краја XV до краја XVIII века	12			

Разред: други

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Европа и свет од краја XVIII века до Првог светског рата	12			
Србија, Црна Гора и Срби у Хабзбуршком и Османском царству од краја XVIII века до Првог светског рата	14			
Први светски рат и револуције у Русији и Европи	6			
Свет између Првог и Другог светског рата	8			
Југословенска краљевина	9			
Други светски рат	6			
Свет после Другог светског рата	8			
Југославија после Другог светског рата	9			

Предмет: Географија

Разред: први

Годишњи фонд часова: 74

Недељни фонд часова: 2

Циљеви предмета:

- Уочавање и схватање корелативних односа између Географије и других природних и друштвених наука;

- Стицање нових актуелних знања о положају, месту и улози Србије на Балканском полуострву и југоисточној Европи;
- Стицање знања о савременим географским појавама, објектима и процесима на територији Републике Србије;
- Стицање нових актуелних знања о порасту, кретањима, структурним променама и територијалном размештају становништва;
- Разумевање актуелне географске стварности наше земље и савременог света;
- Развијање осећања припадности својој нацији као делу интегралног света, изградња и неговање националног и културног идентитета у мултиетничком, мултикултуралном и мултијезичком свету;
- Оспособљавање ученика да примењују географско знање и вештине у даљем образовном и професионалном развоју;
- Оспособљавање ученика за одговорно опхођење према себи и окружењу и за активно учествовање у заштити, обнови и унапређивању животне средине.

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Увод	2			
Савремене компоненте географског положаја Србије	5			
Природни ресурси Србије и њихов економско географски значај	15			
Становништво Србије	8			
Насеља Србије	8			
Привреда Србије	12			
Регионалне целине Србије	12			
Србија и савремени процеси у Европи и свету	12			

Предмет: Биологија

Разред: први

Годишњи фонд часова: 74

Недељни фонд часова: 2

Циљеви предмета:

- Проширивање знања о особинама живих бића и нивоима организације биолошких система, грађи и функцији ћелије, ћелијским деобама;
- Упознавање са основним фазама развића човека; разумевање проблема везаних за период одрастања и улоге и значаја породице;
- Упознавање са основним појмовима наслеђивања особина;
- Проширивање знања о еволуцији живих бића;
- Разумевање значаја еколошке културе.

Модул/област	Годишњи фонд часова
--------------	---------------------

	Т	В	ПН	Нуб
Биологија ћелије	19			
Биологија развића човека, полно и репродуктивно здравље	19			
Наслеђивање биолошких особина	19			
Основи еволуције	12			
Еколошка култура	5			

Назив програма: Ликовна култура

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 35

Недељни фонд часова: 1

Циљеви предмета:

- развијање стваралачког мишљења, естетских критеријума, индивидуалности, самопоуздања, радозналости, предузимљивости, емпатије и толеранције, као и позитивног става према очувању националне и светске културне баштине
- оспособљавање за изражавање идеја, ставова и емоција традиционалним и савременим средствима.

1. Композиција;
2. Дизајн;
3. Простор;
4. Култура и уметничко наслеђе.

- Наставник планира број часова за сваку тему, имајући у виду да је 7 часова минимум за реализацију једне теме. Треба предвидети и могућност да се ученици дуже задрже на теми која их нарочито интересује;
- На почетку теме ученике упознати са циљевима и исходима учења, планом рада и начинима оцењивања.
- По завршетку теме изложити радове свих ученика ради процене и самопроцене и разговарати о начину на који су учили, као и о могућој примени наученог;
- Предложени садржаји су полазна тачка за разговор, који наставник може да допуни другим садржајима, при чему треба имати у виду да садржаји и начин учења садржаја треба да буду везани за активности ученика које воде ка развијању креативности;
- Приликом разматрања садржаја треба указати на повезаност садржаја са сродним садржајима других наставних предмета, са свакодневним животним ситуацијама и са будућим занимањем;
- Наставник припрема визуелне примере и презентације. Ученици могу да праве презентације у апликативном програму или на други начин; самостално, у пару или у тиму. Наставник поставља критеријуме за израду презентације (садржај, однос слике и текста...)

Предмет: Социологија са правима грађана

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 62

Недељни фонд часова: 2

Циљеви предмета:

- Оспособљава ученика за живот у друштву изложеном сталним променама и изазовима које доноси развој савременог друштва;
- Развија способност код ученика за улогу одговорног грађанина за живот у демократски уређеном и хуманом друштву;
- Унапређује ученичке способности за све облике комуникације, дијалога и исказивања аргументованог става.

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Структура и организација друштва	15			
Држава и политика	15			
Устав и правна држава	6			
Људска права и слободе	6			
Култура и друштво	15			
Друштвене промене и развој друштва	5			

Изборни предмети

Верска настава - православни катихизис

Назив предмета: **Верска настава - православни катихизис**

Годишњи фонд часова: **37**

Разред: **Први**

Број часова предвиђених за обраду и систематизацију по темама:

- Бог Откривења (5 часова);
- Вера, знање и богопознање (5 часова);
- Хришћанин - човек Цркве (4 часа);
- Свето Писмо - књига Цркве (5 часова);
- Хришћански живот (5 часова);

Остали број часова предвиђен је за друге типове часа.

Назив предмета: **Верска настава - православни катихизис**

Годишњи фонд часова: **36**

Разред: **Други**

Стварање света и човека (5 часова);

- Прародитељски грех (6 часова);
- Свештена историја спасења (од Адама до Израилља) (6 часова);
- Свештена историја спасења (од Мојсија до Христа) (6 часова);
- Старозаветна ризница (3 часа);

Остали број часова предвиђен је за друге типове часа.

Назив предмета: **Верска настава - православни катихизис**

Годишњи фонд часова: **35**

Разред: **Трећи**

Број часова предвиђених за обраду и систематизацију по темама:

- Христос истинити Бог и истинити човек (4 часа);
- Приближило се Царство Божје... (5 часова);
- Где је Христос ту је и Царство Божје (7 часова);
- Мој живот у Христу (4 часа);
- Светотајински живот Цркве (4 часа);
- Новозаветна ризница (5 часова);

Остали број часова предвиђен је за друге типове часа.

Назив предмета: **Верска настава - православни катихизис**

Годишњи фонд часова: **32**

Разред: **Четврти**

Број часова предвиђених за обраду и систематизацију по темама:

- За живот света (5 часова);
- Историја и есхатологија у Цркви (10 часова);
- Хришћанство у савременом свету (7 часова);
- Тачно изложење православне вере (1 час);

Остали број часова предвиђен је за друге типове часа.

HITOKTATÁS - KATOLIKUS HITTAN

A tantárgy neve: **HITOKTATÁS - KATOLIKUS HITTAN**

Évi óraszám: **37**

Osztály: **Első**

AZ ÉLET ÉRTELMÉNEK KERESÉSE 6 óra;

AZ EMBER VALLÁSOS LÉNY 7 óra;

A TEREMTÉS TITKA: A TUDOMÁNY ÉS A HIT SZAVA 4 óra;

A KINYILATKOZ-TATÁS ÉS A SZENTÍRÁS 7 óra;

JÉZUS KRISZTUS A MEGVÁLTÓ 12 óra.

A tantárgy neve: **HITOKTATÁS - KATOLIKUS HITTAN**

Évi óraszám: **36**

Osztály: **Második**

AZ EGYHÁZ FOLYTATJA KRISZTUS MŰVÉT 7 óra;

AZ EGYHÁZ A TÖRTÉNELEMBEN 10 óra;

AZ ÖNAZONOSSÁG ÉS A VALLÁSOS IDENTITÁS KERESÉSÉBEN 6 óra;

A SZABADSÁG FELÉ 7 óra;

AZ EGYHÁZZAL A HIT ÚTJÁN - IMA, ÜNNEP, TANÚSÁGTÉTEL 6 óra.

A tantárgy neve: **HITOKTATÁS - KATOLIKUS HITTAN**

Évi óraszám: **35**

Osztály: **Harmadik**

A KERESZTÉNY EMBER MEGTÉRÉSE 5 óra;

AZ EMBER ERKÖLCSI LÉNY 12 óra;

AZ ISTEN IRÁNTI ÉS A FELEBARÁTI SZERETET 10 óra;

FÉRFIAK ÉS NŐNEK TEREMTETTE 5 óra;

AZ EMBERI ÉLET MÉLTÓSÁGA 4 óra;

ÉLET AZ IGAZSÁGBAN 5 óra.

A tantárgy neve: **HITOKTATÁS - KATOLIKUS HITTAN**

Évi óraszám: **32**

Osztály: **Negyedik**

A MAI EMBER AZ ISTEN KÉRDÉSE ELŐTT 7 óra;

BIBLIAI ISTEN-KÉP ÉS A MEGTAPASZTALT ISTEN 10 óra;

EMBERI MUNKA ÉS AZ ALKOTÁS 4 óra;

A TUDOMÁNYOS-TECHNIKAI FEJLŐDÉS KIHÍVÁSAI 5 óra;

A JÖVŐBE VETETT KERESZTÉNY REMÉNY 6 óra.

Предмет: Грађанско васпитање

Циљеви предмета:

- Стицање знања, развијање вештина, усвајање вредности и формирање ставова који су претпоставка за успешан, одговоран и ангажован живот у демократском друштву;
- Оснаживање ученика за поштовање, одбрану и афирмацију вредности демократског друштва;
- Јачање друштвене кохезије, уважавање различитости и подршка сузбијању сваког облика дискриминације и насиља.

Разред: први

Годишњи фонд часова: 37

Недељни фонд часова: 1

Оквирни број часова по темама

Ја, ми и други (11 часова)

Комуникација у групи (11 часова)

Односи у групи/заједници (15 часова)

Разред: други

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

Оквирни број часова по темама

Права и одговорности (18 часова)

Планирање и извођење акције (18 часова)

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 35

Недељни фонд часова: 1

Оквирни број часова по темама

Демократија и политика (6 часова)

Грађанин и друштво (7 часова)

Грађанска и политичка права и право на грађанску иницијативу (11 часова)

Планирање конкретне акције (11 часова)

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 31

Недељни фонд часова: 1

Оквирни број часова по темама

Свет информација (16 часова)

Свет професионалног образовања и рада (15 часова)

Изборни предмети по програму образовног профила

Предмет: Музичка култура

Разред: трећи или четврти

Годишњи фонд часова: 70 или 62

Недељни фонд часова: 2

Циљеви предмета:

- Оспособљавање ученика за разликовање обележја стилова различитих музичких жанрова;
- Развијање свести о значају и улози музичке уметности кроз развој цивилизације и друштва;
- Оспособљавање ученика за уочавање разлика и сличности између наше и других традиција и култура у домену музике;
- Унапређивање естетских критеријума код ученика;
- Развијање навика код ученика за праћење културно-уметничких манифестација у локалној средини и путем електронских медија (концерти, телевизија, филм, интернет);
- Оспособљавање ученика за самостално истраживање стручне литературе, архиве, медијатеке, интернета;
- Подстицање уметничког развоја и усавршавања у складу са индивидуалним интересовањима и способностима.

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Класична музика	18-16			
Опера и балет; оперета и мјузикл	12-11			
Традиционална музика	11-9			
Џез и блуз музика	10-9			
Филм и филмска музика	10-9			
Хор, камерно и оркестарско извођење композиција	9-8			

Назив програма: Физика

Разред: трећи или четврти

Годишњи фонд часова: 70 или 62

Недељни фонд часова: 2

Циљеви предмета:

- Развијање функционалне писмености – природно-научне и техничке;
- Проширивање и продубљивање знања о основним физичким појавама значајним за струку и разумевање основних физичких закона;
- Развијање логичког и апстрактног мишљења и критичког става у мишљењу;
- Развијање свести о значају експеримента при упознавању, разумевању и проверавању физичких законитости;
- Стицање способности за уочавање, формулисање и решавање једноставнијих проблема у струци;
- Схватање значаја физике за технику и природне науке;
- Развијање способности и вештина за примену знања из физике у струци;
- Стицање знања о природним ресурсима, њиховој ограничености и одрживом коришћењу;
- Развијање правилног односа ученика према заштити, обнови и унапређењу животне средине;
- Стицање основних сазнања о процесима и производима различитих технологија;
- Развијање радних навика и одговорности.

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Увод у физику	2			
Кинематика	7 - 6			
Динамика	14 - 12			
Кружно и ротационо кретање	11 - 10			
Статика	4 - 3			
Топлотне појаве	11 - 10			
Флуиди	15 - 13			

Предмет: Хемија

Разред: трећи или четврти

Годишњи фонд часова: 70 или 62

Недељни фонд часова: 2

Циљеви предмета:

- Развој функционалног система хемијског знања као подршке за изучавање стручних предмета;

- Разумевање односа између структуре супстанци, њихових својстава као и могућности њихове примене;
- Разумевање природних појава и процеса и хемијског приступа у њиховом изучавању;
- Развој хемијске функционалне писмености;
- Препознавање, разумевање и примена хемијских знања у свакодневном животу и професионалном раду;
- Разумевање корисности од хемијске производње и за одабрану струку;
- Развој способности за сагледавање потенцијалних ризика, могућности превенције и мера заштите при хемијским незгодама у свакодневном животу и професионалном раду;
- Развој одговорног става према коришћењу супстанци у свакодневном животу и у професионалном раду;
- Развој комуникативности и спремности за сарадњу и тимски рад;
- Развој одговорности, систематичности, прецизности и позитивног става према учењу;
- Развој свести о сопственим знањима и потреби за даљим професионалним напредовањем.

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Структура супстанци	11-9			
Дисперзни систем	9-8			
Хемијске реакције	18-16			
Хемија елемената и једињења	30-27			
Хемијски аспекти загађивања животне средине	2			

Предмет: Историја (одабране теме)

Разред: трећи или четврти

Годишњи фонд часова: 70 или 62

Недељни фонд часова: 2

Циљеви предмета:

- Стицање хуманистичког образовања и развијање историјске свести;
- Разумевање историјског простора и времена, историјских догађаја, појава и процеса и улоге истакнутих личности;
- Развијање индивидуалног и националног идентитета;
- Стицање и проширивање знања, развијање вештина и формирање ставова неопходних за разумевање савременог света (у националном, регионалном, европском и глобалном оквиру);
- Унапређивање функционалних вештина и компетенција неопходних за живот у савременом друштву (истраживачких вештина, критичког и креативног мишљења, способности изражавања и образлагања сопствених ставова, разумевања мултикултуралности, развијање толеранције и културе аргументованог дијалога);
- Оспособљавање за ефикасно коришћење информационо-комуникационих технологија;
- Развијање свести о потреби сталног усавршавања и свести о важности неговања културно-историјске баштине.

Живот у градовима и селима у новом веку и савременом добу
Живот у српским градовима и селима у XIX и XX веку
Култура одевања од антике до данас
Одевање код Срба кроз историју.
Култура исхране од антике до данас
Војска, оружје и рат кроз историју
Војска код Срба кроз историју
Нумизматика
Новац и банке у садашњости
Новац и банке у прошлости
Новац у Србији некад и сад
Веровања у старом Египту и Месопотамији
Веровања старих Грка и Римљана
Религије Далеког истока.
Верски живот и обичаји у средњем веку
Верски живот и обичаји у новом веку и савременом добу
Образовање и васпитање у старом веку
Образовање и васпитање у средњем веку
Образовање и васпитање у новом веку и савременом добу
Образовање и васпитање код Срба
Комуникације, путовања и туризам кроз историју
Друштвени живот од антике до данас
Породични односи од антике до данас
Породични односи код Срба кроз историју
Значај фотографије, филма, радија и телевизије
Фотографија, филма, радио и телевизија кроз историју
Фотографија, филм, радио и телевизија у Србији некад и сад
Брига о телу и здрављу од антике до данас
Брига о телу и здрављу код Срба
Улога и значај грбова и застава
Грбови и заставе у прошлости Српског народа
Улога и значај спорта од антике до савременог доба
Спорт код Срба кроз историју

На почетку теме ученике упознати са циљевима и исходима наставе, односно учења, планом рада и начинима оцењивања.

Облици наставе:

Програм се реализује кроз следеће облике наставе:
теоријска настава.

Место и реализација наставе:

Теоријска настава се реализује у учионици и одговарајућем кабинету.

Оквирни број часова по темама:

Свакој од четири теме које буду изабране треба посветити четвртину часова предвиђене

планом наставе и учења.

Предмет: Изабрана поглавља математике

Разред: трећи или четврти

Годишњи фонд часова: 70 или 62

Недељни фонд часова: 2

Циљеви предмета:

- Развијање логичког и апстрактног мишљења;
- Развијање способности јасног и прецизног изражавања и коришћења основног математичко-логичког језика;
- Оспособљавање за примену стечених знања како у математици тако и у осталим програмима;
- Формирање основа за наставак образовања;
- Формирање математичке културе која подразумева свест о универзалности и примени математике и математичког начина мишљења;
- Развијање систематичности, уредности, прецизности, темељности, истрајности.

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Ирационалне једначине и неједначине	10-8			
Вектори	14-12			
Вероватноћа и статистика	17-15			
Конусни пресеци	21-19			
За реализацију 4 писмена задатка са исправкама планирано је 8 часова.				

Предмет: Логика са етиком

Разред: трећи или четврти

Годишњи фонд часова: 70 или 62

Недељни фонд часова: 2

Циљеви предмета:

- Стицање основних знања о логици и етици и схватање значаја тих знања за јасно размишљање и развој личности
- Упознавање са елементима и законима логике и разумевање улоге коју логика има у науци и свакодневном животу
- Разумевање појмова који се јављају у етичким расправама и развијање сензибилитета за етичка питања савременог друштва
- Оспособљавање ученика за самостално, критичко размишљање и формирање ставова о друштвеним проблемима.

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Увод у логику	4-3			
Формална логика:	6+6+12			
- Појам	или			
- Суд	5+5+11			
- Закључак				
Логичке грешке	6-5			
Појам и значај етике	6-5			
Лични идентитет, слобода и одговорност	14-13			
Основне етичке норме и вредности	16-15			

Стручни предмети

Назив програма: Принципи економије

Разред: први

Годишњи фонд часова: 111

Недељни фонд часова: 3

Разред: други

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

Циљеви предмета:

- Упознавање ученика са развојем економије, принципима, методима и моделима који се користе у економској науци;
- Оспособљавање ученика за стицање знања о функционисању тржишта, трошковима предузећа, понашању предузећа у различитим тржишним структурама;
- Упознавање ученика са тржиштима фактора производње и функционалној расподели дохотка;
- Упознавање ученика са важности проучавања економских активности на нивоу привреде као целине;
- Упознавање ученика о могућностима и начинима мерења резултата друштвене производње;
- Оспособљавање ученика за стицање знања о функционисању финансијског система;
- Оспособљавање ученика за стицање основних знања о незапослености као макроекономској варијабли.

Разред: први

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Економска наука: развој, принципи и методи анализе	21			
Понуда, тражња и функционисање тржишта	33			
Трошкови производње	18			
Тржишне структуре и понашање предузећа	24			
Тржишта фактора производње и функционална расподела доходака	15			

Разред: други

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Кључни појмови макроекономије	36			
Финансијски систем	24			
Незапосленост	12			

Предмет: Пословна економија

Разред: први

Годишњи фонд часова: 74

Недељни фонд часова: 2

Разред: други

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 70

Недељни фонд часова: 2

Циљеви предмета:

- Упознавање ученика са суштином предузећа, законитостима његовог функционисања и односа са окружењем;
- Оспособљавање ученика за планирање, организовање и контролу пословних активности;
- Оспособљавање за примена принципа пословне економије у изградњи организационе структуре и организације рада предузећа;
- Оспособљавање за примену техника пословне економије у анализи резултата пословања и анализи положаја предузећа на тржишту;
- Развијање знања и вештина за управљање активностима предузећа да би се ефикасно остварили циљеви предузећа;

- Изградња системског приступа решавању проблема предузећа;
- Развијање знања и вештине за оцену успешности предузећа и доношења стратегијских, тактичких и оперативних одлука;
- Подстицање адекватног понашања у оквиру организације и коегзистирања у оквиру мултикултуралних организација;
- Подстицање на тимски рад и рад у групи и решавање конфликтних ситуација.

Разред: први

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Предузеће	40			
Пословне функције предузећа	34			

Разред: други

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Трошкови пословања предузећа	32			
Резултати пословања предузећа	20			
Економски принципи пословања предузећа	20			

Разред: трећи

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Основи менаџмента	32			
Менаџмент пословних функција предузећа	38			

Предмет: Рачуноводство

Разред: први

Годишњи фонд часова: 148

Недељни фонд часова: 2+2

Разред: други

Годишњи фонд часова: 144

Недељни фонд часова: 2+2

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 140

Недељни фонд часова: 2+2

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 124

Недељни фонд часова: 2+2

Циљеви предмета:

- Развијање функционалне рачуноводствене писмености;
- Оспособљавање за прикупљање, проверу, класификацију и чување књиговодствене документације и података;
- Оспособљавање за ажурно и уредно евидентирање насталих економских промена;
- Оспособљавање за вредновање имовине, капитала и обавеза пословног субјекта на одређени дан;
- Оспособљавање за утврђивање резултата пословања пословног субјекта за одређени обрачунски период;
- Оспособљавање за припремање, израду и презентовање рачуноводствених извештаја у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања;
- Оспособљавање за пружање благовремених, релевантних и веродостојних информација интерним и екстерним корисницима;
- Развијање способности комуникације и тимског рада;
- Развијање вештина за коришћење информационе технологије и рачуноводствених софтвера;
- Развијање личних професионалних ставова и интереса за даљи професионални развој у складу са сопственим потребама.

Разред: први

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Основни рачуноводствени појмови	20	20		
Основни књиговодствени инструменти	40	40		
Евиденција новчаних средстава	14	14		

Разред: други

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Евиденција обавеза и потраживања из пословања	14	14		
Евиденција расхода и прихода	12	12		
Евиденција зарада, накнада зарада и осталих личних расхода	10	10		
Евиденција улагања и трошења материјалне и нематеријалне имовине	36	36		

Разред: трећи

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Евиденција промета робе на домаћем тржишту	45	45		
Евиденција увоза и извоза робе	25	25		

Разред: четврти

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Евиденција дугорочних финансијских пласмана и капитала	12	12		
Евиденција производног процеса	28	28		
Израда рачуноводствених извештаја	22	22		

Предмет: Пословна кореспонденција

Разред: први

Годишњи фонд часова: 74

Недељни фонд часова: 2

Циљеви предмета:

- Упознавање ученика са појмом, улогом и значајем пословне кореспонденције;
- Оспособљавање ученика за примену технике слепог куцања;
- Оспособљавање ученика за обликовање и састављање пословних писама на матерњем језику;
- Оспособљавање ученика за састављање документације у промету производа, робе и услуга;
- Оспособљавање за успешну примену пословне кореспонденције на практичним примерима;
- Оспособљавање за планирање, организовање и систематичност у пословној кореспонденцији;
- Развијање вештина приликом конкурисања за посао;
- Подстицање пословног понашања као предуслова за успешну пословну комуникацију;
- Развијање смисла за тачност, ажурност, уредност, одговорност и систематичност;
- Подстицање личног и професионалног развоја и усавршавања у складу са индивидуалним интересовањима и способностима.

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Техника слепог куцања и обликовање пословних писама		34		
Кореспонденција са пословним партнерима		40		

Предмет: Пословна информатика

Разред: други

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

Циљеви предмета:

- Развијање вештина за примену нових технологија у струци;
- Оспособљавање ученика за табеларна израчунавања и сложена табеларна израчунавања;
- Развијање вештина за форматирање за приказ и штампу;
- Оспособљавање ученика за рад са базом података;
- Развијање компетенција за повезивање добијених знања и вештина и самосталан рад.

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Рад са табелама		26		
Напредни рад са табелама		30		
Креирање база података		16		

Предмет: Право

Разред: други

Годишњи фонд часова: 720

Недељни фонд часова: 2

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 70

Недељни фонд часова: 2

Циљеви предмета:

- Упознавање ученика са везом државе и права;
- Упознавање са врстама, положају, настанку и престанку рада привредних субјеката;
- Развијање вештина за попуњавање формулара, образаца за надлежне службе и установе у корист и за потребе привредних субјеката;
- Оспособљавање ученика за познавање права, обавезе и одговорности запослених и послодавца из радног односа;
- Развијање вештина израде формулара, образаца и акта за остваривање права и обавеза из радног односа;
- Оспособљавање за разликовање врсте уговора у привреди и попуњавање различитих врста уговора;
- Оспособљавање ученика за комуникацију са државним органима.

Разред: други

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Основи права и организација државе	38			
Привредни субјекти	18			
Права и обавезе из радног односа	16			

Разред: трећи

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Права и обавезе у вези са пословањем	40			
Комуникација са државним органима	30			

Предмет: Основи финансија

Разред: први

Годишњи фонд часова: 74

Недељни фонд часова: 2

Разред: други

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

Циљеви предмета:

- Оспособљавање за самостално долажење до потребних знања у вези финансија као научне дисциплине, улоге финансијског система и постојања више финансијских дисциплина;
- Развијање способности избора релевантних знања о финансијским институцијама и организацијама;
- Оспособљавање за примену стечених знања о улози физичких лица у финансијској стабилности и економији;
- Развијање способности разликовања врсте новца, израчунавања цена и праћења промена вредности новца као и примене функција новца;
- Развијање самосталности у примени инструмената платног промета;
- Оспособљавање за примену стечених знања о пословима платног промета;
- Развијање способности за рад у групи и тимски рад;
- Оспособљавање ученика за самостално истраживање коришћењем стручне литературе, архиве и интернета;
- Подстицање личног и професионалног усавршавања и развоја у складу са индивидуалним интересовањима.

Разред: први

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Финансије и финансијски систем	22			
Финансијске дисциплине	20			
Финансијске институције и организације	32			

Разред: други

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Новац	30			
Платни промет	42			

Предмет: Јавне финансије

Разред: други

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 70

Недељни фонд часова: 2

Циљеви предмета:

- Оспособљавање ученика за разумевање значаја улоге државе у алокацији дохотка;
- Оспособљавање ученика за стицање знања о предмету и значају јавних финансија; природи и карактеру јавних расхода и јавних прихода;
- Упознавање ученика са карактеристикама и суштином буџета;
- Подстицање формирања ставова и система вредности које допринесе развоју реалног односа према новцу и формирању буџета;
- Развијање способност за идентификовање ефеката опорезивања и деловања пореских инструмената;
- Развијање компетенција значајних за свакодневни живот и даљи професионални развој.

Разред: други

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Основи јавних финансија	36			
Јавни расходи	36			

Разред: трећи

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Јавни приходи	46			
Буџет	24			

Предмет: Пословне финансије

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 70

Недељни фонд часова: 2

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 62

Недељни фонд часова: 2

Циљеви предмета:

- Упознавање са основима пословних финансија, пословима финансијске функције предузећа;
- Оспособљавање за уочавање предности и недостатака облика финансирања и инвестирања у датим примерима;
- Развијање самосталности у процени финансијске ситуације предузећа;
- Упознавање ученика са правилима и принципима финансирања;
- Развијање самосталности за праћење финансијске успешности пословања предузећа помоћу показатеља из биланса;
- Развијање самосталности за утврђивање утицаја пословних промена на имовину, обавезе и успех;
- Подстицање свести о важности дугорочне финансијске равнотеже предузећа;
- Оспособљавање за коришћење различитих извора података, биланса стања и биланса успеха;
- Оспособљавање ученика за коришћење методе симулације проблема.

Разред: трећи

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Пословне финансије	30			
Облици, правила и принципи финансирања	40			

Разред: четврти

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Финансијска анализа	22			
Анализа биланса	24			
Управљање обртним средствима	16			

Предмет: Статистика

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 70

Недељни фонд часова: 2

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 62

Недељни фонд часова: 2

Циљеви предмета:

- Упознавање ученика са основним статистичким појмовима;
- Оспособљавање ученика да прикупљају, сређују, обрађују и приказују податке;
- Оспособљавање ученика да примењују и анализирају мере централне тенденције и мере дисперзије;
- Оспособљавање ученика за стицање основних знања о простој линеарној регресији и корелацији;
- Развијање вештина за употребу простог линеарног регресивног модела;
- Оспособљавање ученика за коришћење индексних бројева и анализе временских серија на конкретним емпиријским примерима;
- Упознавање ученика са основним појмовима о пословној статистици као области примењене статистике;
- Оспособљавање ученика за коришћење одговарајућих података за потребе предузећа на конкретним емпиријским примерима;
- Подстицање на повезивање знања и вештина са осталим стручним предметима.

Разред: трећи

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Основни статистички појмови		12		
Дескриптивна статистика		34		
Проста линеарна регресија и корелација		24		

Разред: четврти

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Индексни бројеви и анализа временских серија		32		
Пословна статистика		30		

Предмет: Ревизија

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 62

Недељни фонд часова: 2

Циљеви предмета:

- Упознавање ученика са појмом, улогом, значајем ревизије и процесу ревизије;
- Развијање способности интерне и екстерне комуникације и тимског рада;
- Изградња вредносних ставова за доношење аргументованих, исправних и благовремених професионалних и личних одлука;
- Развијање вештина коришћења разноврсних извора знања;
- Развијање интереса за даљи професионални развој у складу са сопственим потребама;
- Развијање личних и професионалних ставова.

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Основни појмови ревизије	20			
Процес ревизије	42			

Предмет: Финансијско-рачуноводствена обука

Разред: други

Годишњи фонд часова: 108+30

Недељни фонд часова: 3

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 140+60

Недељни фонд часова: 4

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 155+90

Недељни фонд часова: 5

Циљеви предмета:

- Подстицање понашања ученика у складу са правилима пословног бонтона;
- Развијање способности обављања стручних пословних задатака и праћења позитивних законских прописа;
- Оспособљавање ученика за оснивање привредног друштва на основу познавања и поштовања законске регулативе;
- Оспособљавање ученика за припрему и обављање процеса инвентарисања; послова око запошљавања радника;
- Оспособљавање ученика за отварање пословних књига и вођење књиговодствене евиденције;
- Оспособљавање ученика за обављање пословне кореспонденције и комуникације;

- Оспособљавање ученика за обављање послова платног промета и благајничког пословања;
- Подстицање ученика на повезивање теоријских и практичних знања у раду;
- Развијање компетенција, вештина и способности за самостално обављање послова у привредном друштву симулацијом реалних радних процеса и токова;
- Развијање вештина у обављању послова припреме и израде финансијских извештаја привредног друштва;
- Развијање вештина организовања, обрачуна, праћења, контроле и анализе пословања;
- Оспособљавање ученика за коришћење књиговодственог софтвера;
- Развијање основних радних навика и интереса за даљи професионални развој у складу са сопственим потребама.

Разред: други

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	НуБ
Оснивање и почетак пословања привредног друштва		108		
Пословање у реалном привредном друштву				30

Разред: трећи

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	НуБ
Књижење процеса набавке и продаје робе и обрачуна пореза на додату вредност		52		
Рачуноводствени послови трговинског и услужног привредног друштва		44		
Финансијски послови у трговинском и услужном привредном друштву		44		
Пословање у реалном трговинском привредном друштву				60

Разред: четврти

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	НуБ
Рачуноводствени послови спољно-трговинског и услужног привредног друштва		40		
Финансијски послови у спољно-трговинском и услужном привредном друштву		40		
Састављање финансијских извештаја и анализа пословања		40		
Коришћење књиговодственог софтвера		35		
Пословање у реалном спољно-трговинском привредном друштву				90

Предмет: Предузетништво

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 62

Недељни фонд часова: 2

Циљеви предмета:

- Развијање пословних и предузетничких знања, вештина и понашања;
- Развијање предузетничких вредности и способности да се препозна предузетничка могућност у пословном окружењу;
- Подстицање пословног и предузетничког начина размишљања;
- Оспособљавање за формулисање и процену пословних идеја;
- Оспособљавање за самозапошљавање;
- Оспособљавање за израду једноставног пословног плана мале фирме;
- Развијање способности комуникације са окружењем и тимског рада;
- Развијање навика и умешности у коришћењу разноврсних извора знања;
- Развијање интереса за даљи професионални развој у складу са сопственим потребама;
- Подстицање развоја личних и професионалних ставова.

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Основи предузетништва	30			
Пословни план	32			

Избор стручни предмети по програму образовног профила

Предмет: Пословни енглески језик

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 70

Недељни фонд часова: 2

Циљеви предмета:

- Усвајање знања из страног језика и јачање самопоуздања код ученика да у усменој и писаној комуникацији користи језик и да се компетентно и самосвесно споразумева са људима из других земаља;
- Оспособљавање ученика да упозна језик струке у оноликој мери која му омогућава да користи страни језик ради вођења пословне комуникације, праћења новина у струци и ширењу пословних веза.

Препоручени садржаји:

- Основна терминологија која се односи на послове из домена општих, правних и кадровских послова и послова набавке и продаје
- Примена информационих технологија у домену струке
- Вођење евиденције и документације у администрацији
- Праћење новина у области међународних правно-административних послова
Примене међународних стандарда и законске регулативе
- Основе пословне комуникације и кореспонденције (пословна преписка и комуникација у писаној и усменој форми)
- Начини преговарања
- Истраживање тржишта
- Иновације у послу
- Конкуренција
- Продаја на велико и на мало

Предмет: Електронско пословање

Циљеви предмета:

- Упознавање ученика са основним појмовима електронског пословања;
- Подизање свести ученика о потреби примене електронског пословања;
- Упознавање ученика са врстама Е – услуга које се пружају у Србији;
- Оспособљавање ученика за коришћење Е – услуга;
- Упознавање ученика са мобилним технологијама у електронском пословању;
- Оспособљавање ученика за коришћење мобилних технологија у електронском пословању;
- Развијање компетенција значајних за свакодневни живот и даљи професионални развој;
- Развијање самосталности у раду стварањем услова за практичну активност ученика.

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 70

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Увод у електронско пословање		22		
Примена електронског пословања		22		
Е – услуге		26		

Предмет: Национална економија

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 62

Недељни фонд часова: 2

Циљеви предмета:

- Оспособљавање ученика за стицање знања о привредном развоју;
- Упознавање ученика са економским показатељима привредног развоја;
- Оспособљавање ученика за повезивање привредног система и економске политике;
- Упознавање ученика са облицима, разлозима и ефектима интеграција светске привреде;
- Оспособљавање ученика за стицање знања о одрживом развоју Републике Србије;
- Развијање способности повезивања добијених знања са осталим стручним предметима.

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Привредни развој	18			
Привредни систем и економска политика	12			
Интеграција светске привреде	12			
Одржив развој Републике Србије	20			

Предмет: Маркетинг

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 62

Недељни фонд часова: 2

Циљеви предмета:

- Упознавање ученика са основним појмовима о маркетингу и маркетинг активностима;
- Оспособљавање ученика за стицање знања о маркетиншким истраживањима;
- Развијање способности и овладавање вештинама маркетиншких истраживања;
- Упознавање ученика са основним инструментима маркетинга;
- Развијање способности комуникације са окружењем.

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Основи маркетинга	12			
Тржиште и маркетиншка истраживања	18			
Инструменти маркетинга	32			

Начин остваривања програма – образовни профил финансијско- рачуноводствени техничар

Предвиђени број ученика у одељењу је 30.

Настава у општеобразовним предметима реализује се преко теоријских часова, са целим одељењем, у специјализованим учионицама или учионицама опште намене осим Рачунарство и информатика, која се одвија по групама кроз вежбе.

Настава у обавезним стучним предметима реализује се такође преко теоријских часова, са целим одељењем, у специјализованим учионицама, осим наставе у предметима Рачунарство и информатика, Рачуноводство, Пословна кореспонденција, Статистика, Предузетништво и Пословна информатика која се одвија по групама кроз вежбе.

Настава из стручног предмета Финансијско-рачуноводствена обука реализује се у специјализованој учионици „Биро за учење“ по групама кроз вежбе, с тим што се у реализацији поменутог предмета симулира рад у привредном друштву. Настава у блоку из поменутог предмета остварује се у привредним друштвима у трајању од 30 до 90 часова годишње.

Обавезни и изборни предмети и модули образовни профил ФИНАНСИЈСКИ АДМИНИСТРАТОР

Општеобразовни предмети

Предмет: Српски језик и књижевност

Циљеви предмета:

1. Проширивање и продубљивање знања о српском књижевном језику;
2. Развијање и неговање језичке културе, поштовање правила књижевног (стандардног) језика у усменом и писаном изражавању;
3. Подстицање ученика на усавршавање говорења, писања и читања, као и неговање културе дијалога;
4. Оспособљавање за ефикасно комуницирање;
5. Оспособљавање ученика да користе стручну литературу и језичке приручнике;
6. Продубљивање и проширивање знања о српској и светској књижевности;
7. Оспособљавање за интерпретацију књижевних текстова;
8. Унапређивање књижевних знања и читалачких вештина;
9. Упознавање и проучавање репрезентативних дела српске и опште књижевности, књижевних жанрова, књижевноисторијских појава и процеса у књижевности;
10. Унапређивање знања о сопственој култури и културама других народа;
11. Развијање хуманистичког и књижевног образовања и васпитања на најбољим делима српске и светске културне баштине;
12. Упућивање ученика на истраживачки и критички однос према књижевности;
13. Обезбеђивање функционалних знања из теорије и историје књижевности;
14. Развијање трајног интересовања за нова сазнања.

Разред: први

Годишњи фонд часова: 111

Недељни фонд часова: 3

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Увод у проучавање књижевног дела	15			
Књижевност старог века	13			
Средњовековна књижевност	12			
Народна књижевност	13			
Хуманизам и ренесанса	10			
Општи појмови о језику	6			
Фонетика	11			
Правопис	9			
Култура изражавања	22			

Разред: други

Годишњи фонд часова: 111

Недељни фонд часова: 3

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Барок , класицизам, просветитељство	17			
Романтизам	25			
Реализам	28			
Морфологија	12			
Правопис	7			
Култура изражавања	22			

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 108

Недељни фонд часова: 3

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Модерна	30			
Међуратна књижевност	35			
Лексикологија	11			
Правопис	6			
Култура изражавања	26			

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 96

Недељни фонд часова: 3

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Савремена поезија	14			
Савремена проза	29			
Савремена драма	8			
Класици светске књижевности	8			
Синтакса	9			
Правопис	6			
Култура изражавања	22			

Предмет: Мађарски језик и књижевност

Разред: први

Годишњи фонд часова: 111

Недељни фонд часова: 3

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Irodalomelmélet	8			
Az ókor irodalma	20			
A nyelv, nyelvi rendszer, nyelvi kommunikáció	9			
Az európai középkor irodalma	10			
A magyar irodalom középkori értékeiből	7			
Délszár – magyar irodalom kapcsolatok	2			
Nyelvváltozás, hangtan	5			
Az európai humanizmus és reneszánsz irodalma	20			
Helyesírás	5			
A magyarországi humanizmus és reformáció irodalma	11			
A barokk és rokokó irodalma	6			
Stilisztika	4			
Népköltészet	4			

Разред: други

Годишњи фонд часова: 111

Недељни фонд часова: 3

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Az európai és a magyar felvilágosodás irodalma	21			
Helyesírás	5			
Az európai és magyar romantika	24			
Szótan	8			
Az európai realizmus	11			
Stilisztika	13			
Nyelvtörténet és nyelvújítás	6			

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 108

Недељни фонд часова: 3

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
A századforduló irodalma	12			
A modern magyar irodalom a XX század elején	20			
Mondattan	11			
A modern magyar irodalom a XX század elején	3			
A próza és a líra megújulása	4			
Szövegtan és stílus	3			
Modernizmus és az avantgárd a két világháború között	9			
Avantgárd és modernizmus magyar vonatkozásai	17			
Délszláv írók és a délszláv - magyar kapcsolatok a két világháború között	2			
Szövegtan és stílus	3			
Délszláv írók és a délszláv - magyar kapcsolatok a két világháború között	1			
A jugoszláviai magyar irodalom kezdetei	18			
Évi összefoglalás és filmadaptáció/ színház megtekintése	5			

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 96

Недељни фонд часова: 3

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Irodalomelmélet és esztétikatudomány	12			
A modern irodalom	10			
Nyelvtörténet	4			
Világirodalom a XX. században	3			
Mondattan	6			
Helyesírás	3			
Világirodalom a XX. században	9			
Délszláv irodalom	2			
Világirodalom a XX. században	2			
Modern magyar irodalom	12			
Mondattan	5			
Modern magyar irodalom	23			
Jugoszláviai magyar irodalom a világháború után	5			

Предмет: Српски језик као нематерњи

Циљ и задаци

Циљ наставе српског као нематерњег језика јесте образовање и васпитање ученика као слободне, креативне и културне личности; да ученици овладају овим језиком у оквиру предвиђених језичких садржаја и лексике; стекну вештине, умења и способности његовог коришћења у општењу са другима, у писменом и усменом изражавању, приликом учења, образовања; да упознају елементе културе народа који говоре српским језиком и да се тако оспособе за заједничко учешће у разним видовима друштвеног и културног живота.

Задаци наставе српског као нематерњег језика су да ученици:

8. овладају стандардним језиком у оквиру 1300/1700/ нових речи и израза укључујући и најфреквентнију стручну терминологију;
9. даље развијају способности за разумевање усменог излагања;
10. развију способност за самостално усмено изражавање у складу са граматичким правилима стандардног српског језика;
11. развију способност за разумевање текстова различитог жанра писаних језиком и стилем на вишем нивоу у односу на претходни степен;
12. даље усавршавају способност за коректно (правилно) писмено изражавање;
13. упознају дела писана на српском језику из савремене књижевности, као и језички приступачна дела из ранијих епоха;
14. развијају интересовања за даље учење овог језика;
15. усаглашено са исходима учења, као и усклађено са узрастом и способностима ученика;
16. развијају знања и функционалне вештине које ће моћи да користе у даљем образовању, у професионалном раду и у свакодневном животу;
17. развијају способности вербалног комуницирања на српском језику, као и невербалног комуницирања, са циљем да се оспособе за тимски рад;
18. стекну способност за употребу савремених комуникационих технологија на српском језику;
19. стекну способност за праћење и разумевање медија (радио, телевизија, филм) на српском језику.

Разред: први

Годишњи фонд часова: 74

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
ТЕМАТИКА: Школа; Из живота младих; Културни живот; Друштвени и привредни живот; Комуникативне функције	18-22			
ЈЕЗИК: Фонетика; Морфологија; Правопис	18-22			
РАД НА ТЕКСТУ (11 текстова у току школске године)	18-22			
Говорно и писмено изражавање	18-22			

Разред: други

Годишњи фонд часова: 74

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
ТЕМАТИКА: Школа; Из живота младих; Културни живот; Друштвени и привредни живот; Комуникативне функције	18-22			
ЈЕЗИК: Синтакса; Правопис	18-22			
РАД НА ТЕКСТУ (10 текстова у току школске године)	18-22			
Говорно и писмено изражавање	18-22			

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
ТЕМАТИКА: Школа; Из живота младих; Културни живот; Друштвени и привредни живот	18-22			
ЈЕЗИК: Фонетика; Творба речи; Синтакса; Лексикологија	18-22			
РАД НА ТЕКСТУ (10 текстова у току школске године)	18-22			
Говорно и писмено изражавање	18-22			

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 60

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
ТЕМАТИКА: Школа; Из живота младих; Културни живот; Друштвени и привредни живот	5-10			
ЈЕЗИК: Синтакса; Лексикологија; Језици у контакту; Правопис	18-22			
РАД НА ТЕКСТУ (8 текстова у току школске године)	18-22			
ГОВОРНО И ПИСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ	18-22			

Предмет: Страни језик-енглески језик

Циљ и задаци:

1. Циљ наставе страног језика је овладавање комуникативним вештинама и развијање способности и метода учења страног језика;
2. развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских ставова;
3. развијање општих и специфичних стратегија учења и критичког мишљења;
4. развијање способности за самостално, аутономно учење, тражење, селекцију и синтезу информација;
5. стицање позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу, уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији;
6. стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика.

Посебан циљ наставе страног језика у средњим стучним школама је овладавање језиком струке, и то у оноликој мери која је неопходна да се страни језик користи ради информисаности и оспособљености за једноставну пословну комуникацију у усменом и писаном облику.

Задаци наставе страног језика су да ученици:

- буду оспособљени да у школској и ван школској свакодневници могу писмено и усмено да остваре своје намере, диференцирано и сходно ситуацији;
- продубљују и проширују комуникативне способности и постављају основе за то да страни језик функционално користе и после завршетка свог образовања (током студија, у будућем послу или даљем образовању);
- стекну увид у језичку стварност и буду оспособљени да уоче контрасте и врше порђења у односу на сопствену стварност;
- буду оспособљени да се компетентно и самосвесно споразумевају са људима из других земаља, усвајају норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима језика који уче, као и да наставе, у оквиру формалног образовања и самостално, учење другог и трећег страног језика;
- до краја трећег разреда средње стручне школе савладају први страни језик до нивоа B1+ према Заједничком европском оквиру.

Напомена:

Истичемо да ће степен постигнућа по језичким вештинама варирати, односно да ће рецептивне вештине (разумевање говора и читање) бити на предвиђеном нивоу, док се за продуктивне вештине (говор, интеракција, медијација и писање) може очекивати да буду за један ниво ниже (на пример, B1+ рецептивно, B1 продуктивно)

Разред: први

Годишњи фонд часова: 74

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
The real you	18			
Winning and losing	15			
Town and city	14			
In the spotlight	16			

Gifts	11			
-------	----	--	--	--

Разред: други

Годишњи фонд часова: 74

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Technology	15			
Cultures and Customs	13			
Professional Text	4			
What if...?	13			
Crime Scenes	13			
The Written Word	16			

Предмет: Страни језик-немачки језик

Разред: први

Годишњи фонд часова: 74

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Представљање себе и других	8			
Време	15			
Намирнице	8			
Превозна средства	3			
Куповина	4			
Оријентација у простору	8			
Празници и честитке	9			
Стручни текст	19			

Разред: други

Годишњи фонд часова: 74

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Стручни текст	35			
Представљање себе и других	7			
Путовање	7			
Здравље и болести	7			
Становање и окружење	7			
Празници и свечаности	9			

Предмет: Физичко васпитање

Циљеви предмета:

Општи циљ предмета:

Циљ физичког васпитања је да се разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно – образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика (когнитивном, афективном, моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

Посебни циљеви предмета:

8. Подстицање раста и развоја и утицање на правилно држање тела (превенција постуралних поремећаја);
9. Развој и усавршавање моторичких способности и теоријских знања неопходних за самостални рад на њима;
10. Стицање моторичких умења (вештина) и теоријских знања неопходних за њихово усвајање;
11. Проширење и продубљавање интересовања које су ученици стекли у основној школи и потпуније сагледавање спортске гране, за коју показују посебан интерес;
12. Усвајање знања ради разумевања значаја и суштине физичког васпитања дефинисаних општим циљем овог предмета (васпитно-образовног подручја);
13. Мотивација ученика за бављење физичким активностима и формирање позитивних психо-социјалних образаца понашања;
14. Оспособљавање ученика да стечена умења, знања и навике користе у свакодневним условима живота и рада.

Разред: први

Годишњи фонд часова: 74

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Упознавање са планом и програмом	1			
Одбојка		16		
Спортска гимнастика		28		
Батерија тестова		5		
Атлетика		22		
Полигон спретности		2		

Разред: други

Годишњи фонд часова: 74

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Упознавање са планом и програмом	1			
Атлетика		20		
Спортска гимнастика		24		

Полигон спретности		2		
Оdboјка		12		
Фудбал и кошарка		12		
Батерија тестова		3		

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Упознавање са планом и програмом	1			
Оdboјка		20		
Спортска гимнастика		22		
Батерија тестова		5		
Атлетика		16		
Полигон спретности		2		
Кошарка		6		

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 64

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Упознавање са планом и програмом	1			
Оdboјка		32		
Атлетика		8		
Фудбал		8		
Кошарка		12		
Батерија тестова		3		

Предмет: Математика

Циљеви предмета:

1. Развијање логичког и апстрактног мишљења;
2. Развијање способности јасног и прецизног изражавања и коришћења основног математичко-логичког језика;
3. Развијање способности одређивања и процене квантитативних величина и њиховог односа;
4. Развијање осећаја за простор, разликовање геометријских објеката и њихови узајамни односи и трансформације;
5. Развијање систематичности, уредности, прецизности, темељности, истрајности, критичности у раду;

6. Оспособљавање за примену стечених знања како у математици тако и у осталим предметима;
7. Формирање основа за наставак образовања;
8. Формирање математичке културе која подразумева свест о универзалности и примени математике и математичког начина мишљења.

Разред: први

Годишњи фонд часова: 111

Недељни фонд часова: 3

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Логика, скупови, функције	12			
Реални бројеви и рационални алгебарски изрази	30			
Пропорције и процентни рачун	18			
Геометрија	24			
Линеарне једначине и неједначине	15			
Писмени задаци са исправком	12			

Разред: други

Годишњи фонд часова: 108

Недељни фонд часова: 3

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Степеновање и кореновање	15			
Функција и график функције	6			
Квадратна једначина, неједначина и функција	20			
Експоненцијална и логаритамска једначина, неједначина и функција	17			
Тригонометрија	22			
Тела	16			
Писмени задаци са исправком	12			

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 105

Недељни фонд часова: 3

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Комбинаторика	12			
Низови	10			
Аналитичка геометрија у равни	26			
Функције	45			
Писмени задаци са исправком	12			

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 93

Недељни фонд часова: 3

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Елементи привредне математике	40			
Зајам	26			
Примери практичне примене привредне и финансијске математике	15			
Писмени задаци са исправком	12			

Предмет: Рачунарство и информатика

Циљеви предмета:

Стицање знања, вештина и формирање вредносних ставова информатичке писмености неопходних за живот и рад у савременом друштву.

Разред: први

Годишњи фонд часова:74

Недељни фонд часова:2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Основе рачунарске технике		16		
Обрада текста		16		
Табеларни прорачуни		16		
Слајд - презентације		12		
Интернет и електронска комуникација		14		

Предмет: Историја

Циљеви предмета:

1. Стицање хуманистичког образовања и развијање историјске свести;
2. Разумевање историјског простора и времена, историјских догађаја, појава и процеса и улоге истакнутих личности;
3. Развијање индивидуалног и националног идентитета;
4. Стицање и проширивање знања, развијање вештина и формирање ставова неопходних за разумевање савременог света (у националном, регионалном, европском и глобалном оквиру);
5. Унапређивање функционалних вештина и компетенција неопходних за живот у савременом друштву (истраживачких вештина, критичког и креативног мишљења, способности изражавања и образлагања сопствених ставова, разумевања мултикултуралности, развијање толеранције и културе аргументованог дијалога);

6. Оспособљавање за ефикасно коришћење информационо-комуникационих технологија;
7. Развијање свести о потреби сталног усавршавања и свести о важности неговања културно-историјске баштине.

Разред: први

Годишњи фонд часова: 74

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Увод у проучавање историје	6			
Цивилизације старог века	17			
Европа и средоземље у средњем веку	15			
Срби и њихово окружење у средњем веку	16			
Европа и свет од краја XV века до краја XVIII века	12			
Српски народ под страном влашћу од краја XV века до краја XVIII века	8			

Разред: други

Годишњи фонд часова: 74

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Европа и свет од краја XVIII века до Првог светског рата	14			
Србија, Црна Гора и Срби у Хабзбуршком и Османском царству од краја XVIII века до Првог светског рата	14			
Први светски рат и револуције у Русији и Европи	7			
Свет између Првог и Другог светског рата	8			
Југословенска краљевина	7			
Други светски рат	8			
Свет после Другог светског рата	8			
Југославија после Другог светског рата	8			
Европа и свет од краја XVIII века до Првог светског рата	14			

Предмет: Ликовна култура

Циљеви предмета:

1. Унапређивање функционалних знања из теорије форме и материјала и техника и упућивање на њихову примену у настави других предмета, будућем занимању и свакодневном животу;
2. Стицање основних знања о уметничком наслеђу, као предуслов за формирање одговорног односа према националном и светском културном и уметничком наслеђу;
3. Развијање и унапређивање естетских критеријума, визуелног опажања и памћења, стваралачког и критичког мишљења, моторике, емпатије, толеранције и хуманих ставова;
4. Формирање свести о значају повезаности ликовне уметности са осталим уметностима, наукама и процесима рада и мотивисање ученика да доприноси естетском и културном начину живљења у својој средини, у раду и међуљудским односима.

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 35

Недељни фонд часова: 1

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Линија и облик	9			
Простор, перспектива	9			
Светло, сенка и боја	9			
Правци и појаве у уметности	10			

Предмет: Географија

Циљеви предмета:

1. Уочавање и схватање корелативних односа између географије и других природних и друштвених наука;
2. Стицање нових актуелних знања о положају, месту и улози Србије на Балканском полуострву и југоисточној Европи;
3. Стицање нових и продубљених знања и објашњења о савременим географским појавама, објектима и процесима на територији Републике Србије;
4. Стицање нових актуелних знања о порасту, кретањима, структурним променама и територијалном размештају становништва;
5. Разумевање актуелне географске стварности наше земље и савременог света;
6. Развијање осећања припадности својој нацији као делу интегралног света, изградња и неговање националног и културног идентитета у мултиетничком, мултикултуралном и мултијезичком свету;
7. Оспособљавање ученика да примењују географско знање и вештине у даљем образовном и професионалном развоју;
8. Оспособљавање ученика за одговорно опхођење према себи и окружењу и за активно учествовање у заштити, обнови и унапређивању животне средине.

Разред: први

Годишњи фонд часова: 74

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Величина, границе и географски положај наше земље	5			
Физичко – географске карактеристике Србије	19			
Друштвено – географске карактеристике Србије	7			
Привреда Србије	22			
Регије Србије	13			
Срби ван граница Србије	3			
Интеграциони процеси у свету	5			

Предмет: Биологија

Циљеви предмета:

1. Упознавање са нивоима организације биолошких система, грађом и функцијом ћелије, током и значајем ћелијских деоба;
2. Разумевање физиолошких процеса у људском организму;
3. Упознавање са основним фазама развића човека;
4. Разумевање основних принципа наслеђивања особина;
5. Разумевање проблема везаних за период одрастања и облике ризичног понашања и схватање улоге и значаја породице.

Разред: први

Годишњи фонд часова: 74

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Биологија ћелије	9			
Основи физиологије човека	26			
Биологија развића човека	14			
Наслеђивање биолошких особина	14			
Полно и репродуктивно здравље	11			

Предмет: Социологија са правима грађана

Циљеви предмета:

1. Оспособљава ученика за живот у друштву изложеном сталним променама и изазовима које доноси развој савременог друштва;
2. Развијају способност, код ученика, за улогу одговорног грађанина, за живот у демократски уређеном и хуманом друштву;

3. Унапреде ученичке способности за све облике комуникације, дијалога и исказивања аргуменатованог става.

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 64

Недељни фонд часова: 2

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Структура и организација друштва	12			
Држава и политика	17			
Устав и правна држава	11			
Људска права и слободе	7			
Култура и друштво	11			
Друштвене промене и развој друштва	6			

Обавезни стручни предмети

Предмет: Принципи економије

Циљеви предмета:

- Стицање основних знања о развоју економије, принципима, методима и моделима који се користе у економској науци;
- Стицање знања о функционисању тржишта;
- Стицање основних знања о трошковима предузећа;
- Стицање основних знања о понашању предузећа у различитим тржишним структурама;
- Стицање знања о тржиштима фактора производње и функционалној расподели дохотка;
- Стицање знања о важности проучавања економских активности на нивоу привреде као целине;
- Стицање основних знања о могућностима и начинима мерења резултата друштвене производње;
- Стицање основних знања о улози финансијског система у усклађивању штедне и инвестиција;
- Стицање основних знања о новцу, креирању новца и регулисања количине новца у оптицају;
- Стицање знања о промени вредности новца и промене нивоа цена;
- Стицање основних знања о незапослености као макроекономској варијабли.

Разред: први

Годишњи фонд часова: 111

Недељни фонд часова: 3

Ред.бр	НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)	
		Т	В
1.	Економска наука: развој, принципи и методи анализе	21	
2.	Понуда, тражња и функционисање тржишта	33	
3.	Трошкови производње	18	

4.	Тржишне структуре и понашање предузећа	24	
5.	Тржишта фактора производње и функционална расподела доходака	15	

Разред: други

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

Ред.бр	НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)	
		Т	В
1.	Макроекономија: теорија, анализа и политика	8	
2.	Систем националних рачуна	16	
3.	Финансијски систем	18	
4.	Новац у макроекономији	16	
5.	Инфлација	8	
6.	Незапосленост	8	

Предмет: Рачуноводство

Циљеви предмета:

- Схватање улоге и значаја рачуноводства и рачуноводствених информација у пословном одлучивању и контроли пословања;
- Стицање основних знања о рачуноводству и његовим деловима;
- Стицање знања о рачуноводственом приказивању и евидентирању стања и промене стања имовине и порекла имовине;
- Стицање знања о настанку расхода и прихода и њиховом утицају на капитал;
- Развијање функционалне рачуноводствене писмености;
- Оспособљавање ученика за самостално обављање књиговодствених послова;
- Оспособљавање ученика за одговорно, ажурно, прецизно и уредно вођење пословних књига;
- Развијање способности комуникације са окружењем;
- Развијање способности за правилно коришћење, чување и одговорност за средства којим се послује;
- Поштовање књиговодствених начела и МРС;
- Развијање вештина и компетенција евиденције пословања привредних субјеката по систему двојног књиговодства;
- Развијање вештина и компетенција израде рачуноводствених извештаја;
- Изградња вредносних ставова који оспособљавају ученике да успешно примењују рачуноводствена и књиговодствена правила у свакодневном животу;
- Развијање интереса за даљи професионални развој у складу са сопственим потребама;
- Развијање личности и потенцијала ученика у одговорну, зрелу, аналитичну, систематичну, прецизну, комуникативну, професионално активну личност.

Разред: први

Годишњи фонд часова: 111

Недељни фонд часова: 3

Ред.бр.	НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)	
		Т	В
1.	Увод у рачуноводство	4	8
2.	Инвентарисање, билансирање и системи књиговодства	14	28
3.	Расходи, приходи и утврђивање финансијског резултата	19	38

Разред: други

Годишњи фонд часова: 148

Недељни фонд часова: 4

Ред.бр.	НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)	
		Т	В
1.	Евиденција платног промета	6	6
2.	Евиденција потраживања и обавеза из пословања	30	30
3.	Евиденција материјала	12	12
4.	Евиденција сталних средстава	18	18
5.	Евиденција капитала	6	6

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 140

Недељни фонд часова: 4

Ред.бр.	НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)	
		Т	В
1.	Евиденција робног промета	36	36
2.	Евиденција увоза и извоза	8	8
3.	Евиденција услуга у робном промету	8	8
4.	Утврђивање резултата пословања трговинског предузећа	18	18

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 124

Недељни фонд часова: 4

Ред.бр.	НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)	
		Т	В
1.	Евиденција производног процеса	46	46
2.	Утврђивање резултата пословања производног предузећа	6	6
3.	Израда рачуноводствених извештаја	10	10

Предмет: Финансијско пословање

Циљеви предмета:

1. Стицање основних знања о финансијама као научној дисциплини;
2. Стицање основних знања о финансијским институцијама и финансијским организацијама у Републици Србији;
3. Оспособљавање ученика за самостално обављање послова платног промета;
4. Стицање основних знања о пословним финансијама и финансијској функцији у предузећу;
5. Стицање основних знања о начинима обављања финансијске анализе у предузећу;
6. Стицање основних знања о појму и значају међународне трговине;
7. Стицање основних теоријских и емпиријских знања о спољнотрговинском пословању;
8. Стицање основних знања о активностима спољнотрговинског предузећа учесника у међународној трговини;
9. Стицање основних знања о платном билансу и девизном курсу;
10. Стицање знања о функционисању финансијског тржишта;
11. Стицање основних знања о међународном монетарном систему и међународним финансијским организацијама;
12. Стицање основних знања о организацији и функционисању банака и других финансијских посредника;
13. Стицање основних знања о осигурању као научној дисциплини и економској институцији која се бави заштитом физичких и правних лица у ситуацијама када се појављује ризик.
14. Разумевање неопходности повезивања предузећа са финансијским организацијама.

Разред: први

Годишњи фонд часова: 74

Недељни фонд часова: 2

Ред.бр.	НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)	
		Т	В
1.	Увод у финансије	20	
2.	Платни промет	54	

Разред: други

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

Ред.бр.	НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)	
		Т	В
1.	Пословне финансије	20	
2.	Управљање финансијама	52	

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 70

Недељни фонд часова: 2

Ред.бр.	НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)	
		Т	В
1.	Увод у међународну трговину	8	
2.	Спољнотрговинско пословање	14	
3.	Платни биланс и девизни курс	14	
4.	Финансијски инструменти, тржишта и институције	24	
5.	Увод у међународне финансије	10	

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 64

Недељни фонд часова: 2

Ред.бр.	НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)	
		Т	В
1.	Банке и други финансијски посредници	24	
2.	Осигурање	20	
3.	Повезаност предузећа и финансијских организација	18	

Предмет: Канцелариско пословање

Циљеви предмета:

- Упознавање ученика са условима рада, потрошним материјалом, опремом, алатима и прибором
- Оспособљавање ученика за примену технике куцања;
- Оспособљавање ученика за обликовање текстова на матерњем и страним језицима;
- Оспособљавање ученика за састављање пословних писама и попуњавање пратећих докумената канцеларијске процедуре;
- Оспособљавање ученика за рад са текућом поштом;
- Оспособљавање ученика за вођење евиденција и класификацију документације.

Разред: први

Годишњи фонд часова: 111

Недељни фонд часова: 3

Ред.бр.	НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)	
		Т	В
1.	Организација савремене канцеларије		6
2.	Вештине комуницирања са пословним бонтоном		15
3.	Техника куцања и обликовање текстова		48
4.	Пословна кореспонденција		42

Разред: други

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

Ред.бр.	НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)	
		Т	В
1.	Кореспонденција у вези са радним односом и службеним путовањем		12
2.	Евиденција и класификација докумената		12
3.	Рад са текућом поштом и актима		24
4.	Службена кореспонденција		12
5.	Пословна кореспонденција у спољној трговини		12

Предмет: Пословна економија

Циљеви предмета:

1. Стицање основних знања о појму, предмету и циљевима изучавања пословне економије;
2. Стицање основних знања о значењу и значају предузећа у тржишној привреди;
3. Стицање знања о циљевима и врстама предузећа;
4. Стицање основних знања о средствима и изворима средстава предузећа;
5. Стицање основних знања о процесима производње и продаје у предузећу;
6. Стицање основних знања о трошковима и врстама трошкова предузећа;
7. Стицање основних знања о калкулацијама трошкова предузећа;
8. Стицање основних знања о резултатима пословања предузећа;
9. Стицање основних знања о економским принципима пословања предузећа;
10. Стицање основних знања о менаџменту предузећа;
11. Стицање основних знања о неопходности управљања пословним функцијама предузећа;
12. Стицање основних знања о организационом понашању и организационој култури;
13. Развијање знања и вештина, изградња вредносних ставова за успешну примену економских принципа и законитости пословања предузећа у свакодневном животу и за професионални развој у складу са сопственим потребама и интересима.

Разред: први

Годишњи фонд часова: 74

Недељни фонд часова: 2

Ред.бр.	НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)	
		Т	В
1.	Увод у пословну економију	8	
2.	Предузеће	32	
3.	Средства предузећа	14	
4.	Структура процеса производње и продаје у предузећу	20	

Разред: други

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

Ред.бр.	НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)	
		Т	В
1.	Трошкови	32	
2.	Резултати пословања предузећа	20	
3.	Економски принципи пословања предузећа	20	

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 70

Недељни фонд часова: 2

Ред.бр.	НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)	
		Т	В
1.	Основи менаџмента	32	
2.	Менаџмент пословних функција предузећа	28	
3.	Организационо понашање и организациона култура предузећа	20	

Предмет: Пословна информатика

Циљеви предмета:

1. Оспособљавање ученика за примену рачунара у струци;
2. Оспособљавање ученика за табеларна израчунавања;
3. Оспособљавање ученика за обраду слика;
4. Оспособљавање за израду мултимедијалних презентација;
5. Развијање способности за коришћење готових апликација;
6. Оспособљавање за самосталан рад;
7. Оспособљавање ученика за примену нових технологија;
8. Оспособљавање ученика за примену електронског пословања.

Разред: други

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

Ред.бр.	НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)	
		Т	В
1.	Обрада слика и израда презентација		24
2.	Рад са табелама		48

Предмет: Право

Циљеви предмета:

- Стицање основних знања о држави и праву;
- Стицање знања о врстама, положају, настанку и престанку привредних субјеката;
- Праћење позитивно важећих прописа и стручне литературе;
- Схватање важности сталног праћења важећих правних прописа;
- Стицање знања о правима, обавезама и одговорностима запослених и послодавца из радног односа;
- Стицање знања о посебним врстама уговора у привреди;
- Оспособљавање ученика за комуникацију са државним органима.

Разред: други

Годишњи фонд часова: 72

Недељни фонд часова: 2

Ред.бр.	НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)	
		Т	В
1.	Основи права и организација државе	38	
2.	Привредни субјекти	18	
3.	Права и обавезе из радног односа	16	

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 70

Недељни фонд часова: 2

Ред.бр.	НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)	
		Т	В
4.	Права и обавезе у вези са пословањем	40	
5.	Комуникација са државним органима	30	

Предмет Финансијско-рачуводствена обука

Циљеви предмета:

1. Стицање вештина и рутине за обављање послова оснивања привредног друштва;
2. Стицање вештина и рутине за обављање послова отварање пословних књига и књиговодствене евиденције;
3. Развијање вештина за обављање општих и комерцијалних послова;
4. Стицање вештина и рутине за обављање рачуноводствених послова;
5. Развијање вештина за обављање спољно- трговинских послова;
6. Развијање вештина организовања, обрачуна, праћења , контроле и анализе пословања;
7. Развијање вештина планирања пословних активности и доношења пословних одлука;
8. Стицање вештина и рутине у обављању послова везаних за завршни рачун производно- трговинског предузећа;
9. Стицање вештина и рутине за коришћење књиговодственог програма;

10. Повезивање знања и вештина стечених у виртуалном привредном друштву са пословима у привредном субјекту;
11. Неговање вештине комуникације у тиму и са окружењем;
12. Развијање способности праћења позитивних законских прописа.

Разред: други

Годишњи фонд часова: 138

Недељни фонд часова: 3

Ред.бр.	НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)	
		Т	В
1.	Оснивање и почетак пословања привредног друштва		108

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 200

Недељни фонд часова: 3

Ред.бр.	НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)	
		Т	В
1.	Општи и комерцијални послови трговинског привредног друштва		46
2.	Књиговодствени послови трговинског привредног друштва		46
3.	Послови обрачуна, плана и анализе трговинског привредног друштва		48

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 214

Недељни фонд часова: 3

Ред.бр.	НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)	
		Т	В
1.	Општи и комерцијални послови производно-трговинског привредног друштва		20
2.	Рачуноводствени послови производно-трговинског привредног друштва		20
3.	Спољно-трговински послови производно-трговинског привредног друштва		20
4.	Годишње извештавање		34
5.	Коришћење програма за књиговодствене послове		30

Предмет: Јавне финансије

Циљеви предмета:

- Стицање знања о значају улоге државе у алокацији дохотка;
- Стицање потребних знања о предмету и значају јавних финансија;
- Стицање потребних знања о природи и карактеру јавних расхода;
- Стицање потребних знања о природи и карактеру јавних прихода;
- Стицање потребних знања о буџету;
- Формирање ставова и система вредности које допринесе развоју реалног односа према новцу и формирању буџета;
- Стицање компетенција значајних за свакодневни живот и даљи професионални развој;
- Развијање самосталности у раду стварањем услова за практичну активност ученика.

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 70

Недељни фонд часова: 2

Ред.бр.	НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)	
		Т	В
1.	Увод у јавне финансије	8	
2.	Јавни расходи	20	
3.	Јавни приходи	30	
4.	Буџет	12	

Предмет: Национална економија

Циљеви предмета:

- Стицање знања о значају улоге државе у алокацији дохотка;
- Стицање потребних знања о предмету и значају јавних финансија;
- Стицање потребних знања о природи и карактеру јавних расхода;
- Стицање потребних знања о природи и карактеру јавних прихода;
- Стицање потребних знања о буџету;
- Формирање ставова и система вредности које допринесе развоју реалног односа према новцу и формирању буџета;
- Стицање компетенција значајних за свакодневни живот и даљи професионални развој;
- Развијање самосталности у раду стварањем услова за практичну активност ученика.

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 70

Недељни фонд часова: 2

Ред.бр.	НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)	
		Т	В
1.	Привредни развој	22	
2.	Привредни систем и економска политика	12	
3.	Интеграција светске привреде	12	
4.	Одржив развој Републике Србије	24	

Предмет : Статистика

Циљеви предмета:

- Стицање основних знања о статистици и основним статистичким појмовима;
- Стицање основних знања о прикупљању, сређивању, обради и приказивању података;
- Стицање основних знања о мерама централне тенденције и мерама дисперзије, као и могућностима њихове примене;
- Стицање основних знања о простој линеарној регресији и корелацији;
- Стицање основних знања о индексним бројевима и анализи временских серија;
- Оспособљавање ученика за коришћење индексних бројева и анализе временских серија на конкретним емпиријским примерима;
- Повезивање добијених знања и вештина са осталим стручним предметима.

Разред:четврти

Годишњи фонд часова:93

Недељни фонд часова: 2

Ред.бр.	НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)	
		Т	В
1.	Увод у статистику		9
2.	Дескриптивна статистика		33
3.	Проста линеарна регресија и корелација		21
4.	Индексни бројеви и анализа временских серија		30

Предмет: Предузетништво

Циљеви предмета:

1. Развијање пословних и предузетничких знања, вештина и понашања;
2. Развијање предузетничких вредности и способности да се препознају предузетничке могућности у локалној средини и делује у складу са тим;
3. Развијање пословног и предузетничког начина мишљења;
4. Развијање свести о сопственим знањима и способностима и даљој професионалној оријентацији;
5. Оспособљавање за активно тражење посла (запошљавање и samozapoшљавање);
6. Оспособљавање за израду једноставног плана пословања мале фирме;
7. Мултидисциплинарни приступ и оријентација на праксу;
8. Развијање основе за континуирано учење;
9. Развијање одговорног односа према очувању природних ресурса и еколошке равнотеже.

Разред:четврти

Годишњи фонд часова: 62

Недељни фонд часова: 2

Ред.бр.	НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)	
		Т	В
1.	Предузетништво и предузетник		8
2.	Развијање и процена пословних идеја, маркетинг план		16
3.	Управљање и организација		20
4.	Економија пословања		10
5.	Ученички пројект – презентација пословног плана		8

Предмет: Ревизија

Циљ предмета:

1. Стицање основних знања о појму, улози и значају ревизије;
2. Стицање основних знања о појмовима интерне контроле и интерне ревизије;
3. Стицање основних знања о процесу ревизије.

Разред:четврти

Годишњи фонд часова:62

Недељни фонд часова: 2

Ред.бр.	НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)	
		Т	В
1.	Увод у ревизију	12	
2.	Интерна контрола и интерна ревизија	12	
3.	Процес ревизије	38	

Изборни предмети

Предмет: Грађанско васпитање

Циљеви предмета:

1. Стицање знања, развијање вештина, усвајање вредности и формирање ставова који су претпоставка за успешан, одговоран и ангажован живот у демократском друштву;
2. Оснаживање ученика за поштовање, одбрану и афирмацију вредности демократског друштва;
3. Јачање друштвене кохезије, уважавање различитости и подршка сузбијању сваког облика дискриминације и насиља.

Разред: први

Годишњи фонд часова: 37

Недељни фонд часова: 1

Оквирни број часова по темама

Ја, ми и други (8 часова)

Комуникација у групи (10 часова)

Односи у групи/заједници (19 часова)

Разред: други

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

Оквирни број часова по темама

Права и одговорности (18 часова)

Планирање и извођење акције (18 часова)

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 35

Недељни фонд часова: 1

Оквирни број часова по темама

Демократија и политика (5 часова)

Грађанин и друштво (10 часова)

Грађанска и политичка права и право на грађанску иницијативу (10 часова)

Планирање конкретне акције (10 часова)

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 31

Недељни фонд часова: 1

Оквирни број часова по темама

Свет информација (15 часова)

Свет професионалног образовања и рада (16 часова)

Предмет: Верска настава

Верска настава - православни катихизис

Назив предмета: Верска настава - православни катихизис

Годишњи фонд часова: 37

Разред: Први

Број часова предвиђених за обраду и систематизацију по темама:

- Бог Откривења (5 часова);
- Вера, знање и богопознање (5 часова);
- Хришћанин - човек Цркве (4 часа);

- Свето Писмо - књига Цркве (5 часова);
- Хришћански живот (5 часова);

Остали број часова предвиђен је за друге типове часа.

Назив предмета: Верска настава - православни катихизис

Годишњи фонд часова: 36

Разред: Други

Стварање света и човека (5 часова);

- Прародитељски грех (6 часова);
- Свештена историја спасења (од Адама до Израиља) (6 часова);
- Свештена историја спасења (од Мојсија до Христа) (6 часова);
- Старозаветна ризница (3 часа);

Остали број часова предвиђен је за друге типове часа.

Назив предмета: Верска настава - православни катихизис

Годишњи фонд часова: 35

Разред: Трећи

Број часова предвиђених за обраду и систематизацију по темама:

- Христос истинити Бог и истинити човек (4 часа);
- Приближило се Царство Божје... (5 часова);
- Где је Христос ту је и Царство Божје (7 часова);
- Мој живот у Христу (4 часа);
- Светотајински живот Цркве (4 часа);
- Новозаветна ризница (5 часова);

Остали број часова предвиђен је за друге типове часа.

Назив предмета: Верска настава - православни катихизис

Годишњи фонд часова: 32

Разред: Четврти

Број часова предвиђених за обраду и систематизацију по темама:

- За живот света (5 часова);
- Историја и есхатологија у Цркви (10 часова);
- Хришћанство у савременом свету (7 часова);
- Тачно изложење православне вере (1 час);

Остали број часова предвиђен је за друге типове часа.

HITOKTATÁS - KATOLIKUS HITTAN

A tantárgy neve: HITOKTATÁS - KATOLIKUS HITTAN

Évi óraszám: 37

Osztály: Első

AZ ÉLET ÉRTELMÉNEK KERESÉSE 6 óra;

AZ EMBER VALLÁSOS LÉNY 7 óra;

A TEREMTÉS TITKA: A TUDOMÁNY ÉS A HIT SZAVA 4 óra;

A KINYILATKOZ-TATÁS ÉS A SZENTÍRÁS 7 óra;

JÉZUS KRISZTUS A MEGVÁLTÓ 12 óra.

A tantárgy neve: HITOKTATÁS - KATOLIKUS HITTAN

Évi óraszám: 36

Osztály: Második

AZ EGYHÁZ FOLYTATJA KRISZTUS MŰVÉT 7 óra;

AZ EGYHÁZ A TÖRTÉNELEMBEN 10 óra;

AZ ÖNAZONOSSÁG ÉS A VALLÁSOS IDENTITÁS KERESÉSÉBEN 6 óra;

A SZABADSÁG FELÉ 7 óra;

AZ EGYHÁZZAL A HIT ÚTJÁN - IMA, ÜNNEP, TANÚSÁGTÉTEL 6 óra.

A tantárgy neve: HITOKTATÁS - KATOLIKUS HITTAN

Évi óraszám: 35

Osztály: Harmadik

A KERESZTÉNY EMBER MEGTÉRÉSE 5 óra;

AZ EMBER ERKÖLCSI LÉNY 12 óra;

AZ ISTEN IRÁNTI ÉS A FELEBARÁTI SZERETET 10 óra;

FÉRFINAK ÉS NŐNEK TEREMTETTE 5 óra;

AZ EMBERI ÉLET MÉLTÓSÁGA 4 óra;

ÉLET AZ IGAZSÁGBAN 5 óra.

A tantárgy neve: HITOKTATÁS - KATOLIKUS HITTAN

Évi óraszám: 32

Osztály: Negyedik

A MAI EMBER AZ ISTEN KÉRDÉSE ELŐTT 7 óra;

BIBLIAI ISTEN-KÉP ÉS A MEGTAPASZTALT ISTEN 10 óra;

EMBERI MUNKA ÉS AZ ALKOTÁS 4 óra;

A TUDOMÁNYOS-TECHNIKAI FEJLŐDÉS KIHÍVÁSAI 5 óra;

A JÖVŐBE VETETT KERESZTÉNY REMÉNY 6 óra.

Изборни предмети образовног профила

Предмет: Музичка култура

Циљеви предмета

1. Оспособљавање ученика за разликовање обележја стилова различитих музичких жанрова;
2. Развијање свести о значају и улози музичке уметности кроз развој цивилизације и друштва;
3. Оспособљавање ученика за уочавање разлика и сличности између наше и других традиција и култура у домену музике;
4. Унапређивање естетских критеријума код ученика;
5. Развијање навика код ученика за праћење културно-уметничких манифестација у локалној средини и путем електронских медија (концерти, телевизија, филм, интернет);
6. Оспособљавање ученика за самостално истраживање стручне литературе, архиве, медијатеке, интернета;
7. Подстицање уметничког развоја и усавршавања у складу са индивидуалним интересовањима и способностима.

Разред: Трећи

Годишњи фонд часова: 37

Недељни фонд часова: 1

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Класична музика	10			
Опера и балет; оперета и мјузикл	6			
Традиционална музика	6			
Џез и блуз музика	5			
Филм и филмска музика	5			
Хор, камерно и оркестарско извођење композиција	5			

Предмет: Екологија и заштита животне средине

Циљеви предмета:

1. Схватање односа човека и животне средине;
2. Разумевање структуре екосистема и биосфере;
3. Схватање концепта одрживог развоја;
4. Упознавање са различитим облицима загађивања животне средине и њиховим утицајима на здравље човека.
5. Схватање значаја еколошке културе.

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 37

Недељни фонд часова: 1

Модул/област	Годишњи фонд часова			
	Т	В	ПН	Нуб
Основни појмови екологије	7			
Животна средина и одрживи развој	18			
Еколошка култура	7			

Предмет: Историја (одабране теме)

Циљеви предмета:

1. Стицање хуманистичког образовања и развијање историјске свести;
2. Разумевање историјског простора и времена, историјских догађаја, појава и процеса и улоге истакнутих личности;
3. Развијање индивидуалног и националног идентитета;
4. Стицање и проширивање знања, развијање вештина и формирање ставова неопходних за разумевање савременог света (у националном, регионалном, европском и глобалном оквиру);
5. Унапређивање функционалних вештина и компетенција неопходних за живот у савременом друштву (истраживачких вештина, критичког и креативног мишљења, способности изражавања и образлагања сопствених ставова, разумевања мултикултуралности, развијање толеранције и културе аргументованог дијалога);
6. Оспособљавање за ефикасно коришћење информационо-комуникационих технологија;
7. Развијање свести о потреби сталног усавршавања и свести о важности неговања културно-историјске баштине

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 37

Недељни фонд часова: 1

На свакој од 4 теме које буду изабране, треба посветити 1/4 часова.

Теме
1. Село и град некад и сад
2. Култура одевања и исхране некад и сад
3. Војска оружје и рат некад и сад
4. Новац и банке кроз историју
5. Верски живот и обичаји кроз историју
6. Образовање и васпитање кроз историју
7. Комуникације путовање и туризам некад и сад
8. Друштвени и породични живот кроз историју
9. Фотографија, филм, радио и телевизија кроз историју
10. Брига о телу и здрављу кроз историју
11. Грбови и заставе некад и сад
12. Спорт некад и сад

Предмет: Изабрани спорт

Циљ наставе предмета

1. изабрани спорт јесте да ученици задовоље своја интересовања и потребе за стицањем знања; способности за бављење спортом као интегралним делом физичке културе и настојање да стечена знања примењују у животу (стварање трајне навике за бављење спортом и учешћем на такмичењима);
2. стицање теоријских знања у изабраном спорту, пружање неопходних знања из изабраног спорта (принципи, технике, начин вежбања – тренирања, стицање основних и продубљених тактичких знања;
3. социјализација ученика кроз изабрани спорт и неговање етичких вредности према учесницима у такмичењу;
4. откривање даровитих и талентованих ученика за одређени спорт и њихово подстицање да се баве спортом.

Разред: трећи или четврти

Годишњи фонд часова: 37

Недељни фонд часова: 1

Спортови
Атлетика
Гимнастика
Ритмичка гимнастика
Рукомет
Кошарка
Одбојка
Мали фудбал
Плес

Прихвата се онај спорт за који се определило највише ученика у једном одељењу. Избор спорта врши се на нивоу одељења. Цело одељење реализује програм изабраног спорта целе школске године

Предмет: Електронско пословање

Циљеви предмета:

1. Оспособљавање ученика за примену рачунара у струци;
2. Оспособљавање ученика за израду интернет презентација;
3. Оспособљавање ученика за коришћење електронског банкарства;
4. Оспособљавање ученика за коришћење електронске трговине;
5. Оспособљавање ученика за креирање публикација;
6. Оспособљавање ученика за примену нових технологија.

Разред: трећи

Годишњи фонд часова: 70

Недељни фонд часова: 2

Ред.бр.	НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)	
		Т	В
1.	Увод у електронско пословање	12	
2.	Мреже и интернет презентације	16	
3.	Електронско банкарство	18	
4.	Електронска трговина	12	
5.	Израда публикација	12	

Предмет: Рачуноводство финансијских организација и буџетских корисника

Циљеви предмета:

1. Оспособљавање ученика за евиденцију банкарских послова;
2. Оспособљавање ученика за евиденцију пословања осигуравајућих друштава;
3. Оспособљавање ученика за евиденцију пословања буџетских организација;
4. Развијање свести о повезаности економских поцеса и привредних субјеката.

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 62

Недељни фонд часова: 2

Ред.бр.	НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)	
		Т	В
1.	Рачуноводство банака	22	
2.	Рачуноводство осигуравајућих друштава	20	
3.	Буџетско рачуноводство	20	

Предмет: Маркетинг

Циљеви предмета:

1. Стицање знања и развијање свести о улози и значају маркетинга;
2. Разумевање основних принципа маркетиншког наступа и њихова употреба кроз практичну примену;
3. Познавање основних инструмената маркетинга и њихове улоге у маркетиншком наступу предузећа;
4. Оспособљавање за самостално организовање активности везаних за промоцију предузећа;
5. Развијање способности за самостално прикупљање и анализирање информација о тржишту и конкуренцији;
6. Оспособљавање за самостално коришћење интернета и стручне литературе;
7. Стварање исправног односа према имићу предузећа;

8. Развијање свести о значају управљања маркетингом за успешно пословање;
9. Оспособљавање ученика за успостављање добрих пословних односа са јавношћу и потрошачима.

Разред: четврти

Годишњи фонд часова: 62

Недељни фонд часова: 2

Ред.бр.	НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)	
		Т	В
1.	Основи маркетинга	42	
2.	Управљање маркетингом	20	

Начин остваривања програма – образовни профил финансијски администратор

Предвиђени број ученика у одељењу је 30.

Настава у општеобразовним предметима реализује се преко теоријских часова, са целим одељењем, у специјализованим учионицама или учионицама опште намене осим Рачунарство и информатика, која се одвија по групама кроз вежбе.

Настава у обавезним стучним предметима реализује се такође преко теоријских часова, са целим одељењем, у специјализованим учионицама, осим наставе у предметима Рачуноводство, Канцеларијско пословање, Статистика, Предузетништво и Пословна информатика која се одвија по групама кроз вежбе.

Настава из стручног предмета Финансијско-рачуноводствена обука реализује се у специјализованој учионици „Биро за учење“ по групама кроз вежбе, с тим што се у реализацији поменутог предмета симулира рад у привредном друштву. Настава у блоку из поменутог предмета остварује се у привредним друштвима у трајању од 30 до 90 часова годишње.

Програм матурског испита за образовни профил финансијски администратор

СТРУКТУРА МАТУРСКОГ ИСПИТА Матурски испит за ученике који су стекли средње образовање и васпитање по наставном плану и програму за образовни профил финансијски администратор, састоји се из три дела: – испит из матерњег језика и књижевности; – испит за проверу стручно–теоријских знања; – матурски практични рад.

ПРИРУЧНИК О ПОЛАГАЊУ МАТУРСКОГ ИСПИТА Матурски испит спроводи се у складу са Правилником и Приручником о полагању матурског испита за образовни профил финансијски администратор (у даљем тексту: Приручник).

ПРЕДУСЛОВИ ЗА ПОЛАГАЊЕ МАТУРСКОГ ИСПИТА - Ученик полаже матурски испит у складу са законом. Матурски испит може да полаже ученик који је успешно завршио четири разреда

средњег образовања и васпитања по наставном плану и програму за образовни профил финансијски администратор. У Приручнику су утврђени посебни предуслови за полагање матурског испита у складу са наставним планом и програмом.

ОРГАНИЗАЦИЈА МАТУРСКОГ ИСПИТА - Матурски испит спроводи се у школи и просторима где се налазе радна места и услови за реализацију матурског практичног рада за које се ученик образовао у току свог школовања. Матурски испит се организује у школама у три испитна рока која се реализују у јуну, августу и јануару. За сваког ученика директор школе одређује менторе. Ментори су наставници стручних предмета који су обучавали ученика у току школовања. Они помажу ученику у припремама за полагање испита за проверу стручно-теоријских знања и матурског практичног рада. У оквиру периода планираног наставним планом и програмом за припрему и полагање матурског испита, школа организује консултације и додатну припрему ученика за полагање испита, обезбеђујући услове у погледу простора, опреме и временског распореда. Матурски испит за ученика може да траје највише четири дана. У истом дану ученик може да положи само један део матурског испита. За сваки део матурског испита директор школе именује стручну испитну комисију, коју чине три члана, као и њихове замене. Сваки део матурског испита се оцењује и на основу тих оцена утврђује се општи успех на матурском испиту. Сагласност на чланство представника послодаваца у комисији, на предлог школа, даје Унија послодаваца Србије односно Привредна комора Србије односно одговарајуће стручно удружење или комора у сарадњи са Центром. Базу података о члановима испитних комисија – представницима послодаваца води Центар.

ИСПИТ ИЗ МАТЕРЊЕГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ - Циљ испита је провера језичке писмености, познавања књижевности као и опште културе. Испит из матерњег језика и књижевности полаже се писмено. На испиту ученик обрађује једну од четири понуђене теме. Ове теме утврђује Испитни одбор школе, на предлог стручног већа наставника матерњег језика и књижевности. Испит из матерњег језика и књижевности траје три сата. Оцену писаног рада утврђује испитна комисија за матерњи језик и књижевност коју чине три наставника матерњег језика и књижевности. Сваки писани састав прегледају сва три члана комисије и изводе јединствену оцену на основу појединачних оцена сваког члана. Под матерњим језиком подразумева се српски језик, односно језик националне мањине на коме се ученик школовао.

ИСПИТ ЗА ПРОВЕРУ СТРУЧНО-ТЕОРИЈСКИХ ЗНАЊА - Циљ овог дела матурског испита је провера стручно-теоријских знања неопходних за обављање послова и задатака за чије се извршење ученик оспособљава током школовања. Према плану наставе и учења за образовни профил финансијски администратор, стручна знања неопходна за обављање послова и задатака финансијског администратора, стичу се у оквиру предмета рачуноводство, пословна економија и финансијско пословање. Испит се полаже писмено, решавањем теста за проверу стручно-теоријских знања, који садржи до 50 задатака, а вреднује се са укупно 100 бодова. Бодови се преводе у успех. Скала успешности је петостепена.

Укупан број бодова остварен на тесту	УСПЕХ
до 50	недовољан (1)
50,5-63	довољан (2)
63,5-75	добар (3)
75,5-87	врло добар (4)
87,5-100	одличан (5)

Тест и кључ за оцењивање теста припрема Центар, на основу збирке теоријских задатака за матурски испит и доставља га школама. Тест садржи познате задатке објављене у збирци (75 бодова) и делимично измењене задатке из збирке (25 бодова). Тест који ученици решавају садржи задатке којима се испитује достигнућност исхода учења прописаних наставним планом и програмом за образовни профил финансијски администратор. Тестови су конципирани тако да обухватају све нивое знања и све садржаје који су процењени као темељни и од суштинског значаја за обављање послова и задатака у оквиру занимања као и за наставак школовања у матичној области. Комисију за преглед тестова чине три наставника стручних предмета.

МАТУРСКИ ПРАКТИЧНИ РАД - Циљ матурског практичног рада је провера стручних компетенција прописаних Стандардом квалификације за образовни профил финансијски администратор. На матурском практичном раду ученик извршава два радна задатка којим се проверавају прописане компетенције. За проверу прописаних компетенција утврђује се листа стандардизованих радних задатака. Листа стандардизованих радних задатака, критеријуми и обрасци за оцењивање саставни су део Приручника. Од стандардизованих радних задатака сачињава се одговарајући број комбинација радних задатака за матурски практични рад. Листе стандардизованих радних задатака, комбинације, критеријуми и обрасци за оцењивање саставни су део Приручника. За проверу прописаних компетенција, на основу Оквира за процену компетенција за квалификацију финансијски администратор утврђује се листа радних задатака, који суразврстани у две групе: Група А: Обављање и књиговодствена евиденција послова готовинског и безготовинског платног промета.

Група Б: Књижење пословних промена кроз пословне књиге, припрема и израда обрачуна и извештаја.

На основу листе комбинација из Приручника, школа формира школску листу комбинација у сваком испитном року. Број комбинација у школској листи мора бити најмање за 10% већи од броја ученика у одељењу који полажу матурски практичан рад. Ученик извлачи комбинацију радних задатака на дан полагања матурског практичног рада. Сваки радни задатак може да се оцени са највише 100 бодова. Оцену о стеченим прописаним компетенцијама које се проверавају у оквиру матурског практичног рада, даје испитна комисија коју чине два наставника ужестручних предмета, од којих је један председник комисије, и представник послодаваца, стручњак у датој области рада. Сваки члан испитне комисије у свом обрасцу за оцењивање радног задатка утврђује укупан број бодова које ученик остварује извршењем задатка. На основу појединачног бодовања свих чланова комисије утврђује се просечан број бодова за задатак. Ако је просечни број бодова на појединачном радном задатку, који је кандидат остварио његовим извршењем, мањи од 50, сматра се да кандидат није показао компетентност. У овом случају оцена успеха на матурском практичном раду је недовољан (1). Када кандидат оствари просечних 50 и више бодова по сваком радном задатку, бодови се преводе у успех према следећој скали:

УКУПАН БРОЈ БОДОВА	УСПЕХ
100-125	довољан (2)
126-151	добар (3)
152-177	врло добар (4)
178-200	одличан (5)

УСПЕХ НА МАТУРСКОМ ИСПИТУ - Након реализације појединачних делова матурског испита комисија утврђује и евидентира успех ученика. На основу резултата свих појединачних делова Испитни одбор утврђује општи успех ученика на матурском испиту. Општи успех на матурском испиту исказује се једном оценом као аритметичка средња вредност оцена добијених на појединачним деловима матурског испита у складу са законом. Ученик је положио матурски испит ако је из свих појединачних делова матурског испита добио позитивну оцену. Ученик који је на једном или два појединачна дела матурског испита добио недовољну оцену упућује се на полагање поправног или поправних испита.

ДИПЛОМА И УВЕРЕЊЕ - Ученик који је положио матурски испит, стиче право на издавање Дипломе о стеченом средњем образовању за одговарајући образовни профил. Уз диплому ученик добија и Уверење о положеним испитима у оквиру савладаног програма за образовни профил.

Посебни школски програми

У посебним програмима Школског програма вођено је рачуна о узрасним карактеристикама ученика средње школе.

Ученици средње школе се налазе у периоду средње адолесценције, када се дешавају интензивне промене на интелектуалном, емоционалном, физичком и социјалном плану.

Адолесцент постепено увиђа да самосталност у социјалним односима подразумева физичку зрелост, самосталност у мишљењу и суђењу, емоционалну стабилност, познавање техника опхођења према другим људима, одговорност за сопствене поступке и њихове последице.

Младом човеку је потребно да овлада својим новим улогама, да усклади односе са вршњацима, родитељима и другим одраслим особама.

Поред личних потреба, жеља, мотива и намера, адолесцент прихвата и социјалне норме и вредности које слободно преиспитује, проналази аргументе и расправља о њима.

У трагању за сопственим идентитетом и успостављању равнотеже између личног и социјалног важно је да средина којој адолесцент припада (школа) уважава његове узрасне и развојне потребе.

Програм допунске, додатне и припремне наставе

Допунска настава

На основу Закона о средњој школи, професор је обавезан да због повремене неуспешности ученика у савладавању наставних садржаја појединих наставних предмета, организује допунски рад са ученицима. Годишњи фонд часова допунске наставе биће планиран касније, зависно од потребе. Потребе одређује предметни наставник и одељенско веће.

Тачан распоред допунског рада и број обухваћених ученика је немогуће унапред планирати због тога што директно зависе од броја ученика којима је ова настава намењена. Часове реализују предметни наставници.

Активности	Начин реализације	Носиоци
Организација часова допунске наставе.	Одређивање фонда часова и усклађивање са календаром рада.	Стручна већа
Израда плана допунске наставе.	Усаглашавање термина са распоредом часова.	Предметни наставници
Припремање наставног материјала	Наставни материјал	Предметни наставници
Час одељенског старешине и родитељски састанци.	Упознати ученике и родитеља, односно другог законског заступника са начином остваривања допунске наставе о терминима одржавања.	Одељенски старешина
Вођење евиденције.	Дневник допунске наставе	Предметни наставник

Распоред допунске наставе у школској години

Пошто у нашој школи већину ученика чине путници, тешко је допунску наставу реализовати у току радне недеље, као нулти, осми час или у међусмени, зато се допунска настава реализује суботама. Једне суботе је допунска настава из стручних предмета, а наредне из општеобразовних предмета.

Допунска настава се може организовати у посебним случајевима и на даљину.

Додатна настава

Додатни рад намењен је развијању специфичних способности даровитих ученика за поједине дисциплине и области.

Циљ додатне наставе је да омогући одабраним и талентованим ученицима да прошире и продубе своја знања и вештине из неких наставних области и предмета у складу са својим интересовањима, способностима и склоностима, као и да подстакне ученике на самосталан рад, развој логичког, стваралачког и критичког мишљења и да их оспособи за даље самообразовање.

Задаци су:

- задовољавање индивидуалних особности ученика способности, склоности и интересовања;
- подстицање индивидуалног развоја ученика, што омогућава брже напредовање ученика;
- проширивање и продубљивање обима и садржаја појединих предмета за које ученици показују интересовање и способности;
- груписање ученика према способностима и интересовањима чиме се стварају услови за индивидуализацију додатног рада;
- идентификовање даровитих и талентованих ученика.

Додатна настава обухвата садржаје који су предвиђени редовним планом учења и наставе, али се у складу са интересовањима и потребама ученика могу проширити, продубити и допунити новим садржајима одређене науке.

Наставник на додатној настави упућује ученике да самостално испитују разне појаве, да се

служе литературом, приручницима, користе Интернет, да помажу у истраживањима и сл. У нашој школи наставници ће радити са талентованим ученицима и припремаће их за такмичења (школска, регионална, републичка). Посебан вид додатног рада обухвата и припрема за испите и упис на факултете. Тачан распоред додатне наставе и број обухваћених ученика немогуће је унапред планирати јер то зависи од заинтересованости ученика и од термина такмичења. Додатна настава и припрема за такмичења организоваће се суботама. Планирани фонд часова по предмету за који се организује додатни рад је 30 часова годишње. Рад реализују професори које одређују стручна већа у складу са својим плановима рада и потребама школе. У случају специфичности ситуације додатна настава се може организовати и на даљину.

Активности	Начин реализације	Носиоци
Организација часова додатне наставе.	Одређивање фонда часова и усклађивање са календаром рада.	Стручна већа
Израда плана додатне наставе.	Усаглашавање термина са распоредом часова. Избор садржаја и начина остваривања садржаја.	Предметни наставници
Припрема наставних материјала за ученике	Израда наставних материјала и упућивање на другу литературу	Предметни наставници
Организација школског такмичења	За општестручне предмете у сарадњи са Министарством просвете или самостално за стручне предмете	Предметни наставници
Едукација за истраживачки рад	Упућивање ученика у Истраживачку станицу Петница и Центар за таленте	Предметни наставници
Вођење евиденције	Књига евиденције	Предметни наставници

Припремна настава

Припремни рад се организује за редовне ученике који су због болести упућени на полагање разредног испита и за ванредне ученике. Организује се према садржајима из програма учења и наставе пре полагања разредног испита.

Циљ допунског и припремног рада је да омогуће ученицима да се лакше укључе у редован образовно-васпитни процес.

Задаци су:

- ближе одређивање програмских садржаја у којима ученици не постижу добре резултате;
- усклађивање овако утврђених садржаја са потребама и могућностима ученика;
- пружање помоћи ученицима да се лакше уклопе у редовну наставу и праћење њиховог напредовања.

Годишњи фонд часова припремне наставе:

Поред горе наведеног, планира се извођење консултативне наставе за ванредне ученике. Консултативна настава се изводи из свих предмета 10% од укупног броја часова.

За ученике који су на поправном испиту предметни наставник је у обавези да одржи 10% од укупног броја часова предвиђених за предмет.

За матуранте је предвиђено 5% припремне наставе.

Програм припремне наставе за поправни испит

Активности	Начин реализације	Носиоци
Организација часова припремне наставе	Одређивање фонда часова и усаглашавање са календаром рада	Стручно веће
Израда плана припремне наставе	Усаглашавање термина са распоредом часова	Предметни наставници
Припремање наставног материјала за ученике	Избор садржаја, начина остваривања садржаја	Предметни наставници
Час одељењског старешине и родитељски састанци	Објаснити ученицима и родитељима, односно другом законском заступнику начин остваривања припремне наставе и термине одржавања	Одељењски старшина
Вођење евиденције	Дневник припремне наставе	Предметни наставници

План припреме за матурске испите

Матурским испитом се проверава општа припремљеност ученика за самостално обављање послова и радних задатака занимања утврђених у оквиру одређеног образовног профила.

АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Разговор са ученицима и родитељима, односно другим законским заступником	предметни наставници, одељењске старешине, директор, психолог	септембар
Упознавање ученика са правилницима о полагању испита	одељењски старшина, предметни наставници	октобар

Утврђивање садржаја потребних за полагање испита	предметни наставници	током године
Израда распореда припремних часова	Стручна већа	септембар
Реализација припремне наставе Менторски рад Пробни матурски и завршни испити	Руководилац Стручног већа матерњих језика и економске групе предмета, Предметни наставници	Према распореду јануар – мај април - мај
Утврђивање броја кандидата и динамике полагања Реализација матурских и завршних испита	директор, руководилац Стручног већа матерњих језика и економске групе предмета, предметни наставници	мај, јун

Датум матурског испита тј. израде стручно-теоријског теста одређује ЗУОВ, а датум израде практичног рада и писменог задатка из матерњег језика одређује испитни одбор.

Организацију матурског испита, координацију и праћење рада обавља испитни одбор.

О току и резултатима завршног испита води се посебна документација.

Организација матурског испита

Матурски испит спроводи се у школи и просторијама где одговарају услови за реализацију матурског практичног рада. Матурски испит се организује у школи у три испитна рока која се реализују у јуну, августу и јануару.

За сваког ученика директор школе одређује менторе. Ментори су наставници стручних предмета који су обучавали ученика у току школовања. Они помажу ученику у припремама за полагање испита за проверу стручно-теоријских знања и матурског практичног рада.

У оквиру периода планираног планом наставе и учења и полагања матурског испита, школа организује консултације и додатну припрему ученика за полагање испита, обезбеђујући услове у погледу простора, опреме и временског распореда.

Матурски испит за ученика може да траје највише четири дана. У истом дану ученик може да полаже само један део матурског испита.

За сваки део матурског испита директор школе именује стручну испитну комисију, коју чине три члана, као и њихове замене.

Након реализације појединачних делова матурског испита комисија утврђује и евидентира успех ученика.

На основу резултата свих појединачних делова Испитни одбор утврђује општи успех ученика на матурском испиту.

Општи успех на матурском испиту исказује се једном оценом као аритметичка средња вредност оцена добијених на појединачним деловима матурског испита у складу са Законом.

Ученик је положио матурски испит ако је из свих појединачних делова матурског испита добио позитивну оцену.

Ученик који је на једном или два појединачна дела матурског испита добио недовољну оцену упућује се на полагање поправног или поправних испита.

Ученик који је положио матурски испит, стиче право на издавање Дипломе о стеченом средњем образовању за одговарајући образовни профил.

Уз диплому ученик добија и Уверење о положеним испитима у оквиру савладаног програма.

Као део Државне матуре која се реализује од школске 2024/25. у оквиру теста знања планирано је да се проверавају базична знања везана за област економија, право и администрација, која се стичу у свим поменутиим квалификацијама. Та знања ученици стичу кроз предмете који су заједнички у свим профилима и који се често називају „општестручним“ предметима. Они имају улогу да ученике уведу у област, дају им темељна знања и омогуће логичко размишљање неопходно како за тржиште рада тако и за наставак школовања.

Програми и активности у којима се развијају способности за решавање проблема, комуникација, тимски рад и самоиницијатива и подстицање предузетничког духа

Да би се способности за решавање проблема развијале, препреке и проблеми превазилазили а образовно-васпитни рад учинио квалитетнијим и ефикаснијим, школа организује и спроводи различите програме и предузима различите активности. Реализатори програма којима се развијају способности за решавање проблема комуникације, тимски рад, самоиницијативу и предузетнички дух су: ученици, одељенске старешине, предметни наставници, директор, психолог, родитељи уз сарадњу са другим организацијама, установама и локалном заједницом.

Сврха тимске организације у школи је да се део оперативних процеса школе додели тимовима састављеним од особља којима се даје извешан степен слободе да одлучује како ће организовати задатке који су им поверени.

У школи се посебна пажња поклања развијању самосталности ученика, развоју самоиницијативе и предузетничког духа кроз бројне наставне, ваннаставне активности и рад Ученичког парламента.

Школа и у оквиру својих обавезних наставних предмета и грађанског васпитања као изборног предмета развија способности за решавање проблема, комуникацију, тимски рад, самоиницијативу и подстицање предузетничког духа. Школа и у оквиру својих обавезних наставних предмета и грађанског васпитања као изборног предмета развија способности за решавање проблема, комуникацију, тимски рад, самоиницијативу и подстицање предузетничког духа.

ЦИЉ	АКТИВНОСТ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ
1. Развијање СПОСОБНОСТИ ЗА ПРЕПОЗНАВАЊЕ ПРОБЛЕМА	Анализа поштовања права ученика. Дебата о друштвеним проблемима (дискриминација и сл.)	Наставници ГВ2 на часовима редовне наставе, Наставници социологије 3 разред на часовима редовне наставе, Наставници економске групе предмета, Наставници матерњег језика и књижевности, ОС, Психолог
2. Развијање ВЕШТИНЕ ПЛАНИРАЊА АКЦИЈА ЗА РЕШАВАЊЕ	Израда плана акције, нацрта пројекта и реализација пројекта у	Наставници ГВ Представници УП уз подршку,

ПРОБЛЕМА	оквиру наставе ГВ2. Израда годишњег плана рада УП. Подстицање на праћење сајтова на којима се објављују конкурси за ђачке пројекте. Реализација програма предмета ПРЕДУЗЕТНИШТВО	директора, Наставници ГВ и осталих предмета, Координатор Ученичког парламента Предметни наставници.
3. Развијање ВЕШТИНА ЗА ТИМСКИ РАД И КОНСТРУКТИВНУ КОМУНИКАЦИЈУ	Групни облик рада у оквиру обавезне и изборне наставе. Радионице за ученике, теме: Тимски рад, Асертивност, Конструктивна комуникација. Реализација програма предмета Предузетништво.	Предметни наставници, ОС, Психолог, Предметни наставник предмета ПРЕДУЗЕТНИШТВО
4. Подстицање САМОИНИЦИЈАТИВЕ УЧЕНИКА	Подршка акцијама УП, Израда пројекта и апликација код донатора, Похваљивање ученика који покрећу иницијативу за школске акције, Реализација програма предмета ПРЕДУЗЕТНИШТВО.	Предметни наставници, Директор, Наставничко веће на предлог ОС, Предметни наставници.
5. Развијање ПРЕДУЗЕТНИЧКОГ ДУХА	Пружање помоћи у реализацији хуманитарних и других акција, Реализација програма предмета предмета предузетништво.	Наставници, Директор, Координатор УП, ОС, Предметни наставник.

У оквиру овог програма реализује се учешће на такмичењима:

„Pénstár“, „Pénzmágnés“ „KEBA-Tózsdejáték“, „TUDOK“, Такмичење из области заштите потрошача, Сајам виртуелних предузећа и „GENIUS“.

Циљ ових активности је овладавање знањима и вештинама које нису директно укључене у школско градиво а неопходно је за такмичење али и за будући успешан рад како у професији тако и на факултету.

У "Виртуелним предузећима" сами ученици стварају и воде компанију. У датим околностима

ученици су у прилици да испоље своје способности и креативност, као и да науче да критички размишљају, износе своје мишљење, да управљају, да се надмећу са конкуренцијом а да поступају у складу са етиком у бизнису.

Ученици имају могућност да се опробају и у истраживачком раду, у изради Бизнис планова и сл.

Програм факултативних предмета

Ради јачања образовно-васпитне делатности средње школе, подстицања индивидуалних склоности и интересовања ученика, правилног коришћења слободног времена, као и ради богаћења фонда знања из различитих области интересовања ученика, школа је у могућности да у складу са потребама и жељама ученика организује и реализује програме факултативних наставних предмета.

Задачи факултативних програма су:

- проширивање, продубљивање и стицање нових знања и умења;
- задовољавање специфичних интересовања ученика уз активно усмеравање њихових склоности, способности, интересовања;
- подстицање професионалног развоја;
- мотивисање и оспособљавање ученика за самосталан и креативан рад;
- организовање забавних и рекреативних активности као пример целисходног коришћења слободног времена;
- организовање културног и друштвеног живота у средини у којој се живи и ради.

У зависности од броја пријављених ученика, биће израђени детаљни планови наставе факултативних наставних предмета и одређиваће се годишњи и недељни број часова за факултативне наставне предмете.

Програм културне и јавне делатности школе

Поштујући принцип добровољности ученика, школа планира реализацију различитих културних и јавних активности. Обим реализације ових активности у многоме зависи од интересовања ученика. Ученицима ће се пружити могућност да кроз различите садржаје задовоље своја интересовања, стекну нова знања која нису садржана у наставним предметима које изучавају у школи.

Ученици наше школе учествоваће у обележавању и прослављању значајних датума и јубилеја организовањем акција, изложби, научно-истраживачких активности и других културних манифестација.

Имајући у виду ученике који расту у непотпуним породицама, школа ће сарађивати са Центром за социјални рад.

Кроз организовање друштвено-корисног рада, уређиваће се школски простор и школско двориште.

Ученици ће се укључивати у све акције које буде организовао Црвени крст.

У сарадњи са Музејом, Градском библиотеком и Домом културе у Сенти ученицима ће бити омогућена организована посета и одговарајућа едукација.

У сарадњи са МУП-ом, Центром за Социјални рад и Домом здравља биће организована предавања и трибине са темом о превенцији и заштити од наркоманије као и других болести зависности, здравим стиловима живота и превенцији насиља.

Ученици и наставници школе укључиваће се и у остале спортске, културне и хуманитарне активности које буду организоване у граду, у циљу проширења утицаја школе на васпитање ученика и културни развој школског окружења.

Програм слободних активности

Ради јачања образовно-васпитне делатности школе, подстицања индивидуалних склоности и интересовања, правилног коришћења слободног времена, као и ради богаћења друштвеног живота и разоноде ученика, развијања и неговања другарства и пријатељства, школа реализује слободне активности, које се спроводе кроз рад у секцијама.

У школи се ученици на основу својих интересовања опредељују за учешће у слободним активностима.

За рад слободних активности школа ствара неопходне услове (простор, наставнике и др.).

Задатак слободних активности је да:

- подстакне развој различитих способности ученика;
- пробуди и задовољи интелектуалну радозналост ученика;
- упозна ученике са најновијим достигнућима из области науке, технике и културе;
- оспособи ученике за групни рад и сарадњу;
- формира здраве стилове живота;
- конструктивно организује своје слободно време.

Руководиоци секција ће израдити месечне планове за сваку секцију.

ПЛАН РАДА - Економска секција

СЕКЦИЈА у оквиру економске групе предмета

Недељни фонд часова : 1

Годишњи фонд часова: 35

Месец реализације	ТЕМА - МОДУЛ	Циљ модула	Исходи – „ученици ће знати :“	Број часова у оквиру модула:
Септембар	Најуспешнији економисти	- упознавање ученика са најуспешнијим економистима (њихов живот, рад и успех)	- која су највећа постигнућа познатих економиста и њихов дорпинос развоју економске теорије - да препознају	4

			кораци којима се долази и постаје успешан економиста	
Октобар	Предузеће – идеја и бизнис план	- познавање процеса „од идеје до реализације“ – оснивање предузећа	- да оснују предузеће	4
Новембар	Предузеће – израда и анализа бизнис плана	- познавање елемената бизнис плана - познавање процеса израде бизнис плана - анализа бизнис плана	- да наведу елементе бизнис плана - да израде бизнис план - да анализирају бизнис план - да оцене валидност бизнис плана	5
Децембар	Реално предузеће	- упознавање са радом предузећа - анализа функционисања предузећа	- разумети како функционишу предузећа - да анализирају функционисање предузећа	3
Јануар	Реална банка	- упознавање са радом банака - упознавање са опремом која је потребна за неометано функционисање рада у банкама - анализа функционисања банака	- разумети принципе рада банака - која опрема се користи у банкама - да анализирају рад банака	2
Фебруар	Студије случаја	- упознавање са разним ситуацијама у предузећу као и решавање проблема	- да анализирају студије случаја (case study)	4
Март	Симулације пословних разговора	- Успешно обављање разговора за посао	- да обаве разговор за посао - да обаве	4

		<ul style="list-style-type: none"> - Успешан продајни разговор - Различити облици разговора 	<ul style="list-style-type: none"> продајни разговор - да обаве друге пословне разговоре 	
Април	Књиговодствене агенције	<ul style="list-style-type: none"> - посета књиговодственој агенцији - упознавање књиговодствених програма 	<ul style="list-style-type: none"> - како функционишу књиговодствене агенције - који су и како функционишу најпознатији књиговодствени програми 	3
Мај	Маркетиншке агенције	<ul style="list-style-type: none"> - посета маркетиншкој агенцији - израда промотивног материјала 	<ul style="list-style-type: none"> - како функционишу маркетиншке агенције - да истражују тржиште са циљем уочавања маркетиншких потреба - да израде промотивни материјал 	4
Јун	Архивирање документације	<ul style="list-style-type: none"> - упознавање начина и процеса архивирања документације - посета историјског архива 	<ul style="list-style-type: none"> - да архивирају документацију 	2

Биолошка секција

Бр. часа	Тема	Време реализације	Носиоци активности
1.	Формирање секције и упознавање са планом рада	октобар	Професор и заинтересовани ученици
2.	Уређење биолошког кабинета	октобар	Професор, ученици
3.	Појам и врсте биолошких дисциплина, значај и улога биологије	октобар	Професор
4.	Упознавање рада најважнијих	октобар	Професор-упутства,

	биолога		Ученици-презентација
5.	Ћелија-појам, грађа (израда зидне слике)	новембар	Проф. и ученици
6.	Микроскопирање биљних ћелија (корен, стабло)	новембар	Ученици
7.	Микроскопирање биљних ћелија (стабло, лист)	новембар	Ученици
8.	Микроскопирање животињских ћелија и ткива (мишићно, коштано, масно ткиво)	новембар	Ученици
9.	Микроскопирање животињских ћелија и ткива (хрскавичаво, нервно, епителиално ткиво)	новембар	ученици
10.	Посматрање ћелија крви на трајном препарату	децембар	Ученици
11.	Крвни притисак- мерење (овладавање техником мерења)	децембар	Професор и ученици
12.	Мерење ТА заинтересованим ученицима	децембар	Ученици
13.	Приказ добијених вредности мерења (график, стубићи...)	децембар	Ученици
14.	Физичка активност и здравље	јануар	Професор
15.	Утицај физичке активности на брзину срчаног рада	јануар	Ученици-тестирање ученика спортиста и оних који то нису, упоредни преглед резултата
16.	Представљање и анализа добијених резултата	јануар	Ученици
17.	Правилна исхрана- значај и принципи	фебруар	Професор и ученици-анкета о врстама хране коју конзумирају
18.	Израчунавање индекса телесне масе	фебруар	Професор-упутства
19.	Испитивање индекса тел. масе ученика из одељења	Фебруар	Ученици- мерење и презентација
20.	Генетика-појам, значај	фебруар	Професор
21.	ДНК, ген, хромозом (врсте)	март	Професор
22.	Испитивање присутности доминантних-рецесивних својстава, особина на ученицима	март	Ученици
23.	Испитивање дерматоглифа	март	Ученици
24.	Израда сопственог родословног стабла	март	Ученици
25.	Уређење биолошког кабинета, собно	април	Професор и ученици

	биље		
26.	Болести зависности-пушење	април	Проф. и ученици-состављање анкете
27.	Анализа и приказ прикупљених резултата	април	Ученици
28.	Алкохолизам, појам, израда анкете	април	Професор и ученици
29.	Анализа и приказ резултата анкете	мај	Ученици
30.	Наркоманија-израда анкете	мај	Ученици и професор
31.	Анализа и приказ резултата анкете	мај	Ученици
32.	Полна зрелост, контрацепција	јун	Професор
33.	Анализа рада биолошке секције-сугестије ученика	јун	ученици

Драмско-литерарна секција

IX	Формирање секције и упознавање са планом и програмом драмско-литерарне секције
X	Изражајно читање (артикулација, дикција, акценат)
XI	Посета позоришту (драма, комедија, упознавање са сценом)
XII	Припрема приредбе за Светог Саву
I	Припрема приредбе за Светог Саву и реализација приредбе
II	Беседништво и рецитовање
III	Писање литерарних радова (разговор, критике, полемике, правила)
IV	Литерарни радови за конкурс, као и обрађивање тема везаних за обележавање годишњица рођења и смрти песника и писаца
V	Распоредна проба (вежбе ритма и темпа)
VI	Приредба - примена наученог на драмско-литерарној секцији поводом испраћања матураната

Секција енглеског језика

Циљ секције је стицање додатних знања, упознавање језичких појмова и појава, подизање свести о различитости култура у писаној и усменој речи, оспособљавање за дубљу дискусију на разне теме и решавање лексичких, семантичких, граматичких и стилских задатака, подстицање на критичко мишљење и истраживачки рад. Активности секције обухватају: дискусије и дебате на енглеском језику; обележавање значајних датума уз обавезну компаративну анализу - кроз израду паноа, рецитације, квизове, игре речи, писање састава; организовање преводилачких и поетских радионица; гледање филмова без превода или са титловима на енглеском језику; упућивање ученика на употребу интернет сајтова за учење енглеског језика и коришћење литературе британских и америчких писаца, уз одигравање сцена из романа или игру асоцијације везану за дешавања у њима; ПП и видео презентације са општом или стручном тематиком. Секција је за ученике свих разреда.

Септембар

Обележавање Европског дана језика кроз организовани квиз и „размену“ нових речи у енглеском језику.

Новембар

Организовање преводилачке радионице.

Обележавање празника Дана захвалности кроз мини презентације, игре речи и писање краћег састава.

Децембар

Обележавање Божића- католичког и православног и Нове године у различитим земљама и рад на називима за „Happy new year“ на разним језицима.

Јануар

Дискусија о радњи и главним ликовима из романа Адриан Моле, уз одигравање сцена из романа или игру асоцијације везану за дешавања у њима.

Фебруар

Презентација филмова Мајкла Мура уз критички осврт на савремено америчко друштво и дискусију на говорним вежбама.

Гледање играног филма по роману Чарлса Дикенса Оливер Твист уз критички осврт на друштво у Британији из тог периода и поређење са модерним добом.

Март

Обележавање интернационалног празника „Women’s Day“ уз писање састава или песама посвећених некој њима драгој женској особи.

Април

Обележавање Ускршњих празника у различитим земљама уз компаративну анализу са православном традицијом.

Мај

Историјат 1.маја - Међународног празника рада; истраживање најпопуларнијих послова на тржишту; писање реалне или фиктивне биографије и пропратног писма за неки посао.

ППТ или видео презентације са општом тематиком.

Јун

ППТ или видео презентације о идиомима у рок музици и серијама „Мућке“, „Два и по мушкарца“, „Летећи циркус Монтија Пајтона“ и разликама између британског и америчког енглеског језика.

Игре аукције на тему живота и дела значајних личности из света економије и ППТ или видео презентације са тематиком из економске групе предмета.

Н.Б. МОГУЋЕ СУ ИЗМЕНЕ У ПЛАНУ, У СКЛАДУ СА ПОТРЕБАМА И СУГЕСТИЈАМА УЧЕНИКА

Спортске секције

Професори физичког васпитања ће у складу са календаром школских спортских такмичења да организују спортске секције, као вид припреме за надметања. Након одржаних међуразредних и школских такмичења ће се искристалисати у којим спортским дисциплинама је потребно одржати специфичне припреме за општинска, окружна, међуокружна такмичења.

Атлетика

Спортска секција ће се организовати са члановима атлетске екипе школе, по могућности на Градском стадиону. Програм рада: увежбавање техничких дисциплина /скок удаљ, скок увис, бацање кугле/, увежбавање штафетног трчања и припрема за тркачке дисциплине. Оквирни број часова је 5. Реализују оба професора физичког васпитања.

Спортска гимнастика, ритмичка гимнастика

Часови се реализују са талентованим ученицима и ученицама, члановима гимнастичке екипе школе. Програм рада: савладавање и увежбавање обавезних вежби за школска такмичења.

Несметана реализација ових припрема је могућа у физкултурним салама гимназије. Активности изводи Миливоје Мандић. Оквирни број часова је 8.

Плес

Часови се реализују са ученицима који су заинтересовани за учествовање на такмичењу „Твој лајк за наш плес“. Програм рада: избор музике за кореографију, састављање и увежбавање кореографије, снимање спота, припрема за евентуалне наступе на школским спортским такмичењима. Оквирни број часова је 10. Активност изводи Миливоје Мандић.

Спортске игре / фудбал, кошарка, баскет 3:3, одбојка, рукомет/

Припреме се изводе у школи или у спортској хали. Програм рада: припрема за општинска, окружна и међуокружна такмичења. Активностима у највећој мери руководи професор Зоран Ђукић. Оквирни број часова: 20.

У случају да се настава одржава онлајн или комбиновано, рад спортских секција ће бити редукован у складу са ситуацијом и могућностима.

Ученички парламент

Ученички парламент ученицима омогућава такав начин удруживања који ствара услове да се заступају заједнички интереси ученика и доносе одлуке важне за све ученике школе.

Циљеви:

- Остваривање сопствених права без угрожавања права других;
- Постизање боље информисаности ученика;
- Развијање демократских знања и вредности кроз прихватање различитости;
- Оснаживање младих за доношење заједничких одлука прихватљивих за све стране;
- Подстицање личног развоја ученика;
- Јачање самопоуздања и личне одговорности ученика;
- Развијање комуникативних вештина;
- Унапређење живота у школи;
- Подстицање конструктивне сарадње са наставницима, стручним сарадницима, директором, родитељима;
- Оснаживање младих за боље разумевање потреба и проблема вршњака;
- Оснаживање младих за покретање и учествовање у пројектима у сарадњи са органима школе и локалном заједницом;

Ученички парламент има 24 чланова (по 2 представника сваког одељења, који се бирају на часовима одељенске заједнице). Седнице сазива председник Парламента. Радом Ученичког парламента координира наставник који поседује потребне склоности и способности за овакав облик рада.

Ученички парламент сваке године доноси свој план рада.

Програм каријерног вођења и саветовања

Каријерно вођење и саветовање (професионална оријентација) у школи одвија се током целе школске године, и то кроз наставне и ваннаставне активности и кроз посебне облике рада на професионалној оријентацији а у извођењу учествују непосредно сви чланови колектива. Циљ рада на професионалној оријентацији у средњој школи је подстицање професионалног развоја ученика и пружање помоћи појединцу да формира реалну слику о својим

способностима, особинама личности, интересовањима и да у односу на садржај, услове и захтеве појединих образовних профила и занимања што успешније планира свој развој.

Активности везане за професионалну оријентацију обухватају професионално информисање, професионално васпитање и праћење развоја ученика.

У оквиру професионалног информисања, предметни наставници уз редован програм из својих стручних области пружају обавештења о карактеристикама појединих занимања.

Професионални развој пратиће се кроз рад одељенских заједница и одељенских старешина, психолога, као и кроз редовну наставу грађанског васпитања.

У оквиру професионалног информисања планирају се презентације виших школа и факултета из републике и околних земаља, као и разговор са родитељима ученика, бившим ученицима наше школе који су развили успешну каријеру.

Континуиран и систематски рад на професионалној оријентацији ученика школе оствариваће се кроз следеће садржаје:

Време	Активности	Начин реализације	Носиоци реализације	Циљеви и задаци садржаја програма
Током школске године	Подстицање ученика свих разреда да сопственим активностима и залагањем стичу реалну слику о својим могућностима, способностима и интересовањима, и да на основу тога доносе зреле проф. одлуке	Разговор, консултације, информације путем часова редовне и додатне наставе, радом у секцијама	Одељењски старешина, предметни наставници, психолог, професори грађанског васпитања	Припрема ученика за самопроцену својих способности
Током школске године	Подстицање ученика свих разреда да сопственим активностима и залагањем стичу потребне информације о раду и занимањима у систему образовања, као и кадровским потребама у систему запошљавања	Разговор, консултације, информације путем огласних табли, памфлета, летака, путем интернет мреже	Одељењски старешина, предметни наставници, професори грађанског васпитања	Припрема ученика за самостално доношење одлука и предузимање одговорности за сопствену професионалну у будућност

Током школске године	Праћење усклађености развоја личности ученика и испољених професионалних жеља	Посматрање и праћење резултата рада ученика, психолошко тестирање	Предметни наставници, одељ.статеш. психолог	Упознавање ученика са ширим друштвеним контекстом, односно могућностима каснијег запослења у оквиру одређених професија
Током школске године	Предузимање мера за рад са ученицима који постижу надпросечне резултате на основу праћења постигнућа ученика	Путем додатног рада, секција, припрема за такмичења, пријемне испите	Предметни наставници, психолог	Развијање мотивације даровитих ученика за остваривањем резултата на вишим нивоима
Током школске године	На часовима одељенског старешине ученици ће кроз слободне дискусије размењивати информације о могућностима и захтевима у области професионалне оријентације, изражавати своје евентуалне дилеме и сл.	Разговор, дискусија, информације о уписним квотама	Одељењски колектив, одељењски старешина	Развијање вршњачке едукације кроз дискусију
Друго полугодиш.	Обука ученика за састављање CV-а на часовима рачунарства и информатике и грађанског васпитања	Увид у документацију, анализа и бележење података	Професори канцеларијског пословања, обуке у виртуелном предузећу	Научити ученике да себе презентују у најбољем светлу
Током школске године	Ученици ће бити у могућности да разговарају са	Разговор, дискусија	Директор, ОС,	Пружање помоћи и подршке

	родитељима ђака, бившим ученицима и угледним грађанима Сенте који су развили успешну каријеру			ученицима при избору будућег позива
Током школске године	Ученицима трећег и четвртог разреда биће омогућено да се упознају са условима уписа и студирања кроз презентацију факултета и високих школа које организују овај вид професионалног информисања ученика	Непосредан сусрет са представницима факултета и виших школа	директор школе, предметни наставници	Обезбеђивање непосредног контакта са предавачима високих школа и факултета
Током школске године	Индивидуални саветодавни рад са неопредељеним ученицима и њиховим родитељима, односно другим законским заступницима	Разговор на основу резултата примењених инструмената везаних за професионалну оријентацију, увид у пропратне информаторе, летке,	психолог, предметни наставници, одељењски старешина,	Пружање помоћи и подршке ученицима при избору будућег позива
Током школске године	Прикупљање релевантних података о постигнутим успесима приликом уписа матураната на факултете	Увид у документацију, анализа и бележење података	Одељењске старешине	Сагледати реалне успехе ученика после средњошколског школовања
Друго полугодиш.	Презентација резултата проходности бивших генерација приликом уписа на факултете и више школе матурантима	Разговор са матурантима и наставничким већем	Одељењске старешине, тим за самовреднов. директор школе	Презентовати матурантима и професорима уписне резултате
Током	Презентација	Презентација о	Директор	Презентација

школске године	Економско-трговинске школе Сента у основним школама у општини Сента и околини	школи, леци, брошуре, усмено извештавање, огледи и прикази материјала са огледних часова	школе, Маркетинг тим, ученици	начина рада у школи
----------------	---	--	-------------------------------	---------------------

Програм заштите животне средине

Програм заштите животне средине обухвата активности које су усмерене на јачање и развој свести о значају здраве животне средине, одрживом развоју и очувању и унапређивању природних ресурса као и околине школе.

Време реализације	Активност	Реализатори	Циљеви и задаци
Септембар - април	Реализација пројекта „Значај примарне селекције отпада у школама“	Наставници биологије, ученици, Тим за уређење школе и запослени у школи	Успостављање система примарне селекције отпада у школи
Април	Обележавање Дана планете Земље	Наставници биологије, грађанског васпитања, ученици чланови ученичког парламента	Истицање глобалних еколошких проблема и опасности од њих
Током шк.год.	Сарадња са локалним медијима по питању животне средине у нашем граду	Наставници биологије, грађанског васпитања, ученици чланови ученичког парламента	Скретање пажње јавности на конкретне проблеме у нашој животној средини
Током шк.год.	Пошумљавање уже и шире градске зоне (сарадња са надлежним установама)	Наставници биологије, грађанског васпитања, ученици, чланови ученичког парламента	Уређење градских зелених површина и унапређење квалитета ваздуха у нашем граду
Током шк.год.	Укључивање у пројекте очувања животне средине на локалном и регионалном нивоу	Наставници биологије, грађанског васпитања, ученици, чланови	Укључивање ученика наше школе у активности очувања животне средине и

		ученичког парламента	подизања нивоа еколошке свести и савести
Током шк.год.	Сарадња са здравственим установама по питању утицаја загађења животне средине на стање здравља становништва	Наставници биологије, грађанског васпитања, ученици, чланови ученичког парламента	Подизање свести о неопходности очувања животне средине ради очувања здравља

Програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања и програм превенције других облика ризичног понашања и програм заштите од дискриминације

Законом о основама система образовања и васпитања дефинисано је да се права детета и ученика остварују у складу са потврђеним међународним уговорима и да је установа дужна да обезбеди њихово остваривање.

Ради реализације овог циља, израђен је Општи протокол за заштиту деце од злостављања и занемаривања а на основу њега посебан протокол који пружа оквир за превентивне активности. Посебан протокол је обавезујући за све који учествују у животу и раду образовне установе и намењен је деци, ученицима, наставницима, директорима, стручним сарадницима, помоћном и административном особљу, родитељима/односно другом законском заступнику ученика и представницима локалне заједнице.

Циљеви установе су да учи, развија и негује одговорност, културу понашања и уважавања личности, не толерише насиље, не ћути у вези са насиљем. Задаци тима за заштиту деце/ученика од насиља, злостављања и занемаривања:

- израда, реализација и евалуација програма заштите деце/ученика од насиља, злостављања и занемаривања
- идентификовање и информисање о случајевима насиља, уз поштовање личности детета/ученика
- спровођење поступака и процедура реаговања у ситуацијама насиља
- праћење и евидентирање свих врста насиља
- јачање и одржавање сарадње са надлежним службама (Центар за социјални рад, МУП, Здравствени центар ...)
- тимски рад на превенцији насилног понашања или решавање оних ситуација у којима је насиље регистровано
- саветодавни рад са ученицима и родитељима, односно другим законским заступником

План рада Тима за заштиту од насиља, злостављања и занемаривања

АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ	НАЧИН ПРАЋЕЊА	ВРЕМЕ
Израда плана за заштиту ученика за текућу школску годину и упознавање свих актера	Тим за заштиту од насиља психолог	Педагошка документација извештаји	Август
Оглашавање имена	Руководилац	Огласна табла	Август

чланова Тима на огласној табли школе	Тима		
Упознавање ученика првог разреда са Посебним протоколом за заштиту деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања у образовно-васпитним установама и подсећање ученика осталих разреда на протокол	Тим, Одељењске старешине	Записници са састанака Тима	Септембар, октобар
Информисање родитеља, односно других законских заступника на родитељским састанцима о акционим и превентивним активностима заштите од насиља	Одељењске старешине	Записници са родитељ. састанака	Септембар, октобар
Анализа и информисање Наставничког већа о облицима насиља у школи	Тим	школска евиденција о реализов. активностима тима	Током године
Пружање потребне помоћи наставницима, одељењским старешинама у примени програма превентивних и интервентних активности	Тим	школска евиденција о реализованим активностима, извештаји тима	Током године
Евиденција и документација о појавама насиља	Запослени у школи	Документација	Током године
Ажурирање базе података о евидентираном насиљу	Тим	Пријаве, база података	Током године
Анализа безбедносне ситуације у школи	Тим Директор	Анализа, извештаји	Периодично
Обезбеђивање партиципације ученика у превенцији насиља - Обучавањем ученика за примену различитих вештина за конструктивно превазилажење сукоба и конфликта,	Тим, Ученички парламент Наставници Психолог	школска евиденција о реализованим активностима, извештаји тима	Током године

Разноврсне наставне и ваннаставне активности, радионице, предавања, састанци Тима за заштиту деце од насиља са Ученичким парламентом			
Предавање за ученике – "Полицијски час", "Болести зависности"	Тим, Полицијска станица, Дом здравља	Извештаји, документација	новембар
Учешће у хуманитарним акцијама са циљем да се код ученика развије емпатија и солидарност	Тим, Директор, Психолог, Наставници, Ученички парламент	школска евиденција о реализованим активностима, извештаји тима	Током године
Израда паноа и презентација на тему ненасиља	Ученици, наставници	Радови, документација, панои	Током године
Јачање сарадње са институцијама из локалне заједнице у циљу превенције и сузбијања насиља:	Тим, директор,	Педагошка документација, извештаји	Током године

Појачан васпитни рад са ученицима -праћење понашања ученика на часу -праћење односа учесника насиља на часу и ван наставе уз помоћ дежурног наставника, примена заједничких активности, тимског рада како би учесници насиља успоставили другарске односе	Одељенске старешине, психолог, тим	Педагошка документација, извештаји	Током године
Пружање помоћи ученицима у решавању индивидуалних проблема или проблема са другима и индивидуално саветодавни рад са ученицима који имају проблеме у понашању	Психолог, Одељењске старешине	Педагошка документација, извештаји	Током године
Интензиван и индивидуализиран васпитни рад: -са починиоцима насиља -са жртвама насиља	Психолог, Одељењске старешине	Педагошка документација, извештаји	Током године
Праћење ризичног понашања ученика путем свакодневног контакта у циљу стицања увида у њихов социјално психолошки статус	Психолог, Одељенске старешине	Досије ученика, евиденције	Током године
Редовни контакт са родитељима, односно другим законским заступником ученика починиоца насиља или ученика који трпи	Психолог, Одељенске старешине, тим	Педагошка документација, извештаји	Током године

насиље и њихово укључивање у заједничко решавање проблема			
ИНТЕРВЕНТНЕ АКТИВНОСТИ: Спровођење процедура и поступака реаговања у ситуацијама насиља	ТИМ, Директор школе, Одељенске старешине и остали актери	Педагошка документација, извештаји	Током године
Евалуација рада Тима	Директор, Тим	Извештај, анализа рада	јун

Сви који имају сазнање о насиљу обавезују се на поступање. Основе за успостављање процедура за реаговање у установама образовања и васпитања које се односе на злостављање деце-ученика од стране запослених у установи постављене су Законом о основама система образовања и васпитања (члан 44, 45 и 46) и Законом о раду.

У образовно васпитном систему нема места за истрагу и доказивање злостављања и занемаривања. Ти задаци су у надлежности других система.

Приликом консултација са колегама унутар и/или изван установе, обавезно је поштовати принцип поверљивости, као и принцип заштите најбољег интереса детета-ученика.

Програм заштите деце / ученика од насиља, злостављања и занемаривања сачињен је на основу посебног протокола и правилника о поступању у ситуацијама насиља, злостављања и занемаривања у образовно-васпитним институцијама. Програмом су дефинисане и разрађене превентивне и интервентне активности чији је основни циљ превенција и сузбијање свих видова насиља у школској средини.

ПРЕВЕНЦИЈА

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ АКТИВНОСТИ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ И НОСИОЦИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
1. Повећање осетљивости наставника и родитеља, односно другог законског заступника за препознавање насиља, злостављања и занемаривања, дискриминације у школској средини.	Упознавање наставника, ученика, родитеља, односно другог законског заступника са законским одредбама, појмовима: насиља, занемаривања, злостављања дискриминације и основним принципима деловања у школској средини.	Презентација за наставнике (секретар, психолог), Презентација за ученике (ОС), Презентација за родитеље, односно другог законског заступника(ОС)	Септембар
2. Упознавање родитеља, односно другог законског заступника и ученика са поступцима и процедурама за заштиту од насиља, злостављања и занемаривања, дискриминације у школској средини.	Информисање о улогама и одговорностима наставника, чланова школског тима за заштиту ученика од насиља, злостављања, занемаривања и дискриминације. Упознавање наставника, ученика и родитеља, односно другог законског заступника са процедурама.	Презентација и писани материјал (чланови Тима)	Октобар
3. Неговање сарадње, разумевања и међусобне помоћи између ученика.	Обрада тема: Пријатељство, Толеранција, Вредности.	Радионице за ученике (ОС, психолог)	Током школске године.
4. Унапређивање вештина комуникације између ученика, ученика и наставника.	Конструктивна комуникација: Решавање конфликта, Медијација.	Радионице (ОС, психолог)	Током школске године.
5. Домаћи задатак из матерњег језика	Радови ученика на тему вршљачког насиља.	Часови матерњег језика и књижевности.	Према плану наставника.

и књижевности на тему вршњачког насиља.			
---	--	--	--

ЗАШТИТА УЧЕНИКА ОД ТРГОВИНЕ ЉУДИМА

Систем образовања и васпитања има задатак да обезбеди сигурно и подстицајно окружење за одрастање и развој ученика, као и заштиту од свих облика насиља, злостављања и занемаривања.

Улога школе је да:

- Реализује превентивне активности у циљу јачања компетенција за препознавање феномена трговине људима, ризика и начина заштите;
- Благовремено препознаје ризик од укључивања ученика у ланац трговине људима, што не подразумева верификацију да је ученик жртва трговине људима;
- Благовремено интервенише ако је ученик већ изложен неком облику трговине људима;
- Обезбеђује подршку ученицима након што су били изложени неком облику трговине људима;
- У складу са Правилником, директор установе је у обавези да, уколико постоји сумња или сазнање да је ученик укључен у неки облик трговине људима, о томе обавести службу надлежну за идентификацију и подршку жртава трговине људима односно Центар за заштиту жртава трговине људима, надлежни центар за социјални рад и полицију.

План превенције употребе дрога

Циљ превенције употребе дрога је да младима јасно ставимо до знања куда води употреба наркотика, колико је употреба штетна по здравље, да их усмеримо ка здравим стилевима живота. Такође, циљ је и да подигнемо свест јавности, породице и васпитно-образовних установа о проблему наркоманије.

Активности	Време	Начин реализације	Носиоци реализације
Обавештавање свих запослених о обавезама и процедурама реаговања у ситуацијама сумње или сазнања о употреби дрога	Почетком школске године.	Разговор	Директор, секретар
Испитивање ставова	Током школске	Анкета	Психолог

ученика о употреби дрога	године		
Предметни наставници и ОС у оквиру свог предмета ће упознати ученике са превенцијом употребе дрога	Током школске године	Разговор, дискусија, презентације	Предметни наставници, ОС
Ваннаставним и радом секција наставници ће јачати самопоуздање ученика и подстицаће их да квалитетно проводе своје слободно време, да се знају одупрети социјалном притиску, да буду емоционално писмени и способни за критичко мишљење.	Током школске године	Разговор, дискусија, вежбе, радионице, презентације	Наставници
Индивидуални и саветодавни рад са ученицима, родитељима, наставницима у вези превенције употребе дрога	Током школске године	Разговор, групни рад, саветодавни рад	ОС, психолог, специјализоване службе
Организација и реализација акција Ученичког парламента поводом превенције употребе дрога	Током школске године	Разговор, договор, акције.	Директор, Ученички парламент, Дом здравља, Полицијска станица, Центар за социјални рад
Стручно усавршавање наставника и стручних сарадника у циљу оспособљавања за превентивни рад са	Током школске године	Семинари	Школа

ученицима и родитељима у вези употребе дрога			
Планирање трибина за ученике, родитеље и наставнике на тему превенције употребе дрога од стране Стручних тимова	Током школске године	Разговор, дискусија, тематски родитељски састанци, радионице	Стручни тимови

План сарадње са медијима

План сарадње са медијима представља један важан корак у превенцији насиља. Информисање које се реализује преко медија усмерено је на све чланове локалне заједнице: ученике, родитеље, односно друге законске заступнике, чланове школског одбора, представнике управе локалне заједнице и све друге који су заинтересовани за безбедност и здрав развој наше деце.

Информисање има за циљ подизање нивоа обавештености свих интересних група о насиљу, његовим облицима и присутности у датој установи, факторима који утичу на појаву насиља и мерама које установа предузима у превенцији.

Комуникација са медијима је нарочито важна у кризним ситуацијама, јер ће медији увек бити заинтересовани за такве догађаје у школи. Начин на који ће се информације размењивати зависи од врсте установе капацитета запослених, мора се водити рачуна о поверљивости одређених информација и поштовати приватност ученика, родитеља, односно других законских заступника и запослених.

Програм школског спорта

Ради развоја и практиковања здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности, школа у оквиру школског програма, поред наставе реализује и програм школског спорта. Школским спортом су обухваћени сви ученици кроз одељенска такмичења и припреме за такмичења. Школа обавља припреме и такмичења у складу са школским програмом.

АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ	ВРЕМЕ
Организовање школских такмичења (одбојка, мали фудбал, кошарка, стони-тенис, пливање, рукомет, гимнастика, ритмичка гимнастика, стрељаштво, атлетика, крос)	Стручно веће наставника физичког васпитања	Током школске године у складу са Календаром Савеза за школски спорт Србије
Учешће на Спортској олимпијади школске	Наставници физичког васпитања	Током пролећа

омладине Војводине		
Учешће у пројектима: "Твој лајк за наш плес", "Ђак репортер" и манифестацијама: "Трка за срећније детињство", "Куп толеранције", "Фрушкогорски планинарски маратон", "Матурска парада".	Руководство школе и наставници физичког васпитања	Током школске године
Спровођење пригодних анкета у циљу подстицања здравих стилова живота.	Тим за самовредновање, наставници физичког васпитања, стручни сарадници	Током школске године

План војне обуке средњошколаца

Позивајући се на одредбе Закона о војној, радној и материјалној обавези средњошколци се сматрају категоријом грађана који треба да стекну знања и вештине за потребе одбране земље у условима ванредног и ратног стања.

Уз помоћ тема предложених од стране Министарства одбране, преносиће се практична знања и вештине за потребе одбране земље. Циљ је да ученици стекну основна знања о одбрани земље, сазнају своја права и обавезе у систему одбране, а пре свега развију свест о потреби одбране земље и значају неговања патриотских осећања.

Теме ће се реализовати факултативно током четири часа одељенског старешине, на нивоу одељења или спајањем више одељења.

РЕДНИ БРОЈ ЧАСА	ПРОГРАМСКИ САДРЖАЈИ - ТЕМЕ	УЧЕСНИЦИ	ОДГОВОРНА ОСОБА	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
ЧАС	Интонирање химне Републике Србије „Боже правде“, Место, улога и задаци Војске Србије у ситему безбедности и одбране Републике Србије, Војна обавеза у Републици Србији, Радна и материјална обавеза у Републици Србији.	Ученици четвртог разреда	Одељенске старешине четвртог разреда	Током школске године
ЧАС	Како постати официр Војске Србије, Како постати професионални војник, Физичка спремност – предуслов за војни позив.	Ученици четвртог разреда	Одељенске старешине четвртог разреда	Током школске године
ЧАС	Служба осматрања и обавештавања, Облици неоружаног отпора, Бојни отрови, биолошка и	Ученици четвртог разреда	Одељенске старешине четвртог разреда	Током школске године

	запаљива средства, Цивилна заштита.			
ЧАС	Тактичко-технички зборови	Ученици четвртог разр.	ОС четвртог разреда	Током школске године

НАПОМЕНА: Четврти час се може реализовати тако што ће се организовати посета акцији „Отворени дан Војске Србије“ за дан државности или за дан Војске Србије, о чему ће надлежни центар Министарства одбране за локалну самоуправу благовремено обавестити средње школе.

Одељенске старешине, уз захтев за стручну помоћ у реализацији часова, може добити подршку од представника Министарства одбране и Војске Србије. (Директор средње школе доставља захтев територијално надлежном центру Министарства одбране за своју локалну самоуправу 15 дана пре дана предвиђеног за извођење факултативне наставе о систему одбране у средњој школи).

Програм сарадње са локалном самоуправом (унапређење сарадње са другим школама, привредним организацијама и другим институцијама у граду)

Наша школа неодвојиви је део локалне заједнице. Зато блиско и квалитетно сарађује са привредом и свим важнијим институцијама у граду.

Да би се образовна делатност Школе организовала као интегрални део привреде и друштва, организована је стална сарадња са трговинским и привредним предузећима.

Школа ће као и до сада сарађивати са Културно-образовним центром „Турзо Лајош“ и Српским културним центром „Стеван Сремац“ као и локалним позориштима и организоваће заједничке приредбе и такмичења предвиђена Годишњим планом.

Наставиће се сарадња са Центром за социјални рад као и МУП-ом Р. Србије.

Са Домом здравља школа ће наставити сарадњу у складу са Програмом здравствене превенције.

Сарадња са општином о питањима у вези са финансирањем и развојем школе и могућностима увођења нових образовних профила.

Сарадња са Школском управом, саветницима и инспекторима Министарства просвете као Покрајинским секретаријатом за образовање, управу, прописе, Националним саветом мађарске националне мањине одвијаће се као и до сада у разрешењу актуелних питања по професионалним стандардима.

Сарадња са партнерским школама „Кереси Јожеф“ из Сегедина и „Келети Карољ“ из Будимпеште одвијаће се у складу са могућностима.

Институција са којом се сарађује	Садржај сарадње	Облик сарадње	Време	Реализатори
Градска библиотека	Реализација књижевних, поетских вечери	Договори, реализације, посете	Током Школске Године	Руководиоци секција, библиотекар
Културни центри	Представе, концерти и друге	Заједничка организације	ТШГ	Ученици, наставници, ОС

	културне манифестације и трибине			
Дом здравља	Систематски прегледи, предавања, саветовања, хуманитар. акције	Посете Дому здравља, посете лекара школи, саветовања, трибине	ТШГ	Ученици, лекари, специјалисти, наставници
Црвени крст	Акције добровољ. давалашт. крви, превенција болести зависности и полно преносивих болести, трговина људима	Посете, заједничке акције, трибине, предавања, пројекције филмова	ТШГ	Ученици, вршњачки едукатори, активисти ЦК, наставници
Центар за социјални рада	Социјални статус ученика, проблеми ученика	Информис, посете, заједничке акције	Према потреби	Одељењске старешине, стручни сарадници радници ЦЗСР
Тржиште рада	Могућности запошљавања, професионална оријентац.	Анализе, посете, информисање	ТШГ	Наставници, ученици, радници Тржишта рада
Министарство Просвете ШУ Зрењанин Покрајински секретаријат	Законска регулатива, у васпитно-образовном раду План уписа Финансијска питања Статусна питања	Разговори, посете, саветовања	ТШГ	Саветници, наставници, управа Школе
Скупштина општине	Финансиј. Организац. подршка	Посете, договори, извештаји	ТШГ	Управа Школе, наставници, радници СО
Национални савет мађарске националне мањине	План уписа Статусна питања Унапређење квалитета наставе Неговање националне	Разговори, посете, саветовања	ТШГ	Директор школе, предметни професори, одељенске старешине

	културе Финансијска питања			
МУП	Превенција деликвенц. и друштвено неприхватљивог понашања	Посете, саветовања, предавања, по могућности ангажовање школског полицајца	ТШГ	Ученици, полицајци, инспектори
Основне школе	Праћење успеха ученика, промоција, културне манifestације, такмичења	Посете, анализе, заједничке активности	ТШГ	Ученици, руководиоци секција, директор
Високе и више школе	Могућности уписа	Промоције факултета, консултације	Април, мај	Матуранти, представници високих школа
Социјални партнери	Бољи квалитет практичне наставе и боља сарадња са социјалним партнерима	Реализација практичне наставе,	ТШГ	Директори професори практичне наставе
Партнерске школе „Керши Јожеф“ и „Келети Карољ“	Размена искуства, развијање другарства, учешће на школским такмичењима	Узајамна путовања	ТШГ	Директори професори
Стручна удружења	Организација такмичења, конференција и других догађаја	Оперативно организовање и сарадња у такмичењима, стручним усавршавањима, стручним конференцијама професора и ученика	ТШГ	Директори професори
Спортска удружења и установе	Организација такмичења, и других догађаја	Оперативно организовање и сарадња у спортским надметањима, стручним усавршавањима	ТШГ	Директор, професори

Програм сарадње са породицом

Ради остваривања образовно-васпитних задатака и циљева и ради разматрања питања од заједничког интереса за живот и рад Школе, сталној сарадњи са родитељима ће бити посвећена посебна пажња и то у виду: заједничких активности родитеља, ученика и Школе, (спортке, културне, еколошке, спортске), Родитељске састанке, појединачне сусрете одељењских старшина и родитеља, стручних сарадника Школе и родитеља, Родитељски састанци одељења ће се одржавати по потреби али најмање четири пута у току године, и то на почетку школске године, на крају класификационих периода и на крају наставне године.

Стручни сарадник школе ће посебну пажњу посветити сарадњи са родитељима, који ће својим стручним и саветодавним радом помагати решавању проблема ученика и породице. Стручни сарадник ће, такође, снимити социо-економску структуру ученика и предузимати одговарајуће мере да реши уочене проблеме.

Директор ће у непосредном контакту са представницима родитеља у Савету родитеља, решавати проблеме и омогућити спровођење одлука Савета које су у њиховој надлежности.

Активност	Носиоци	Време реализације
Индивидуални разговори	Предметни наставници	Целе године
Одељењски родитељски састанци	Одељењске старешине	Према распореду у Годишњем плану, а по потреби и чешће
Саветодавни рад са родитељима ученика чија деца имају тешкоћа у понашању и учењу	директор, одељењске старешине, психолог	По потреби
Учешће родитеља у Савету родитеља	Директор	Према плану
Учешће родитеља у Школском одбору	Директор	Према плану
Саветодавни састанци код директора школе	Директор	Према плану и потреби чешће
Учешће у тимовима школе	Координатори тимова, директор	Према плану
Учешће у изради индивидуалних образовних планова	Тим за инклузију	Током године
Помоћ у акцијама школе и активностима ученика и наставника	Директор, Ученички парламент, координатор	Током године
Отворена врата	Директор, Ученички парламент, координатор, предметни наставници	Април - мај

Програм излета и екскурзија

Екскурзије су посебан облик образовно-васпитног рада који се реализује изван школске учионице у циљу непосредног проучавања наставног градива које се не може обрадити у учионици, а и због потребе да се повеже теорија са праксом.

Школа планира извођење излета и екскурзија, на начин и под условима утврђеним наставним планом и програмом.

Програм излета и екскурзија саставни је део и годишњег плана рада школе.

Приликом извођења излета и екскурзије нарочито се води рачуна о свим видовима заштите и безбедности ученика.

Излети

Циљ и задаци :

Излет је, попут екскурзије, ваннаставни облик образовно-васпитног рада који се остварује ван школе. Циљ је савлађивање и усвајање дела наставног програма непосредним упознавањем појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа која су у вези са делатношћу школе, као и рекреативно здравствени опоравак ученика. Такође, циљ екскурзије је подизање комуникативности, социјалне зрелости и временско-просторне оријентације ученика.

Програм екскурзија прихвата Савет родитеља, односно други законски заступника за сва четири разреда. Све екскурзије имају стручни и едукативни карактер.

АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ
1. Израда програма екскурзије са условима, циљевима и задацима.	Директор, Педагошки колегијум
2. Усвајање предлога програма на седници Савета родитеља	Савет родитеља
3. Разматрање и усвајање програма екскурзије на седници Наставничког већа	Наставничко веће
4. Објављивање огласа за екскурзију или поступак јавних набавки малих вредности	Комисија
5. Отварање понуде и избор агенције за реализацију екскурзије	Комисија
6. Сагласност родитеља, односно других законских заступника са условима, програмом путовања и начином плаћања	Одељенске старешине

Програм безбедности и здравља на раду

Школа сарађује са здравственим установама у спровођењу здравствене заштите ученика. Ова здравствена заштита обухвата редовне систематске лекарске и стоматолошке прегледе, у складу са Законом. Заштита и безбедност ученика обезбеђују се у складу са ближим условима, облицима, мерама и начину, поступку и смерницама за заштиту и безбедност ученика, које прописује министар просвете. Правилник о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика за време боравка у школи и за време извођења свих активности које организује школа, регулише начин њиховог спровођења и одговорности запослених и ученика за неизвршавање одредаба овог правилника. Закон уређује програм безбедности и

здравља на раду, који је саставни део школског програма. Он обухвата заједничке активности школе, родитеља и локалне самоуправе, усмерене на развој свести за спровођење и унапређивање безбедности и здравља на раду.

Активности	Начин реализације	Носиоци посла
Обука запослених за безбедан и здрав рад	Усмено излагање, практичне вежбе	Наставници биологије, запослени Дома здравља, обучени наставник
Обука запослених за пружање прве помоћи и провера теоријске и практичне оспособљености	Усмено излагање, практичне вежбе Израда тестова	Запослени Дома здравља, обучени наставник
Периодични прегледи и испитивање опреме за рад	Одржавање средства и опреме за рад, противпожарну заштиту, електричне инсталације, грејање и друге инсталације	Домар, овлашћени сервиси
Управљање отпадом и смећем	Усмено излагање, презентација	Одговорна особа
Обука помоћног особља о правилном и безбедном коришћењу средстава за хигијену	Усмено излагање,	Задужена особа
Ангажовање постојећих ресурса школе за стварање безбедног и подстицајног окружења	Према програму Тима за спречавање насиља, злостављања и занемаривања	Директор, наставници

Смернице за прилагођавање и пружање додатне подршке

За ученика коме је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета и других разлога потребна додатна подршка у образовању и васпитању школа обезбеђује отклањање физичких и комуникационих препрека. Школа доношењем индивидуалног образовног плана укључује ученика у редован образовно-васпитни рад и вршњачки колектив.

Циљ програма је савладавање постојећих тешкоћа у развоју и даље развијање очуваних способности ученика. Додатна подршка ће се организовати као рад у самој школи (рад психолога и наставника) и ван школе кроз сарадњу са одговарајућим институцијама и стручњацима. Саставни део Школског програма чине индивидуални образовни програми за ученике.

Лица која обављају образовно-васпитни рад и друга лица запослена у школи нарочито ће промовисати једнакост међу свим ученицима и активно се супротстављати свим врстама дискриминације и насиља.

За ученике са изузетним способностима установа такође доноси индивидуални образовни план и одређује нивое додатне подршке.

Време реализације	Активност	Реализатор
Јун, август	Формирање школског Тима за ИО	Директор
Јун, август	Израда плана и програма рада школског Тима за ИО, за школску годину	Чланови Тима за ИО
Септембар-октобар-новембар	Идентификација ученика из осетљивих група и даровитих ученика. Израда педагошког профила ученика којима је потребна додатна подршка.	ПП служба, ОС, наставници ИОП тим
I Полугодиште	Формирање малих тимова за ученике којима је потребна додатна подршка. Прибављање сагласности родитеља, односно других законских заступника за спровођење ИОПа	Чланови Тима за ИО родитељи, односно други законски заступник
I Полугодиште	Израда плана рада за ученике из осетљивих група и за даровите ученике	Тим за ИО Педагошки колегијум
У току године	Укључивање ученика којима је потребна додатна подршка у школске активности: ваннаставне активности, тимове, школске акције и пројекте	Колектив
У току године	Сарадња са Итерресорном комисијом, другим школама, установама, удружењима и појединцима у циљу унапређења квалитета пружања додатне подршке ученицима	Чланови Тима за ИО
У току године	Иницирање побољшања приступа школи и у школској згради за ученике и родитеље, односно друге законске заступнике са физичким тешкоћама	Директор, локална заједница
У току године	Набавка асистативне технологије и дидактичких материјала	Директор, ПП служба
У току године	Набавка стручне литературе за рад са ученицима из осетљивих група	Библиотекар, ПП служба
У току године	Праћење, евалуација, ревидирање ИОП-а	Чланови Тима за ИО
јун	Вредновање имплементације ИОП-а у Школи	Чланови Тима за самовредновање

Програм рада са талентованим ученицима

Даровитост је високо развијена способност, било општа, било нека специфична, која омогућава надпросечна постигнућа у одређеном конкретном подручју.
Таленат је даровитост у једном ужем подручју (стручни, математички таленат, музички таленат...).

Рад са даровитим ученицима се одвија кроз следеће етапе:

1. ИДЕНТИФИКАЦИЈА

Прво је потребно припремити наставнике за препознавање таквих ученика и сигнализирање одељењском старешини, родитељима, психологу, Стручном тиму за инклузивно образовање.

2. ОБРАЗОВНА РЕШЕЊА

Обогаћивање програма и диференцијација - било кроз индивидуализацију, било кроз ИОП. Процедура се изводи у складу са законским документима и налази се у документацији Тима за инклузивно образовање.

Када се изврши идентификација надарених/талентованих ученика и одреди се степен/ниво на коме ће се радити са њима, планиране активности могу бити следеће, зависно од конкретног случаја:

3. ВАН РЕДОВНЕ НАСТАВЕ

- слободне активности (секције),
- додатна настава из појединих предмета,
- истраживачке станице, семинари, летњи кампови и слично.
- Студијска путовања

4. У РЕДОВНОЈ НАСТАВИ

- коришћење напреднијих уџбеника,
  - прилика да брже прође кроз базично градиво,
  - самосталан истраживачки рад,
  - рад са ментором,
  - сложенији задаци, нерутински задаци, виши нивои знања, висока индивидуализација,
  - задаци који су блиски ономе што заиста раде стручњаци из датог домена,
  - дивергентни задаци, они који омогућавају различите приступе и различита решења,
  - коришћење аудио-визуелних и других стимулативних материјала у настави,
  - развијати код ученика доживљај да се његове способности виде, цене и подржавају.
- Мотивисање талентованих ученика
- добијање одређених награда за резултате на такмичењима или за изузетне резултате у неком другом облику активности,
  - јавно похваљивање, кроз књигу обавештења,
  - укључивање у презентацију Школе
  - вршњачка едукација – постављање талентованих у улогу оних који и сами едукују друге ученике.
  - вођење часа.

ПЛАН РАДА СА ТАЛЕНТОВАНИМ УЧЕНИЦИМА

Време реализације	Активности	Носиоци активности
Прво полугодиште	Идентификација надарених и талентованих ученика.	Предметни наставници, психолог
Током школске године	Израда индивидуалних програма у редовној, додатној настави, секцијама....припрема за такмичења, консултације са ментором, рад у истраживачкој делатности...	Предметни наставници
Јун	Презентације истраживачких радова, евалуација са такмичења,	Предметни наставници

Програм здравствене заштите ученика

Рад у области здравствене заштите ученика одвија се у циљу изграђивања телесно, психички и социјално здраве и зреле личности оспособљене да се брине за очување, заштиту и унапређење сопственог здравља и здравља других људи.

У остваривању задатака здравствене заштите посебну улогу имају здравствене службе, које врше здравствену контролу ученика, и које уз сарадњу са ОС, наставницима физичког васпитања и психологом учествују у превенцији и контроли психичког и телесног здравља ученика. Реализација програма заштите и унапређења здравља ученика оствариваће се у оквиру појединачних наставних предмета (нпр. физичко васпитање, биологија, грађанско васпитање, матерњи језик и књижевност, страни језик, историја и сл), и ваннаставних облика рада које организује школа. У остваривању овог програма примењиваће се активне методе рада: разговор, групни рад, предавања, радионице, изложбе и др. Задаци ће се остваривати кроз следеће активности и садржаје:

Време	Активности	Начин реализације	Носиоци реализације
Током школске године	Промовисање здравог стила живота приликом обраде појединих наставних јединица у редовној настави (наставници ће обратити пажњу на остваривање здравствено-васпитне функције свог рада).	Предавање, разговор	Предметни наставници, одељенске старешине
Током школске године	У оквиру наставе физичког васпитања радиће се на превентивно-корективном вежбању ради спречавања и отклањања телесних деформитета. Ученици ће се оспособљавати у самосталном неговању физичких способности и очувању здравља.	Предавања, физичке активности	Наставници физичког васпитања.
Јесен, пролеће	У сарадњи са Домом здравља биће организован систематски и стоматолошки преглед ученика свих разреда.	Контакти са Домом здравља, преглед ученика.	Задужена особа.
Током школске године	На часовима одељенског старешине обрађиваће се и садржаји везани за превенцију болести зависности.	Радионице	ОС
Током школске	Индивидуални и саветодавни	Разговор, анализа и	ОС, психолог

године	рад са ученицима и њиховим родитељима/старатељима по потреби повезивање ученика са специјализованим службама.	бележење података, контакт са специјализованим службама.	
Током школске године	Организовање предавања, трибина и хуманитарних акција у сарадњи са Ученичким парламентом.	Договор, предавања	Предметни наставници, ОС, Ученички парламент.
Током школске године	Опремање, оплемењавање и одржавање ученичког простора ради промовисања здравих стилова живота.	Консултације, набавка материјала, израда паноа.	Директор, наставници, Ученички парламент, тим за уређење школе.
Пролеће	Организација акције добровољног давања крви.	Договор са Домом здравља.	Задужени наставници, ОС

ПЛАНОВИ НАСТАВЕ И УЧЕЊА СВИХ ОБРАЗОВНИХ ПРОФИЛА

Nastavni
plan-opšti-FRTeh.doc

Nastavni-plan-opsti
-SBiO.pdf

Nastavni-plan-struc
ni-KOM.pdf

Nastavni-plan-struc
ni-SBiO.pdf

Nastavni-plan-opsti
-KOMERCIJALISTA.pdf

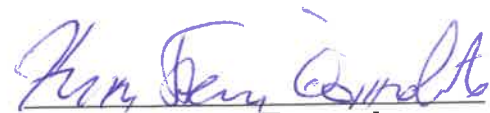

Председница Школског одбора

Сиђи Валерија

Правилник је објављен дана године 19.8.2022. године

Секретар школе

Нина Печурица Божовић